

STUDIJA O UTJECAJU NA OKOLIŠ

**Izmjena zahvata svinjogojske repro farme Gaj, Općina
Draž, Osječko-baranjska županija**

Rev. 1.

BELJE PLUS D.O.O.

METIS d.d.

Kukuljanovo 414,

51 227 Kukuljanovo

Odjel stručnih poslova zaštite okoliša i
procjene rizika

lipanj, 2021.

Naziv dokumenta: Studija utjecaja na okoliš za izmjenu zahvata svinjogojske repro farme Gaj, Općina Draž, Osječko-baranjska županija, rev.1.

Podaci o izrađivaču: METIS d.d., Odjel stručnih poslova zaštite okoliša i procjene rizika
Kukuljanovo 414, 51 227 Kukuljanovo

Oznaka dokumenta: DOK/2020/0063

Voditelj izrade: Morana Belamarić Šaravanja, dipl. ing. biol., univ.spec.oecing. rad na svim poglavljima

Stručni suradnici:

Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.teh. 1., 3.2.14., 3.2.15., 4.9., 4.10.

Lidija Maškarin, struč. spec. ing. spec 1.5., 1.6., 3.2.2., 3.2.3., 3.2.5., 3.2.16.

Ivana Dubovečak, dipl. ing. biol. - ekol. 1.2., 1.3., 1.5.2., 1.6.2., 3.2.4., 3.2.5., 3.2.11., 3.2.12., 4.2., 4.6.

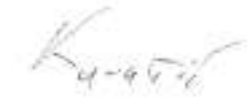
Ostali suradnici

Mirna Perović Komadina, mag.educ.polytech. et. inf., univ.spec.oecing. 3.2.1., 3.2.4., 3.2.8., 4.4., 4.8. 4.11.; 4.13., 4.14., 4.15.

Vanjski suradnici

Marko Karašić, dipl.ing.stroj. 3.2.6., 3.2.7., 4.2., 4.3.

Datum izrade: siječanj 2021..

Datum revizije: lipanj 2021.

SADRŽAJ

UVOD.....	10
1. OPIS ZAHVATA.....	12
1.1 Svrha poduzimanja zahvata.....	12
1.2 Fizička obilježja zahvata.....	12
1.2.1. Obuhvat zahvata (oblik i veličina)	12
1.3 Postojeće stanje	17
1.3.1. Upravna zgrada	18
1.3.2. Pripustilište	18
1.3.3. Čekalište	19
1.3.4. Prasilište.....	19
1.3.5. Uzgajalište	19
1.3.6. Prostor za odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla.....	20
1.3.7. Spremnici gnojovke	20
1.3.8. Spremnici za ukapljeni naftni plin.....	21
1.3.9. Silosi	21
1.3.10. Zdenac	21
1.3.11. Vodotoranj	21
1.3.12. Nadstrešnica sa spremištem.....	21
1.3.13. Kotlovnica	22
1.3.14. Manipulativne površine	22
1.3.15. Dezbarijera	22
1.3.16. Taložnik otpadne vode iz prerade vode	22
1.3.17. Način priključenja na prometnu i komunalnu infrastrukturu	22
1.4 Planirani zahvat dogradnje postojeće farme Gaj.....	24
1.4.1. Organizacija proizvodnje na farmi.....	25
1.4.2. Proizvodni objekti.....	26
1.4.3. Pomoćni objekti farme	29
1.4.4. Način priključenja na prometnu i komunalnu infrastrukturu	30
1.5 Popis vrsta i količina tvari koje ulaze u tehnološki proces	31
1.5.1. Hrana.....	31
1.5.2. Voda	31
1.6 Popis vrsta i količina tvari koje ostaju nakon tehnološkog procesa te emisija u okoliš..	32
1.6.1. Gnojovka.....	32
1.6.2. Otpadne vode.....	37
1.6.3. Nusproizvodi životinjskog podrijetla	38
1.6.4. Gospodarenje otpadom	38
2. VARIJANTNA RJEŠENJA ZAHVATA.....	39
2.1 Obrazloženje razloga odabira varijante zahvata	40

3. OPIS LOKACIJE ZAHVATA I PODACI O OKOLIŠU	41
3.1 Analiza usklađenosti s dokumentima prostornog uređenja	41
3.1.1. Prostorni plan Osječko-baranjske županije.	41
3.1.2. Prostorni plan uređenja Općine Draž	50
3.2 Opis postojećeg stanja okoliša na koji bi zahvat mogao imati značajan utjecaj	58
3.2.1. Naselja i stanovništvo	58
3.2.2. Geološka obilježja	58
3.2.3. Hidrogeološka i hidrološka i obilježja.....	59
3.2.4. Seizmičnost područja	61
3.2.5. Tlo i korištenje zemljišta	62
3.2.6. Vode	64
3.2.7. Kvaliteta zraka.....	73
3.2.8. Klimatološko-meteorološke osobine	76
3.2.9. Biološka raznolikost.....	80
3.2.10. Zaštićena područja	82
3.2.11. Ekološka mreža	83
3.2.12. Krajobraz.....	86
3.2.13. Materijalna i kulturna dobra.....	86
3.2.14. Prometna povezanost	87
3.2.15. Gospodarske značajke	87
3.2.16. Odnos prema postojećim i planiranim zahvatima	88
4. OPIS UTJECAJA ZAHVATA NA OKOLIŠ, TIJEKOM GRAĐENJA, KORIŠTENJA I UKLANJANJA ZAHVATA	90
4.1 Utjecaj na tlo.....	90
4.2 Utjecaj na vode	91
4.3 Utjecaj na zrak.....	94
4.4 Utjecaj klimatskih promjena na zahvat.....	98
4.5 Utjecaj zahvata na klimatske promjene	99
4.6 Utjecaj na bioraznolikost.....	100
4.7 Utjecaj na krajobraz	101
4.8 Utjecaj na kulturnu baštinu.....	101
4.9 Opterećenje okoliša	102
4.9.1. Buka.....	102
4.9.2. Otpad.....	103
4.9.3. Nusproizvodi životinjskog podrijetla	105
4.10 Utjecaj na promet	105
4.11 Utjecaj na šumarstvo	106

4.12	Utjecaj na lovstvo	106
4.13	Utjecaj na stanovništvo i zdravlje ljudi	106
4.14	Kumulativni utjecaji	107
4.15	Utjecaj u slučaju nekontroliranog događaja	108
4.16	Gubici okoliša u odnosu na korist za društvo i okoliš	109
4.17	Utjecaj nakon prestanka korištenja.....	109
4.18	Prekogranični utjecaj	109
5.	MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I PROGRAMA PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA	112
5.1	Mjere tijekom pripreme i građenja	112
5.1.1.	Opće mjere	112
5.1.2.	Sastavnice okoliša	112
5.1.3.	Mjere zaštite od opterećenja okoliša	112
5.2	Mjere tijekom korištenja	113
5.2.1.	Sastavnice okoliša	113
5.2.2.	Mjere zaštite od opterećenja okoliša	114
5.3	Mjere zaštite u slučaju nekontroliranog događaja	115
5.4	Mjere zaštite nakon prestanka korištenja	115
5.5	Program praćenja stanja okoliša	115
5.6	Ocjena prihvatljivosti zahvata	116
5.7	Prijedlog ocjene prihvatljivosti zahvata na okoliš	119
6.	NAZNAKA BILO KAKVIH POTEŠKOĆA	120
7.	POPIS PROPISA.....	121
8.	POPIS LITERATURE	124
9.	PRILOZI.....	125
1.	Suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša	125
2.	Rješenje o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu	135
3.	Potvrda o usklađenosti s prostorno -planskom dokumentacijom.....	138
4.	Izvod iz zemljišnih knjiga	140

5. Analitički izvještaji o sastavu gnojovke.....	144
6. Pregledna karta poljoprivrednih površina za primjenu gnojovke	148
7. Izvješća o rezultatima pretraživanja otpadnih voda od pranja filtera na farmi Gaj.....	150
8. Izvješća o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz uređaja za loženje	156
9. Izvješća o provedenim analizama vode za ljudsku potrošnju	162
10. Izvješća o analizi tla	169
11. Rješenje objedinjenim uvjetima zaštite okoliša	173
12. Ugovor o koncesiji	204
13. Ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta	213
14. Izvodi iz zemljišnih knjiga za čestice u vlasništvu nositelja zahvata	222
15. Ovjereni grafički prikazi iz prostorno planske dokumentacije	236

POPIS TABLICA

TABLICA 1. PROCJENA POTROŠNJE VODE.....	32
TABLICA 2. PRORAČUN GODIŠNJE KOLIČINE PROIZVEDENE GNOJOVKE NA DOGRAĐENOM DIJELU FARME.	32
TABLICA 3. PROSJEČAN SASTAV GNOJOVKE NA FARMI GAJ.....	33
TABLICA 4. POPIS POLJOPRIVREDNIH POVRŠINA ZA PRIMJENU UKUPNIH KOLIČINA GNOJOVKE NASTALE NA FARMI GAJ.....	35
TABLICA 5. VRSTE OTPADA KOJE ĆE NASTAJATI TIJEKOM IZGRADNJE/UKLANJANJA I RADA PLANIRANOG ZAHVATA.....	38
TABLICA 6. BROJ STANOVNIKA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE I OPĆINE DRAŽ.	58
TABLICA 7. PARAMETRI BUŠENJA UGRADNJE I IZDAŠNOSTI ZDENCA.....	60
TABLICA 8. VEZA IZMEĐU VRIJEDNOSTI VRŠNOG UBRZANJA TLA I MCS LJESTVICE (IZVOR: RGN FAKULTET)..	62
TABLICA 9. KARAKTERISTIKE KARTIRANI JEDINICA TLA NA LOKACIJI ZAHVATA TE U ŠIROJ OKOLICI (IZVOR: ENVI ATLAS OKOLIŠA, HTTP://ENVI.AZO.HR).....	63
TABLICA 10. OPĆI PODACI VODNOG TIJELA CDRI0185_001 BORZA.	65
TABLICA 11. STANJE VODNOG TIJELA CDRI0185_001 BORZA.	66
TABLICA 12. OSNOVNI PODACI O GRUPIRANOM VODNOM TIJELU CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA (IZVOR: PLAN UPRAVLJANJA VODNIM TIJELIMA 2016.-2021., HRVATSKE VODE). ...	67
TABLICA 13. STANJE KAKVOĆE PODZEMNIH VODA U TPV S OBZIROM NA POVEZANOST POVRŠINSKIH I PODZEMNIH VODA (IZVOR: PLAN UPRAVLJANJA VODNIM TIJELIMA 2016.-2021., HRVATSKE VODE).	68
TABLICA 14. KOLIČINSKO STANJE PODZEMNIH VODA U TPV S OBZIROM NA POVEZANOST POVRŠINSKIH I PODZEMNIH VODA (IZVOR: PLAN UPRAVLJANJA VODNIM TIJELIMA 2016.-2021., HRVATSKE VODE).	68
TABLICA 15. STANJE KAKVOĆE PODZEMNIH VODA U TPV S OBZIROM NA EKOSUSTAVE OVISNE O PODZEMNOJ VODI (IZVOR: PLAN UPRAVLJANJA VODNIM TIJELIMA 2016.-2021., HRVATSKE VODE).	68
TABLICA 16. KOLIČINSKO STANJE PODZEMNIH VODA U TPV S OBZIROM NA EKOSUSTAVE OVISNE O PODZEMNOJ VODI (IZVOR: PLAN UPRAVLJANJA VODNIM TIJELIMA 2016.-2021., HRVATSKE VODE).	69
TABLICA 17. KEMIJSKO STANJE TIJELA PODZEMNE VODE TIJELU CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA (IZVOR: PLAN UPRAVLJANJA VODNIM TIJELIMA 2016.-2021., HRVATSKE VODE). ...	69
TABLICA 18. KOLIČINSKO STANJE TIJELA PODZEMNE VODE U CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA (IZVOR: PLAN UPRAVLJANJA VODNIM TIJELIMA 2016.-2021., HRVATSKE VODE). ...	70
TABLICA 19. OCJENA KOLIČINSKOG STANJA - OBNOVLJIVE ZALIHE I ZAHVAĆENE KOLIČINE (IZVOR: PLAN UPRAVLJANJA VODNIM TIJELIMA 2016.-2021., HRVATSKE VODE).	70
TABLICA 20. OCJENA UKUPNOG STANJA GRUPIRANOG TIJELA PODZEMNE VODE CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA	70
TABLICA 21. KATEGORIJE KVALITETE ZRAKA U ZONI HR1.	74
TABLICA 22. OBVEZA SMANJENJE EMISIJA AMONIJAKA ZA HRVATSKU U ODNOSU NA 2005. GODINU.....	76
TABLICA 23. PROSJEČNE VRIJEDNOSTI KLIMATSKIH POKAZATELJA NA METEOROLOŠKOJ POSTAJI OSIJEK U RAZDOBLJU 1899. - 2018. GODINE (IZVOR: DHMZ, HTTPS://METEO.HR/KLIMA.PHP?SECTION=KLIMA_PODACI&PARAM=K1&GRAD=OSIJEK).....	77
TABLICA 24. ZAŠTIĆENA KULTURNA DOBRA NA PODRUČJU OPĆINE DRAŽ (IZVOR: HTTPS://REGISTAR.KULTURNADOBRA.HR/).	87
TABLICA 25. KLASIFIKACIJA OŠTEĆENJA TLA RADI IZGRADNJE FARMI.	90
TABLICA 26. ANALIZA OTPADNE VODE OD PRANJA FILTERA NA POSTOJEĆOJ FARMI GAJ.	92
TABLICA 27. RAZINE EMISIJA POVEZANE S NRT-IMA IZ OBJEKATA ZA UZGOJ SVINJA.	95
TABLICA 28. OČEKIVANE EMISIJE METANA IZ OBJEKATA ZA UZGOJ SVINJA.	95
TABLICA 29. EMISIJSKI FAKTORI ZA PRORAČUN EMISIJA ČESTICA (PM10) IZ OBJEKTA ZA UZGOJ SVINJA.	95
TABLICA 30. PROCIJENJENE GODIŠNJE EMISIJE U ZRAK IZ OBJEKATA ZA UZGOJ NA DOGRAĐENOM DIJELU FARME GAJ.....	96
TABLICA 31. MATRICA INTERAKCIJA UTJECAJA AKTIVNOSTI NA FARMI NA OKOLIŠ.....	117
TABLICA 32. RANGIRANJE NEGATIVNIH UTJECAJA KOJI MOGU NASTATI TIJEKOM IZGRADNJE I RADA FARME PREMA INTENZITETU.	119

POPIS SLIKA

SLIKA 1. PRIKAZ LOKACIJE ZAHVATA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI, OPĆINI DRAŽ I NA KATASTARSKIM ČESTICAMA (IZVOR: GEOPORTAL DGU).....	14
SLIKA 2. PRIKAZ POSTOJEĆE FARME GAJ NA ORTOFOTO PODLOZI (IZVOR: GOOGLE EARTH PRO).....	15
SLIKA 3. SITUACIJSKI PRIKAZ OBJEKATA NA LOKACIJI ZAHVATA (IZVOR: OPIS I GRAFIČKI PRIKAZ GRAĐEVINE BR. 55/2020, PROSINAC 2020.).....	16
SLIKA 4. SPREMNIK ZA SKLADIŠTENJE GNOJOVKE.....	20
SLIKA 5. POLJOPRIVREDNE POVRŠINE ZA PRIMJENU GNOJOVKE NASTALE NA FARMI GAJ.....	34
SLIKA 6. DIJAGRAM UPRAVLJANJA OTPADNIM VODAMA NA FARMI GAJ.....	37
SLIKA 7. IZVADAK IZ KARTOGRAFSKOG PRIKAZA 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA PPOBŽ, S UCRTANOM LOKACIJOM ZAHVATA.....	45
SLIKA 8. IZVADAK IZ KARTOGRAFSKOG PRIKAZA 2.3.3. KORIŠTENJE VODA, UREĐENJE VODOTOKA I VODA I MELIORACIJSKA ODVODNJA PPOBŽ, S UCRTANOM LOKACIJOM ZAHVATA.....	46
SLIKA 9. IZVADAK IZ KARTOGRAFSKOG PRIKAZA 3.1.1. PODRUČJA POSEBNIH UVJETA KORIŠTENJE PPOBŽ, S UCRTANOM LOKACIJOM ZAHVATA.....	47
SLIKA 10. IZVADAK IZ KARTOGRAFSKOG PRIKAZA 3.1.2. PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU PPOBŽ, S UCRTANOM LOKACIJOM ZAHVATA.....	48
SLIKA 11. IZVADAK IZ KARTOGRAFSKOG PRIKAZA 3.2.1. UREĐENJE ZEMLJIŠTA I ZAŠTITA POSEBNIH VRIJEDNOSTI I OBILJEŽJA PPOBŽ, S UCRTANOM LOKACIJOM ZAHVATA.....	49
SLIKA 12. IZVOD IZ KARTOGRAFSKOG PRIKAZA 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA PPUO DRAŽ.....	54
SLIKA 13. IZVOD IZ KARTOGRAFSKOG PRIKAZA 3.A. PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH UVJETA KORIŠTENJA PPUO DRAŽ.....	55
SLIKA 14. IZVOD IZ KARTOGRAFSKOG PRIKAZA 3.B. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA PPUO DRAŽ.....	56
SLIKA 15. IZVOD IZ KARTOGRAFSKOG PRIKAZA 2.C VODOOPSKRBA, ODVODNJA, UREĐENJE VODOTOKA I VODA, MELIORACIJSKA ODVODNJA I NAVODNJAVANJE.....	57
SLIKA 16. IZVOD IZ GEOLOŠKE KARTE REPUBLIKE HRVATSKE M 1:100 000 S OZNAČENOM LOKACIJOM ZAHVATA.....	59
SLIKA 17. VRŠNA UBRZANJA TLA UZROKOVANA POTRESIMA ZA PODRUČJE OPĆINE DRAŽ ZA POVRATNI PERIOD 95 GODINA. IZVOR: KARTE POTRESNIH PODRUČJA RH, PMF ZAGREB.....	61
SLIKA 18. VRŠNA UBRZANJA TLA UZROKOVANA POTRESIMA ZA PODRUČJE OPĆINE DRAŽ ZA POVRATNI PERIOD 475 GODINA. IZVOR: KARTE POTRESNIH PODRUČJA RH, PMF ZAGREB.....	62
SLIKA 19. KARTIRANE JEDINICE TLA U ŠIROJ OKOLICI ZAHVATA (IZVOR : ENVI ATLAS OKOLIŠA, HTTP://ENVI.AZO.HR).....	63
SLIKA 20. VODNA TIJELA U ŠIREM OKRUŽENJU ZAHVATA.....	64
SLIKA 21. VODNO TIJELO CDRI0185_001 BORZA.....	65
SLIKA 22. KARTOGRAFSKI PRIKAZ RANJIVIH PODRUČJA U REPUBLICI HRVATSKOJ S UCRTANOM LOKACIJOM ZAHVATA.....	71
SLIKA 23. IZVOD IZ KARTE OPASNOSTI OD POPLAVA (IZVOR: HRVATSKE VODE).....	72
SLIKA 24. IZVOD IZ PREGLEDNE KARTE BRANJENOG PODRUČJA 16. (IZVOR: PROVEDBENI PLAN OBRANE OD POPLAVA BRANJENOG PODRUČJA SEKTOR B – DUNAV I DONJA DRAVA BRANJENO PODRUČJE 16, HRVATSKE VODE, 2014.).....	73
SLIKA 25. EMISIJA NH ₃ U RH U 2018. GODINI (IZVOR: IIR2020).....	75
SLIKA 26. UDIO POJEDINIH SEKTORA U EMISIJAMA AMONIJAKA U RH U 2018. GODINI.....	75
SLIKA 27. KANAL UZ LOKACIJU ZAHVATA.....	81
SLIKA 28. POLJOPRIVREDNA POVRŠINA NA LOKACIJI ZAHVATA.....	81
SLIKA 29. IZVOD IZ KARTE PRIRODNIH I POLUPRIRODNIH NE-ŠUMSKIH KOPNENIH I SLATKOVODNIH STANIŠTA REPUBLIKE HRVATSKE, 2016. (IZVOR: INFORMACIJSKI SUSTAV ZAŠTITE PRIRODE BIOPORTAL).....	82
SLIKA 30. IZVOD IZ KARTE ZAŠTIĆENIH PODRUČJA (IZVOR: INFORMACIJSKI SUSTAV ZAŠTITE PRIRODE BIOPORTAL).....	84
SLIKA 31. IZVOD IZ KARTE EKOLOŠKE MREŽE (IZVOR: INFORMACIJSKI SUSTAV ZAŠTITE PRIRODE BIOPORTAL).....	85

SLIKA 32. ORANICE SA STRUJNIM VODOM	SLIKA 33. OBJEKTI FARME NA LOKACIJI ZAHVATA.
86	
SLIKA 34. POSTOJEĆI ZAHVATI U ŠIROJ OKOLICI PREDMETNOG ZAHVATA.	89
SLIKA 35. KRIVULJA OPADANJA RAZINE BUKE S POVEĆANJEM UDALJENOSTI OD IZVORA.	103

UVOD

U svrhu povećanja proizvodnog kapaciteta, nositelj zahvata tvrtka Belje plus d.o.o. planira dogradnju postojeće repro farme Gaj koja se nalazi na području Osječko-baranjske županije u Općini Draž, na katastarskoj čestici broj 1501/3, k.o. Duboševica. Postojeća farma Gaj ima kapacitet 1400 krmača, 6 nerasta i 4700 prasadi (3500 prasadi do 2 mjeseca i 1200 mlade svinje 2 do 6 mjeseci) i 80 nazimica.

Planiranim zahvatom na čestici koja će se formirati od k.č.br. 1501/3 i dijela k.č.br. 1501/2; k.o. Duboševica izgradit će se četiri proizvodna objekta, spojni hodnik, agregat s nadstrešnicom, dva spremnika gnojovke, sabirna jama za gnojovku, silosi za hranu, zdenac, interne prometnice, mosna vaga i ograda. Čestice su u vlasništvu nositelja zahvata. Kapacitet planiranog zahvata iznosi 1500 krmača, 6 nerasta i 5600 (4200 prasadi do 2 mjeseca i 1400 mlade svinje 2 do 6 mjeseci).

Realizacijom planiranog zahvata ukupni kapacitet farme Gaj iznosit će 2900 krmača, 12 nerasta i 10 300 prasadi i 80 nazimica.

Za farmu Gaj je tijekom 2010. godine proveden objedinjeni postupak procjene utjecaja na okoliš i objedinjenih uvjeta zaštite okoliša u kojem je u veljači 2011. godine doneseno Rješenje da je zahvat prihvatljiv za okoliš uz primjenu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša. Nositelj zahvata tada je bila tvrtka Belje d.d.

U listopadu 2019. godine izdano je ishodoeno Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (KLASA: UP/I 351-02/19-45/26, URBROJ: 517-03-1-3-1-19-2 od 15. listopada 2019., u Prilogu 11.) kojim su sva prava i obveze iz rješenja iz 2011. godine prenesena su na operatera BELJE plus d.o.o.

Farma Gaj je trenutno u postupku razmatranja usklađenosti uvjeta okolišne dozvole s Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za intenzivan uzgoj peradi ili svinja (SL L 43, 21 .2. 2017.).

Planirani zahvat nalazi se na popisu zahvata iz Priloga I. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“ br. 61/14 i 3/17) pod točkom 48. *Izmjena zahvata iz ovoga Priloga pri čemu zahvat ili izmijenjeni dio zahvata dostiže kriterije utvrđene ovim Prilogom, a vezano uz točku 36. Građevine za intenzivan uzgoj svinja kapaciteta više od: 2.000 mjesta za tovljenike (preko 30 kg); 750 mjesta za krmače* i točkom 49. *Svi planirani zahvati za koje je potrebno ishoditi okolišnu dozvolu prema posebnom propisu, a koji nisu sadržani u ovom Prilogu osim zahvata iz područja gospodarenja otpadom sadržanih u Prilogu II. ove Uredbe.* Sukladno članku 4. iste Uredbe za predmetni zahvat obvezna je procjena utjecaja na okoliš. Postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.

Nositelj zahvata je u 2016. godini za planirani zahvat proveo procjenu utjecaja na okoliš te je ishodoeno rješenje (KLASA UP/I 351-03/15-02/154, URBROJ: 517-06-2-1-2-16-68, od 10. studenoga 2016.) o prihvatljivosti zahvata za okoliš uz primjenu propisanih mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša, kao i rješenje da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu (KLASA: UP/I 612-07/15-60/132, URBROJ: 517-07-1-1-2-15-2 od 18. prosinca 2015.). Iz poslovno uvjetovanih razloga nositelj zahvata nije krenuo u realizaciju zahvata te je rješenje sukladno članku 92 Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) prestalo važiti. Stoga se za zahvat ponovo pokreće postupak procjene utjecaja na okoliš. U odnosu na tehničko-tehnološko rješenje planiranog zahvata iz 2015. godine novim tehničko-tehnološkim rješenjem broj krmača na farmi povećan je s 1400 na 1500.

Realizacijom zahvata farma će tehnološki i idejno biti usklađena sa zahtjevima Pravilnika o zaštiti životinja koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje („Narodne novine“ broj 44/10); Pravilnika o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja

(„Narodne novine“ br. 119/10) i II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ br. 60/17), u daljnjem tekstu II. Akcijski program.

Studija o utjecaju na okoliš je stručna podloga temeljem koje se provodi postupak procjene utjecaja na okoliš. Studija sadrži sve podatke i dokumentaciju važne za planirani zahvat te su njome prepoznati i analizirani mogući nepovoljni utjecaji na sastavnice okoliša kao i opterećenja okoliša. Kako bi se negativni utjecaji na okoliš spriječili, ograničili ili uklonili dan je prijedlog mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša.

Izrađivač studije je tvrtka METIS d.d., Kukuljanovo koja ima suglasnost za obavljanje stručnih poslova izrade studija o utjecaju na okoliš (KLASA: UP/I 351-02/17-08/38, URBROJ: 517-03-1-2-21-4 od 9. ožujka 2021. godine).

Studija o utjecaju na okoliš izrađena je na temelju dokumenta *Opis i grafički prikaz građevine* br. 55/2020, prosinac 2020., R projekt d.o.o. iz Osijeka.

U provedenom postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, analizom mogućih značajnih negativnih utjecaja predmetnog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, ocijenjeno je da se može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, te je stoga Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja izdalo 31. prosinca 2020. Rješenje (KLASA: UP/I 612-07/20-60/73, URBROJ: 517-05-2-2-20-2) (Prilog 2.) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.

Nositelj zahvata ishodio je od Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjska županije 22. prosinca 2020. godine Potvrdu (KLASA: 350-01/20-01/516, URBROJ: 2158/1-01-16/36-20-2 MP) kojom se potvrđuje da je planirani zahvat u skladu s važećom prostorno - planskom dokumentacijom koja se primjenjuje za predmetnu lokaciju (Prilog 3.).

1. OPIS ZAHVATA

Opis zahvata dan je na temelju dokumenta *Opis i grafički prikaz građevine* br. 55/2020, prosinac 2020 koji je izradio projektantski ured R projekt d.o.o. iz Osijeka.

1.1 Svrha poduzimanja zahvata

Važnost svinjogojstva u stočarskoj proizvodnji i ukupnom gospodarstvu Republike Hrvatske proizlazi iz njegove ekonomske i biološke važnosti. Svinjogojstva je najvažniji izvor mesa za opskrbu domaćeg tržišta, nadalje, svinjogojstvo ima veliku ulogu u oplemenjivanju ratarskih proizvoda, a pomaže i razvoju drugih grana gospodarstva: preradi mesa, proizvodnji stočne hrane, građevinarstvu, proizvodnji opreme i dr. Svinjogojstvo omogućava zapošljavanje radne snage i njezino zadržavanje u ruralnim područjima. U svinjogojstskoj proizvodnji je zbog brzog obrta životinja relativno brz povrat uloženi sredstva. Biološka važnost svinjogojstva proizlazi iz mogućnosti vrlo dobrog iskorištavanja žitarica, uljarica, ali i nekih nusproizvoda koji nastaju u prehrambenoj industriji, što svinjama daje prednost pred ostalim vrstama domaćih životinja.

Potreba daljnjeg razvoja svinjogojstva u Republici Hrvatskoj je neupitna. Svinjsko meso u ukupnoj potrošnji mesa visoko je zastupljeno i najznačajniji je izvor životinjskih bjelančevina u prehrani većine stanovnika. Hrvatska i dalje proizvodi samo 50 posto potrebnih količina svinja i svinjskoga mesa. Postojeća kriza (pandemija korona virusa, kao i pojava afričke svinjske kuge) ukazala je na važnost poljoprivrede u RH te na potrebu dostizanja poljoprivredne suverenosti i samodostatnosti. Tako je i za dugoročnu stabilnost proizvodnje svinja važno imati vlastitu proizvodnju nazimica i prasadi za tov.

Zakonom o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“ broj 20/2018, 115/18, 98/19) prednost za zakup državnih hektara dana je upravo stočarima. Stočarstvo i peradarstvo prioritetni su sektori i u Programu ruralnog razvoja RH.

Planiranim zahvatom predviđena je povećanje kapaciteta postojeće proizvodne jedinice za proizvodnju prasadi. Buduća farma bit će po veličini, tehnološkom procesu proizvodnje, kvaliteti proizvoda te udovoljavanju okolišnim standardima konkurentna uvjetima otvorenog tržišta te će zadovoljavati visoke standarde koji se nameću za ovu proizvodnju.

1.2 Fizička obilježja zahvata

1.2.1. Obuhvat zahvata (oblik i veličina)

Lokacija zahvata nalazi se u Osječko-baranjskoj županiji, Općini Draž, na katastarskim česticama broj 1501/3 i dijelu k.č.br. 1501/2, k.o. Duboševica u vlasništvu nositelja zahvata (Slika 1). Izvod iz zemljišnih knjiga dan je u Prilogu 4. Ovim zahvatom u prostoru od k.č.br. 1501/3 i dijela k.č.br. 1501/2; k.o. Duboševica formirati će se nova jedinstvena čestica površine cca. 93 946 m².

Na lokaciji zahvata (k.č.br. 1501/3, k.o. Duboševica) smještena je postojeća farma za uzgoj prasadi Gaj (Slika 2.). Farma ima 12 zaposlenika. Prilaz farmi je asfaltiranom nerazvrstanom cestom u duljini od oko 300 m koja se spaja na državnu cestu D7 ((G.P. Duboševica (gr. R. Mađarske) – Beli Manastir – Osijek – Đakovo – G.P. Slavonski Šamac (gr. BiH)). Najbliže naselje Duboševica je udaljeno oko 2,5 km istočno od lokacije zahvata. Lokacija zahvata je udaljena oko 400 m južno i zapadno od granice s Republikom Mađarskom, a oko 1,6 km sjeverno od lokacije zahvata je najbliže naselje u Republici Mađarskoj, Udvar (Dvor).

Dogradnja farme planira se na poljoprivrednom području. Čestica na kojoj je planirana gradnja potpuno je očišćena i koristi se kao oranica. Teren je ravan te nema zapreka za nesmetan pristup građevinskih strojeva i ljudi.

Na lokaciji Farme Gaj će biti izgrađeni glavni proizvodni objekti (pripustilište, čekalište, prasilište i uzgajalište) u kojima će se odvijati glavni tehnološki procesi na farmi (osjemenjivanje i prasenje krmača te uzgoj prasadi) kao i pomoćni objekti u funkciji pratećih procesa bez kojih glavni proizvodni procesi ne bi mogli biti ostvareni. Događeni dio farme će koristiti neke od već postojećih pomoćnih objekata.

Planirana je izgradnja sljedećih građevina:

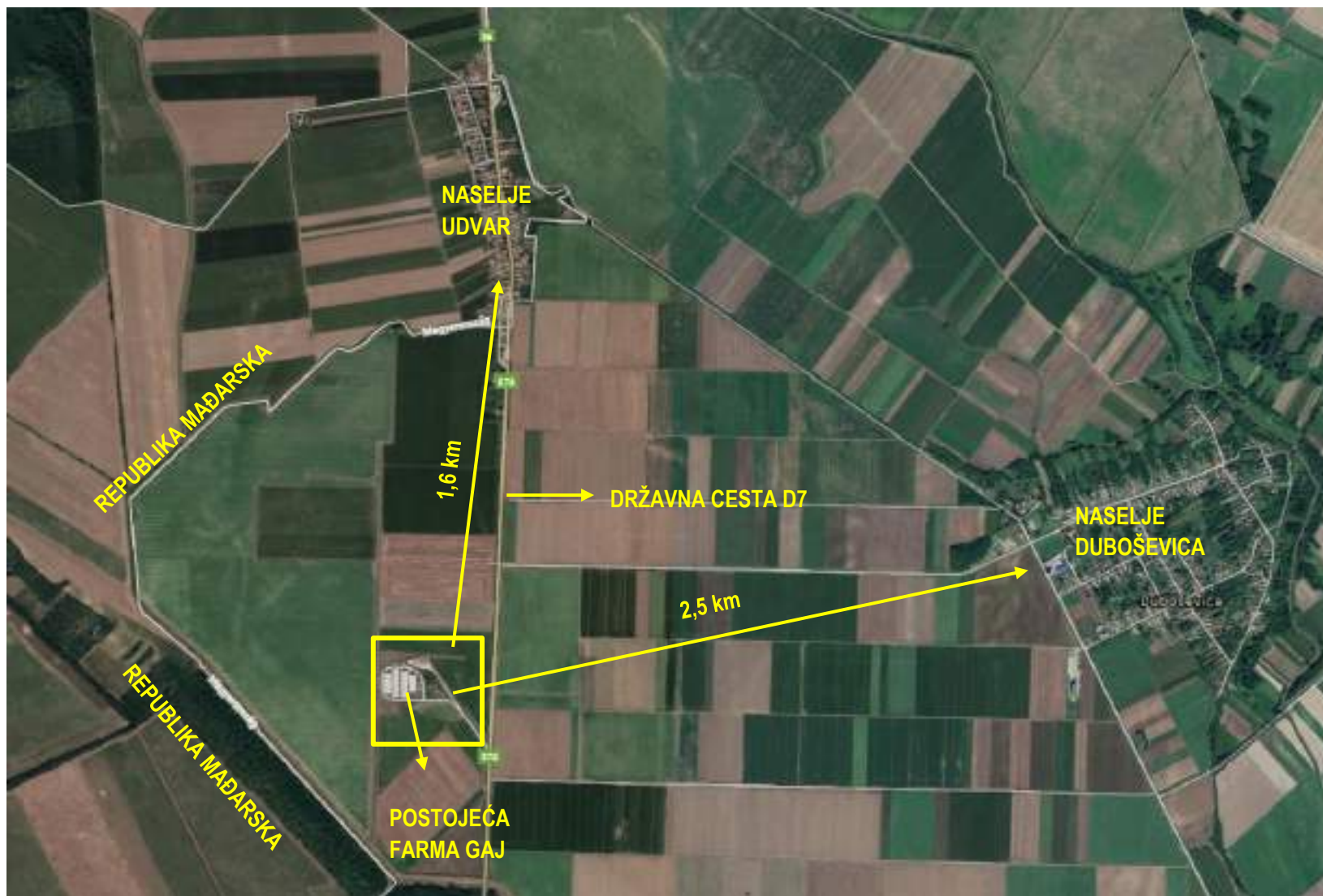
- spojni hodnik pripusta
- pripustiliše
- čekalište
- prasilište
- uzgajalište prasadi
- agregat - nadstrešnica
- spremnik gnojovke (2 kom)
- sabirna jama za gnojovku
- silosi za hranu
- zdenac
- interne ceste (asfaltbeton)
- interne ceste (drobljeni kamen)
- ograda
- mosna (kolska) vaga

Proizvodni objekti povezani su u jednu jedinstvenu cjelinu zatvorenim koridorima, kako se prilikom prevođenja krmača i prasadi ne bi izlazilo van. Na farmi će se primjenjivati umjetno osjemenjivanje krmača i nazimica.

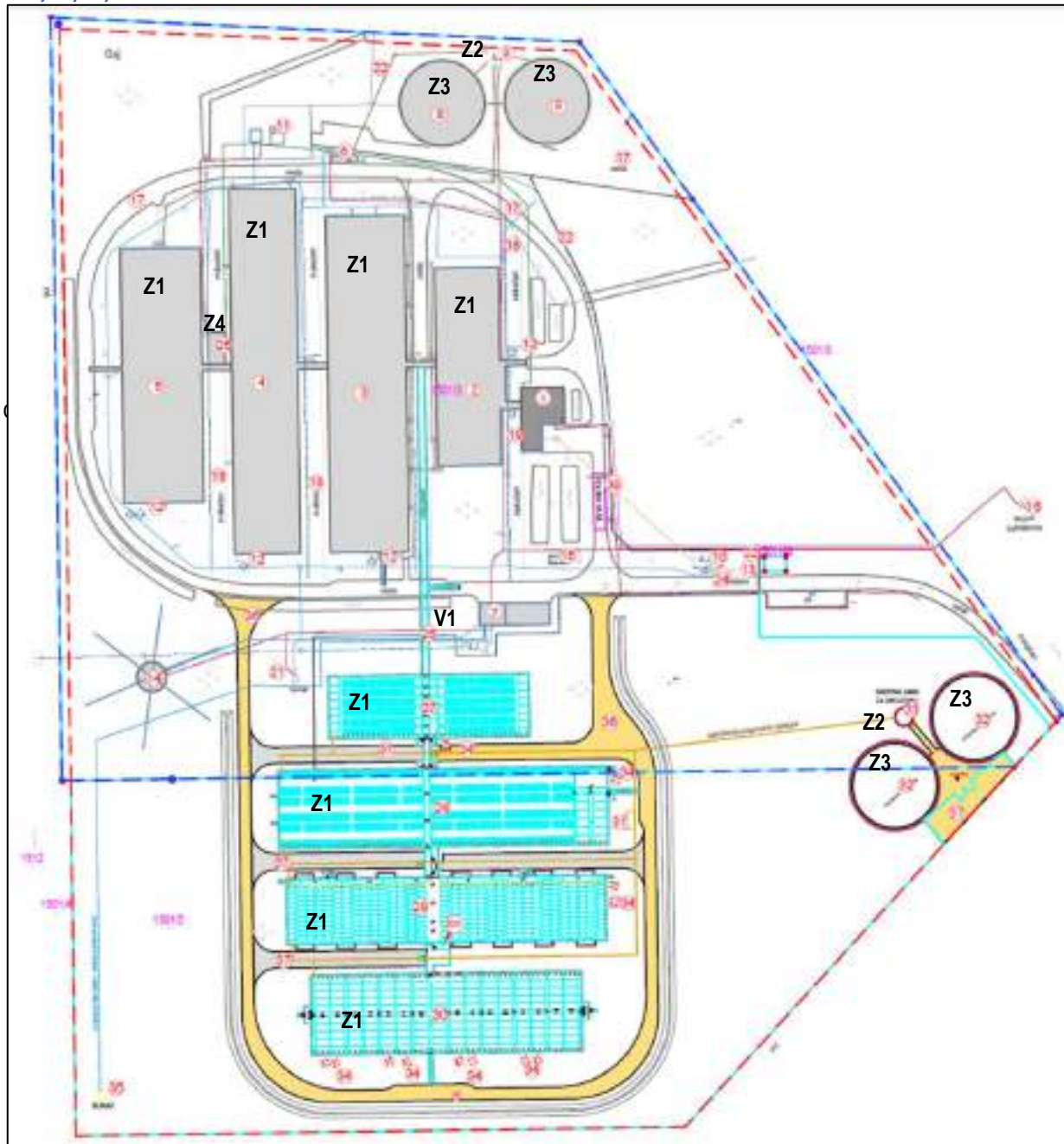
Situacijski prikaz objekata na lokaciji planiranog zahvata dan je na Slici 3.

Slika 1. Prikaz lokacije zahvata u Osječko-baranjskoj županiji, Općini Draž i na katastarskim česticama (izvor: Geoportal DGU).

Slika 2. Prikaz postojeće farme Gaj na ortofoto podlozi (izvor: Google Earth Pro).

LEGENDA

POSTOJEĆE		
1#	UPRAVNA ZGRADA#	
2#	PRIPUSTIŠTE#	
3#	ČEKALIŠTE#	
4#	PRASILIŠTE#	
5#	UZGAJALIŠTE#	
6#	OBJEKT ZA NZP (HLADNJAČA)#	
7#	SKLADIŠTE NEOPASNOG OTPADA I PRERADA VODE#	
8#	SPREMNIK GNJOJIVKE#	
9#	SABIRNA JAMA ZA GNJOJKU#	
10#	SABIRNA JAMA SANITARNIH VODA#	
11#	UNP-SPREMNIK#	
12#	SILOSI ZA HRANU#	
13#	DEZBARIERA#	
14#	VODOTORANJE#	
15#	AGREGATI#	
16#	STUPNA-TARAOŠTANICA#	
17#	MANIPULATIVNE PLOŠTINE (asfalt, beton)#	
18#	MANIPULATIVNE PLOŠTINE (drobljenac)#	
19#	STAZA (betonski pločnjaci)#	
20#	ZELENA PLOŠTINA#	
21#	BUNARI#	
22#	OGRADA#	
23#	TALOŽNICA OTPADNE VODE OD PRERADE VODE#	
24#	SABIRNA JAMA DEZBARIJERE#	
25#	KOTLOVNICA#	
DOGRADNJA#		
26#	SPOJNI HODNIK PRIPUSTU#	Z1-Z5
27#	PRIPUSTU#	V1
28#	ČEKALIŠTE#	
29#	PRASILIŠTE#	
29A#	SKLADIŠTE OPASNOG OTPADA#	
30#	UZGAJALIŠTE#	
31#	AGREGAT—NADSTREŠNICA#	
32#	LAGUNA#	
33#	SABIRNA JAMA ZA GNJOJKU#	
34#	SILOSI ZA HRANU#	
35#	BUNARI#	
36#	INTERNE PROMETNICE (asfalt, beton)#	
37#	INTERNE PROMETNICE (drobljenac)#	
38#	OGRADA#	
39#	KOLNA VAGA#	
* - -	OBUHVAAT NOVOFORMIRANE ČESTICE#	

Slika 3. Situacijski prikaz objekata na lokaciji zahvata (izvor: Opis i grafički prikaz građevine br. 55/2020, prosinac 2020.)

1.3 Postojeće stanje

U svrhu proizvodnje prasadi, izgrađeni su sljedeći objekti (Slika 3): upravna zgrada (1), pripustilište (2), čekalište (3), prasilište (4), uzgajalište (5), hladnjača (6), nadstrešnica s preradom vode i objekt za skladištenje neopasnog otpada (7), spremnici gnojovke (2 komada) (8), sabirna jama za gnojovku (9), sabirna jama za sanitarne otpadne vode (10), UNP spremnici istaklište (11), silosi za hranu (12), dezinfekcijska barijera (13), vodotoranj (14), agregat s nadstrešnicom (15), stupna trafostanica (16), manipulativne površine (asfalt - betonski zastor) (17), manipulativne površine (drobljeni kamen) (18), staza (19), zelena površina (20), zdenac (21), ograda (22), taložnica otpadne vode iz prerade vode (23), sabirna jama za otpadne vode iz dezbarijere (24) i kotlovnica (25).

Kapacitet postojeće farme iznosi 1400 krmača, 6 nerasta i 4700 prasadi (3500 prasadi do 2 mjeseca i 1200 mlade svinje 2 do 6 mjeseci).

S obzirom na tehnologiju proizvodnje, prikazani kapacitet postojeće farme predstavlja broj životinja koji se može nalaziti u proizvodnim objektima.

Kapacitet farme može se, osim broja životinja, prikazati i preko uvjetnih grla. Prikaz uvjetnih grla moguće je dati na temelju koeficijenata iz prostorno-planske dokumentacije (Prostorni planu uređenja Općine Draž (Službeni glasnik Općine Draž broj 3/05, 5/11, 9/14, 9/15, 4/18, 7/18-ispravak i 5/20-pročišćeni tekst), u daljnjem tekstu PPUO Draž, ali i na temelju koeficijenata iz II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ br. 60/17), u daljnjem tekstu II Akcijski program.

Izračun prema koeficijentima iz PPUO Draž:

1400 krmača	x	0,3 UG / živ	=	420,0 UG
6 nerasta	x	0,3 UG / živ	=	1,8 UG
3500 prasadi do 2 mjeseca	x	0,02 UG / živ	=	70,0 UG
1200 mlade svinje 2 do 6 mjeseci	x	0,13 UG / živ	=	156,0 UG
				647,8 UG

Izračun prema koeficijentima iz II. Akcijskog programa:

1400 krmača	x	0,3 UG / živ	=	420,0 UG
6 nerasta	x	0,4 UG / živ	=	2,4 UG
4700 prasadi u odgoju	x	0,02 UG / živ	=	94,0 UG
				516,4 UG

Svim kategorijama životinja na postojećem dijelu farme je osigurana minimalna podna površina sukladno Pravilniku o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja („Narodne novine“ br. 119/10). Prasadi u uzgoju je osigurano minimalno 0,3 m² po životinji. U objektu čekališta životinje se nakon utvrđene suprasnosti drže u skupnim boksovima u kojima je osigurana podna površina minimalno 2,25 m²/krmači i 1,64 m²/nazimici. Prosječno podna površina iznosi 2,4 m²/životinji. Odjeljak karantena služi za prijem i aklimatizaciju nazimica prije uvođenja u stado. Životinje se drže u skupinama, a svakoj životinji osigurana je podna površina od oko 1,5 m².

U nastavku je dan prikaz ukupne površine po objektima:

Postojeća farma	Ukupna površina (m ²)	
Uzgajalište:		
145 grupnih boksova	145	1812,5
Pripustilište:		
400 pojedinačnih boksova		
6 pojedinačnih boksova za neraste	6	37,44

Postojeća farma		Ukupna površina (m²)
10 grupnih boksova za krmače	10	62,4
	14	124,95
16 grupnih boksova za nazimice	2	19,25
Čekalište		
Grupni boksovi za krmače	46	2190
karantena	12	154,56
Praslište:		
6 odjeljaka po 68 boksova	68	300,56
1 odjeljak s 24 boksa	24	106,08

1.3.1. Upravna zgrada

Upravna zgrada je slobodno stojeća građevina povezana komunikacijskim hodnikom s proizvodnim objektima farme, smještena na istočnom dijelu farme. Namijenjena je osiguranju i kontroli proizvodnje farme i u njenim se prostorijama nalaze sanitarije i svlačionice za zaposlene, čajna kuhinja s blagovaonicom, uredski prostori, prostorija za veterinaru i skladišne prostorije. Uz prostorije koje koriste zaposleni, direktno u procesu opsluživanja svih procesa na samoj farmi, u zgradi je izveden prostor posebnog sanitarnog propusnika (garderobe, WC i tuševi) za sve djelatnike i posjetitelje koji namjeravaju ući u unutrašnjost kompleksa. Na jugozapadnom pročelju je zatvoreni koridor s kojim se odvija komunikacija između upravne zgrade i proizvodnih objekata na farmi. Objekt je opremljen električnim instalacijama, instalacijama za opskrbu sanitarnom i pitkom vodom i odvodnju otpadnih voda (sanitarne otpadne vode) te instalacijama grijanja.

1.3.2. Pripustilište

Pripust je objekt u kojem borave krmače nakon odbića i nazimice u trajanju do 5 tjedana, odnosno do utvrđivanja bređosti. Objekt je centralnim komunikacijskim hodnikom podijeljen na 2 odjeljka u kojima se nalazi:

- 400 pojedinačnih boksova (dimenzija 2,40 x 0,65 m)
- 6 grupnih boksova za nerastove (dimenzija 2,60 x 2,40 m)
- 10 grupnih boksova za krmače (dimenzija 2,60 x 2,40 m) te
- 16 grupnih boksova za nazimice (14 boksova: 3,50 x 2,55 m , 2 boksa. 3,50 x 2,75 m).,

Unutar objekta smještena je prostorija za manipulaciju opremom za osjemenjivanje i prostor za čuvanje opreme (dimenzije 525 cm x 240 cm). Na istočnoj strani objekta osigurana je ulazna rampa dužine oko 9,2 m dok je na zapadnoj strani zgrade izveden zatvoreni hodnik širine 2,04 m kojim se obavlja komunikacija s ostalim objektima na farmi.

Objekt je opremljen električnim instalacijama, plinskim instalacijama, instalacijama za snabdijevanje pitkom vodom te instalacijama za odvod otpadnih voda. Gnojovka i otpadne vode od pranja objekata ispuštaju se sustavom cijevi do vodonepropusne sabirne jame te potom u montažne spremnike za gnojovku. Ventilacija je automatska sa stropnim izvlačenjem zraka i sa stropnim ulaskom zraka. Na zidovima su prozori. Osvjetljenje je neonsko, umjetno za sezonu kada je dan kratak.

1.3.3. Čekalište

Objekt čekalište služi za držanje suprasnih krmača do nekoliko dana prije prasnjenja. Životinje se drže u skupnim boksovima.

Čekalište (grupni boksovi za krmače) je objekt dimenzija 112,69 m x 26,34 m s istovarnom rampom na južnom pročelju (dimenzija 1,04 m x 11,00 m). Visina građevine u sljemenu je oko 7,70 m mjereno od kote okolnog terena. Bruto površina objekta iznosi 3 014 m².

Objekt grupni boksovi za krmače sastoje se od dva djela koji su podijeljeni na 18 boksova, u svakom boksu je 22 - 25 ležišta za krmače. U ovom objektu je osiguran odjeljak za prijem (aklimatizaciju) nazimica sa 12 boksova, dimenzija 2,80 m x 4,65 m. U objektu je osiguran skladišni prostor.

Odjeljci objekta su međusobno odvojeni centralnim hodnikom za komunikaciju. Pod u boksovima je djelomično rešetkast. Ispod rešetki je sustav kanala na principu kade (s čepovima) dubine 70 cm.

Objekt je opremljen električnim instalacijama, plinskim instalacijama, instalacijama za snabdijevanje pitkom vodom te instalacijama za odvod otpadnih voda. Gnojovka i otpadne vode od pranja objekata se ispuštaju sustavom cijevi do vodonepropusne sabirne jame te u montažne spremnike za gnojovku. Ventilacija je umjetna na podtlak s izvlačenjem zraka kroz stropne ventilatore, a ulazak zraka kroz automatske klapne u bočnim zidovima

1.3.4. Prasilište

Prasilište je objekt dimenzija 122,04 m x 22,19 m, i visine građevine u sljemenu od oko 5,90 m mjereno od kote okolnog terena. Ukupna bruto površina građevine iznosi 2 718 m². Objekt prasilišta se sastoji od 6 odjeljaka svaki sa po 68 boksova (dimenzija 260 x 170 cm) i jednog odjeljka sa 24 boksa (dimenzija 260 cm x 170 cm).

Oprema boksova prasilišta uključuje slijedeće:

- uklještenje za krmaču (od pocinčanog čelika)
- hranilica za krmaču; hranjenje suhom hranom s automatskim punjenjem
- pojilice za krmaču
- hranilica za prasid
- pojilica za prasid
- električni priključak za infracrvenu žarulju koja se uključuje do starosti prasadi od 2 dana.

Puni dio poda ispod krmače i ispod prasadi imaju osigurane različite temperature poda. Pod ispod krmače je hladniji, a mjesto gdje leži prasid treba biti ugrijano na temperaturu od +28 do +32 °C. Ta se podna temperatura postiže ugradnjom grijaće ploče za prasid koja se grije toplom vodom (0,6 - 0,8 m²).

Na istočnoj i zapadnoj strani objekta je zatvoren hodnik širine 2,14 m x 10,00 m kojim se obavlja komunikacija s ostalim objektima na farmi. U samom objektu prasilišta su i četiri priručna spremišta za alat i opremu objekta.

Objekt je opremljen električnim instalacijama, plinskim instalacijama, instalacijama za snabdijevanje pitkom vodom te instalacijama za odvod otpadnih voda. Gnojovka i otpadne vode od pranja objekata se ispuštaju sustavom cijevi do vodonepropusne sabirne jame te u montažne spremnike za gnojovku.

1.3.5. Uzgajalište

Uzgajalište je objekt dimenzija 26,84 m x 85,14 m i visine građevine u sljemenu oko 6,40 m mjereno od kote okolnog terena. Ukupna bruto površina objekta iznosi 2 321 m².

U objektu uzgajališta nalazi se 14 odjeljaka sa po 10 boksova (dimenzija 5,50 m x 2,50 m) i dva odjeljka s 5 boksova (dimenzija 5,00 m x 2,50 m) za smještaj bolesne i slabe prasadi.

Na istočnoj strani ovog objekta je zatvorena rampa dimenzija 1,14 m x 10,80 m za utovar prasadi u kamione. Objekt je opremljen električnim instalacijama, plinskim instalacijama, instalacijama za opskrbu pitkom vodom i instalacijama za odvod otpadnih voda. Gnojovka i otpadne vode od pranja objekata se ispuštaju sustavom cijevi do vodonepropusne sabirne jame te u montažne spremnike za gnojovku.

1.3.6. Prostor za odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla

Prostor za odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla (hladnjača) je objekt dimenzija 2,50 m x 6 m, i visine građevine u sljemenu oko 3,00 m mjereno od kote okolnog terena. Ukupna bruto površina objekta iznosi 15 m². U objektu se skladište uginule životinje (svinje) i ostali nusproizvodi životinjskog podrijetla (NŽP). NŽP se skladište u spremnike unutar objekta, do njihovog odvoza u najbližu kafileriju ili registrirano skladište za držanje NŽP. Temperatura u objektu se kreće između + 4 i + 8 °C.

Objekt je smješten uz sjeveru ogradu farme tako da je odvoz uginulih životinja omogućen što kraćim putem s prostora farme, te ničim ne ometa normalno funkcioniranje farme. Objekt je priključen na instalacije električne struje, a rashlađivanje se obavlja vlastitim split sustavom hlađenja hlađenja snage 6,3 kW. U sustavu se koristi 8 kg rashladne tvari R404a.

1.3.7. Spremnici gnojovke

Postavljena su dva spremnika za gnojovku ukupnog kapaciteta 9 056 m³. Dimenzije jednog spremnika (Slika 4.) su: promjer 30,15 m, visina 7,50 m, kapacitet 4 528 m³. Montažni spremnici za gnojovku izrađeni su od čelika, obloženi zaštitnim materijalom i kao takvi ne dopuštaju istjecanje sadržaja, čime su zadovoljeni najviši ekološki standardi. Gornja stranica spremnika je zatvorena pokrovom od PVC folije.

Izgnojavanje proizvodnih objekata se obavlja sustavom kanala ispod rešetkastog poda u objektima. Gnojovka se zadržava u vodonepropusnim armiranobetonskim kanalima ispod rešetkastog poda. Naizmjeničnim otvaranjem čepova na ispustima gnojovka se miješa i odvodnim cjevovodom transportira do vodonepropusne, betonske sabirne jame za gnojovku. Gnojovka se pomoću pumpi i putem metalnih cijevi prepumpava u spremnike gdje se pomoću pumpi može i homogenizirati sadržaj. Maksimum punjenja je osiguran preko specijalnih detektora nakon čega se aktivira optički ili akustični alarm. Spremnici se upravlja preko komandne ploče smještene u upravnoj zgradi ili na samom spremniku.

Slika 4. Spremnik za skladištenje gnojovke.

1.3.8. Spremnici za ukapljeni naftni plin

Na farmi se koristi ukapljeni naftni plin (UNP) za radijatorsko grijanje, podno grijanje i stropno grijanje te pripremu tople sanitarne vode. Postavljena su tri 3 spremnika UNP-a, svaki zapremine 4850 l.

Spremnici su valjkasti, ležeće izvedbe, pričvršćeni na betonski temelj kako ne bi došlo do prevrtanja i mehaničkog oštećenja. Spremnik je sastavljen od plašta i dvije duboko utisnute podnice, materijala (St 52-3, DIN 17100). Spremnik je opremljen sa svim potrebnim priključcima i armaturom (DIN 4680). S vanjske strane zaštićen je premazom zaštitne boje, a na spremniku se nalazi tablica s osnovnim podacima i tehničkim karakteristikama. Maksimalni kapacitet punjenja spremnika plinom iznosi 80 % ukupnog volumena.

1.3.9. Silosi

Pokraj svakog proizvodnog objekta nalaze se silosi određenih kapaciteta:

- uz pripust nalazi se silos zapremine 17 m³,
- uz čekalište se nalazi silos zapremine 30 m³,
- uz prasilište se nalazi silos zapremine 30 m³,
- uz uzgajalište nalaze se dva silosa, pojedinačne zapremine 25 i 35 m³.

Svaki silos se sastoji od četiri glavna dijela (koji se spajaju pomoću vijaka i matica): krova, lijevka, tijela (izrađenog od valovitih ploča), nogu i učvršćenja. Punjenje silosa obavlja se direktno iz kamiona za rinfuzni prijevoz hrane. Lančastim transporterima hrana se doprema do hranilica.

Način hranidbe ovisi o zrelosti, dobi i potrebi životinja, tako da se ona razlikuje po proizvodnim objektima. U pripustilištu je hranidba automatska, standardnim hranilicama s kojima se može pojedinačno dozirati količina hrane po krmači. Hranjenje je suhom hranom. U čekalištu je obročna hranidba krmača jer je tijekom perioda gravidnosti potrebno održavati dobru fizičku kondiciju kod krmača, dobar razvoj podmlatka, a da se pri tom krmače ne udebljaju pretjerano. U prasilištu i uzgajalištu se hranidba obavlja suhom hranom pomoću automatskih hranilica.

1.3.10. Zdenac

Za potrebe opskrbe pitkom i industrijskom vodom, na postojećoj farmi Gaj je izveden eksploatacijski zdenac u krugu farme. Ugrađena je čelična zdenačka konstrukcija promjera $\varnothing$ 323,9 mm sastavljena od slijepih (punih) cijevi i mostičavih sita perforacije 1 mm. Prilikom pokusnog crpljenja je izvršeno uzorkovanje i analiza vode zdenca koja je pokazala povišene vrijednost željeza i mangana u crpljenoj vodi.

1.3.11. Vodotoranj

Voda za potrebe rada farme, se crpi iz zdenca i transportira do visinskog spremnika (vodotoranj). Vodotoranj je zapremine $V = 100 \text{ m}^3$ i visine $h = 39 \text{ m}$. Iz vodotornja voda gravitacijom ulazi u vodoopskrbnu mrežu farme.

1.3.12. Nadstrešnica sa spremištem

Nadstrešnica je objekt dimenzija oko 23,65 m x 7,35 m, i visine objekta oko 4,50 m. Ukupna bruto površina objekta iznosi 171 m². Objekt se sastoji od zatvorenog djela koji je predviđen za spremište alata i ostalih potrepština za održavanje farme, te prostorija za preradu pitke vode za potrebe farme i nadstrešnice za alat. Ispod nadstrešnice se nalazi i prostor za privremeno skladištenje neopasnog otpada s farme. Objekt je opremljen električnim instalacijama, instalacijama za opskrbu pitkom vodom te instalacije za odvod otpadnih voda.

1.3.13. Kotlovnica

Kotlovnica je objekt dimenzija 5,50 m x 10,60 m i visine objekta oko 5,00 m. Ukupna bruto površina kotlovnice iznosi 62 m². U ovom objektu smještena su dva kotla snage 310 kW i 400 kW. Trenutno se kao gorivo u kotlovnici koristi UNP. Objekt je opremljen električnim instalacijama, plinskim instalacijama, instalacijama za snabdijevanje pitkom vodom te instalacijama za odvodnju otpadnih voda. Planirano je priključenje farme na javnu plinsku mrežu.

1.3.14. Manipulativne površine

Na predmetnoj čestici farme izgrađen je sustav manipulativnih površina i površina za promet u mirovanju, u svrhu komunikacije i proizvodnje na farmi.

Sustav internih prometnica sastoji se od prometnica širine kolnika od 4,0 do 6,0 m ovisno o tehnološkim zahtjevima rada i manipulacije na farmi. Interne prometnice i sve manipulativne površine imaju asfaltni kolnički zastor. Kolnički zastor pristupa za vatrogasna vozila izveden je od drobljenog kamena. Brzina kretanja vozila na internim prometnicama ograničena je na 20 km/h. U prometu na ovoj prometnici primjenjuje se "pravilo desne strane". Ovim je prometnicama omogućen jednosmjernan/dvosmjernan promet, ovisno od njihove širine.

Uz sam ulaz na farmu formirana je površina za parkiranje vozila djelatnika i posjetitelja farme. Ukupno ima 10 parkirnih mjesta. Parkiranje se obavlja u okomitoj postavi. Dimenzije jednog parkirnog mjesta su 2,50 m x 5,0 m. Parkirna mjesta su označena horizontalnom signalizacijom.

1.3.15. Dezbarijera

Kolna dezbarijera je dimenzija 11,6 x 3,6 m, sačinjena od vodonepropusnog materijala, s kosim stranicama koje omogućavaju lakši prolazak kamiona i povrat tekućine natrag u barijeru u slučaju prelijevanja. Pored nje, uz ulazna vrata za pješake je dezbarijera za pješake, posuda veličine 0,45 x 0,60 m, ispunjena spužvom natopljenom otopinom dezinfekcijskog sredstva, postavljena na način da se ne može zaobići pri ulasku na farmu te posuda s dezinfekcionom otopinom za dezinfekciju ruku. Kao dodatna biosigurnosna mjera, uz kolnu dezbarijeru postavljena su i dezinfekcijska vrata za dezinfekciju vozila koja ulaze u krug farme. Dezinfekcijska vrata čini okvir (rama) koja ima 18 prskalica (15 prskalica u rami te 3 u podvozzju) koje finom pjenastom maglicom dezinficiraju cijelo vozilo. Dolaskom vozila aktivira se pumpa koja pod pritiskom šalje dezinfekcijsko sredstvo iz bureta kroz okvir od nehrđajućeg čelika u prskalice. Sitna, raspršena izmaglica dezinficijensa vrtloženjem ulazi u dijelove vozila koji su nedostupni uobičajenim dezinfekcijskim postupcima prskanjem. O održavanju dezbarijera na farmi vodi se evidencija.

1.3.16. Taložnik otpadne vode iz prerade vode

Prije ispuštanja vode iz postrojenja za preradu vode, voda se taloži u taložniku otpadne vode.

1.3.17. Način priključenja na prometnu i komunalnu infrastrukturu

Pristup na javno-prometnu površinu

Priključenje farme na javnu prometnu površinu ostvareno je priključkom s jugoistočne strane, preko javne ceste, put na k.č. br. 1513; k.o. Duboševica koji se preko priključne ceste na k.č. br. 1502/1 k.o. Duboševica spaja na državnu cestu D7 (GP Duboševica -GP Slavonski Šamac).

Niskonaponska električna mreža

Elektroopskrba farme je osigurana priključkom na javnu elektroenergetsku mrežu. Na farmi je izgrađena stupna trafostanica snage 250 kW.

Kao alternativni izvor električne energije u slučaju prekida opskrbe u javnoj elektroenergetskoj mreži, na farmi je instaliran dizelski agregat snage 200 kW smješten u zasebnom kućištu pored upravne zgrade.

Glavni potrošači električne energije su priprema hrane, ventilatori i klapne, rasvjeta i infracrvene žarulje u proizvodnim objektima, pumpa i mješači gnojovke, hladnjača, sustav za preradu vode.

Vodoopskrbna mreža

Postojeća farma Gaj ima riješenu vodoopskrbu putem vlastitog a na lokaciji zahvata. Prosječna crpna količina iznosi $Q = 2,11$ l/s, a $Q_{max} = 4,4$ l/s. Voda koja se zahvaća iz podzemlja (sirova voda), transportira se do postojećeg postrojenja za preradu vode, a zatim se prerađena voda skladišti u postojećem visinskom spremniku (vodotoranj), odakle se opslužuje vodoopskrbna mreža farme.

Na farmi se voda koristi za napajanje svinja, pranje proizvodnih objekata, za sanitarne potrebe zaposlenika, te sustav vatrobrane (vanjska hidrantska mreža).

Instalacije plina

Za potrebe grijanja i tople vode na farmi je izgrađena objekt kotlovnice u kojem su smještena dva kotla snage 310 i 400 kW. Plin potreban za kotlovnice osigurava se iz nadzemnih spremnika ukapljenog naftnog plina. Na farmi su postavljena tri spremnika UNP-a, svaki kapaciteta 4,85 m³. UNP je u vlasništvu HEP plina.

Prema dogovoru sa HEP Plinom očekuje se prelazak postojeće farme na novi energent odnosno priključenje na javnu plinsku mrežu.

Sustav javne odvodnje

Na lokaciji zahvata, sustav javne odvodnje nije izgrađen. Otpadne vode nastale za vrijeme rada farme odvođe se razdjelnim sustavom odvodnje kao otpadne vode od pranja proizvodnih objekata, sanitarne otpadne vode, otpadne vode iz dezbarijere, otpadne vode od pranja filtera u postrojenju za preradu vode (ovisno o potrebi obrade sirove vode), oborinske vode s krovova, manipulativnih površina, prometnica i parkirališta kako slijedi:

- **Otpadne vode od pranja proizvodnih objekata** čini gnojovka, odnosno ekskrementi životinja pomiješani sa vodom od pranja pojedinih objekata, odnosno odjeljaka, nakon završenog turnusa proizvodnje. Ispuštaju se kroz rešetke u proizvodnim objektima i odvođe u vodonepropusnu sabirnu jamu odakle se prepumpavaju u montažne spremnike za gnojovku. Sadržaj spremnika odvozi se na poljoprivredne površine.
- **Sanitarne otpadne vode iz upravne zgrade** sakupljaju se u vodonepropusnu sabirnu jamu koja se periodično prazni. Pražnjenje vodonepropusne sabirne jame i zbrinjavanje sadržaja obavlja isporučitelj javne vodne usluge ili koncesionar.
- **Otpadne vode iz dezbarijere** sakupljaju se u postojeću vodonepropusnu sabirnu jamu koju će periodično prazniti i njezin sadržaj zbrinjavati za to ovlaštena pravna osoba.
- **Otpadna voda od pranja filtera u postrojenju za preradu vode** nakon prolaska kroz taložnicu i njezino pročišćavanje ispuštaju se u kanal na k.č. br.1512, k.o. Duboševica.
- **Oborinske vode** s krovova, manipulativnih površina, prometnica i parkirališta riješit će se odvodnjom u sustav otvorenih oborinskih kanala.

1.4 Planirani zahvat dogradnje postojeće farme Gaj

Na lokaciji Farme Gaj će biti izgrađeni glavni proizvodni objekti u kojima će se odvijati glavni tehnološki procesi na farmi (osjemenjivanje i prasenje krmača te uzgoj prasadi) kao i pomoćni objekti u funkciji pratećih procesa bez kojih glavni proizvodni procesi ne bi mogli biti ostvareni. Dograđeni dio farme će koristiti neke od već postojećih pomoćnih objekata.

Planirana je izgradnja sljedećih građevina:

- spojni hodnik pripusta
- pripust krmača
- čekalište - grupni boksovi
- prasilište
- uzgajalište prasadi
- agregat - nadstrešnica
- spremnik gnojovke (2 kom)
- sabirna jama za gnojovku
- silosi za hranu
- zdenac
- interne ceste (asfaltbeton)
- interne ceste (drobljeni kamen)
- ograda
- mosna (kolska) vaga

Situacijski prikaz objekata na lokaciji zahvata dan je na Slici 3.

Glavni proizvodni objekti će biti povezani u jednu jedinstvenu cjelinu zatvorenim koridorima, kako se prilikom prevođenja krmača i prasadi ne bi izlazilo van. Na farmi je predviđen rad 12 zaposlenika.

Osnovna zadaća farme je proizvodnja prasadi uz osiguranje životnih uvjeta u skladu s Pravilnikom o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja (NN 1 19/10) i Pravilnikom o zaštiti životinja koje se uzgajaju u s vrhu proizvodnje (NN 44/10). Kako bi se postigla optimalna stopa prasenja krmača, optimalan broj živorođene prasadi, niski mortalitet prasadi, stabilan zdravstveni status, podjednaki razvoj i uniformnost prasadi, dobra konverzija hrane i visoki dnevni prirast, farma mora biti na visokoj tehnološkoj razini izgrađenosti i opremljenosti.. Na farmi će se primjenjivati umjetno osjemenjivanje krmača i nazimica.

Kapacitet dograđenog dijela farme je :

- 1500 krmača
- 6 nerasta
- 5600 prasadi (4200 prasadi do 2 mjeseca i 1400 mlade svinje 2 do 6 mjeseci)

S obzirom na tehnologiju proizvodnje, prikazani kapacitet dograđenog dijela farme predstavlja broj životinja koji se može nalaziti u proizvodnim objektima.

Izračun prema koeficijentima iz PPUO Draž:

1500 krmača	x	0,3 UG / živ	=	450,0 UG
6 nerasta	x	0,3 UG / živ	=	1,8 UG
4200 prasadi do 2 mjeseca	x	0,02 UG / živ	=	84,0 UG
1400 mlade svinje 2 do 6 mjeseci	x	0,13 UG / živ	=	182,0 UG
80 nazimica	x	0,13 UG / živ	=	10,4 UG
				728,2 UG

Izračun prema koeficijentima iz II. Akcijskog programa:

1500 krmača	x	0,3 UG / živ	=	450,0 UG
6 nerasta	x	0,4 UG / živ	=	2,4 UG
5600 prasadi u odgoju	x	0,02 UG / živ	=	112,0 UG
80 nazimica	x	0,15 UG / živ		12,0 UG
				576,4 UG

Ukupan kapacitet Farme Gaj nakon dogradnje iznositi će 2900 krmača, 12 nerasta 10 300 prasadi i 80 nazimica, iskazan u uvjetnim grlima, ukupni kapacitet farme Gaj nakon dogradnje iznositi će 1376 UG sukladno izračunu prema PPUO Draž odnosno 1092,8 UG prema Akcijskom programu.

Svim kategorijama životinja na postojećem dijelu farme bit će osigurana minimalna podna površina sukladno Pravilniku o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja („Narodne novine“ br. 119/10). Prasadi u uzgoju je osigurano minimalno 0,3 m² po životinji. U objektu čekališta životinje se nakon utvrđene suprasnosti drže u skupnim boksovima u kojima je osigurana podna površina minimalno 2,25 m²/krmači i 1,64 m²/nazimici. Prosječno podna površina iznosi 2,4 m²/životinji. Odjeljak karantena služi za prijem i aklimatizaciju nazimica prije uvođenja u stado. Životinje se drže u skupinama, a svakoj životinji osigurana je podna površina od oko 1,5 m².

U nastavku je dan prikaz ukupne površine po objektima:

Dograđeni dio farme	Ukupna površina (m²)	
Uzgajalište:		
145 grupnih boksova	160	2000
Pripustilište:		
400 pojedinačnih boksova		
6 pojedinačnih boksova za neraste	6	37,44
10 grupnih boksova za krmače	10	62,4
14 grupnih boksova za nazimice	14	124,95
16 grupnih boksova za nazimice	2	19,25
Čekalište		
Grupni boksovi za krmače	36	2190
karantena	12	154,56
Praslište:		
6 odjeljaka po 68 boksova	68	300,56
1 odjeljak s 24 boksa	35	154,7

1.4.1. Organizacija proizvodnje na farmi

Krmače su na farmi smještene u pripustilištu u pojedinačnim boksovima gdje se uz prisustvo nerasta, uz specijalnu prehranu i osvjetljenje, iniciraju na tjeranje te umjetno osjemenjuju. One krmače koje se ne počnu tjerati u roku od 7 dana smještaju se u grupne boksove (3 - 5 krmača zajedno) i uz pojačanu prehranu i prisustvo nerasta iniciraju se ponovo na tjeranje. Nakon osjemenjivanja životinje provode u pripustilištu 28 dana kada se i ultrazvučno utvrđuje bređost. Suprasne krmače tada se prebacuju u čekalište.

Krmače u čekalištu borave do 2 - 3 dana prije prasnja, odnosno oko 80 dana. Smještene u grupne boksove s mogućnošću izolacije agresivnih ili bolesnih životinja. 2-3 dana prije prasnja krmače se prebacuju u prasilište, gdje se smještaju u pojedinačne boksove za prasnje s ukleštenjima za krmaču. Nakon prasnja, krmače ostaju s

prasadi 28 dana, koliko prasad sisa i postigne težinu od 7 kg , nakon čega se krmače prebacuju u pojedinačne boksove pripustilišta, a prasad u uzgajalište.

U uzgajalištu prasad ostaje 45 dana, do mase od oko 26 kg nakon čega se odvoze s farme.

Na farmi će se obavljati umjetno osjemenjivanje krmača i nazimica sjemenom koji će se proizvoditi u stanici za proizvodnju sjemena.

1.4.2. Proizvodni objekti

1.4.2.1 Pripustilište

Pripustilište je objekt u kojem borave krmače nakon odbića i nazimice u trajanju do 5 tjedana, odnosno do utvrđivanja bređosti.

Tjedno punjenje je 70 krmača (nazimica), a zauzetost pripustilišta po ciklusu je 5 tjedana.

Kapacitet pripustilišta: 422 pojedinačna boksa (1,56 m²/živ.), 6 boksova za nerastove (6,24 m²/živ.), 16 grupnih boksova za nazimice (1,7 m²/živ.) i 10 grupnih boksova za krmače (2,25 m²/živ.).

Dimenzije boksova:

- 422 pojedinačna boksa (240 x 65 cm),
- 6 boksova za nerastove (260 x 240 cm)
- 10 grupnih boksova za krmače (260 x 240 cm)
- 16 grupnih boksova za nazimice (14 boksova: 350 x 255 cm, 2 boksa: 350 x 275 cm).

Pomoćna prostorija za manipulaciju opremom za osjemenjivanje i prostor za čuvanje opreme je dimenzija: 490 x 260 cm.

U pripustilištu se iniciraju krmače ili nazimice na tjeranje, kako bi se što prije omogućila oplodnja i početak novog reproduktivnog ciklusa. Krmače imaju izravan kontakt (mirisni i vizualni) sa nerastovima probačima. Inicijacija se poboljšava specijalnom hranidbom i rasvjetom (200 Luxa, 16 h dnevno).

Osjemenjene krmače ultrazvučno se kontroliraju 28. dan od osjemenjivanja i kada se potvrdi bređost, formiraju se grupe i prevode se u krmačarnik. Krmače koje se ne počnu tjerati nakon tjedan dana boravka u pripustilištu, odvajaju se u posebnu grupu pa se u grupama od 3-5 krmača uz nerasta i promijenjenu hranu pojačano iniciraju na tjeranje.

Nerastovi, koji služe samo za stimulaciju krmača, smješteni su u boksovima površine 260 x 240 cm. Pod je djelomično rešetkast (80 cm, otvori: 20 mm) , suh i neklizav. Za farmu je potrebno 6 nerasta.

1.4.2.2 Čekalište

Nakon što je utvrđena suprasnost, krmače se prevodi iz pripustilišta u čekalište gdje su smještene do nekoliko dana prije prasnja. Životinje se drže u skupnim boksovima.

Potrebna površina po životinji je: 2,25 m²/krmači i 1,64 m²/nazimici s tim da 1,3 m² po krmači i 0,95 m² po nazimici čini puni pod (ili sa maksimalno 15-postotnim otvorima).

Tjedno punjenje je 65 krmača (nazimice), a zauzetost čekališta po ciklusu je 12 tjedana.

Ukupno se u objektu nalazi 36 boksova. U objektu čekališta nalazi se i odjeljak za prijem (aklimatizaciju) nazimica sa 12 boksova, dimenzija 2,8 x 4,6 m.

1.4.2.3 Prasilište

Sedam dana prije praserenja, krmače će se prevoditi u prasilište, gdje će se smještati u pojedinačne boksove za praserenje (najmanje 4 m²/krmača) sa uklještenjem za krmaču. Nakon praserenja, krmače ostaju s prasadi 28 dana koliko prasad sisa i postigne masu od 7 - 8 kg. Nakon toga će se krmače prevoditi u pojedinačne boksove u pripustilištu, a prasad odlaziti u uzgajalište. Tjedno punjenje prasilišta je 62 - 65 krmača (nazimica), a zauzetost prasilišta po ciklusu je 5 tjedana.

Prasilište se sastoji od 5 odjeljaka po 68 boksova (260 x 170 cm) i jednog odjeljaka sa 35 boksova (260 x 170 cm).

Oprema boksova prasilišta uključuje :

- uklještenje za krmaču (od pocinčanog čelika)
- hranilica za krmaču; hranjenje suhom hranom s automatskim punjenjem
- pojilice za krmaču
- hranilica za prasad
- pojilica za prasad
- električni priključak za infracrvenu žarulju
- plastična rešetka sa gumom ispod pokrova za prasce i gusana rešetka sa punim dijelom ispod ležišta krmače

Nakon toga se krmače premještaju u pojedinačne boksove u pripustilištu, a prasad odlazi u uzgajalište Tjedno punjenje prasilišta je 62 krmače.

1.4.2.4 Uzgajalište

Prasad koja dolazi u uzgajalište u prosjeku je mase 7 kg i starosti 28 dana. Pri dolasku u uzgajalište temperatura prostorije treba biti 27 °C. Prasad za 45 dana dostigne masu od 26 - 28 kg.

Pod u uzgajalištu je djelomično rešetkast, a minimalna površina po jednom prasetu u uzgajalištu iznosi 0.3 m².

Tjedno punjenje uzgajališta je 800 prasadi, a zauzetost po ciklusu iznosi 7 tjedana. Kapacitet uzgajališta iznosi 5600 prasadi.

U objektu uzgajališta nalazi se 14 odjeljaka sa po 10 boksova (5 x 2.5 m) i 4 odjeljaka sa po 5 boksova (5 x 2.5 m)

1.4.2.5 Hranidba i napajanje životinja

U objektima je predviđena hranidba suhom hranom. Krmače i nazimice hranit će se obročno individualnim automatskim hranilicama. Za prasad je predviđena suha hranidba klasičnim hranilicama, a prasad će se hraniti po volji. Uz svaki objekt nalaze se čelični, zatvoreni silosi za skladištenje stočne hrane kako slijedi:

- pripustilište – jedan silos zapremine 21,8 m³
- čekalište – jedan silos zapremine 16,6 m³.
- prasilište - jedan silos zapremine 40 m³ i jedan silos zapremine 16 m³
- uzgajalište - osam silosa svaki zapremine 12,3 m³

Izuzimanje hrane iz silosa obavljat će se zatvorenim lančanim transporterom. Napajanje životinja bit će po volji.

1.4.2.6 Ventilacija i grijanje proizvodnih objekata

Ventilacija je umjetna (zrak ulazi kroz otvore na krovnoj konstrukciji te putem stropnih klapni ulazi u prostor proizvodnog dijela). Vertikalni aksijalni ventilatori služe za izlaz zraka čime se stvara podtlak u proizvodnom dijelu

i prisilno se uvlači zrak kroz stropne klapne). Upravljanje ventilacijom, grijanjem i hlađenjem provodi se preko centralne upravljačke jedinice sa alarmnim sustavom koji ima svjetlosnu signalizaciju.

Tijekom zimskog perioda u objektima je predviđeno grijanje putem grijaćih toplovodnih konvektora smještenih uzdužno ispod stropnih klapni za zagrijavanje ulazećeg zraka.

Tijekom ljetnog razdoblja u prasilistu je predviđeno je rashlađivanje ulaznog zraka tzv. coolbox-ovima s vodenim zidom. Optimalna temperatura u objektima je 16 - 20 °C a vlaga: 60 - 70 %.

1.4.2.7 Izgnojavanje objekta

Životinje će u objektima biti smještene na djelomično ili potpuno rešetkastom podu. Gnojovka, koju čine ekskreti životinja u tekućem i krutom obliku pomiješani s vodom od pranja objekata, zadržavat će se u kanalima ispod rešetkastog poda. Ukupna zapremina kanala iznosi 3557, 68 m³. Otvaranjem čepova na ispustima, gnojovka će se cijevima transportirati do betonske nepropusne sabirne jame za gnojovku odakle će se pomoću pumpi i metalnih cijevi prepumpavati u montažne spremnike za gnojovku. Predviđena su dva spremnika svaki 4 528 m³.

Montažni spremnici za gnojovku izrađeni su od čelika, obloženi zaštitnim materijalom i kao takvi ne dopuštaju istjecanje sadržaja, čime su zadovoljeni najviši ekološki standardi. Gornja stranica spremnika je zatvorena. Gnojovka se pomoću pumpi i putem metalnih cijevi prepumpava u spremnike gdje se pomoću mješača može i homogenizirati sadržaj. Maksimum punjenja je osiguran preko specijalnih detektora nakon čega se aktivira optički ili akustični alarm. Spremnicima se upravlja preko komandne ploče.

Spremnici za gnojovku praznit će se dva puta godišnje. Ukupan kapacitet skladišnog prostora za gnojovku na dograđenom dijelu farme iznosit **12 614 m³** (kapacitet spremnika za gnojovku i kapacitet kanala unutar proizvodnih objekata).

Na dograđenom dijelu farme će godišnje zajedno s vodom od pranja objekata nastajati 16 819 m³ gnojovke (izračun količina gnojovke u poglavlju 1.6.1.). Prema II Akcijskom programu, za šestomjesečno razdoblje skladištenja gnojovke potrebno je osigurati zapreminu spremnika od **8410 m³**

S obzirom na navedeno, ukupan skladišni prostor za gnojovku na dograđenom dijelku farme od 12 614 m³, dovoljan je za šestomjesečno skladištenje nastalih količina gnojovke zajedno s vodom od pranja objekata.

1.4.2.8 Čišćenje i dezinfekcija objekata

Nakon svakog turnusa u proizvodnji, objekti će se natapati otopinom dezinficijensa čime se postiže lakše i učinkovitije pranje sasušeni nečistoća. Nakon toga objekti će se prati visokotlačnim uređajima za pranje, čime će se ukloniti svi zaostaci organske tvari. Dezinfekcija objekata obavljat će se 48 h prije ulaska životinja s odabranim dezinfekcijskim sredstvom. Na farmi će se redovito provoditi sve potrebne veterinarsko sanitarne mjere kao i mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (DDD).

1.4.2.9 Zdravstvena kontrola životinja na farmi

Redovitim zdravstvenim kontrolama na farmi, sve sumnjive i bolesne životinje će se izdvajati u posebne boksove te će se nad njima provoditi odgovarajući veterinarski postupci. Uginuća će se sanirati prema propisanim postupcima na neškodljiv način za što na farmi postoji poseban objekt (hladnjača) s uređajima za hlađenje. Objekt je postavljen tako da vozila koja odvoze uginule životinje ne ulaze u prostor farme.

1.4.3. Pomoćni objekti farme

1.4.3.1 Silosi

Pokraj svakog proizvodnog objekta nalaze se silosi (ukupno 14). Prema tehnologiji hranidbe određen je automatski sustav suhog hranjenja. Sustav je projektiran u standardiziranim sklopivim elementima. Sastavni elementi sustava će biti: transportna cijev, transportni lanac, kut 90 stupnjeva i usipni koš koji se ugrađuje ispod silosa hrane. Usipni koš će biti opremljen s pogonom za transport hrane i ugrađenim pogonom za povrat viška hrane u silos, koji omogućuje prepumpavanje sustava.

Na početku procesa hranjenja količina hrane potrebna za sve hranilice ulazi u mikser opskrbljen vagom. Izmiješana hrana se odmjerava u porcije transportira do valova. Između porcija postoji kratak razmak kako se porcije ne bi pomiješale poslije svakog vaganja hrane, kontrolnikom se na izlazu regulira tražena masa. Dolaskom hrane otvara se automatski ventil i hrana odlazi u valov. U isto vrijeme mikser nastavlja opskrbljivati cijev sa hranom za druge ventile.

Uz sustav hranjenja projektom je predviđen i medikator za točno miješanje vitamina, preventivnih sredstava, lijekova i drugih dodataka hrani u praškastom obliku. Medikator se ugrađuje u transportnu cijev DR 1500 ispred prvog ispusta. Projektom je predviđen vremenski programator za programiranje vremena hranjenja.

Sustav je dodatno opskrbljen senzorom koji zaustavlja proces hranjenja kada je zadnja hranilica potpuno opskrbljena hranom. Predviđeni sustav će se prilagoditi svakom objektu prema specifikaciji dobavljača opreme.

1.4.3.2 Skladište opasnog otpada

Prostor za privremeno skladištenje neopasnog otpada je u već izgrađenom objektu nadstrešnice sa spremištem na postojećoj farmi. Neopasni otpad: ambalaža od papira i kartona i miješani komunalni otpad se prikuplja u primarnim spremnicima za skladištenje otpada, prema vrsti otpada. Spremnici su smješteni ispod nadstrešnice, izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada, označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada, datum početka skladištenje, naziv proizvođača otpada. Podna površina je betonska, lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti.

Skladište za privremeno skladištenje opasnog otpada je predviđeno uz hodnik između prasilišta i uzgajališta. U skladištu za opasni otpad skladištit će se ambalaža onečišćena opasnim tvarima, fluorescentne cijevi i zarazni medicinski otpad podložan specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije (15 01 10*, 20 01 21* i 18 02 02*). Za skladištenje otpada koji podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije u prostoriji će biti smješten hladnjak.

Opasni otpad će se prikupljati u primarnim spremnicima za skladištenje otpada, prema vrsti otpada. Spremnici će biti tipski, izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada, označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada, datum početka skladištenje, naziv proizvođača otpada i oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada. Podna površina će biti lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti. Skladište će biti opremljeno umjetnom rasvjetom i prirodnom ventilacijom.

U skladištu se neće skladištiti tekući, plinoviti otpad, vrste otpada nepodudarnih kemijskih svojstava koje međusobnim kontaktom ili kontaktom s tvarima prisutnim na lokaciji mogu uzrokovati neželjenu interakciju, otpad kojima svojstva eksplozivno, oksidirajuće, zapaljivo ili oslobađanje akutno toksičnih plinova kao ni plinoviti otpad.

1.4.3.3 Sabirna jama za gnojovku

Sabirna jama za gnojovku izvodi se u cijelosti od vodonepropusnog betona s ugradnjom bubrećih traka na spojevima vertikalnih stjenki i temeljne ploče. U sabirnoj jami nalazit će se crpka pomoću koje će se metalnim

cijevima nakupljena gnojovka prepumpavati u spremnike. Maksimum punjenja spremnika je osiguran senzorom nakon čega se aktivira optički ili akustični alarm.

1.4.3.4 Spremnici za gnojovku

Montažni spremnici za gnojovku će biti izrađeni od čelika, obloženi zaštitnim materijalom i kao takvi neće dopuštati istjecanje sadržaja, čime će biti zadovoljeni najviši ekološki standardi. Gornja stranica spremnika će biti zatvorena. Gnojovka će se pomoću pumpi i putem metalnih cijevi prepumpavati u spremnike gdje će se pomoću mješača homogenizirati sadržaj. Maksimum punjenja je osiguran preko specijalnih detektora nakon čega se aktivira optički ili akustični alarm. Spremnicima će se upravljati preko komandne ploče.

Montažni spremnici za gnojovku će se prazniti 2 puta godišnje, Previđena su dva spremnika svaki zapremine 4 528 m³. Spremnik je promjera oko 28,29 m i visine 7,23 m.

1.4.3.5 Zdenac

Za potrebe pitke vode, na lokaciji zahvata će se izbušiti zdenac koji će biti istih ili sličnih karakteristika, kao i postojeći. Očekuje se prosječna količina vode $Q = 2,11$ l/s.

1.4.3.6 Manipulativne površine

Novoprojektirane interne ceste i manipulativne površine projektirane su tako da širina, radijusi, kolnički zastor i nosivost cesta zadovolje tehnološke zahtjeve rada i manipulacije na farmi, te zahtjeve Pravilnika o uvjetima za vatrogasne pristup (NN 35/1994).

Dio novoprojektiranih ceste i manipulativne površine imati će asfaltni kolnički zastor, a dio će se izvesti od drobljenog kamena. Brzina kretanja vozila na internim prometnicama ograničena je na 20 km/h. Ovim je prometnicama omogućen jednosmjernan/dvosmjernan promet, ovisno od njihove širine.

Koristit će se postojeće parkiralište na kojem je izgrađeno 10 parkirnih mjesta za vozila djelatnika i posjetitelja.

Na ulazu/ izlazu farme zadržava se postojeća dezbarijera za vozila koja izlaze/ulaze na farmu, te postojeća pješačka dezbarijera. Barijere su ispunjenje vodenom otopinom dezinficijensa za dezinfekciju vozila i obuće. Dezbarijere su izvedene na način koji omogućava čišćenje i pranje te ispuštanje tekućeg sadržaja kroz ispuštanje u vodonepropusnu sabirnu jamu.

Ispred upravne zgrade se u sklopu ovog zahvata u prostoru planira izgraditi mosna (kolska) vaga.

1.4.4. Način priključenja na prometnu i komunalnu infrastrukturu

Pristup na javno-prometnu površinu

Priključenje građevne čestice farme na javnu prometnu površinu ostvaren je postojećim priključkom s jugoistočne strane, preko javne ceste, put na k.č. br. 1513; k.o. Duboševica koji se preko priključne ceste na k.č. br. 1502/1 k.o. Duboševica spaja na državnu cestu D7 (GP Duboševica -GP Slavonski Šamac).

Niskonaponska električna mreža

Elektroopskrba farme je osigurana postojećim priključkom na javnu elektroenergetsku mrežu. Distributer električne energije pokrenuo je ishođenje građevinske dozvole za izgradnju nove trafostanice koja će se nalaziti na zasebnoj 1501/48; k.o. Duboševica, a koja će biti u vlasništvu distributera električne energije.

Na farmi će se instalirati dizelski agregat kao alternativni izvor električne energije u slučaju prekida opskrbe u javnoj elektroenergetskoj mreži. Agregat će biti smješten u zasebnom kućištu koje štiti od širenja buke i vibracija, te onemogućava bilo kakvo izlijevanje goriva u okoliš.

Agregat će se uključivati automatski, samo nekoliko sekundi od prekida u opskrbi električnom energijom iz mreže. Snaga agregat mora zadovoljiti osnovne funkcije proizvodnje na farmi.

Vodoopskrbna mreža

Na dograđenom dijelu farme je planirano je bušenje novog zdenca iz kojeg će opskrbljivati dograđeni dio farme. Voda koja će se zahvaćati iz podzemlja (sirova voda), transportirat će se do postojećeg postrojenja za preradu vode, a zatim će se prerađena voda skladištiti u postojećem visinskom spremniku (vodotoranj), odakle će se opsluživati vodoopskrbna mreža farme.

Na farmi će se voda koristiti za napajanje svinja, pranje proizvodnih objekata, za sanitarne potrebe zaposlenika, te sustav vatrobrane (vanjska hidrantska mreža).

Instalacije plina

Prema dogovoru sa HEP Plinom očekuje se prelazak postojeće farme na novi energent odnosno priključenje na javnu plinsku mrežu. Kotlovnica će ostati ista.

Dograđeni i postojeći dio farme će se spojiti na javnu plinsku mrežu. Predviđen je plinski priključak i vanjski razvod plinske instalacije zemnog plina od MRS-e do objekata u kojima su smješteni potrošači.

Sustav javne odvodnje

Na lokaciji zahvata, sustav javne odvodnje nije izgrađen. Otpadne vode odvodit će se razdjelnim sustavom odvodnje kako je opisano poglavljju 1.6.2.

1.5 Popis vrsta i količina tvari koje ulaze u tehnološki proces

1.5.1. Hrana

Na farmi je predviđena suha hranidba svih kategorija životinja. Uz svaki objekt nalaze se silosi za skladištenje stočne hrane. Izuzimanje hrane iz silosa obavljati će se lančanim transporterom. Godišnja količina hrane na postojećoj farmi Gaj iznosi oko 2800 t. Ukupna godišnja količina utrošene hrane na postojećoj farmi i dograđenom dijelu procjenjuje se na oko 6000 t.

1.5.2. Voda

Voda će se na farmi koristiti za napajanje životinja, pranje proizvodnih objekata, za potrebe zaposlenika, pranje filtera iz prerade vode. Procjena potrošnje vode na farmi prikazana je u Tablici 1.

Tablica 1. Procjena potrošnje vode.

Potrošnja vode za napajanje	Kategorija	Broj životinja	Potrošnja vode (l/živ./dan)	Potrošnja vode (m ³ /god.)
	Krmače - pripustilište i čekalište	1100	20	8030
	Krmače - prasilište	400	40	5840
	Prasad - uzgajalište	5600	2,5	5110
Ukupno				18980
Potrošnja vode za pranje	Kategorija	Br. životinja	Potr. vode (m ³ /živ./god.)	Potrošnja vode (m ³ /god.)
	Krmače	1500	0,7	1050
	Prasad	5600	0,15	840
Ukupno				1890
Potrošnja vode za potrebe zaposlenika (12 zaposlenika)				435
Potrošnja vode za pranje filtra u postrojenju za preradu vode				3600
Potrošnja vode za sustav hlađenja prasilišta				1200
SVEUKUPNO				26 105

Opskrba vodom bit će osigurana iz vlastitog a na lokaciji zahvata.

1.6 Popis vrsta i količina tvari koje ostaju nakon tehnološkog procesa te emisija u okoliš

1.6.1. Gnojovka

Gnojovka nastala na postojećoj farmi primjenjuje se na poljoprivrednim površinama koje obrađuje PC Ratarstvo. Za primjenu gnojovke nastale na postojećoj farmi osigurano je 241,8346 ha. Površine potrebne za primjenu gnojovke u skladu s preporukama II Akcijskog programa za postojeću farmu iznose 220 ha.

Procijenjena količina gnojovke koja će nastajati na dograđenom dijelu farme prikazana je u Tablici 2.

Tablica 2. Proračun godišnje količine proizvedene gnojovke na dograđenom dijelu farme.

Proizvodnja gnojovke	Prosječna proizvodnja	Ukupno (m ³ /god)
Krmače	1500 krmača x (7,5 kg/dan/živ u prip. i ček.+ 12,3 kg/dan/živ u pras.) x 365 dana/1000	10 941
Prasad	5600 prasadi x 2 kg/dan/živ x 365 dana / 1000	4088
Tehnološka otpadna voda od pranja objekata	-	1890
UKUPNO		16 819

Gnojovka nastala na dograđenom dijelu farme Gaj također će se primjenjivati na poljoprivrednim površinama.

Izračun potrebnih poljoprivrednih površina za primjenu gnojovke

Količina dušika u stajskom gnoju dobivenom godišnjim uzgojem domaćih životinja, preračunata na UG, propisana je u Tablici 2. Dodatka I, a najveća dozvoljena količina primjene stajskog gnoja na poljoprivrednoj površini propisana je u Tablici 3. Dodatka I. II Akcijskog programa.

Iznimno najveća dozvoljena količina stajskog gnoja prema граниčnim vrijednostima može biti veća od one propisane u Tablici 3. Dodatka I II Akcijskog programa, ukoliko se provodi kemijska analiza stajskog gnoja kojom su dobivene vrijednosti dušika manje od vrijednosti prikazanih u Tablici 3. Dodatka I. Prosječan sadržaj dušika u gnojovki nastaloj na postojećoj farmi Gaj iznosi 0,1875 %. Sastav gnojovke na farmi Gaj prikazan je u Tablici 3. Analitička izvješća dana su u Prilogu 5.

Tablica 3. Prosječan sastav gnojovke na farmi Gaj.

PARAMETAR	Izvrješće br. G-13/19 21.3.2019.		Izvrješće br. G-61/19 30.09.2019.		Izvrješće br. G-16/20 04.05.2020.		Izvrješće br. G-61/20 22.7.2020.	
pH H ₂ O	6,73		7,62		7,32		7,61	
	%	kg/t	%	kg/t	%	kg/t	%	kg/t
suha tvar	0,99	9,90	0,80	8,00	0,78	7,80	1,22	12,20
ukupni N	0,18	1,80	0,20	2,00	0,15	1,50	0,22	2,20
N/NH ₄	0,12	1,20	0,13	1,30	0,09	0,90	0,15	1,50
ukupni P	2,20	0,22	1,93	0,15	2,30	0,18	2,45	0,30
ukupni K	7,02	0,69	5,90	0,47	6,10	0,48	5,80	0,71
ukupni Ca	2,71	0,27	3,75	0,30	2,59	0,20	2,67	0,33
ukupni Mg	1,70	0,17	1,74	0,14	2,51	0,20	1,86	0,23

Za količinu od 16 819 m³ svinjske gnojovke, koliko je procijenjeno da će godišnje nastajati na dograđenom dijelu farme i procjenu sadržaja dušika od 0,1875 % očekuje se godišnja proizvodnja od oko 31 536,6 kg dušika (16 819 000 kg x 0,00187 = 31 536,6 kg).

Člankom 9. II. Akcijskog programa propisane su maksimalne dozvoljene količine primjene dušika u poljoprivrednom tlu. U tijeku jedne kalendarske godine poljoprivredno gospodarstvo može gnojiti poljoprivredne površine stajskim gnojem do граниčnih vrijednosti primjene dušika od 170 kg/ha dušika (N).

Za godišnju proizvodnju od 31 536,6 kg dušika potrebno je osigurati:

$$31\,536,6 \text{ kg N} / 170 \text{ kg N/ha} = \mathbf{185,5 \text{ ha}}$$

Kako je za gnojovku nastalu na postojećoj farmi potrebno osigurati 220 ha poljoprivrednih površina, za primjenu ukupnih godišnjih količina gnojovke s postojeće farme i dograđenog dijel potrebno je osigurati 405,5 ha poljoprivrednih površina.

Za primjenu ukupne količine gnojovke nositelj zahvata osigurao je **406 ha** poljoprivrednih površina. Popis čestica na koje će se primjenjivati gnojovka dan je u Tablici 4.

Od ukupno raspoloživih površina 78,72 ha u vlasništvu je nositelja zahvata (izvodi iz zemljišnih knjiga dani su u Prilogu 14). Za 295,44 ha nositelj zahvat posjeduje Ugovor o dugogodišnjem zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Države (Prilog 13), a za 31,83 ha Ugovor o koncesiji poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Države (Prilog 12).

Prikaz poljoprivrednih površina na ortofoto podlozi dan je na Slici 5.

Tehnike gnojenja tla organskim gnojivom

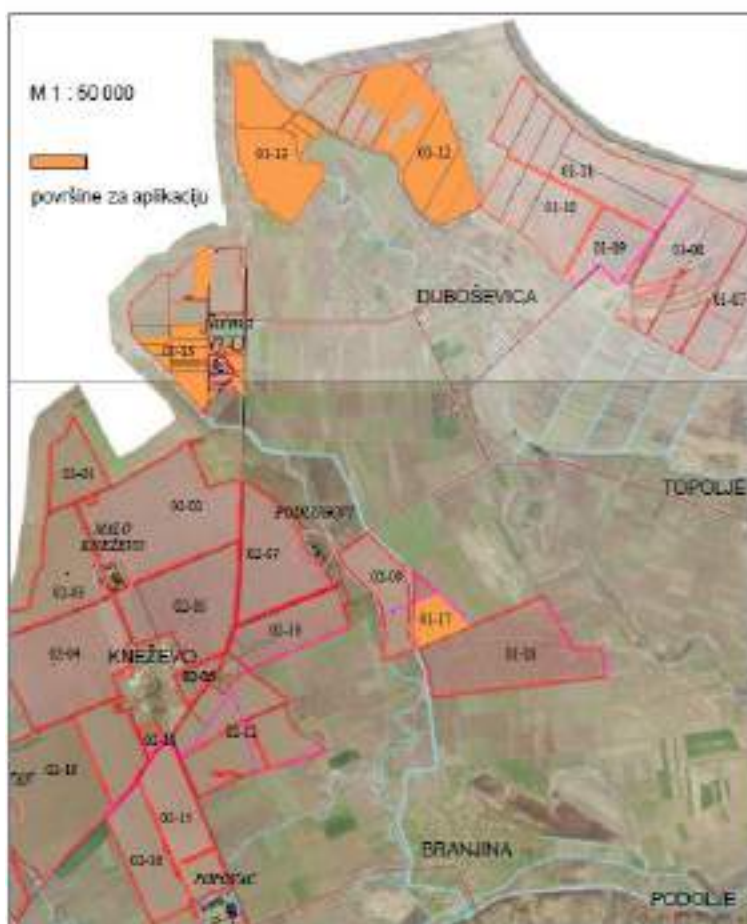
Nositelj zahvata za rasprostiranje gnojovke koristi poljoprivredne površine koje sam obrađuje. Većina dušika (N), fosfora (P) i kalija (K) sadržanog u hrani za stoku izlučuje se kroz balegu i urin. Stajski gnoj sadrži korisne količine ovih biljnih hranjiva te drugih glavnih hranjiva poput sumpora (S), magnezija (Mg) i elemenata u tragovima. Dobro gospodarenje gnojovkom vraća što je više moguće ovih hranjiva natrag u tlo gdje postaju pristupačna, tako da mogu zadovoljiti potrebe usjeva za hranjivima.

Opća načela korištenja gnojiva i najbolje raspoložive tehnike propisane su II. Akcijskim programom i Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. godine o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za intenzivan uzgoj peradi ili svinja .

Primjena gnojovke na poljoprivredne površine predviđena je direktnim injektiranjem u tlo na dubinu od 25 cm, na poljoprivredne površine u bližoj okolici zahvata i odvozom traktorskim cisternama zapremine 25 m³ na udaljenije površine (nakon polaganja gnojovke u tlo, tlo se zaorava).

Potrebne poljoprivredne površine za razastiranje gnojovke odredit će se ovisno o stanju tla i nakon analize gnojovke s farme prije svake primjene, a u skladu s Planom upravljanja hranjivim tvarima koji se sastoji od sljedećeg:

1. Rezultata kemijske analize tla (vrijeme analize, sadržaj ukupnog, nitratnog i amonijskog dušika, pH, tekstura, sadržaj P₂O₅, K₂O, sadržaj humusa u tlu) na uzorku tla s najmanje jedne četvrtine poljoprivrednih površina gospodarstva.
2. Planirani plodored sa kalkulacijama (godina primjene, kultura, očekivani prinos, opis vrste gnojiva, količina aplikacije/ha) koji se radi za period od minimalno tri godine.
3. Izračun potrebnih hranjiva za očekivani prinos.
4. Vremenski i količinski plan korištenja stajskog i mineralnog gnojiva.
5. Izračun godišnjeg unosa hranjiva iz gnojiva u tlo.
6. Konačna bilanca hranjiva u plodoredu.

Slika 5. Poljoprivredne površine za primjenu gnojovke nastale na farmi Gaj.

Tablica 4. Popis poljoprivrednih površina za primjenu ukupnih količina gnojovke nastale na farmi Gaj.

Beljska tabla	Pravo korištenja	PL broj	ZK UL. broj	Početak posjeda	Posjed traje do	Grad ili općina	Katastarska općina	Katastarska čestica		Katastarska kultura	Površina čestice (ha)	Površina za aplikaciju (ha)
								broj	podbroj			
01-12	dugogodišnji zakup	840	743	12.09.2011.	12.09.2061.	Draž	Duboševica	1001	1, dio	oranica	230,8266	152,6774
01-13	dugogodišnji zakup	840	743	12.09.2011.	12.09.2061.	Draž	Duboševica	1002		oranica	6,3205	6,3205
01-13	dugogodišnji zakup	840	743	12.09.2011.	12.09.2061.	Draž	Duboševica	1131		oranica	5,8974	5,8974
01-13	dugogodišnji zakup	840	743	12.09.2011.	12.09.2061.	Draž	Duboševica	1132		oranica	41,7754	41,7754
01-13	dugogodišnji zakup	840	743	12.09.2011.	12.09.2061.	Draž	Duboševica	1133		oranica	88,7719	88,7719
01-15	vlasništvo	1011	795			Draž	Duboševica	1501	1	oranica	0,6329	0,6329
01-15	vlasništvo	1008	631			Draž	Duboševica	1501	7	oranica	0,9930	0,9930
01-15	vlasništvo	1008	631			Draž	Duboševica	1501	8	oranica	3,4673	3,4673
01-15	suvlasništvo	825	790			Draž	Duboševica	1501	10,1/2	oranica	10,6967	5,3484
01-15	suvlasništvo	776	791			Draž	Duboševica	1501	15,1/4	oranica	50,1097	12,5274
01-15	vlasništvo	1012	846			Draž	Duboševica	1501	19	oranica	15,0595	15,0595
01-15	vlasništvo	1012	846			Draž	Duboševica	1501	31	oranica	1,5444	1,5444
01-15	vlasništvo	1012	846			Draž	Duboševica	1501	32	oranica	0,6043	0,6043
01-15	vlasništvo	1012	846			Draž	Duboševica	1501	33	oranica	3,0239	3,0239
01-15	vlasništvo	1012	846			Draž	Duboševica	1501	34	oranica	0,5891	0,5891
01-15	vlasništvo	1012	846			Draž	Duboševica	1501	35	oranica	8,4928	8,4928
01-15	vlasništvo	1012	846			Draž	Duboševica	1501	36	oranica	1,3506	1,3506
01-15	vlasništvo	774	792			Draž	Duboševica	1501	37	oranica	2,4851	2,4851
01-15	vlasništvo	1012	846			Draž	Duboševica	1501	38	oranica	0,9022	0,9022
01-15	vlasništvo	1012	846			Draž	Duboševica	1501	39	oranica	0,4339	0,4339

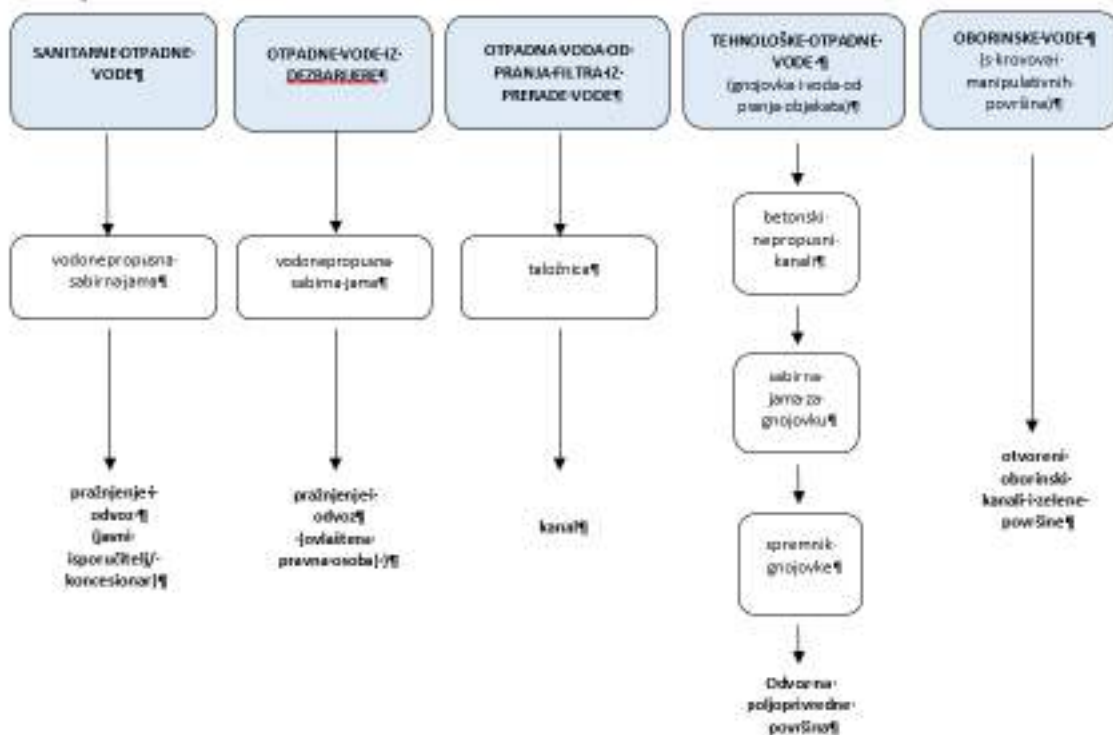
Bejska tabla	Pravo korištenja	PL broj	ZK UL. broj	Početak posjeda	Posjed traje do	Grad ili općina	Katastarska općina	Katastarska čestica		Katastarska kultura	Površina čestice (ha)	Površina za aplikaciju (ha)
								broj	podbroj			
01-15	vlasništvo	1012	846			Draž	Duboševica	1501	40	oranica	9,0347	9,0347
01-15	vlasništvo	1012	846			Draž	Duboševica	1501	41	oranica	0,2148	0,2148
01-15	vlasništvo	1012	846			Draž	Duboševica	1501	42	oranica	2,1867	2,1867
01-15	vlasništvo	1012	846			Draž	Duboševica	1501	43	oranica	4,5895	4,5895
01-15	vlasništvo	1012	846			Draž	Duboševica	1501	44	oranica	0,3436	0,3436
01-15	vlasništvo	1013	880			Draž	Duboševica	1501	45	oranica	1,1022	1,1022
01-15	vlasništvo	1014	883			Draž	Duboševica	1501	46	oranica	0,5460	0,5460
01-15	vlasništvo	1015	885			Draž	Duboševica	1501	47	oranica	1,3094	1,3094
01-15	vlasništvo	1008	631			Draž	Duboševica	1502	1	oranica	1,8586	1,8586
01-15	vlasništvo	1008	631			Draž	Duboševica	1502	5	oranica	0,2443	0,0825
01-17	koncesija	611	616	26.10.2004.	26.10.2034.	Popovac	Branjina	18		oranica	31,8346	31,8346
UKUPNO											406,0000	

1.6.2. Otpadne vode

Lokaciji zahvata najbliže je naselje Duboševica u kojem sustav javne odvodnje nije izgrađen. Otpadne vode nastale za vrijeme rada planiranog zahvata odvodit će se razdjelnim sustavom odvodnje kao otpadne vode od pranja proizvodnih objekata, sanitarne otpadne vode, otpadne vode iz dezbarijere, otpadne vode od pranja filtera u postrojenju za preradu vode (ovisno o potrebi obrade sirove vode), oborinske vode s krovova, manipulativnih površina, prometnica i parkirališta. U cilju zaštite voda i vodnoga okoliša ispuštanja otpadnih voda, provoditi će se na sljedeći način (Slika 6):

- **Otpadne vode od pranja proizvodnih objekata** čini gnojovka, odnosno ekskrementi životinja pomiješani sa vodom od pranja pojedinih objekata, odnosno odjeljaka, nakon završenog turnusa proizvodnje. Ispuštati će se kroz rešetke u proizvodnim objektima i odvoditi u vodonepropusnu sabirnu jamu odakle će se prepumpavati u spremnik za gnojovku. Sadržaj vodonepropusnog spremnika odvoziti će se na poljoprivredne površine.
- **Sanitarne otpadne vode iz upravne zgrade** sakupljaju se u postojeću vodonepropusnu sabirnu jamu koja se periodično prazni. Pražnjenje vodonepropusne sabirne jame i zbrinjavanje sadržaja obavlja će isporučitelj javne vodne usluge ili koncesionar.
- **Otpadne vode iz dezbarijere** sakupljaju se u postojeću vodonepropusnu sabirnu jamu koju će periodično prazniti i njezin sadržaj zbrinjavati za to ovlaštena pravna osoba.
- **Otpadna voda od pranja filtera u postrojenju za preradu vode** nakon prolaska kroz taložnicu i njezino pročišćavanje ispuštaju se u kanal na k.č. br.1512, k.o. Duboševica.
- Oborinske vode s krovova, manipulativnih površina, prometnica i parkirališta riješit će se odvodnjom u sustav otvorenih oborinskih kanala.

Cijeli sustav odvodnje bit će izveden kao zatvoren i nepropustan te će se sukladno članku 78. Zakona o vodama („Narodne novine“ broj 66/19), nakon izgradnje podvrgnuti kontroli ispravnosti na svojstvo vodonepropusnosti, po ovlaštenoj osobi u cilju ishođenja potvrde o sukladnosti građevine s tehničkim zahtjevima za građevinu.

Slika 6. Dijagram upravljanja otpadnim vodama na farmi Gaj.

1.6.3. Nusproizvodi životinjskog podrijetla

Nusproizvodi životinjskog podrijetla (NŽP) na farmi privremeno će se sakupljati u kontejner koji se nalazi unutar objekta za odlaganje NŽP-a (hladnjača) na lokaciji farme. Jednom tjedno ovlaštena pravna osoba odvozi će NŽP s lokacije na obradu u odobreni objekt za preradu NŽPŠ-a koji nisu za prehranu ljudi. Na farmi Gaj godišnje nastaje oko 30 t NŽP-a, a procjena je da će još toliko godišnje nastajati na dograđenom dijelu farme. Ukupno će nakon dogradnje farme Gaj nastajati oko 60 t NŽP-a godišnje.

Zbrinjavanje uginulih životinja i otpada životinjskog podrijetla provodit će se sukladno Zakonu o veterinarstvu („Narodne novine“ broj 82/13, 148/13, 115/18).

1.6.4. Gospodarenje otpadom

Obzirom na aktivnosti i radnje koje će se obavljati na lokaciji planiranog zahvata tijekom građenja, korištenja i uklanjanja farme sukladno Pravilniku o katalogu otpada („Narodne novine“ broj 90/15) utvrđene su vrste otpada koje mogu nastajati na lokaciji zahvata i prikazane su u Tablici 5.

Tablica 5. Vrste otpada koje će nastajati tijekom izgradnje/uklanjanja i rada planiranog zahvata.

Ključni broj	Naziv	Građenje/ uklanjanje	Korištenje	Procijenjene godišnje količine za vrijeme korištenja
Opasni otpad				
13 02 05*	neklorirana motorna, strojna i maziva ulja, na bazi minerala	+	-	servis vozila provodit će se na drugim lokacijama
18 02 02*	ostali otpad čije sakupljanje i odlaganje podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije	-	+	600 kg
15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima	+	+	80 kg
20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu	-	+	100 kg
Neopasni otpad				
15 01 01	papirna i kartonska ambalaža	+	+	1400 kg
15 01 06	miješana ambalaža	+	-	otpad će se razvrstavati
15 01 02	plastična ambalaža		+	100 kg
17 01 07	mješavine betona, cigle, crijepa/pločica i keramike koje nisu navedene pod 17 01 06*	+	-	-
17 04 05	željezo i čelik	+	-	-
17 04 07	miješani metali	+	-	-
20 03 01	miješani komunalni otpad	+	+	5000 kg
19 09 02	muljevi od bistrenja voda	-	+	Ovisno o kvaliteti sirove vode

Svim vrstama otpada (i ostalim koje će nastajati tijekom izgradnje/uklanjanja građevina i iz proizvodnog procesa) gospodarit će se sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17, 14/19, 98/19) i Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 81/20) te drugim podzakonskim propisima iz područja gospodarenja otpadom. Propisano gospodarenje uključuje uspostavu sustava odvojenog prikupljanja nastalog otpada po vrstama te ugovaranje njegove predaje ovlaštenim osobama za gospodarenje otpadom uz vođenje propisane dokumentacije.

2. VARIJANTNA RJEŠENJA ZAHVATA

Tvrtka Belje plus je već godinama regionalni lider u poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambenoj industriji. Glavna misija tvrtke je potrošačima želimo pružiti vrhunske autohtone proizvode koji nastaju na vlastitim poljima, vinogradima, farmama i oranicama poštujući filozofiju sljedivosti „od polja do stola“.

Poljoprivredna proizvodnja u Belju počiva na načelima zaštite okoliša i očuvanja biološke ravnoteže kroz usklađen odnos biljne proizvodnje i stočarstva. Na 20.000 hektara oranica proizvodi se kvalitetna stočna hrana za potrebe 25 farmi. Svinjogojska proizvodnja Belja odvija se na 11 farmi specijaliziranih farmi, od faze reprodukcije do tova. Kvalitetna genetika, izbalansirana hranidba i stručnost djelatnika tvrtke rezultiraju ekonomskom učinkovitošću u proizvodnji kakva se ostvaruje u razvijenim zemljama, poput Danske i Nizozemske.

Sve farme u vlasništvu tvrtke kvalitetom proizvoda i primijenjenom tehnologijom zadovoljavaju visoke standarde koji se nameću za ovu proizvodnju i usklađene su sa zahtjevima Pravilnika o zaštiti životinja koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje („Narodne novine“ broj 44/10); Pravilnika o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja („Narodne novine“ br. 119/10), II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ br. 60/17) i Provedbene odluke Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama. Moderna tehnologija uzgoja koja se primjenjuje na postojećim farmama usklađena sa svim ispunjava sve normative i kriterije za takvu proizvodnju uvažavajući pri tome i zahtjeva zaštite okoliša.

Razmatrajući proizvodne potrebe tvrtke, ustanovljena je potreba povećanja kapaciteta proizvodnje prasadi. S obzirom na postojeću modrenu praksu i iskustvo u uzgoju svinja, varijantna rješenja tehnologije uzgoja nisu razmatrana. Tehnologija uzgoja i oprema koja ju prati određuje dimenzije i raspored objekata i ovisi o položaju, veličini i dimenzijama raspoloživih parcela. a cilj planiranja bio je odabir najpovoljnije lokacije koja je osim zadovoljavanja uvjeta fizičkog smještaja novih objekata morala zadovoljiti i niz drugih uvjeta, uključujući i one vezane uz izbjegavanje ili smanjenje potencijalnih utjecaja na okoliš. Razmatrano je nekoliko lokacija postojećih farmi na području Osječko-baranjske županije. Kako bi se izbjegli problemi oko rješavanja vlasničkih odnosa, razmatrane su trenutno raspoložive lokacije u Osječkoj-baranjskoj županiji koje su u vlasništvu nositelja zahvata:

- Lokacija 1 k.č. br. 1520/7, k.o. Kneževi Vinogradi površine cca 4,72 ha
- Lokacija 2 k.č. br. 1117, 1118, 119, 1120. k.o. Branjin Vrh, površine cca 9,5 ha
- Lokacija 3.k.č. br. 1501/3 i dio 1501/2; k.o. Duboševica, površine cca 9,43 ha.

Kriteriji za procjenu i odabir lokacije farme na kojoj će se provesti dogradnje i povećanje kapaciteta uključivali su sljedeće:

- Usklađenost s prostorno-planskom dokumentacijom - lokacija zahvata mora biti usklađena sa zahtjevima prostorno-planske dokumentacije jedinice lokalne samouprave. Razmatrani su uvjeti smještaja u prostoru, gradnje (dozvoljeni kapacitet uvjetnih grla, minimalne udaljenosti od razvrstanih cesta i građevinskih područja naselja, dozvoljeni postotak izgrađenosti i dr.), posebna ograničenja u korištenju (vodonosna područja, zone zaštite izvorišta, prirodna i kulturna baština)

Sve tri razmatrane lokacije usklađene su s prostornom-planskom dokumentacijom. Kod lokacije 1 zbog same veličine odnosno površine lokacije, utvrđena su ograničenja u pogledu smještaja svih potrebnih sadržaja u prostoru.

- Infrastruktura - blizina postojećih prometnica za transport hrane i životinja, mogućnost opskrbe električnom energijom i plinom te dostupan stabilan izvor opskrbe vodom, bilo iz postojeće javne mreže ili kroz mogućnost crpljenja podzemne vode, od neizmjerne su važnosti za planiranje buduće farme, pogotovo u smislu troškovne učinkovitosti.

Na lokaciji 3 postoji već izgrađena farma te su za razliku od lokacija 1 i 2 dostupni priključci za električnu energiju i plin stoga će biti manja potreba za izgradnjom odnosno postavljanjem novih vodova. Također, na lokaciji je za potrebe postojeće farme izveden zdenac te je ispitana izdašnost i utvrđena dovoljna količina podzemne vode.

- Udaljenost od osjetljivih receptora – farma mora biti na odgovarajućoj udaljenosti od naseljenih područja, kako bi se izbjegao utjecaj na stanovništvo u slučaju nastanka neugodnih mirisa ili buke. Poželjno je da farma bude izvan ekološke mreže, zaštićenih područja, zona zaštita izvorišta te da u blizini nema osjetljivih vodnih tijela. Od sve tri razmatrane lokacije, lokacija 2 nalazi se najbliže naselju.

Sve tri lokacije nalaze se izvan ekološke mreže i izvan zaštićenog područja prirode. Lokacija 1. nalazi se uz rub III zone zaštite izvorišta.

- Upravljanje gnojovkom – za primjenu gnojovke nositelj zahvata mora raspolagati dovoljnim poljoprivrednim površinama za primjenu stajskog gnoja koja po mogućnosti trebaju biti što bliže lokaciji buduće farme.

Analiza dostupnosti poljoprivrednih površina za primjenu gnojovke koja će nastajati na farmi, kao i njihove udaljenosti od planiranih lokacije najbolji rezultati su za lokaciju 3 u čijoj blizini nositelj zahvata raspolaže s dovoljnom količinom poljoprivrednih površina te gnojovku neće trebati razvažati na veće udaljenosti.

2.1 Obrazloženje razloga odabira varijante zahvata

Na temelju rezultata analize prethodno navedenih kriterija, lokacija postojeće farme Gaj u Općini Draž, na k.č.br. 1501/3 i dijelu k.č.br. 1501/2, k.o. Duboševica odabrana je kao jedna od najpovoljnijih za dogradnju i povećanje kapaciteta proizvodnje prasadi iz sljedećih razloga:

- Čestice uz postojeću farmu u vlasništvu su nositelja zahvata. Planirano tehničko-tehnološko rješenje zadovoljava uvjete smještaja u prostoru, a na lokaciji zahvata nema posebnih ograničenja u korištenju prema zahtjevima prostorno planskih dokumenata.
- Lokacija je priključena na postojeću električnu mrežu i u postupku je izvedba priključka na plinovodnu mrežu, utvrđene su dovoljne količine podzemne vode koje omogućavaju opskrbu vodom. Vodno tijelo površinske vode u dobrom je stanju, kao i grupirano vodno tijelo podzemne vode. Lokacija postojeće farme prometno je povezana s državnom cestom.
- U bližem okruženju planiranog zahvata nema stambenih objekata. Najbliži stambeni objekti nalaze se na oko 2,7 km istočno u naselju Duboševica i oko 1,6 km sjeverno u naselju Udvar u Republici Mađarskoj. Postojeća farma nalazi se u poljoprivrednom području i u široj okolici nalaze se poljoprivredne površine. Lokacija zahvata ne nalazi se u zoni zaštite izvorišta niti u blizini osjetljivih vodnih tijela. U širem okruženja nema zaštićenih prirodnih vrijednosti niti područja ekološke mreže.
- Nositelj zahvata raspolaže i s dovoljnim poljoprivrednim površinama za primjenu gnojovke u vlasništvu i dugogodišnjem zakupu koje se nalazu u blizini planiranog zahvata (prikaz poljoprivrednih površina u Prilogu 6.).
- Izgradnja i rad buduće farme kao i planirana tehnologija uzgoja biti će usklađeni s hrvatskim i EU zakonodavstvom uz primjenu odgovarajućih najboljih raspoloživih tehnika za uzgoj svinja.
- Na planiranoj lokaciji nalazi se postojeća svinjogojska farma te na njoj, osim postojeće infrastrukture, postoji mogućnost korištenja i već izgrađenih pomoćnih objekata (upravna zgrada, nadstrešnica, dezbarijera, hladnjača...), što znatno utječe na obim potrebnih radova na izgradnji kao i smanjenje cjelokupne investicije.

3. OPIS LOKACIJE ZAHVATA I PODACI O OKOLIŠU

3.1 Analiza usklađenosti s dokumentima prostornog uređenja

Područje obuhvata zahvata regulirano je sljedećim dokumentima prostornog uređenja:

- Prostorni plan Osječko-baranjske županije - u daljnjem tekstu PPOBŽ (Županijski glasnik broj 1/02 i 4/103/16, 5/16, 6/16, 5/20, 7/20).
- Prostorni plan uređenja Općine Draž – u daljnjem taksu PPUO Draž (Službeni glasnik Općine Draž broj 3/05, 5/11, 9/14, 9/15, 4/18, 7/18-ispravak i 5/20-pročišćeni tekst).

U nastavku se navode dijelovi iz nadležnih dokumenata prostornog uređenja koji su relevantni za provedbu predmetnog zahvata.

3.1.1. Prostorni plan Osječko-baranjske županije.

1. TEKSTUALNI DIO – ODREDBE ZA PROVOĐENJE

...3. SMJEŠTAJ GOSPODARSKIH SADRŽAJA U PROSTORU

Članak 35.

Cjelokupni razvoj na području Županije, s posebnim naglaskom na razvoj razmještaj gospodarskih sadržaja, treba se temeljiti na principima održivog razvoja.

Članak 36.

U okviru prostornog razmještaja gospodarskih sadržaja ovom Odlukom se utvrđuju usmjerenja za:

- gospodarske komplekse i građevine u funkciji poljoprivrede,
- prostore gospodarskih zona, industrijske građevine, građevine za malo gospodarstvo poduzetništvo,
- sadržaje i građevine ugostiteljsko-turističke namjene,
- površine i građevine za iskorištavanje mineralnih sirovina.

Sadržaji iz stavka I. ovoga članka, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumsku proizvodnju, korištenje drugih građevina te da ne ugrožavaju vrijednosti prirodne i graditeljske baštine, okoliša i krajobraza.

Članak 37.

Gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede smještaju se: u građevinska područja naselja, u izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske namjene, izvan granica građevinskih područja na poljoprivrednom tlu i ostalom poljoprivrednom tlu.

Članak 38.

- (I) Gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede mogu se planirati i graditi kao poljoprivredna gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje i pojedinačne građevine u funkciji biljne proizvodnje.
- (II) U sklopu poljoprivrednog gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje mogu se graditi:
  - građevine za uzgoj i skladištenje biljnih proizvoda,
  - građevine za sklanjanje vozila i oruđa za biljnu proizvodnju te njihovo održavanje,
  - ostale pomoćne građevine potrebne za obavljanje poljoprivredne proizvodnje, građevine za uzgoj životinja i ribnjaci.
- (III) Pojedinačne građevine u funkciji biljne proizvodnje su:
  - poljoprivredne kućice,

- vinogradarski podrumi,
  - spremišta alata, oruđa i strojeva
  - nadstrešnice,
  - staklenici i plastenici.
- (IV) U gradnji građevina iz stavka 1. ovoga članka, kada se one grade izvan građevinskog područja, zaštita prostora osigurava se određivanjem položaja i standarda gospodarske građevine, očuvanjem veličine i cjelovitosti poljoprivrednih posjeda, okrupnjavanjem manjih posjeda i sprječavanjem neprimjerenog oblikovanja gradnje.

3.1. POLJOPRIVREDNA GOSPODARSTVA ZA OBAVLJANJE INTENZIVNE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

Članak 39.

- (I) Izgradnja poljoprivrednog gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje, osim građevina za uzgoj životinja i ribnjaka, dozvoljava se samo na velikim posjedima.
- (II) Minimalna veličina posjeda na kojem je moguća izgradnja građevina iz stavka I. ovog članka, utvrđuje se ovisno o vrsti i intenzitetu proizvodnje:
- građevine za intenzivnu ratarsku proizvodnju na posjedu minimalne veličine 15 ha,
  - građevine u funkciji uzgoja voća na posjedu minimalne veličine 3 ha,
  - građevine u funkciji uzgoja povrća na posjedu minimalne veličine 1 ha,
  - građevine u funkciji vinogradarstva na posjedu minimalne veličine 1 ha,
  - građevine u funkciji uzgoja cvijeća na posjedu minimalne veličine 0,5 ha.
- (III) Minimalne veličine posjeda na kojima se obavlja više od jedne vrste biljne proizvodnje jednaka je minimalnoj površini pretežite kulture, a na kojima se bilinogojstvo kombinira sa stočarstvom je 3 ha, bez obzira na intenzitet pojedine proizvodnje (biljne ili stočarske).
- (IV) Poljoprivredna gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje, te građevine u funkciji biljne proizvodnje u kojima se skladište veće količine opasnih tvari definiranih posebnim propisom ne mogu se graditi u poplavnom području.

Članak 40.

- (I) Minimalne udaljenosti gospodarskih građevina koje se grade u sklopu poljoprivrednog gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje iz članka 39. od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste iz ražene u metrima iznose:

<i>Autoceste</i>	<i>Državne</i>	<i>Županijske</i>	<i>Lokalne</i>
100	100	50	30

- (II) Udaljenost i propisane ovim člankom ne odnose se na zahvate na postojećim gospodarskim građevinama u sklopu poljoprivrednog gospodarstva. Prilikom takvih zahvata ne mogu se smanjivati zatečene udaljenosti.
- (III) Rekonstrukcija postojećih građevina iz stavka I ovog članka, izgrađenih protivno planu, moguća je u svrhu održavanja, modernizacije, poboljšavanja standarda, zaštite okoliša, energetske učinkovitost i, usklađivanja s prostornim planom, te priključivanja na infrastrukturu.

Članak 41.

- (I) Gospodarske građevine za intenzivan i uzgoj životinja obavezno se grade izvan građevinskog područja naselja, ako su kapaciteta preko 50 uvjetnih grla.
- (II) Pod uvjetnim grlom podrazumijeva se grlo težine 500 kg, a sve vrste životinja se preračunavaju na uvjetna grla množenjem broja životinja sa sljedećim koeficijentima:

<i>krave, steone junice</i>	1,00
<i>bik</i>	1,50
<i>vol</i>	1,20
<i>junad 1-2 god.</i>	0,70
<i>junad 6-12 mjes.</i>	0,50
<i>telad</i>	0,25
<i>krmača + prasad</i>	0,30
<i>tovne svinje preko 6 mjes.</i>	0,25
<i>mlade svinje 2-6 mjes.</i>	0,13
<i>prasad do 2 mjeseca</i>	0,05
<i>teški konji</i>	1,20
<i>srednje teški konj i</i>	1,00
<i>laki konji</i>	0,80
<i>ždrebad</i>	0,75
<i>ovce, ovnovi, koze i jarci</i>	0,10
<i>janjad i jarad</i>	0,05
<i>nojevi</i>	0,25
<i>kunići</i>	0,007
<i>pure</i>	0,02
<i>tovni pilići (brojleri)</i>	0,0055
<i>nesilice konzumnih jaja</i>	0,004
<i>rasplodne nesilice teških pasmina</i>	0,008
<i>rasplodne nesilice lakih pasmina</i>	0,004.

- (III) Za životinje koje nisu navedene u prethodnom stavku koeficijent se određuje prema izdanom s službenom stručnom mišljenju Savjetodavne službe. U slučaju da se način preračunavanja regulira posebnim propisom, primjenjivat će se poseban propis.
- (IV) Građevine iz stavka I. ovoga članka ne mogu se graditi na zaštićenim područjima prirode i na području vodozaštitnih zona ukoliko to nije dozvoljeno posebnim propisom odnosno odlukom o zonama sanitarne zaštite izvorišta, a treba ih izbjegavati na području vrijednih dijelova prirode.
- (V) Minimalna udaljenost građevina za intenzivni uzgoj životinja od građevinskog područja naselja gradskog obilježja iznosi 500 m, a od ostalih naselja se utvrđuje u PPUO/G. Izuzetno, grad može odrediti područje prevladavajućeg gradskog interesa u kojem može propisati i manju udaljenost. Prevladavajući gradski interes potrebno je obrazložiti i dokazati.
- (VI) Minimalne udaljenosti građevina za intenzivni uzgoj životinja od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste izražene u metrima iznose:

Broj uvjetnih grla	Minimalne udaljenosti od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste			
	Autoceste	Državne	Županijske	Lokalne
1 - 100	150	100	50	30
101- 400	200	150	100	30
više od 400	250	200	150	30

2. GRAFIČKI DIO

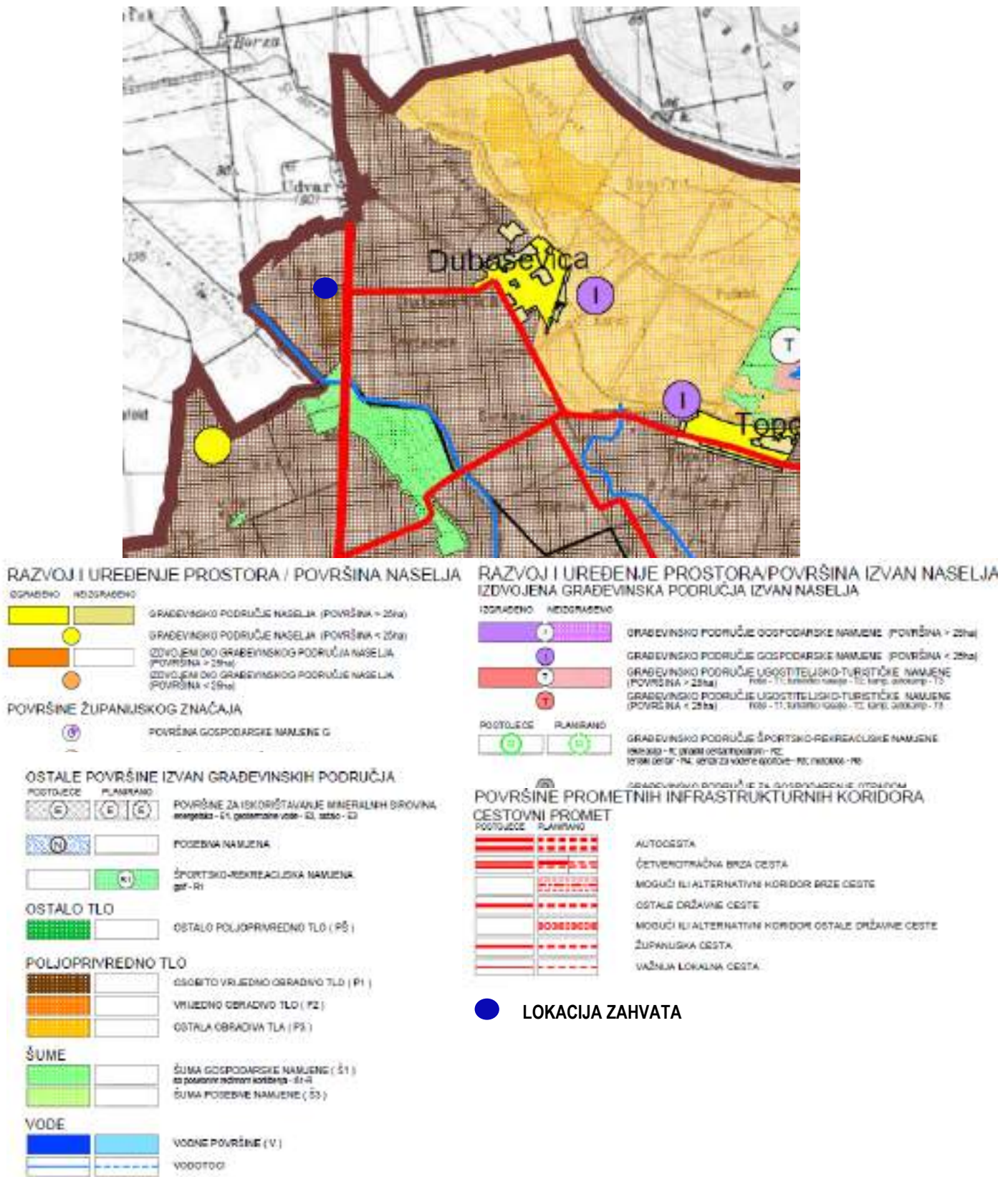
Prema kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora PPOBŽ (Slika 7.), smještaj predmetnog zahvata predviđen je unutar zone planske oznake osobito vrijedno obradivo tlo (P1).

Prema kartografskom prikazu 2.3.3. Korištenje voda, uređenje vodotoka i voda i melioracijska odvodnja PPOBŽ (Slika 8.), u blizini planiranog zahvata se ne nalaze elementi sustava vodoopskrbe. U blizini lokacije nalazi se postojeća osnovna kanalska mreža melioracijske odvodnje.

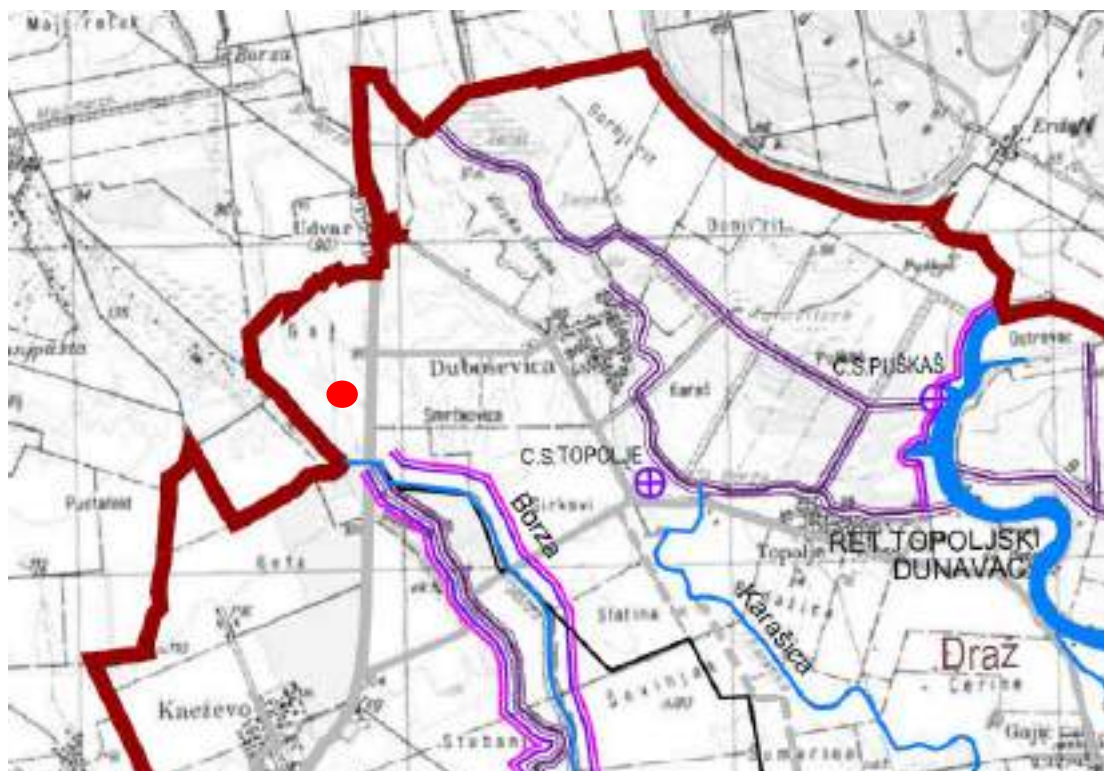
Prema kartografskom prikazu 3.1.1. Područja posebnih uvjeta korištenje PPOBŽ (Slika 9.), unutar planiranog obuhvata zahvata, kao i u neposrednoj blizini, nema evidentiranih ni zaštićenih kulturnih dobara. U široj okolici zahvata nema zaštićenih područja i područja ekološke mreže.

Prema kartografskom prikazu 3.1.2. Područja posebnih ograničenja u korištenju PPOBŽ (Slika 10.), lokacija zahvata nalazi se izvan zona sanitarne zaštite izvorišta.

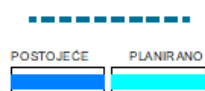
Prema kartografskom prikazu 3.2.1. Uređenje zemljišta i zaštita posebnih vrijednosti i obilježja PPOBŽ (Slika 11.), u širem okruženju lokacije zahvata nema evidentiranih vrijednih dijelova prirode.

Slika 7. Izvadak iz kartografskog prikaza 1. Korištenje i namjena prostora PPOBŽ, s ucrtanom lokacijom zahvata.

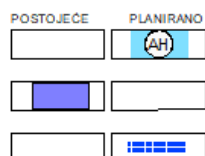
VODNOGOSPODARSKI SUSTAV

GRANICA VODNOG PODRUČJA

VODOTOCI

KORIŠTENJE VODA

AKUMULACIJA
AH za hidroelektranu
AN za navodnjavanje

RIBNJAK

AKUMULACIJA HIDROELEKTRANE
odvodni kanal

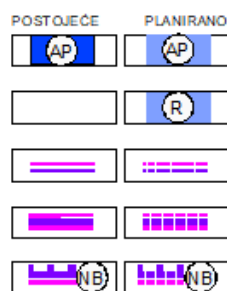
MELIORACIJSKA ODVODNJA

OSNOVNA KANALSKA MREŽA

CRPNA STANICA

**UREĐENJE VODOTOKA I VODA
REGULACIJSKI I ZAŠTITNI SUSTAV**

AKUMULACIJA
AP za obranu od poplava
AN za navodnjavanje

RETENCIJA

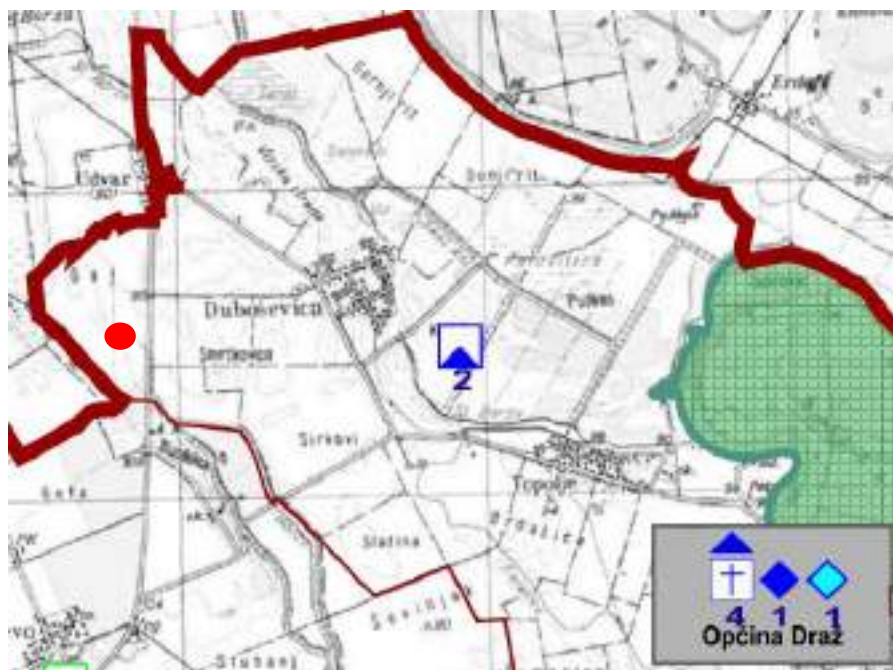
NASIP (OBALOUTVRDA)

KANAL (OD TERETNI, LATERALNI)

BRANA
nasuta - NB
betonska - BB

LOKACIJA ZAHVATA

Slika 8. Izvadak iz kartografskog prikaza 2.3.3. Korištenje voda, uređenje vodotoka i voda i melioracijska odvodnja PPOBŽ, s ucrtanom lokacijom zahvata.

1. PRIRODNA BAŠTINA

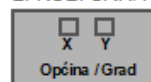
UGLAVNARODNI ZNAČAJ - PROGRAM MEĐUNARODNIH PRIRODNIH
 LOKALITETA I ODGOVARNI STANJE MEĐUNARODNE VAŽNOSTI,
 1992. (Konvencija u roborama, Rim 1971.)

ZASTIČENI DIJELOVI PRIRODE

ZASTIĆA	PRILJELOG
	PARK PRIRODE
	POSEBNA REZERVAT - ZOOLOG
	POSEBNA REZERVAT - STROJARSKI
	ZNAČAJNI KRAJOLJ
	SPOMENIK PARKOVNE ARHITEKTURE
	SPOMENIK PRIRODE
	REGIONALNI PARK NURA - DRVA
	PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE, NATURA 2000
	PODRUČJA OČUVANJA ZNAČAJNA ZA VRSTE I STANIŠNE TIPOVE (P)
	PODRUČJA OČUVANJA ZNAČAJNA ZA PRICE (POP)

LOKACIJA ZAHVATA

2. KULTURNA DOBRA

UKUPAN BROJČANI ISKAZ KULTURNIH DOBARA ZA PODRUČJE OPĆINE/GRADA

GRADITELJSKA BAŠTINA

PRJEDLOG ZA UPIS U SVJETSKU BAŠTINU U PRIPREMI

ARHEOLOŠKA BAŠTINA

ARHEOLOŠKI POJEDINAČNI LOKALITET - REGISTRIRANI

ARHEOLOŠKI POJEDINAČNI LOKALITET - EVIDENTIRANI

ARHEOLOŠKI POJEDINAČNI LOKALITET - PREVENTIVNO ZAŠTIĆEN

ARHEOLOŠKI POJEDINAČNI LOKALITET - U POSTUPKU PREVENTIVNE ZAŠTITE

POVIJESNA GRADITELJSKA CJELINA

GRADSKA NASELJA

POVIJESNI SKLOP I GRAĐEVINA

GRADITELJSKI SKLOP

CIVILNA GRAĐEVINA

SAKRALNA GRAĐEVINA

MEMORIJALNA BAŠTINA

MEMORIJALNO I POVIJESNO PODRUČJE

SPOMEN GRAĐEVINA

ETNOLOŠKA BAŠTINA

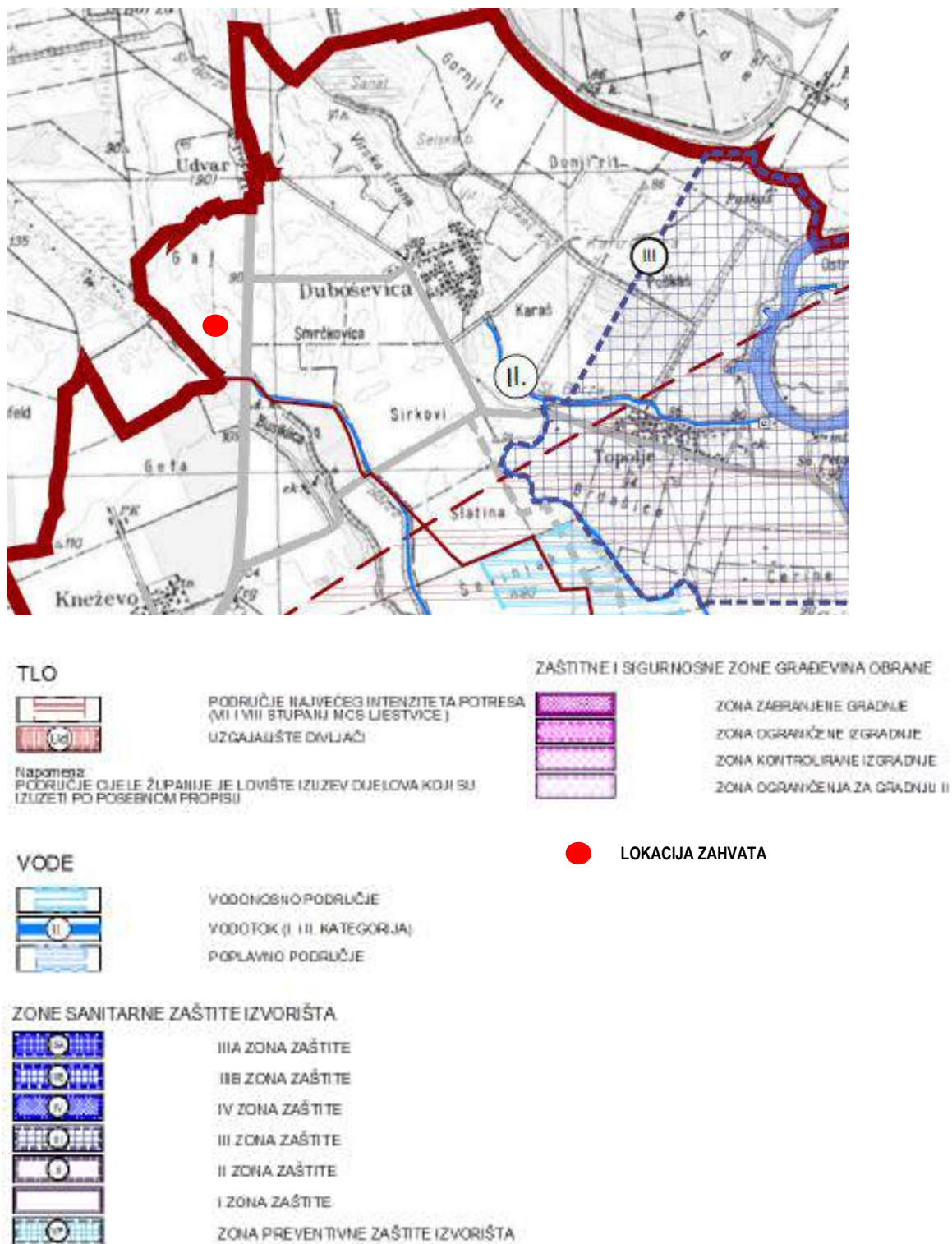

ETNOLOŠKO PODRUČJE

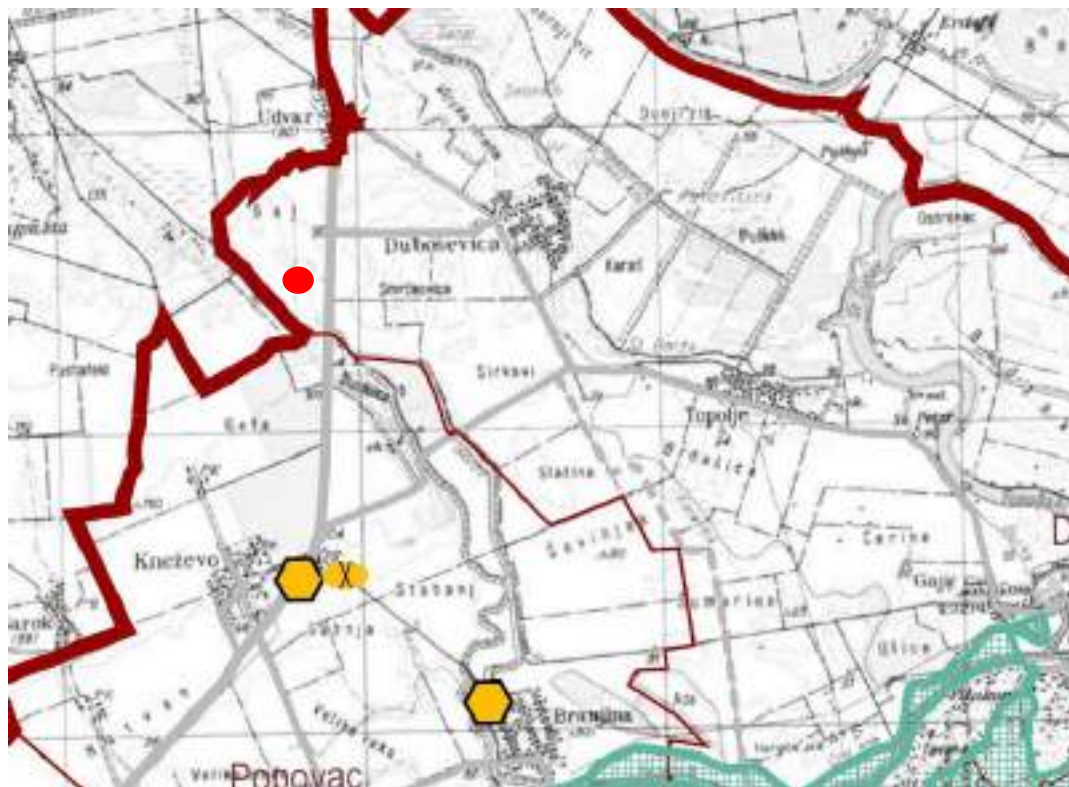

ETNOLOŠKA GRAĐEVINA

Slika 9. Izvadak iz kartografskog prikaza 3.1.1. Područja posebnih uvjeta korištenje PPOBŽ, s ucrtanom lokacijom zahvata.

Slika 10. Izvadak iz kartografskog prikaza 3.1.2. Područja posebnih ograničenja u korištenju PPOBŽ, s ucrtanom lokacijom zahvata.

SANACIJA

NAPUŠTENO ODLAGALIŠTE OTPADA

NAPUŠTENO EKSPLOATATIVNO POLJE

LOKACIJA ZAHVATA

**ZASTITA VRIJEDNIH DIJELOVA PRIRODE
IZVAN ZAŠTIĆENIH PODRUČJA**

VRIJEDNI DIJELOVI PRIRODE

Slika 11. Izvadak iz kartografskog prikaza 3.2.1. Uređenje zemljišta i zaštita posebnih vrijednosti i obilježja PPOBŽ, s ucrtanom lokacijom zahvata.

3.1.2. Prostorni plan uređenja Općine Draž

1. TEKSTUALNI DIO – ODREDBE ZA PROVOĐENJE

....

2.3.5. Uvjeti smještaja gospodarskih sadržaja u prostoru

Članak 95.

U okviru prostornog razmještaja gospodarskih sadržaja Odredbama za provođenje utvrđuju se usmjerenja za:

- gospodarske komplekse i građevine u funkciji poljoprivrede,
- prostore gospodarskih zona, industrijske građevine, građevine za malo gospodarstvo i poduzetništvo,
- sadržaje i građevine ugostiteljsko-turističke namjene,
- površine i građevine za iskorištavanje mineralnih sirovina.

Sadržaji iz stavka 1. ovog članka, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumsku proizvodnju, korištenje drugih građevina te da ne ugrožavaju vrijednosti prirodne i graditeljske baštine, okoliša i krajobraza.

Članak 95.a.

Gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede smještaju se:

- u građevinska područja naselja,
- u izdvojena građevinska područja gospodarske namjene,
- izvan granica građevinskih područja na poljoprivrednom tlu i ostalom poljoprivrednom tlu.

Članak 95.b.

Gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede mogu se planirati i graditi kao poljoprivredna gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje i pojedinačne građevine u funkciji biljne proizvodnje.

U sklopu poljoprivrednog gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje mogu se graditi:

- građevine za uzgoj i skladištenje biljnih proizvoda,
- građevine za sklanjanje vozila i oruđa za biljnu proizvodnju te njihovo održavanje,
- ostale pomoćne građevine potrebne za obavljanje poljoprivredne proizvodnje,
- građevine za uzgoj životinja i
- ribnjaci.

Pojedinačne građevine u funkciji biljne proizvodnje su:

- poljoprivredne kućice,
- vinogradarski podrumi,
- spremišta alata, oruđa i strojeva,
- nadstrešnice,
- staklenici i plastenici.

U gradnji građevina iz stavka 1. ovog članka, kada se one grade izvan građevinskog područja, zaštita prostora osigurava se određivanjem položaja i standarda gospodarske građevine, očuvanjem veličine i cjelovitosti poljoprivrednih posjeda, okrupnjavanjem manjih posjeda i sprječavanjem neprimjerenog oblikovanja gradnje.

2.4.2.2. Gospodarske građevine van građevinskog područja

Članak 158.

Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma su:

- poljoprivredne građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura i životinja (stoke, peradi i krznaša),
- ribnjaci,
- gospodarske građevine za primarnu doradu i preradu u sklopu poljoprivrednog gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje,
- ugostiteljsko-turističke građevine za smještaj i prehranu u seoskom turizmu u sklopu obiteljskog poljoprivrednog posjeda.

Članak 159.

Poljoprivredna gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje mogu se graditi na poljoprivrednom tlu isključivo osnovne namjene (P1), (P2) i (P3) i ostalom poljoprivrednom tlu u sklopu namjene "ostalo poljoprivredno tlo šume i šumsko zemljište" (PŠ), sukladno posebnom propisu i ako su zadovoljeni uvjeti utvrđeni ovim Odredbama u pogledu minimalne veličine posjeda, udaljenosti od građevinskog područja i javnih prometnica i minimalnog broja uvjetnih grla koja se mogu uzgajati van građevinskog područja:

Stambene i gospodarske građevine koje se prema ovim Odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja, osim na području pojačane erozije, farmerski uzgoj jelena lopatara i pregonski uzgoj goveda, ne mogu se graditi na području vrijednih dijelova prirode izvan zaštićenih područja, prikazanih na kartografskom prikazu br. 3.A.

...

Članak 162.

Broj uvjetnih grla koja se mogu uzgajati van građevinskog područja mora biti veći od 50.

Članak 163.

Minimalna udaljenost građevine za uzgoj životinja od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste:

MINIMALNA UDALJENOST GRAĐEVINE ZA UZGOJ ŽIVOTINJA OD RAZVRSTANE CESTE

Broj uvjetnih grla	Minimalna udaljenost od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste (u m)	
	Državne ceste	Županijske i lokalne ceste
51-100	100	100
> 100 do 400	150	100
> 400	200	150

Zadane udaljenosti iz prethodne tablice ne odnose se na prateće sadržaje. Udaljenost pratećih sadržaja, izuzev infrastrukture, od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste mora biti min. 50,0 m.

Članak 164.

Građevine za smještaj životinja van građevinskog područja ne mogu se graditi u vodozaštitnim zonama, u kojima je zabrana gradnje takvih građevina utvrđena posebnim propisom i odlukama o zaštiti sanitarnih zona crpilišta, donesenim na temelju tog propisa.

Članak 165.

Građevine za smještaj životinja moraju se udaljiti od građevinskog područja na minimalnu udaljenost, zavisno o kapacitetu građevine.

Kapacitet građevine iskazuje se u uvjetnim grlima (Ug), a izračunava se na način da se broj životinja u jednom turnusu pomnoži s koeficijentom k iz sljedeće tablice:

KOEFICIJENTI ZA IZRAČUN UVJETNIH GRILA

VRSTA STOKE	k
<i>krave, steone junice</i>	1,00
<i>bikovi</i>	1,50
<i>volovi</i>	1,20
<i>junad 1-2 godine</i>	0,7
<i>junad 6-12 mjeseci</i>	0,5
<i>telad</i>	0,25
<i>krmače + prasad</i>	0,30
<i>tovne svinje do 6 mjeseci</i>	0,25
<i>mlade svinje 2 do 6 mjeseci</i>	0,13
<i>prasad do 2 mjeseca</i>	0,05
<i>teški konji</i>	1,20
<i>srednje teški konji</i>	1,00
<i>laki konji</i>	0,80
<i>ždrebad</i>	0,75
<i>ovce, ovnovi, koze i jarci</i>	0,10
<i>janjad i jarad</i>	0,05
<i>nojevi</i>	0,25
<i>kunići</i>	0,007
<i>pure</i>	0,02
<i>tovni pilići (brojleri)</i>	0,0055
<i>nesilice konzumnih jaja</i>	0,004
<i>rasplodne nesilice teških pasmina</i>	0,008
<i>rasplodne nesilice lakih pasmina</i>	0,004

Za životinje koje nisu navedene u prethodnom stavku koeficijent se određuje prema izdanom službenom stručnom mišljenju Savjetodavne službe. U slučaju da se način preračunavanja regulira posebnim propisom, primjenjivat će se poseban propis.

Rekonstrukcija postojećih građevina iz ovog članka, izgrađenih protivno planu, moguća je u svrhu održavanja, modernizacije, poboljšavanja standarda, zaštite okoliša, energetske učinkovitosti, usklađivanja s prostornim planom te priključivanja na infrastrukturu.

Članak 166.

Minimalna udaljenost građevina za uzgoj životinja od granice građevinskog područja utvrđuje se na sljedeći način:

MINIMALNA UDALJENOST GRAĐEVINA ZA UGOJ ŽIVOTINJA OD GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA

Kapacitet građevine izražen u uvjetnim grlima (Ug)	Udaljenost od granice građevinskog područja naselja (m)
> 50-100	$Ug \times 2$
> 100-300	$0,5 (Ug - 100) + 200$
> 300-400	$0,5 (Ug - 100) + 250$
> 400-500	$0,5 (Ug - 100) + 300$
> 500	min. 500,0

Udaljenost iz prethodnog stavka odnosi se i na gnojišta i lagune, a ne odnosi se na pomoćne građevine.

Članak 167.

Na građevnoj čestici građevine za smještaj životinja mogu se graditi prateći sadržaji (klaonica, hladnjača, skladišta i mješaonica stočne hrane, kafilerija, kompostišta, spremišta strojeva i alata, prostorije za boravak radnika, uredi, infrastruktura, garaže, parkirališta, manipulativne površine, nadstrešnice i sl.), te jedna jednoobiteljska stambena građevina. Prateći sadržaji mogu biti samo u funkciji djelatnosti uzgoja životinja, a prostori za boravak djelatnika samo garderobno-sanitarni prostori, te prostorije za dnevni odmor.

Uredske prostorije mogu biti samo 5% bruto građevinske površine dijela građevine za smještaj životinja.

Prateći sadržaji iz stavka 1. ovog članka mogu se graditi samo nakon izgradnje ili istovremeno s izgradnjom osnovnih građevina.

Građevine za smještaj životinja moraju biti udaljene min. 5,0 m od svih međa građevne čestice.

Članak 167.a.

U sklopu poljoprivrednog gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje moguća je gradnja postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurs koriste alternativne, odnosno obnovljive izvore.

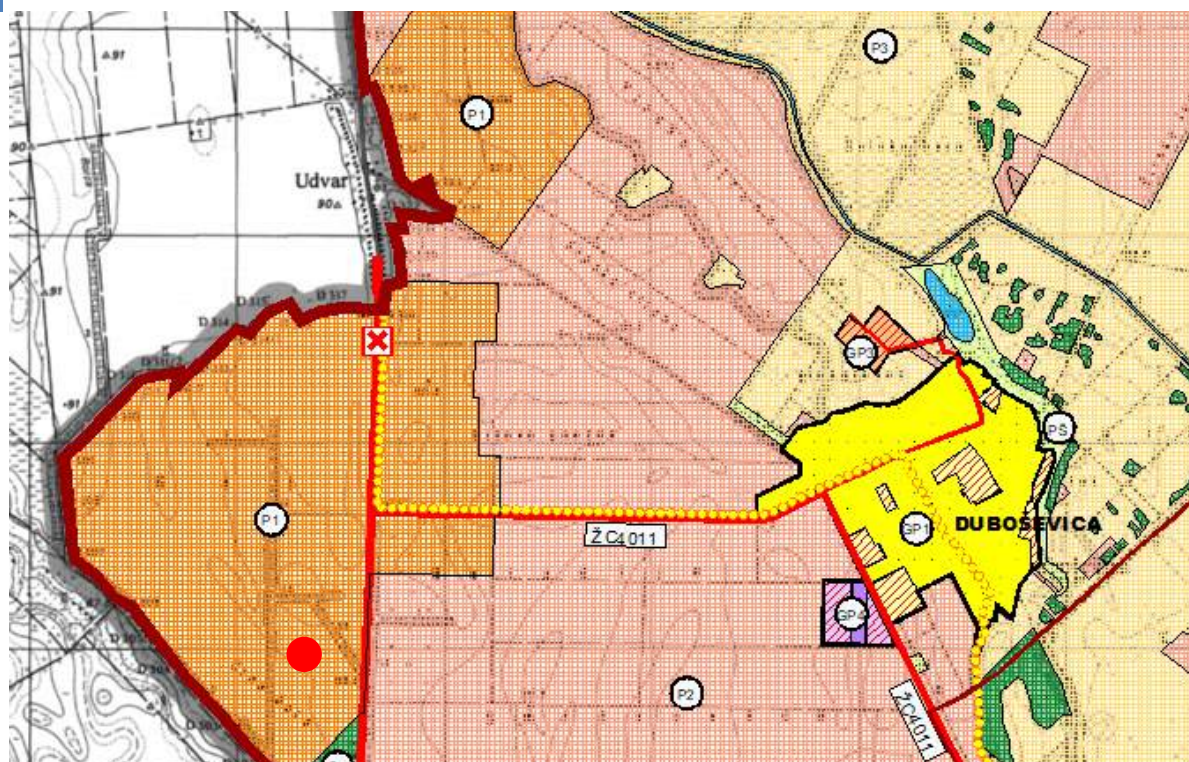
2. GRAFIČKI DIO

Prema kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora PPUO Draž (Slika 12), smještaj predmetnog zahvata predviđen je unutar zone planske oznake osobito vrijedno obradivo tlo (P1).

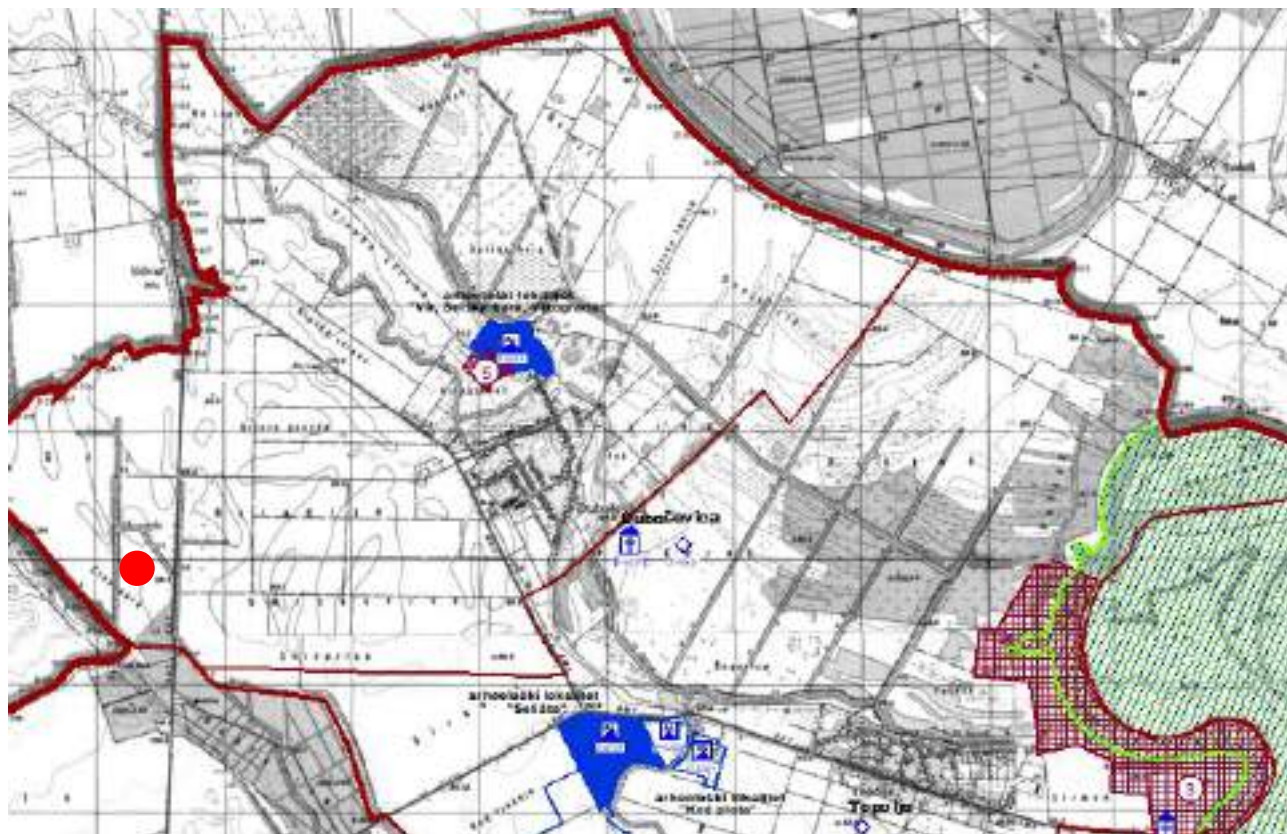
Prema kartografskom prikazu 2.C Vodoopskrba, odvodnja, uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja i navodnjavanje, na lokaciji zahvata nema izvedenih sustava vodoopskrbe i odvodnje. Oko lokacije izvedena je osnovna kanalska mreža (Slika 13).

Prema kartografskom prikazu 3.A. Područja primjene posebnih uvjeta korištenja PPUO Draž (Slika 14), u blizini planiranog zahvata se ne nalaze zaštićeni dijelovi prirode kao ni zaštićena kulturna dobra.

Prema kartografskom prikazu 3.B. Uvjeti korištenja i zaštite prostora – Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite PPUO Draž (Slika 15), lokacija zahvata nalazi se izvan zona zaštite izvorišta, izvan vodonosnog područja kao i izvan područja navodnjavanja. Također, lokacija zahvata nalazi izvan područja pojačane erozija i unutar područja zajedničkog otvorenog lovišta br. 67.

Slika 12. Izvod iz kartografskog prikaza 1. Korištenje i namjena prostora PPUO Draž.

● LOKACIJA ZAHVATA

PODRUČJA POSEBNIH UVJETA KORIŠTENJA

VRIJEDNI DIJELOVI PRIRODE

POSTOJEĆE PLANIRANO

PODRUČJA VRIJEDNIH DIJELOVA PRIRODE IZVAN ZAŠTIĆENIH PODRUČJA

ZAŠTIĆENA GRADITELJSKA BAŠTINA

ARHEOLOŠKA BAŠTINA

ARHEOLOŠKI POJEDINAČNI LOKALITET

ARHEOLOŠKI POJEDINAČNI LOKALITET - PF

POVJESNA GRAĐEVINA

SAKRALNA GRAĐEVINA

MEMORIJALNA BAŠTINA

SPOMEN OBJEKT

ETNOLOŠKA BAŠTINA

ETNOLOŠKA GRAĐEVINA

OSOBITO VRIJEDNA GRADITELJSKA BAŠTINA

VINSKI PODRUMI (VP) - "GATORI"

① - BATINA ② - DRAŽ ③ - BARANJSKA PLANINA

PODRUČJA NACIONALNE EKOLOŠKE MREŽE

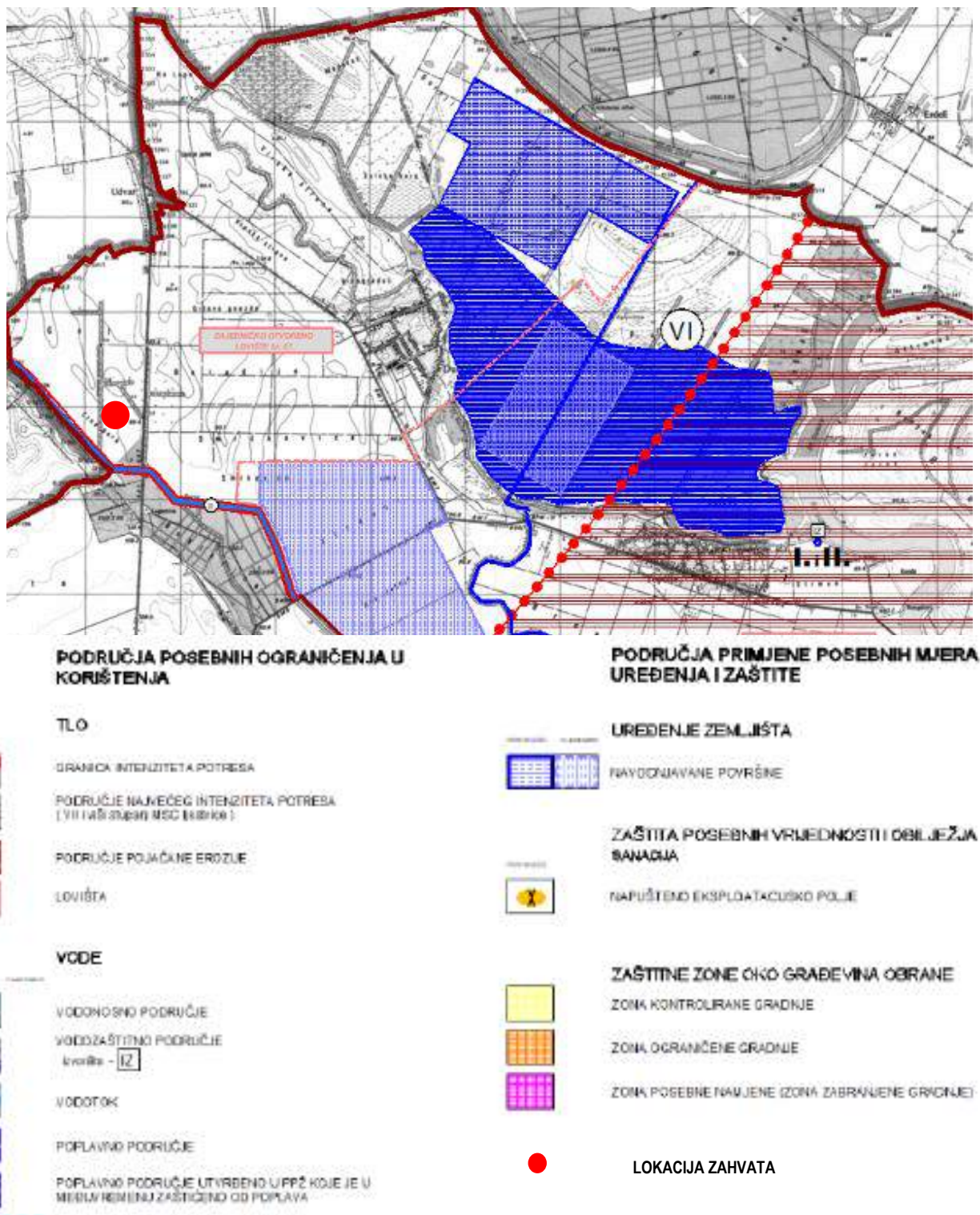

PODRUČJA VAŽNA ZA DIVLJE SVOJTE I STANIŠNE TIPOVE

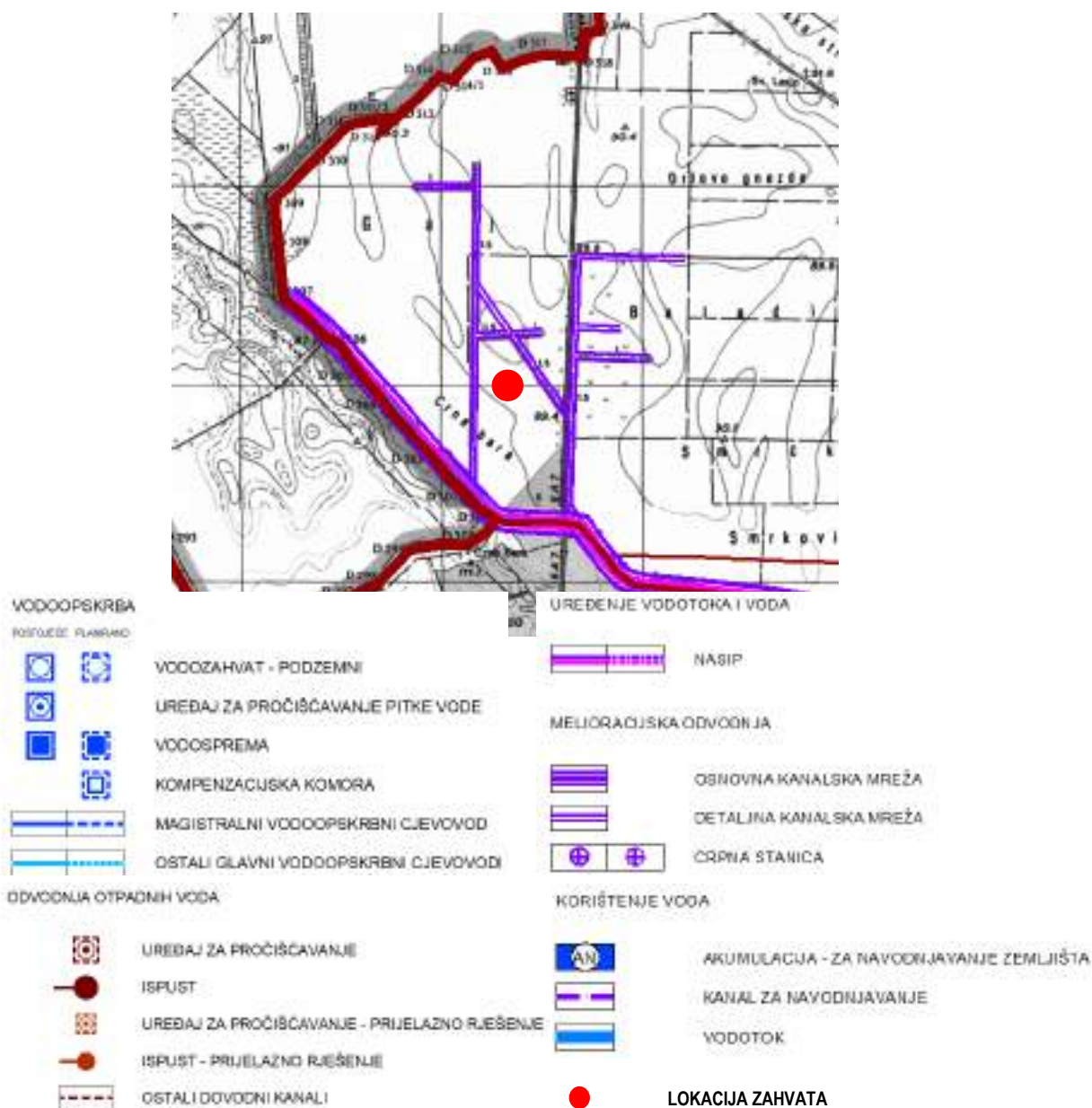

MEĐUNARODNO VAŽNA PODRUČJA ZA PTICE

Slika 13. Izvod iz kartografskog prikaza 3.A. Područja primjene posebnih uvjeta korištenja PPUO Draž.

Slika 14. Izvod iz kartografskog prikaza 3.B. Uvjeti korištenja i zaštite prostora PPUO Draž.

Slika 15. Izvod iz kartografskog prikaza 2.C Vodoopskrba, odvodnja, uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja i navodnjavanje.

Planirani zahvat je u skladu s važećom prostorno-planskom dokumentacijom za što je Nositelj zahvata dostavio potvrdu od Upravnog odjela za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode, Županije Osječko- baranjske (Prilog 3).

Ovjereni grafički izvodi iz prostorno-planske dokumentacije dani su u Prilogu 15.

3.2 Opis postojećeg stanja okoliša na koji bi zahvat mogao imati značajan utjecaj

3.2.1. Naselja i stanovništvo

Prema popisu stanovništva 2011. godine na području Općine Draž obitavalo je 2767 stanovnika.

Tablica 6. Broj stanovnika na području Osječko-baranjske županije i Općine Draž.

Područje	Popisne godine		
	1991.	2001.	2011.
Općina Draž	4.623	3.356	2.767
Osječko-baranjska županija	367 193	330 506	305 032
Udio Općine (%)	1,25	1,01	0,91

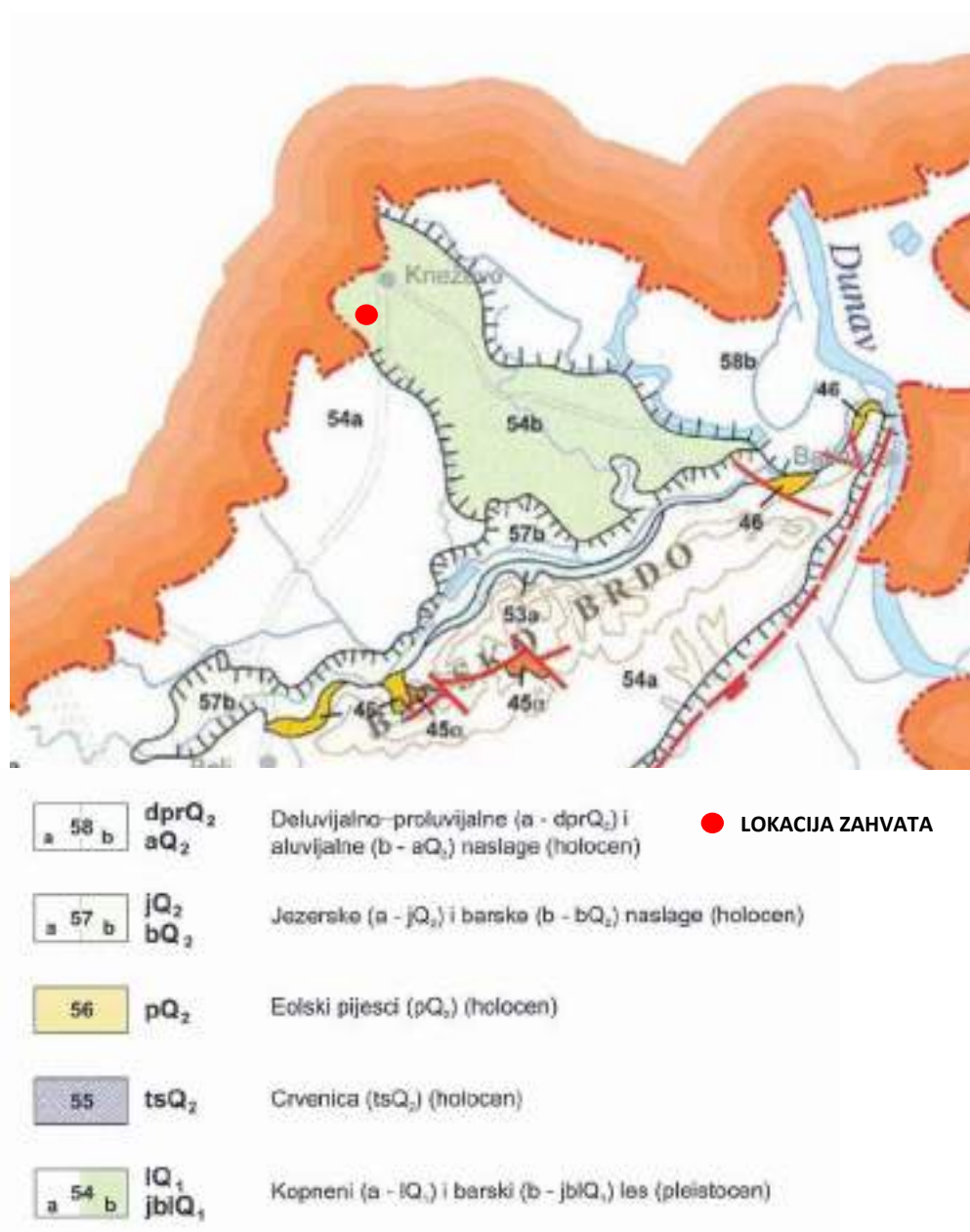
Kretanje ukupnog stanovništva Općine u razdoblju 1991. – 2001. godine ima iste karakteristike kao i Županija u cjelini. Veći gubitak stanovništva Općine nakon 1991. godine bio je uvjetovan ratnim migracijama, budući je područje Općine bilo privremeno okupirano od 1991. – 1998. godine. Stanovništvo živi raspoređeno u 6 naselja: Batina, Draž, Duboševica, Gajić, Podolje i Topolje.

3.2.2. Geološka obilježja

U litostratigrafskom smislu, na području lokacije osnovu terena čine slojevi širokog raspona starosti. Šire područje lokacije zahvata nalazi se na naslagama pleistocenske i holocenske starosti. Lokacija zahvata smještena je na naslagama barskog lesa pleistocenske starosti (Slika 16.). Barski les nastao je prenošenjem lesne prašine iz područja Alpa, zapadnih Karpata i okolnih planina.

Za potrebe opskrbe pitkom i tehnološkom vodom, farme Gaj, izveden je eksploatacijski zdenac na području lokacije zahvata (zdenac Z-1) te je na temelju kontinuiranog praćenja napretka bušenja i geološke determinacije nabušenog materijala ustanovljen litološki sastav slojeva do dubine od 21 m. Kao što je i utvrđeno na temelju litološkog sastava nabušenog materijala, sediment barskog lesa ima izrazitu horizontalnu laminaciju. Laminacija je nastala kao posljedica specifičnih uvjeta sedimentacije u pleistocenu. Najfinije čestice, glinoviti silt, nastale su u vodi stajaćici, sive su boje, dok je silt smeđe boje nastao na kopnu. U protočnim sredinama nastali su siltni pijesci i pjeskoviti silt sivo smeđe boje.

Na dubini od 7,5 m nabušene su naslage prijelaznih sedimenata prema aluvijalnim naslagama. Aluvijalne naslage tvore vodonosni horizont na terenu eksploatacijskog zdenca koji se nalazi na lokaciji zahvata.

Slika 16. Izvod iz Geološke karte Republike Hrvatske M 1:100 000 s označenom lokacijom zahvata.

3.2.3. Hidrogeološka i hidrološka i obilježja

S geomorfološkog gledišta, na području Baranje izdvajaju se tri osnovna tipa reljefa, i to: nizinski (fluvijalni i fluvijalno-močvarni), ravničarski (lesne zaravni) i brdski (denudacijsko-tektonski). Budući da je prostor izgrađen pretežno od kvartarnih naslaga, u hidrogeološkom smislu daleko najveći značaj ovdje ima hidrogeološka jedinica pleistocenske i holocenske starosti. Širi prostor lokacije zahvata najvećim dijelom pripada nizinskom području (melioracijsko i inundacijsko područje), a manjim dijelom dio je ravničarskog i brdskog područja (Bansko brdo).

O vodonosnim horizontima na području Baranje malo je raspoloživih podataka. Dostupni podaci ukazuju na postojanje jedinstvenog šljunkovito-pjeskovitog horizonta, koji je vjerojatno nastavak vodonosnog horizonta istočnog dijela Republike Hrvatske, dok su nanosi šljunka vezani za kvartarne šljunkovite naslage u Republici Mađarskoj. O tome svjedoče podaci o crpljenju vode u sjevernoj Baranji: najveći kapacitet izvora od 9 l/s zabilježen

je u blizini Banskog brda. To upućuje na zaključak da je vodonosni horizont na području Baranje homogenog litološkog sastava te je u njemu moguća pojava crpilišta visoke izdašnosti.

Na lokaciji zahvata izveden je zdenac za pitku vodu i tehnološke potrebe farme. Lokacija zdenca nalazi se u blizini ranije izbušenog piezometra. Piezometar je izbušen do dubine od 27 m. Konačna dubina zdenca ovisila je o građi i dubini nabušenih podzemnih vodonosnih slojeva. Radi proračuna izdašnosti, nakon osvajanja zdenca provedeno je pokusno crpljenje čiste vode. Prije početka crpljenja izmjerena je statička razina podzemne vode u zdencu, koja je iznosila 4,28 m (od ušća zdenca na + 0,5 m). Prosječna crpna količina iznosila je $Q = 2,11$ l/s. Nakon 6 sati crpljenja izmjerena je konačna dinamička razina vode u zdencu koja je iznosila $RPV_{din} = 5,98$ m (od ušća zdenca).

Na temelju geološke determinacije uzoraka nabušenog materijala i hidrogeološke interpretacije slojeva, na području zdenca utvrđen je vodonosni horizont u dubinskom intervalu 10,5 - 15,5 m. Litološki sastav vodonosnog horizonta obilježen je sitno do srednje zrnatim pijeskom te, rjeđe, krupnozrnim šljunkovitim pijeskom. Plići horizont na dubini od 7,5 do 10,5 m izgrađen je od sitnozrnih i prašinih pijesaka s proslojcima praha. Taj horizont loših je hidrogeoloških svojstava te čini sporedan vodonosni horizont. U Tablici 7. su prikazani parametri bušenja ugradnje i izdašnosti zdenca.

Tablica 7. Parametri bušenja ugradnje i izdašnosti zdenca.

Konačna dubina bušenja (m)	21,00
Kaptirani interval (sita) (m)	9,5 – 15,50 (6,00)
Litološki sastav horizonta	Pijesak, sitno do srednjezrnati, rjeđe krupnozrnati (5 m)
Crpna količina Q (L/s) - test	2,11
Statička razina vode (m)	4,28
Dinamička razina vode (m)	5,98
Sniženje razine vode (m)	1,70
Maksimalna izdašnost Q (L/s)	4,4 (15,8 m ³ /h)
Dubina usisa crpke (m)	17,0

Na području Općine Draž mogu se izdvojiti četiri hidrološke cjeline: lijeva i desna inundacija Dunava (poplavno područje), branjeno područje i bujično i erozijsko područje. Lokacija zahvata je smještena na području desne inundacije Dunava, površine 17,20 km² koje se na području Općine sastoji se iz dva dijela:

- sjeverni dio omeđen sa sjevera granicom s Republikom Mađarskom, sa zapada nasipom Državna granica - Draž, a s juga sjevernim obroncima Baranjske planine
- južni dio omeđen sa sjevera i zapada nasipom Gomboš i granicom Općine i s juga također granicom Općine. Predmetna cjelina poplavno je područje Dunava.

Na području Općine Draž, sustav obrane od poplava čine nasipi: Državna granica-Draž, nasip za zaštitu Batine, nasip Gomboš, usporni nasip uz lijevu obalu potoka Karašica, nasipi uz lijevu i desnu obalu odvodnog kanala Karašica i usporni nasipi uz lijevu i desnu obalu potoka Borza. Melioracijska odvodnja nizinskog dijela područja riješena je otvorenim kanalima i to:

- odvodnim kanalom Karašica dužine 8,7 km (na području općine Draž),
- melioracijskim kanalima I i II reda ukupne dužine 20,43 km i
- kanalima III i IV reda ukupne dužine 67,59 km.

Predmetna kanalska mreža s ostalim objektima u melioracijskom sustavu osigurava dobru odvodnju suvišnih površinskih i podzemnih voda. Sustav je potpuno izgrađen, a jedini je nedostatak neredovito održavanje kanala III i IV reda.

Lokacija zahvata je udaljena oko 4,3 km zapadno od najbliže III. zone sanitarne zaštite vodocrpilišta Topolje (Slika 20.). Kapacitet vodocrpilišta je veći od predviđenih 40 l/s. Na udaljenosti od oko 2,4 km južno od lokacije zahvata je smještena zona preventivne zaštite izvorišta Kneževo. Najbliže vodonosno područje se nalazi oko 4,5 km jugoistočno od lokacije zahvata.

Lokacija zahvata je smještena na zaravnjenom području na propusnoj podlozi. Podzemne vode su ispod nivoa temelja i ne utječu na građevine. U određenim hidrološkim uvjetima, zbog visinskih kota lokacije zahvata, nije moguće gravitacijsko otjecanje oborinske vode iz melioracijskih kanala oko farme u prijemnik, kanal Borzu. Navedeno može imati za posljedicu plavljenje lokacije i onečišćenje voda. Lokacija zahvata je smještena na terenu koji pada sa sjeverozapada prema jugoistoku, za skoro 1 m visine, odnosno dograđeni dio farme bit će na povišenom terenu u odnosu na postojeći dio farme. U cilju zaštite farme od voda pristiglih s okolnog terena oko farme će biti izvedeni otvoreni oborinski kanali koji će služiti prikupljanju vode u slučaju većih količina oborina i odvođenju istih u melioracijske kanale. U otvorene kanale oko farme ispuštat će se oborinske vode, koje nastaju na krovnim plohama i manipulativnim površinama.

3.2.4. Seizmičnost područja

Potres je prirodna pojava kod koje dolazi do manjeg ili većeg pomicanja tla, zbog čega dolazi do rušenja i oštećenja zgrada i drugih objekata, a često i s težim posljedicama po stanovništvo. Specifičnost potresa je da je to nepogoda koja nastaje iznenada, nije ju moguće predvidjeti, a ni spriječiti. Moguće je jedino reagirati u trenutku nastanka i sanirati nastale štete u što kraćem roku, kako ne bi izazvale daljnje povrede i oštećenje, odnosno kako bi ublažile posljedice. Jačina potresa ovisi o više čimbenika kao što su količina oslobođene energije, dubina hipocentra, udaljenost epicentra i građa zemljine kore. Učinak potresa može se iskazati pomoću Mercalli-Cancani-Siebergove ljestvice koja ima 12 stupnjeva, a temelji se na razornosti i posljedicama potresa.

Prema Karti potresnih područja Republike Hrvatske za povratno razdoblje 95 i 475 godina (Herak i sur, 2011.) te podacima s portala <http://seizkarta.gfz.hr/karta.php> za lokaciju zahvata očitane su vrijednosti horizontalnih vršnih ubrzanja tla tipa A (agR) za povratna razdoblja od $T_p = 95$ i 475 godina izraženih u jedinicama gravitacijskog ubrzanja ($1 g = 9,81 \text{ m/s}^2$), a iznose: $T_p = 95$ godina: $agR < 0,06 g$ (odgovara VI. stupnju MCS ljestvice, Slika 17.), odnosno $T_p = 475$ godina: $agR = 0,10 g$ (odgovara VII. stupnju MCS ljestvice, Slika 18.).

Slika 17. Vršna ubrzanja tla uzrokovana potresima za područje Općine Draž za povratni period 95 godina. Izvor: Karte potresnih područja RH, PMF Zagreb.

Slika 18. Vršna ubrzanja tla uzrokovana potresima za područje Općine Draž za povratni period 475 godina. Izvor: Karte potresnih područja RH, PMF Zagreb.

Tablica 8. Veza između vrijednosti vršnog ubrzanja tla i MCS ljestvice (Izvor: RGN fakultet).

MCS stupanj potresa	Vršno ubrzanje tla		Naziv potresa	Opis potresa
	(m/s) ²	(jedinica gravitacijskog ubrzanja, g)		
VI.	0,59-0,69	(0,06-0,07) g	jak	Slike padaju sa zida, ormari se prevrću i pomiču. Ljudi bježe na ulicu.
VII.	0,98-1,47	(0,10-0,15) g	vrlo jak	Ruše se dimnjaci, crjepovi padaju s krova, kućni zidovi pucaju.
VIII.	2,45-2,94	(0,25-0,30) g	razoran	Slabije građene kuće se ruše, a jače građene oštećuju. Tlo puca.
IX.	4,91-5,40	(0,50-0,55) g	pustošni	Kuće se teško oštećuju i ruše. Nastaju velike pukotine, klizišta i odroni zemlje.

3.2.5. Tlo i korištenje zemljišta

Lokacija zahvata je smještena na gotovo potpuno ravnom terenu nadmorske visine oko 98 - 99 m. Na lokaciji zahvata je izgrađena farma, a predmetnim zahvatom će se postojeća farma dograditi. Na lokaciji zahvata trenutno je oranica. Tla na lokaciji zahvata su većinom halomorfna, sekundarno zaslanjeni černoziem i glejna tla. Tla su ilovaste do glinaste teksture s ograničenim kretanjem vode i zraka. Glinasti horizont je tvrd, puca u suhoj i ljepljiv je u vlažnoj sezoni, sprječava procjeđivanje vode i prodiranje korijenja. Kad izbije na površinu, pod kišom se raspada i stvara nepropusnu koricu. Halomorfna tla su nepogodna i slabo produktivna zbog prisutnosti velike količine adsorbiranog natrija, što je uzrok nepovoljnih fizičkih osobina tih tala.

Prema Namjenskoj pedološkoj karti (Bogunović i dr., 1996) na lokaciji zahvata najrasprostranjenija su halomorfna tla. Uz njih se pojavljuju i psedoglej-glej, ritska crnica i močvarno glejna tla. Prikaz kategorija tala koja se pojavljuju na lokaciji zahvata i u njejoj okolini te njihova ograničenja proizvodnji prikazani su u Tablici 9. i Slici 19.

Tablica 9. Karakteristike kartirane jedinice tla na lokaciji zahvata te u široj okolici (izvor: ENVI atlas okoliša, <http://envi.azo.hr>).

Broj kartirane jedinice	Pogodnost tla	Opis kartirane jedinice tla	Stjenovitost (%)	Kamenitost (%)	Nagib (%)	Dubina (cm)
39	N-1	Halomorfna, Pseudoglej-glej, Ritska crnica, Močvarno glejno	0	0	0 - 1	10 - 20
1	P-1	Černoziem na praporu, Eutrično smeđe, Siroziem silikatno karbonatni	0	0	0 - 3	> 100
2	P-1	Černoziem na praporu, semiglejni i tipični, Ritska crnica, Eutrično smeđe, Rigolano	0	0	0 - 1	> 100

P-1 dobro pogodna tla za obradu, N-2 privremeno nepogodna tla za obradu

Slika 19. Kartirane jedinice tla u široj okolici zahvata (izvor : ENVI atlas okoliša, <http://envi.azo.hr>).

3.2.6. Vode

3.2.6.1 Vodna tijela površinske vode

Za potrebe Planova upravljanja vodnim područjima, provodi se načelno delineacija i proglašavanje zasebnih vodnih tijela površinskih voda na:

- tekućicama s površinom sliva većom od 10 km²,
- stajaćicama površine veće od 0,5 km²,
- prijelaznim i priobalnim vodama bez obzira na veličinu.

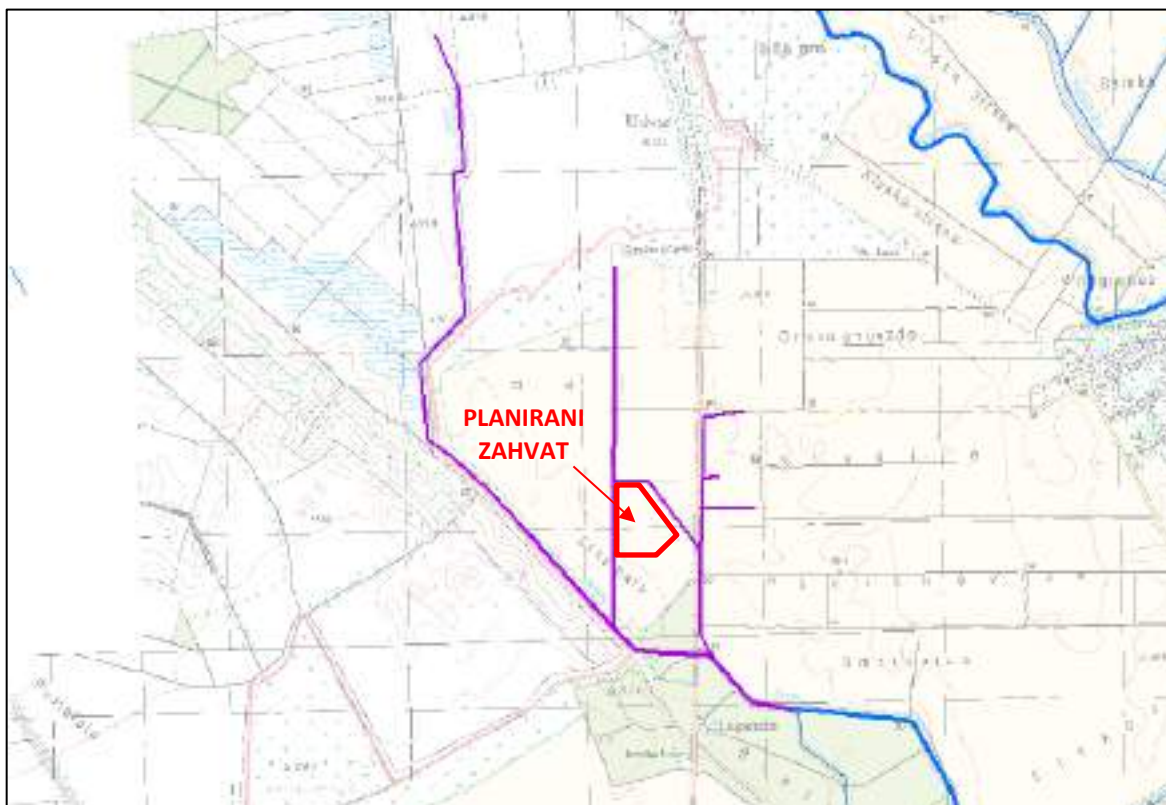
Za vrlo mala vodna tijela na lokaciji zahvata koje se zbog veličine, a prema Zakonu o vodama odnosno Okvornoj direktivi o vodama, ne proglašavaju zasebnim vodnim tijelom primjenjuju se uvjeti zaštite kako slijedi:

- sve manje vode koje su povezane s vodnim tijelom koje je proglašeno Planom upravljanja vodnim područjima, smatraju se njegovim dijelom i za njih važe isti uvjeti kao za to veće vodno tijelo.
- za manja vodna tijela koja nisu proglašena Planom upravljanja vodnim područjima i nisu sastavni dio većeg vodnog tijela, važe uvjeti kao za vodno tijelo iste kategorije (tekućica, stajaćica, prijelazna voda ili priobalna voda) najosjetljivijeg ekotipa iz pripadajuće ekoregije.

Sukladno Planu upravljanja vodnim područjima („Narodne novine“ broj 66/16), najbliže lokaciji zahvata (oko 350 m zračne linije od granice zahvata prema jugozapadu) je vodno tijelo površinske vode CDRI0185_001 Borza (Slika 20. i 21.). Podaci o stanju vodnih tijela na predmetnom području zatraženi su i dobiveni od Hrvatskih voda putem Zahtjeva za pristup informacijama (KLASA: 008-02/20-02/739; URBROJ 15-20-1 od 9. studenoga. 2020.) te su dani u nastavku.

Slika 20. Vodna tijela u širem okruženju zahvata.

Slika 21. Vodno tijelo CDRI0185_001 Borza.

Tablica 10. Opći podaci vodnog tijela CDRI0185_001 Borza.

Šifra vodnog tijela:	CDRI0185_001
Naziv vodnog tijela	Borza
Kategorija vodnog tijela	Tekućica / River
Ekotip	Nizinske male tekućice s glinovito-pjeskovitom podlogom (2A)
Dužina vodnog tijela	1.9 km + 7.88 km
Izmijenjenost	Umjetno (artificial)
Vodno područje:	rijeka Dunav
Podsliv:	rijeka Drave i Dunava
Ekoregija:	Panonska
Države	Međunarodno (HR, HU)
Obaveza izvješćivanja	EU
Tijela podzemne vode	CDGI-23
Zaštićena područja	HRCM_41033000* (* - dio vodnog tijela)
Mjerne postaje kakvoće	

Tablica 11. Stanje vodnog tijela CDRI0185_001 Borza.

STANJE VODNOG TIJELA CDRI0185_001					
PARAMETAR	UREDBA NN 73/2013*	ANALIZA OPTEREĆENJA I UTJECAJA			
		STANJE	2021.	NAKON 2021.	POSTIZANJE CILJEVA OKOLIŠA
Stanje, konačno Ekolosko stanje Kemijsko stanje	dobro dobro dobro stanje	dobro dobro dobro stanje	dobro dobro dobro stanje	dobro dobro dobro stanje	procjena nije pouzdana procjena nije pouzdana postizuje ciljeve
Ekolosko stanje Fizikalno kemijski pokazatelji Specifične onečišćujuće tvari Hidromorfološki elementi	dobro vrlo dobro vrlo dobro dobro	dobro vrlo dobro vrlo dobro dobro	dobro vrlo dobro vrlo dobro dobro	dobro vrlo dobro vrlo dobro dobro	procjena nije pouzdana postizuje ciljeve postizuje ciljeve procjena nije pouzdana
Biološki elementi kakvoće	nema ocjene	nema ocjene	nema ocjene	nema ocjene	nema procjene
Fizikalno kemijski pokazatelji BPK5 Ukupni dušik Ukupni fosfor	vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro	vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro	vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro	vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro	postizuje ciljeve postizuje ciljeve postizuje ciljeve postizuje ciljeve
Specifične onečišćujuće tvari arsen bakar cink krom fluoridi adsorbilni organski halogeni (A) poliklorirani bifenili (PCB)	vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro	vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro	vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro	vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro vrlo dobro	postizuje ciljeve postizuje ciljeve postizuje ciljeve postizuje ciljeve postizuje ciljeve postizuje ciljeve postizuje ciljeve postizuje ciljeve
Hidromorfološki elementi Hidrološki režim Kontinuitet toka Morfološki uvjeti Indeks korištenja (ikv)	dobro dobro dobro dobro vrlo dobro	dobro dobro dobro dobro vrlo dobro	dobro dobro dobro dobro vrlo dobro	dobro dobro dobro dobro vrlo dobro	procjena nije pouzdana procjena nije pouzdana procjena nije pouzdana procjena nije pouzdana postizuje ciljeve
Kemijsko stanje Klorfenvinfos Klorpirifos (klorpirifos-etil) Diuron Izoproturon	dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje	dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje dobro stanje	dobro stanje nema ocjene nema ocjene nema ocjene nema ocjene	dobro stanje nema ocjene nema ocjene nema ocjene nema ocjene	postizuje ciljeve nema procjene nema procjene nema procjene nema procjene

3.2.6.2 Grupirano vodno tijelo podzemne vode

Tijela podzemnih voda (TPV) određena su na način koji omogućava jednoznačno opisivanje količinskoga i kemijskog stanja podzemnih voda i planiranje mjera koje treba poduzeti za ostvarenje postavljenih ciljeva u zaštiti podzemnih voda i o njima ovisnih površinskih i kopnenih ekosustava. S obzirom na količinsko stanje, tijela podzemnih voda su izdvojena tako da između susjednih tijela nema značajnoga tečenja podzemnih voda ili, ako ono postoji, da ga je moguće dovoljno dobro kvantificirati. S obzirom na kemijsko stanje, TPV moraju biti dovoljno jasno određena s obzirom na njihov prirodni kemijski sastav i s obzirom na moguće negativne utjecaje na prirodnu kakvoću podzemne vode, uzrokovane antropogenim djelovanjem.

Područje planiranog zahvata nalazi se na vodnom tijelu, prema Planu upravljanja vodnim područjima 2016.- 2021. („Narodne novine“ broj 66/16), CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA. Osnovni podaci o grupiranom vodnom tijelu prikazani su u sljedećoj tablici.

Tablica 12. Osnovni podaci o grupiranom vodnom tijelu CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA (Izvor: Plan upravljanja vodnim tijelima 2016.-2021., Hrvatske vode).

Kod	CDGI_23
Ime grupiranog vodnog tijela podzemne vode	– ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA
Poroznost	međuzrnska
Površina (km ²)	5.009
Obnovljive zalihe podzemnih voda (*10 ⁶ m ³ /god)	421
Prirodna ranjivost	84 % područja umjerene do povišene ranjivosti
Državna pripadnost grupiranog vodnog tijela podzemne vode	HR/HU, SRB

Stanje tijela podzemne vode

Stanje tijela podzemnih voda ocjenjuje se sa stajališta količina i kakvoće podzemnih voda, koje može biti dobro ili loše. Dobro stanje temelji se na zadovoljavanju uvjeta iz Okvirne direktive o vodama i Direktive o zaštiti podzemnih voda (DPV). Za ocjenu zadovoljenja tih uvjeta provode se klasifikacijski testovi (zaslanjenje ili druga intruzija, površinske vode, kopneni ekosustavi ovisni o podzemnim vodama, zaštitne zone izvorišta vode za piće, opća ocjena kakvoće i bilanca voda). Najlošiji rezultat od svih navedenih testova usvaja se za ukupnu ocjenu stanja tijela podzemne vode.

Za ocjenu kemijskog stanja korišteni su podaci kemijskih analiza iz Nacionalnog nadzornog monitoringa podzemnih voda i monitoringa sirove vode crpilišta pitke vode za razdoblje od 2009. do 2013. godine te dijelom i za 2014. godinu. Za ocjenu količinskog stanja korišteni su podaci o oborinama i protokama iz baza podataka Državnog hidrometeorološkog zavoda (DHMZ) i podaci o zahvaćenim količinama podzemnih voda za javnu vodoopskrbu i ostale namjene iz baza podataka Hrvatskih voda.

Stanje tijela podzemne vode s obzirom na povezanost površinskih i podzemnih voda

Procjena stanja tijela podzemnih voda (TPV) s obzirom na povezanost podzemnih voda s površinskim vodama („*groundwater associated aquatic ecosystems*“) provodi se za tijela podzemnih voda koje su povezane sa tijelima površinskih voda. U takvim površinskim vodama postoje ekosustavi koji uključuju riječne tokove s vodenim, hiporeičkim i obalnim staništima. Povezanost površinskih voda s podzemnim vodama utvrđuje se na temelju konceptualnih modela za svako pojedino tijelo podzemnih voda.

U Hrvatskoj su tijela podzemnih voda u pravilu povezana s površinskim vodama. U panonskom dijelu Hrvatske, podzemne vode akumulirane u vodonosnicima međuzrnske poroznosti, najvećim dijelom otječu u površinske vode, a manjim dijelom tijekom godine površinske vode napajaju vodonosnike. To se uglavnom događa tijekom visokih vodostaja. Procjena kakvoće podzemnih voda unutar TPV s obzirom na povezanost površinskih i podzemnih voda provodi se kako bi se spriječilo značajno pogoršanje kemijskog stanja površinskih voda. Stanje se procjenjuje na temelju procjene stanja površinskih voda i procjene prijenosa onečišćujućih tvari iz podzemnih voda u površinske vode. Na području panonske Hrvatske od EQS (okolišni standard kakvoće voda - „environmental quality standard“) analizirani su sljedeći parametri: kadmij, olovo, nikal, živa, DDT, aldrin, dieldrin, endrin, atrazin, simazin, klorpirifos (-etil), klorfenvinfos, trikloretilen, tetrakloretilen, 1.2-dikloretan, diklometan, triklorbenzen (svi izomeri), benzen, atracen, naftalen, fluoranten, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(g,h,i)perilen, indeno(1.2.3-cd)piren, pentaklorbenzen i pentaklorfenol.

Tablica 13. Stanje kakvoće podzemnih voda u TPV s obzirom na povezanost površinskih i podzemnih voda
(Izvor: Plan upravljanja vodnim tijelima 2016.-2021., Hrvatske vode).

Kod TPV	Naziv TPV	Razmatrane površinske vode	Stanje	Pouzdanost
CDGI_23	Istočna Slavonija – sliv Drave i Dunava	Drava, Dunav	dobro	visoka

Ocjena količinskog stanja definirana je na temelju procjene „indeksa korištenja (I_{kv})“ površinskih voda. Isti princip je korišten i za procjenu količinskog stanja podzemnih voda unutar TPV s obzirom na povezanost površinskih i podzemnih voda. Procjena se provodi kako bi se spriječilo značajno pogoršanje količinskog stanja površinskih voda uzrokovano crpljenjem podzemne vode, a procjenjuje se na temelju procjene „indeksa korištenja (I_{kv})“ površinskih voda i procjene utjecaja crpljenja podzemnih voda na površinske vode.

Tablica 14. Količinsko stanje podzemnih voda u TPV s obzirom na povezanost površinskih i podzemnih voda
(Izvor: Plan upravljanja vodnim tijelima 2016.-2021., Hrvatske vode).

Kod TPV	Naziv TPV	Razmatrane površinske vode	Stanje	Pouzdanost
CDGI_23	Istočna Slavonija – sliv Drave i Dunava	Drava, Dunav	dobro	visoka

Stanje tijela podzemne vode s obzirom na ekosustave ovisne o podzemnim vodama

Ekosustavi ovisni o podzemnoj vodi postoje u većini tijela podzemnih voda. U panonskom dijelu vodnog područja rijeke Dunav zastupljeni su vodeni ekosustavi u površinskim vodama povezanim s podzemnim vodama i kopneni ekosustavi koji su pod utjecajem podzemnih i površinskih voda. Temelj za razmatranje ekosustava ovisnih o podzemnim vodama (EOPV) je NATURA 2000 i nacionalna klasifikacija staništa (NKS).

Ocjena kakvoće podzemnih voda unutar TPV s obzirom na ekosustave ovisne o podzemnim vodama provodi se kako bi se spriječilo značajno pogoršanje kemijskog stanja ekosustava ovisnih o podzemnim vodama. Stanje se ocjenjuje na temelju ocjene kemijskog stanja podzemnih voda unutar TPV.

Tablica 15. Stanje kakvoće podzemnih voda u TPV s obzirom na ekosustave ovisne o podzemnoj vodi (Izvor: Plan upravljanja vodnim tijelima 2016.-2021., Hrvatske vode).

Kod TPV	Naziv TPV	Razmatrane površinske vode	Stanje	Pouzdanost
CDGI_23	Istočna Slavonija – sliv Drave i Dunava	Drava, Dunav	dobro	niska

Ocjena količinskog stanja podzemnih voda unutar TPV s obzirom na ekosustave ovisne o podzemnim vodama provodi se kako bi se spriječilo oštećenje ekosustava. Stanje se procjenjuje na temelju okolišnih uvjeta koji se odnose na izdašnost (protok) i/ili razinu podzemne vode i procjene utjecaja crpljenja podzemnih voda na te okolišne uvjete.

Tablica 16. Količinsko stanje podzemnih voda u TPV s obzirom na ekosustave ovisne o podzemnoj vodi (Izvor: Plan upravljanja vodnim tijelima 2016.-2021., Hrvatske vode).

Kod TPV	Naziv TPV	Razmatrane površinske vode	Stanje	Pouzdanost
CDGI_23	Istočna Slavonija – sliv Drave i Dunava	Drava, Dunav	dobro	visoka

Ocjena kemijskog stanja podzemne vode

Za ocjenu kemijskoga stanja u panonskom dijelu Hrvatske, korišteni su testovi koji se odnose na podzemne vode: Prodor slane vode ili drugih (prirodnih) prodora vode loše kakvoće uzrokovanih crpljenjem; Zaštićena područja za pitke vode (DWPA test, engl. *Drinking Water Protected Areas*), Ocjena opće kakvoće (osnovne cjeline ili grupe cjelina), test Površinske vode i test Kopneni ekosustavi ovisni o podzemnim vodama. Kemijsko stanje tijela podzemne vode tijelu CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA prikazano je u sljedećoj tablici.

Tablica 17. Kemijsko stanje tijela podzemne vode tijelu CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA (Izvor: Plan upravljanja vodnim tijelima 2016.-2021., Hrvatske vode).

Kod TPV	Naziv TPV	Testovi se provode (DA/NE)	Test Ocjena opće kakvoće		Test Prodor slane vode		DWPA test		Test Površinska voda		Test GDE		Ukupna ocjena stanja	
			stanje	pouzdanost	stanje	pouzdanost	stanje	pouzdanost	stanje	pouzdanost	stanje	pouzdanost	stanje	pouzdanost
CDGI_23	Istočna Slavonija - sliv Drave i Dunava	DA	dobro	niska	dobro	niska	dobro	niska	dobro	visoka	dobro	niska	dobro	niska

Ocjena količinskoga stanja tijela podzemne vode

Ocjena količinskoga stanja provedena je za sva tijela podzemnih voda u panonskom dijelu Hrvatske, na razini pojedinih tijela podzemnih voda. Ocjena količinskoga stanja provedena je temeljem: podataka iz programa motrenja razina podzemnih voda, podataka oborina i temperature s klimatoloških postaja te podataka o količinama crpljenja podzemne vode iz zdenaca crpilišta i kaptiranih izvorišta koje služe za javnu vodoopskrbu i podataka o zahvaćenim količinama podzemne vode za tehnološke i ostale potrebe.

Tablica 18. Količinsko stanje tijela podzemne vode u CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA (Izvor: Plan upravljanja vodnim tijelima 2016.-2021., Hrvatske vode).

Kod TPV	Naziv TPV	Količinsko stanje								Količinsko stanje ukupno	
		Test vodne bilance		Test Prodor slane vode ili drugih prodora loše kakvoće		Test Površinska voda		Test GDE			
		Stanje	Pouzdanost	Stanje	Pouzdanost	Stanje	Pouzdanost	Stanje	Pouzdanost	Stanje	Pouzdanost
CDGI_23	Istočna Slavonija - sliv Drave i Dunava	dobro	visoka	dobro	niska	dobro	visoka	dobro	visoka	dobro	niska

Tablica 19. Ocjena količinskog stanja - obnovljive zalihe i zahvaćene količine (Izvor: Plan upravljanja vodnim tijelima 2016.-2021., Hrvatske vode).

Kod TPV	Naziv TPV	Obnovljive zalihe (m ³ /god)	Zahvaćene količine (m ³ /god)	Zahvaćene količine kao postotak obnovljivih zaliha (%)
CDGI_23	Istočna Slavonija - sliv Drave i Dunava	4,21 x 10 ⁸	2.23 x 10 ⁷	5,30

Prema podacima Hrvatskih voda (Zahtjev za pristup informacijama, KLASA: 008-02/20-02/642; URBROJ: 15-20-1 od 24. rujna. 2020.), ukupno grupiranog vodno tijela podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA ocijenjeno je kao dobro (Tablica 21).

Tablica 20. Ocjena ukupnog stanja grupiranog tijela podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA

Stanje	Procjena stanja
Kemijsko stanje	dobro
Količinsko stanje	dobro
Ukupno stanje	dobro

3.2.6.3 Zaštićena, osjetljiva i ranjiva područja

Zaštićena područja

Područja posebne zaštite vode su ona područja gdje je radi zaštite voda i vodnoga okoliša potrebno provesti dodatne mjere zaštite, određuju se na temelju Zakona o vodama („Narodne novine“ broj 66/19) i posebnih propisa. Na širem području zahvata nema područja posebne zaštite voda. U blizini zahvata nema područja posebne zaštite voda.

Osjetljiva područja

Osjetljiva su područja na kojima je zbog postizanja ciljeva kakvoće voda, prije ispuštanja pročišćenih komunalnih otpadnih voda u vodna tijela predmetnog osjetljivog područja potrebno provesti viši stupanj pročišćavanja otpadnih voda od sekundarnog pročišćavanja u aglomeracijama sa ukupnim opterećenjem većim od 10.000 ES (ekvivalent stanovnika). Svako osjetljivo područje ima pripadajući sliv. Na sliv osjetljivog područja primjenjuju se na odgovarajući način sve odredbe koje se primjenjuju i na predmetno osjetljivo područje. Vodno područje rijeke Dunav u Hrvatskoj identificirano je kao sliv osjetljivog područja koje se nalazi izvan teritorija RH. Pripadajuće osjetljivo područje je područje delte Dunava pri utoku u Crno more. Sukladno Odluci o određivanju osjetljivih područja („Narodne novine“ broj 81/10 i 141/15), lokacija zahvata nalazi se na području sliva osjetljivog područja.

Ranjiva područja

Ranjiva područja su područja na kojima je potrebno provesti pojačane mjere zaštite voda od onečišćenja nitratima poljoprivrednog porijekla. Sukladno Odluci o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ broj 130/12) lokacija zahvata ne nalazi se na ranjivom području.

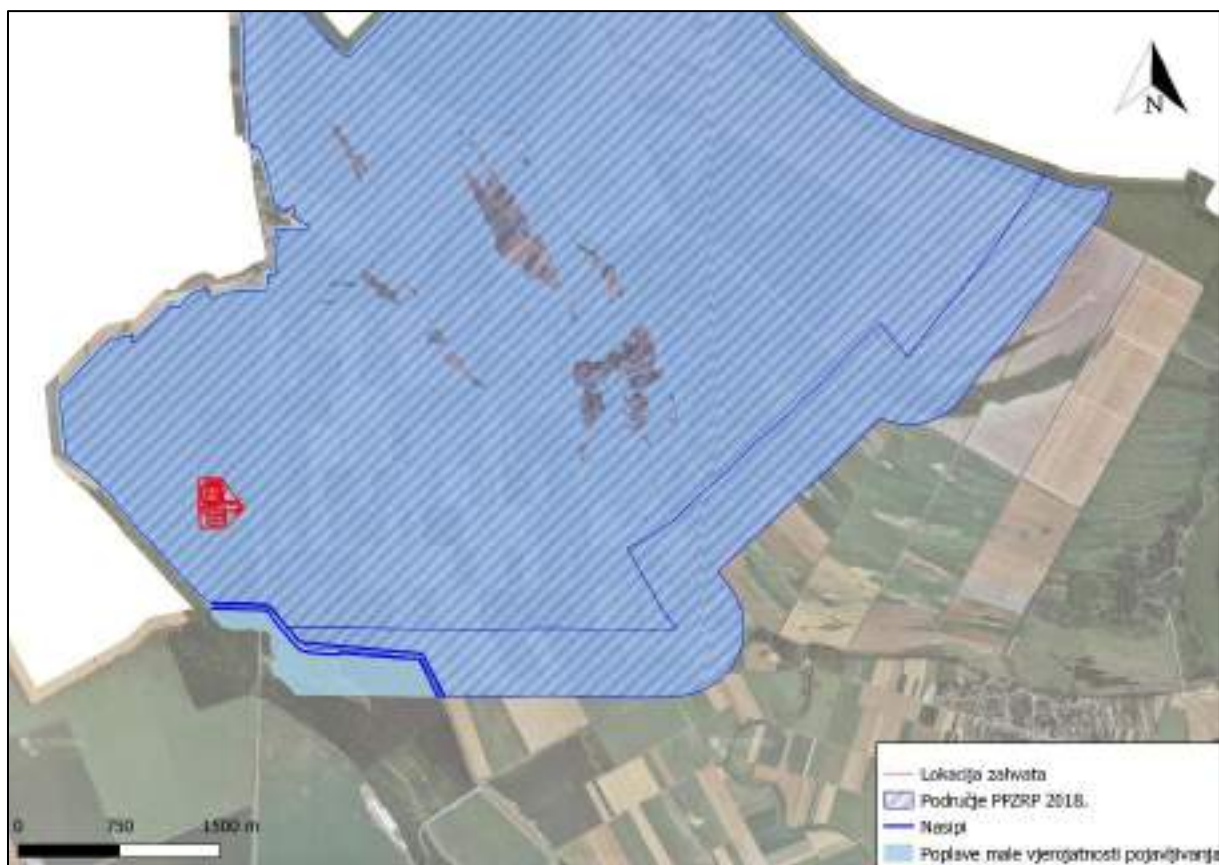

Slika 22. Kartografski prikaz ranjivih područja u Republici Hrvatskoj s ucrtanom lokacijom zahvata.

3.2.6.4 Poplavnost područja

Poplave spadaju u prirodne opasnosti koje mogu ozbiljno ugroziti ljudski život te rezultirati i velikim materijalnim štetama i štetama po okoliš te kao takve mogu imati znatan utjecaj na određeno područje. Poplave često nije moguće izbjeći, ali se poduzimanjem niza različitih preventivnih bilo građevinskih i/ili negrađevinskih mjera, rizik od pojave poplave može smanjiti na prihvatljivu razinu. Karte opasnosti od poplava (zemljovidni) sadrže prikaz mogućnosti razvoja određenih poplavnih scenarija, a karte rizika od poplava sadrže prikaz mogućih štetnih posljedica razvoja scenarija prikazanih na kartama opasnosti od poplava.

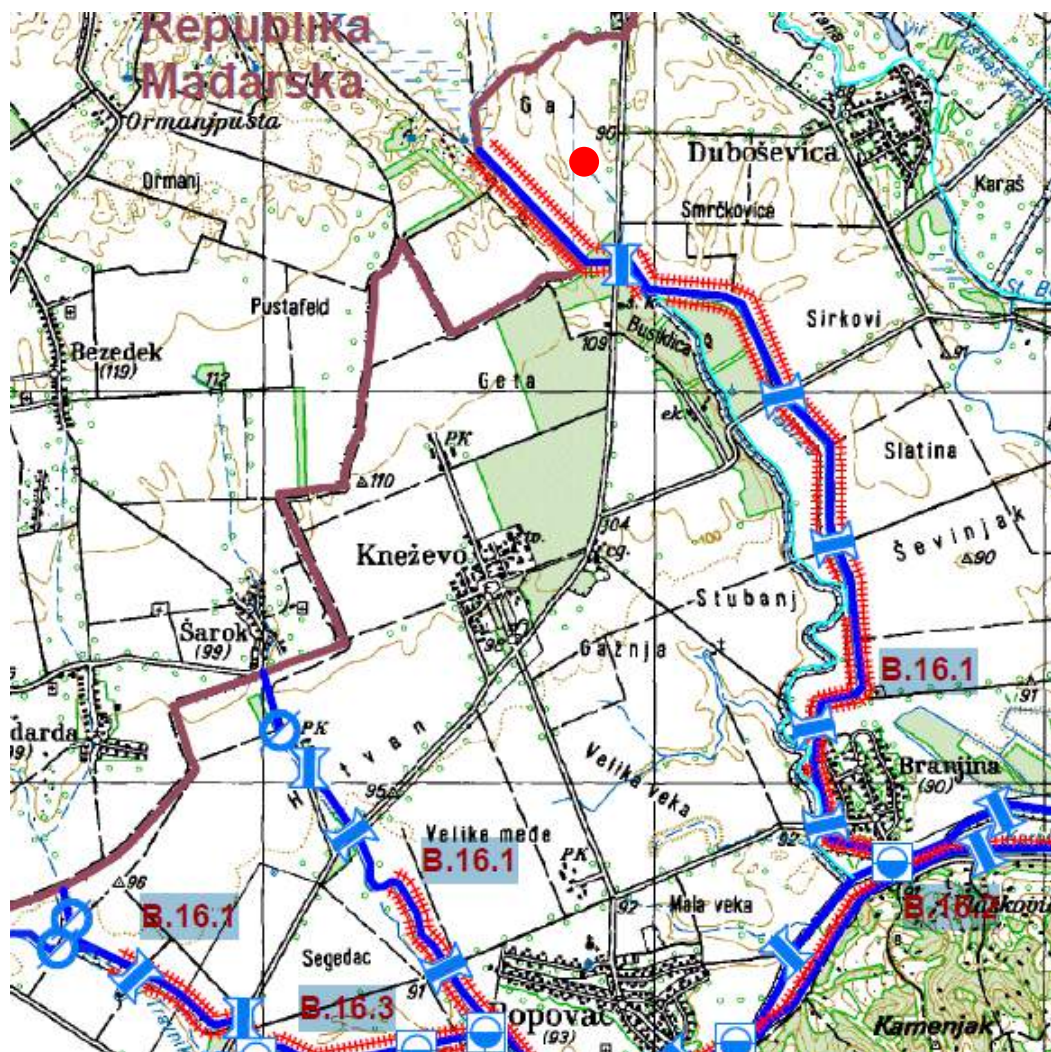
Prema Planu upravljanja vodnim područjima („Narodne novine“ broj 66/16) i Prethodnoj procjeni rizika od poplava 2018., Hrvatske vode, 2019., lokacija zahvata nalazi se u području potencijalno značajnog rizika od poplava u dijelu u kojem je utvrđena mogućnost poplavnog scenarija male vjerojatnosti (Slika 23).

Slika 23. Izvod iz karte opasnosti od poplava (izvor: Hrvatske vode).

Operativno upravljanje rizicima od poplava i neposredna provedba mjera obrane od poplava utvrđeno je Državnim planom obrane od poplava („Narodne novine“ broj 153/09) i Glavnim provedbenim planom obrane od poplava (Hrvatske vode, ožujak 2018.). Svi tehnički i ostali elementi potrebni za upravljanje redovnom i izvanrednom obranom od poplava utvrđuju se Glavnim provedbenim planom obrane od poplava i provedbenim planovima obrane od poplava branjenih područja.

Prema Glavnom provedbenom planu obrane od poplava (Hrvatske vode, ožujak 2018.) lokacija zahvata smještena je u sektoru B – Dunav i donja Drava, branjeno područje 16. područje maloga sliva Baranja. Lokacija zahvata nalazi se izvan područje pojedinih dionica. Oko 350 m jugozapadno od lokacije nalazi se dionica B.16.1. koja Dionica B.16.1. obuhvaća kanale Travnik, Hatvan i Borzu od granice s R. Mađarskom do ušća u potok Karašicu. Duljina kanala Borze je 10,578 km. Cijelom duljinom kanala uz lijevu i desnu obalu izgrađeni su usporni nasipi.

KAZALO:

- CRPNA STANICA
- USTAVA
- SIFON
- AKVADUKT
- CJEVNI PROPUST
- MOST
- USPORNİ NASIP
- MJERODAVNI VODOMJER

- VODOTOCI
- GRANICA BRANJENOG PODRUČJA
- GRANICA MALOG SLIVA
- DRŽAVNA GRANICA
- LOKACIJA ZAHVATA

BRANJENO PODRUČJE Br. 16
 PODRUČJE MALOGA SLIVA DARAVANJA, OSIM
 NEODRŽAVNIH RJEKA DRAVE I DUNAVA

Precedna karta
 MJ 1:100 000
 Čolak, 2014. god.

Slika 24. Izvod iz pregledne karte Branjenog područja 16. (izvor: Provedbeni plan obrane od poplava branjenog područja sektor B – Dunav i donja Drava branjeno područje 16, Hrvatske vode, 2014.).

3.2.7. Kvaliteta zraka

U Republici Hrvatskoj se temeljem Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine br. 130/11, 47/14, 61/17 i 118/18) (u daljnjem tekstu: Zakon) te Pravilnika o praćenju kvalitete zraka (Narodne novine br. 79/17) (u daljnjem tekstu: Pravilnik) mjerenje onečišćujućih tvari u zraku obavlja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka (radom državne mreže upravlja Državni hidrometeorološki zavod, pod stručnim nadzorom Ministarstva zaštite okoliša i energetike) te u lokalnim mrežama (u nadležnosti županija i gradova). Ujedno, u okolini izvora onečišćenja zraka, onečišćivači su dužni osigurati praćenje kvalitete zraka prema rješenju o prihvatljivosti zahvata na okoliš ili rješenju

o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša odnosno okolišnom dozvolom te su ova mjerenja posebne namjene sastavni dio lokalnih mreža za praćenje kvalitete zraka.

Prema članku 5. Uredbe o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 1/14), lokacija zahvata nalazi se u zoni s oznakom HR 1 Kontinentalna Hrvatska, koja obuhvaća područja 10 županija sjeverne i sjeveroistočne Hrvatske.

Mjerne postaje koje se koriste za ocjenu onečišćenosti u zoni HR1 su Kopački Rit, Desinić i Varaždin. Na području Osječko-baranjske županije uspostavljena je i mjerna postaja posebne namjene Zoljan u okviru mjerne mreže tvrtke Nexe d.d.

Prema Zakonu o zaštiti zraka („Narodne novine“ broj 127/19) prva kategorija kvalitete zraka znači čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i ciljne vrijednosti za prizemni ozon, a druga kategorija kvalitete zraka znači onečišćen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i ciljne vrijednosti za prizemni ozon.

Prema Godišnjem izvješću o praćenju kvalitete zraka na području Republike Hrvatske za 2018. godinu, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, listopad 2019., na mjernim postajama zone HR1 u Osječko-baranjskoj županiji (izuzev aglomeracije Osijek) zrak je u 2018. godini bio I kategorije

Tablica 21. Kategorije kvalitete zraka u zoni HR1.

Zona	Županija	Mjerna mreža	Mjerna postaja	Onečišćujuća tvar	Kategorija kvalitete zraka
HR1	Osječko-baranjska	Državna mreža	Kopački rit	*PM10 (auto.)	I kategorija
				*PM2,5 (auto.)	I kategorija
				O ₃	I kategorija
		Nexe d.d.	Zoljan	SO ₂	I kategorija
				NO ₂	I kategorija
				PM10 (auto.)	I kategorija

* obuhvat podataka od 75% do 90% - uvjetna kategorizacija

Amonijak

U skladu s UNECE - Konvencijom o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka Ujedinjenih naroda (Konvencija LRTAP) i Direktivom (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih onečišćujućih tvari, kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2003/35/EZ kojom se ukida Direktiva 2001/81/EC (OJ L 344, 17/12/2016), Republika Hrvatska svake godine izrađuje Informativno izvješće o inventaru emisija onečišćujućih tvari u zrak (IIR). Onečišćujuće tvari o kojima se izvještava su glavne onečišćujuće tvari (SO₂, NO_x, CO, NMHOS i NH₃), čestice (TSP, PM₁₀ i PM_{2,5}), crni ugljik tj. čađa (BC), teški metali (Cd, Pb, Hg, As, Cr, Cu, Ni, Se i Zn) i postojeane organske onečišćujuće tvari (PCDD/PCDF, PAU (benzo(a)piren, benzo(b) fluoranten, benzo (k) fluoranten i indeno(1,2,3-cd) piren), HCB i PCB).

Gothenburg Protokol o suzbijanju zakiseljavanja, eutrofikacije i prizemnog ozona, s izmjenama i dopunama 4. svibnja 2012. uz Konvenciju LRTAP promiče pristup kojim se uzimaju u obzir mnogostruki učinci pojedinih onečišćujućih tvari, kako bi se spriječila ili na najmanju mjeru svela prekoračenja kritičnih opterećenja zakiseljavanja, opterećenja hranjivim dušikom i kritičnih razina ozona za ljudsko zdravlje i vegetaciju. U tu svrhu bile su određene nacionalne emisijske kvote, koje je svaka Stranka morala održavati ispod definirane vrijednosti do 2010. i u godinama nakon nje. Emisijska kvota za amonijak (NH₃) za Republiku Hrvatsku do 31. 12. 2019. godine iznosila je 30 kt.

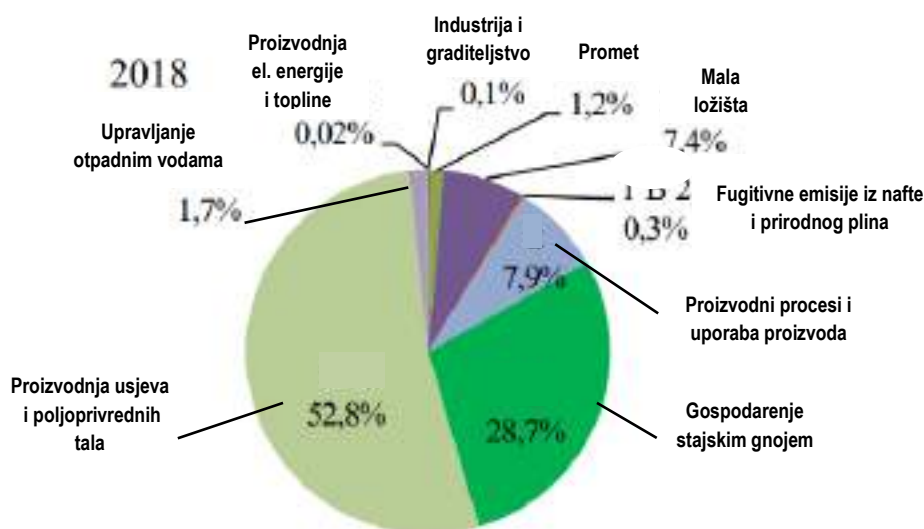
Prema Informativnom izvješću o inventaru emisija onečišćujućih tvari u zrak na području Republike Hrvatske 2020. za razdoblje 1990. - 2018. (IIR2020), emisija NH₃ u 2018. godini iznosila je 35,7 kt i bila je viša od emisijske kvote (Slika 25). Od 1990. godine, emisija je smanjena za 33,7 %, a u odnosu na godinu prije je porasla za 1,4 % .

Ukupno 81,5 % emisija NH₃ u Hrvatskoj u 2018. proizlazi iz sektora poljoprivreda, u kojem kategorija gospodarenje stajskim gnojivom doprinosi s 28,7 %, a emisije iz kategorije proizvodnja usjeva i poljoprivrednih tala s 52,8 %. Sektori s manjim udjelom u ukupnoj emisiji NH₃ u 2018. godini su sektor proizvodni procesi i uporaba proizvoda (7,9 %) s dominacijom emisije iz proizvodnje amonijaka, dušične kiseline i mineralnih N-gnojiva; sektor mala ložišta i radni strojevi (7,4 %) s dominacijom emisije iz kućanstva; sektor otpad (1,7 %) s dominacijom emisije iz latrina tj. poljskih wc-a i sektor promet (1,2 %) u s dominacijom emisije iz osobnih vozila.

Od 1990. godine se emisije NH₃ znatno smanjila, a razlog tome su smanjenja emisija u sektorima poljoprivreda, proizvodni procesi i uporaba proizvoda, mala ložišta - kućanstva, energetika - izgaranje u Industrijskim procesima i otpad. Smanjenje u sektoru poljoprivreda iznosi 76,5 %, a rezultat je kontinuiranog smanjenja broja životinja za većinu vrsta te u novije vrijeme uvođenja tehnologija smanjenja emisija na farmama.

Slika 25. Emisija NH₃ u RH u 2018. godini (izvor: IIR2020).

Slika 26. Udio pojedinih sektora u emisijama amonijaka u RH u 2018. godini.

Na EU razini unaprijeđena je postojeća politika zaštite zraka s ciljem postizanja razine kvalitete zraka koje ne dovode do značajnih negativnih učinaka i rizika na ljudsko zdravlje i okoliš te je usvojena Direktiva 2016/2284/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih onečišćujućih tvari, o izmjeni Direktive 2003/35/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2001/81/EZ (SL L 433, 17.12.2016.) (nova NEC Direktiva).

Novom NEC Direktivom su za članice EU propisane nove obveze smanjivanja određenih onečišćujućih tvari u zraku za NMHOS, NH₃, SO₂, PM_{2,5} i NO_x za razdoblja od 2020. do 2029. godine te nakon 2030. godine u određenom postotnom (%) smanjenu u odnosu na 2005. godinu. Obveze smanjenja za amonijak dane su u Tablici 22.

Tablica 22. Obveza smanjenje emisija amonijaka za Hrvatsku u odnosu na 2005. godinu.

Onečišćujuća tvar	Obveza smanjenje za Hrvatsku u odnosu na 2005. godinu	
	za svaku godinu od 2020. do 2029	za svaku godinu od 2030.
NH ₃	1 %	25 %

Nova NEC Direktiva prenesena je u nacionalno zakonodavstvo kroz Uredbu o nacionalnim obvezama smanjenja emisija određenih onečišćujućih tvari u zraku u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ broj 76/18). S ciljem ispunjavanja obveza smanjenja onečišćujućih tvari emisija u zraku donesen je Program kontrole onečišćenja zraka za razdoblje od 2020. do 2029. godine („Narodne novine“ broj 90/19). Ukupne emisije amonijaka u 2005. godini bile su 42,21 kt.

3.2.8. Klimatološko-meteorološke osobine

3.2.8.1 Klimatska obilježja

Klimatske osobine prostora Općine Draž dio su klimatskih osobina šireg prostora Istočne Hrvatske. Budući da je Općina Draž nizinski prostor neznatne reljefne dinamike, to se i klimatske osobine prostora odlikuju homogenošću. Cijelo područje, kao i širi prostor, ima sve odlike umjereno kontinentalne klime, koje karakteriziraju česte i intenzivne promjene vremena. Klima ovog područja označava se prema Köppenovoj klasifikaciji klimatskom formulom Cfbwx, što je oznaka za umjereno toplu kišnu klimu, kakva vlada u velikom dijelu umjerenih širina. Osnovne karakteristike ovog tipa klime su srednje mjesečne temperature više od 10 °C, tijekom više od četiri mjeseca godišnje, srednje temperature najtoplijeg mjeseca ispod 22 °C, te srednje temperature najhladnijeg mjeseca između -3 °C i +18 °C. Obilježje ove klime je nepostojanje izrazito suhih mjeseci, oborina je više u toplom dijelu godine, a prosječne godišnje količine se kreću od 700 do 800 mm. Od vjetrova najčešći su slabi vjetrovi i tišine, dok su smjerovi vjetrova vrlo promjenjivi. Za ilustraciju klimatskih prilika prostora općine Draž, korišteni su podaci meteorološke postaje Osijek, kao najbliže postaje, pa time i najmjerodavnijih podataka. Prosječna temperatura zraka prema izvršenim mjerenjima u razdoblju od 1899. do 2018. godine iznosila je 11,0 °C. Srednje mjesečne temperature zraka su u porastu do srpnja kada dostižu maksimum (21,6 °C), a zatim opadaju da bi minimum dostigle u siječnju (-0,3 °C). Ovakav raspored temperatura zraka ukazuje na postojanje jednog para ekstrema u godišnjem hodu temperature zraka (jedan maksimum i jedan minimum). U godišnjem hodu oborine izdvajaju se dva para ekstrema. Glavni maksimum se javlja početkom ljeta (najčešće u VI. mjesecu), s sporedni krajem jeseni, u IX. mjesecu. Glavni minimum oborine je sredinom jeseni u X. mjesecu, a sporedni krajem zime ili početkom proljeća u II. i III. mjesecu. Pojava dvostrukog para ekstrema ukazuje na utjecaj maritimnog režima oborina i njegovo duboko prodiranje u kontinent. Također je izražena i vrlo velika varijabilnost oborinskog režima od 89 u lipnju do 49,3 u veljači.

Tablica 23. Prosječne vrijednosti klimatskih pokazatelja na meteorološkoj postaji Osijek u razdoblju 1899. - 2018. godine (izvor: DHMZ, https://meteo.hr/klima.php?section=klima_podaci&param=k1&Grad=osijek).

	siječanj	veljača	ožujak	travanj	svibanj	lipanj	srpanj	kolovoz	rujan	listopad	studen	prosinac
TEMPERATURA ZRAKA												
Srednja [°C]	-0.6	1.3	6.3	11.6	16.6	19.8	21.7	20.9	16.7	11.3	5.8	1.3
Aps. maksimum [°C]	19.0	23.0	26.9	30.9	36.0	39.6	40.3	40.3	37.4	30.5	25.8	21.3
Datum(dan/godina)	11/1903	23/1903	24/1977	24/1968	12/1968	20/1908	1/1950	24/2012	17/2015	6/1935	16/1963	25/2009
Aps. minimum [°C]	-27.1	-26.4	-21.0	-6.8	-3.0	1.0	4.7	5.1	-1.2	-8.6	-15.7	-23.2
Datum(dan/godina)	31/1987	12/1935	4/1987	9/2003	3/1935	9/1962	10/1948	29/1981	28/1906	30/1920	24/1988	18/1963
TRAJANJE OSUNČAVANJA												
Suma [sati]	59.7	86.3	142.9	182.1	226.5	247.1	276.3	261.6	191.8	150.4	75.1	52.0
OBORINA												
Količina [mm]	45.4	42.7	45.7	57.8	70.3	82.4	61.3	58.8	55.5	59.5	59.8	53.7
Maks. vis. snijega [cm]	52	93	49	22	-	-	-	-	-	-	40	60
Datum(dan/godina)	14/1918	12/1922	13/1932	1/1942	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	11/1921	28/1917
BROJ DANA												
vedrih	3	4	5	5	5	6	9	11	9	7	3	2
s maglom	6	4	2	1	0	0	1	1	2	4	6	7
s kišom	7	7	10	12	13	12	10	9	9	10	11	10
s mrazom	7	7	7	2	0	0	0	0	0	3	6	8
sa snijegom	6	6	3	1	0	0	0	0	0	0	2	5
ledenih (tmin ≤ -10 °C)	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
studenih (tmax < 0 °C)	9	4	1	0	0	0	0	0	0	0	1	6
hladnih (tmin < 0 °C)	23	18	11	2	0	0	0	0	0	2	8	19
toplih (tmax ≥ 25 °C)	0	0	0	2	11	18	24	23	12	2	0	0
vrućih (tmax ≥ 30 °C)	0	0	0	0	2	6	11	10	3	0	0	0

Maksimalne dnevne količine oborine ukazuju na veliku varijabilnost oborina koja varira iz godine u godinu. Oborine u obliku snijega javljaju se prosječno 21 dan u godini, ali se ne zadržavaju dugo. Međutim, česta su odstupanja od tog prosjeka. Trajanje insolacije i naoblake međusobno je povezano, a raspored naoblake usklađen je i s režimom oborina. Najveće vrijednosti naoblake zabilježene su u jesenskim i zimskim mjesecima. Broj dana s maglom javlja se u prosjeku 1 - 8 dana mjesečno. Najveći broj magli u nizinama su radijacijskog porijekla, tj. prizemne magle koje nastaju izaravanjem tla u vedrim noćima. U godišnjem hodu ove pojave, najveći broj dana s maglom javlja se u jesen i zimi. Prema godišnjoj ruži vjetrova za područje Osijeka najučestaliji su vjetrovi iz jugoistočnog smjera, a zatim slijede strujanja iz pravca zapada, te sjevera, sjeverozapada, istoka, sjeveroistoka, juga i jugozapada.

Prema godišnjoj ruži vjetrova na području Osijeka, najučestaliji su vjetrovi iz sjeverozapadnog, zapadnog te jednakog udjela sjevernog i jugoistočnog smjera. Zimi je najčešći vjetar iz jugoistočnog smjera, dok su ljeti najčešći vjetrovi iz sjeverozapadnog smjera. U proljeće i jesen najčešći su vjetrovi iz sjeverozapadnog smjera i općenito su najčešća strujanja iz zapadnog smjera. Pojave tišina vezuju se uz ljeto i jesen, a u najvećem broju javljaju se vjetrovi jačine 1-2 bofora, tijekom cijele godine.

3.2.8.2 Klimatske promjene

Klima na Zemlji varira tijekom godišnjih doba, dekada i stoljeća kao posljedica prirodnih i ljudskih utjecaja. Prirodna varijabilnost na različitim vremenskim ljestvicama uzrokovana je ciklusima i trendovima promjena na Zemljinoj orbiti, dolaznom Sunčevom zračenju, sastavu atmosfere, oceanskoj cirkulaciji, biosferi, ledenom pokrovu i drugim uzrocima.

Porast temperature od 1950 - tih je izuzetno izražen i podudara se s porastom koncentracije ugljičnog dioksida, najvažnijeg plina staklenika te se prema analizama koje objavljuje Međuvladin panel za klimatske promjene (*Intergovernmental Panel on Climate Change*, IPCC) oba porasta s velikom pouzdanošću mogu pripisati ljudskom djelovanju (IPCC 2007, 2013).

Za analizu globalne klime i istraživanje budućih klimatskih promjena koriste se globalni klimatski modeli uobičajene prostorne rezolucije od 100 do 300 km. *Regionalni klimatski modeli* s relativno visokom prostornom rezolucijom od 10 do 50 km koriste se za analizu lokalne i regionalne klime. U usporedbi s globalnim klimatskim modelima, regionalni klimatski modeli detaljnije opisuju klimu malih prostornih skala (kao što je slučaj Hrvatske) koja je uvelike ovisna o lokalnoj topografiji, razdiobi kopna i mora, te udaljenosti od mora.

Kako bi se mogli predvidjeti utjecaji promjene klime u budućnosti, definirane su buduće emisije ugljičnog dioksida (CO₂) i drugih stakleničkih plinova u atmosferu. U Posebnom izvješću o emisijskim scenarijima IPCC-a predviđene su globalne promjene temperature zraka s obzirom na definirane scenarije emisija stakleničkih plinova (RCP-*Representative Concentration Pathways*), uzimajući u obzir pretpostavke o budućem demografskom, socijalnom, gospodarskom i tehnološkom razvoju na globalnoj razini.

Scenariji se koriste za modeliranje i istraživanje, odnosno predviđanje klimatskih promjena. Određena su četiri scenarija predviđanja klime u budućnosti, ovisno o količini emisija stakleničkih plinova u budućem razdoblju. Prema tome, RCP se dijeli na RCP2.6, RCP4.5, RCP6 i RCP8.5, pri čemu su scenariji nazive dobili po mogućim vrijednostima zračenja topline do 2100. godine u odnosu na preindustrijske vrijednosti (+2.6, +4.5, +6.0 i +8.5 W/m²). RCP2.6 predstavlja, dakle, razmjerno male buduće koncentracije stakleničkih plinova na koncu 21. stoljeća, dok RCP8.5 daje osjetno veće koncentracije.

Stanje klime za razdoblje 1971. - 2000. (referentno razdoblje) i klimatske promjene za buduća vremenska razdoblja P1 (neposredna budućnost, 2011. - 2040.) i P2 (klima sredine 21. stoljeća, 2041. - 2070.) analizirani su za područje Hrvatske na osnovi rezultata numeričkih integracija regionalnim klimatskim modelom (RCM) RegCM na računalnom klasteru („super-računalu“) HPC „VELEbit“2. Prostorna domena integracija zahvaćala je šire područje Europe (Euro-CORDEX domena) uz korištenje rubnih uvjeta iz četiri globalna klimatska modela (GCM), Cm5, EC-Earth, MPI-ESM i HadGEM2, na horizontalnoj rezoluciji od 50 km. Klimatske promjene u budućnosti modelirane su prema scenarijima IPCC-a razvoja koncentracije stakleničkih plinova RCP4.5 i RCP8.5. Scenarij RCP4.5 karakterizira srednja razina koncentracija stakleničkih plinova uz relativno ambiciozna očekivanja njihovog smanjenja u budućnosti zbog poduzimanja mjera smanjenja i prilagodbe. Scenarij RCP8.5 ne predviđa poduzimanje značajnijih mjera smanjenja i prilagodbe i karakterizira ga kontinuirano povećanje koncentracije stakleničkih plinova, koja bi do 2100. godine bila i do tri puta viša od današnje.

Klimatske promjene definirane su kao razlike vrijednosti klimatskih varijabli između razdoblja 2011. - 2040. i 1971.-2000. (P1-P0) te razdoblja 2041. - 2070. i 1971. - 2000. (P2-P0).

Rezultati navedenog modeliranja prikazani su u dokumentu *Rezultati klimatskog modeliranja na sustavu HPC Velebit za potrebe izrade nacrtu Strategije prilagodbe klimatskim promjenama Republike Hrvatske do 2040. s pogledom na 2070. i Akcijskog plana*, svibanj 2017., www.prilagodba-klimi.hr. U nastavku su prikazani rezultati klimatskih modela za osnovne meteorološke elemente za scenarij RCP4.5 koji je najčešće korišten scenarij kod izrade Strategija prilagodbe klimatskim promjenama.

Temperatura zraka

U razdoblju 2011. - 2040. očekuje se (u srednjaku ansambla) porast prizemne temperature zraka u svim sezonama. U zimi i u ljeto najveći projicirani porast temperature je između 1,1 i 1,2 °C u primorskim krajevima; u proljeće bi porast mogao biti od 0,7 °C na Jadranu do malo više od 1 °C na sjeveru, a u jesen porast temperature mijenjao bi se između 0,9 °C u istočnim krajevima do oko 1,2 °C, iznimno do 1,4 °C na krajnjem zapadu. U razdoblju do 2070. najveći porast srednje temperature zraka, do 2,2 °C, očekuje se u priobalnom dijelu u ljeto i jesen. U zimi i proljeće najveći projicirani porast temperature je nešto manji nego u ljeto i jesen – do oko 2,1 odnosno 1,9 °C, ali sada u kontinentalnim krajevima.

Oborina

Do 2040. očekuje se na godišnjoj razini uz RCP4.5 scenarij vrlo malo smanjenje ukupne količine oborine (manje od 5 %) u većem dijelu zemlje, koje neće imati značajniji utjecaj na ukupnu godišnju količinu. Uz RCP8.5 smanjenje oborine bilo bi ograničeno na središnju i južnu Dalmaciju, dok se u ostatku Hrvatske očekuje blago povećanje oborine, također do najviše 5 %. U razdoblju 2041. - 2070. očekuje se za RCP4.5 smanjenje ukupne količine oborine gotovo u cijeloj zemlji također do oko 5 %. Za RCP8.5, smanjenje oborine bilo ograničeno samo na veći dio gorske Hrvatske i primorskog zaleđa, a u ostalim krajevima očekuje se manje povećanje ukupne količine oborine (manje od 5 %). Dakle, u godišnjem srednjaku očekivane promjene ukupne količine oborine ne prelaze ± 5 % u odnosu na referentnu klimu (1971. - 2000.), ali prostorna razdioba tih promjena ovisi o scenariju i o promatranom budućem klimatskom razdoblju.

Maksimalna brzina vjetra na 10 m

U sezonskim srednjacima ne očekuje se neka veća promjena maksimalnih brzina vjetra u srednjaku ansambla, osim u zimi kad bi u razdoblju 2011. - 2040. smanjenje bilo od oko 5 - 10 % i to u krajevima gdje je (u referentnoj klimi) vjetar najjači - na južnom Jadranu i u zaleđu srednje i južne Dalmacije. Smanjenje maksimalne brzine vjetra očekuje se u razdoblju 2041. - 2070. u svim sezonama osim u ljeto. Valja napomenuti da je 50 - km rezolucija nedostatna za precizniji opis varijacija i promjena u maksimalnoj brzini vjetra koje ovise o mnogim detaljima malih skala (orografiji, orijentaciji terena - grebeni i doline, nagibu, vegetaciji, urbanim preprekama, itd.).

Evapotranspiracija

U budućem klimatskom razdoblju 2011. - 2040. očekuje se u većini krajeva povećanje evapotranspiracije od 5 - 10%, a povećanje veće od 10 % očekuje se samo na vanjskim otocima i u zapadnoj Istri. Do 2070. očekivana promjena je za veći dio Hrvatske slična onoj u razdoblju 2011.-2040. Nešto izraženije povećanje (10 – 15 %) očekuje se u obalnom dijelu i zaleđu, pa sve do oko 20% na vanjskim otocima.

Snježni pokrov

Do 2040. u zimi je projicirano smanjenje ekvivalentne vode snijega, dakle i snježnog pokrova. Smanjenje je najveće u Gorskom Kotaru i iznosi 7-10 mm, što čini gotovo 50% simulirane količine u referentnoj klimi. U razdoblju 2041 .- 2070. očekuje se u čitavoj Hrvatskoj daljnje smanjenje ekvivalentne vode snijega. Dakle, jače smanjenje snježnog pokrova u budućoj klimi očekuje se upravo u onim predjelima koja u referentnoj klimi imaju najveće količine snijega - u Gorskom Kotaru i ostalim planinskim krajevima.

Ekstremne vremenske prilike

Analizirane su na osnovi učestalosti ili "broja dana" pojave nekog događaja (ekstrema) u sezoni, odnosno promjene učestalosti u budućoj klimi. Utvrđeno je da bi u budućoj klimi moglo doći do smanjenja broja ledenih dana (kad je minimalna temperatura manja od -10 °C), ali porasta broja dana s toplim noćima (minimalna temperatura veća ili jednaka 20 °C) i porasta broja vrućih dana (maksimalna temperatura veća od 30 °C). Broj kišnih razdoblja bi se uglavnom smanjio u budućoj klimi te povećao broj sušnih razdoblja.

Strategija prilagodbe temelji se na analizi onih sektora i međusektorskih područja koji su relevantni za prilagodbu zbog njihove socioekonomske važnosti za Republiku Hrvatsku i/ili su od važnosti za prirodu i okoliš. U tu je svrhu odabrano osam ključnih sektora (hidrologija, vodni i morski resursi, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo, bioraznolikost, energetika, turizam, i zdravlje) te dva međusektorska tematska područja (prostorno planiranje; upravljanje obalnim područjem te upravljanje rizicima).

Na temelju rezultata modeliranja i scenarija kao i temeljem dosadašnjih istraživanja i aktivnosti vezanih za utjecaj i prilagodbu klimatskim promjenama tijekom izrade Strategije prilagodbe klimatskim promjenama provedena je analiza onih sektora i međusektorskih područja koji su relevantni za prilagodbu zbog njihove socioekonomske važnosti za Republiku Hrvatsku i/ili su od važnosti za prirodu i okoliš. U tu svrhu definirani su sektori koji su ranjivi na utjecaje klimatskih promjena. Odabrano je osam ključnih sektora (hidrologija, vodni i morski resursi, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo, bioraznolikost, energetika, turizam, i zdravlje) te dva međusektorska tematska područja (prostorno planiranje; upravljanje obalnim područjem te upravljanje rizicima).

3.2.9. Biološka raznolikost

Staništa, biljni i životinjski svijet

Prema izvodu iz karte prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske (2016.) predmetni se zahvat nalazi na stanišnim tipovima J. Izgrađena i industrijska staništa i I.2.1. Mozaici kultiviranih površina (Slika 27.). U okolici lokacije zahvata, u krugu od 1 km, nalazimo i sljedeća staništa: A24. Kanali i E. Šume.

Prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa (Narodne novine, broj 27/21). stanišni tip na lokaciji planirane farme ne nalaze se na popisu ugroženih i rijetkih stanišnih tipova zastupljenih na području RH.

Dio lokacije zahvata čini postojeća farma za uzgoj svinja (J), a ostatak lokacije zahvata čini oranica (Slika 28. i 29.) koja je dio staništa .2.1. Mozaici kultiviranih površina. Radi se o okrupnjenim homogenim parcelama većih površina s intenzivnom obradom s ciljem masovne proizvodnje ratarskih jednogodišnjih i dvogodišnjih kultura koju prati hidromelioracijska mreža između nekih parcela.

U ograđenom krugu farme zastupljena je travnata vegetacija i nisko prizemno rašće poput: maslačka (*Taraxacum officinale*), djeteline (*Trifolium spp.*), trpuca (*Plantago spp.*), konjskog lopuha (*Tussilago farfara*), kamilice (*Matricaria recutita*), poljskog osjaka (*Cirsium arvense*), bodljikave zečine (*Erigeron canadensis*), povratića (*Tanacetum parthenicum*), s obzirom da se krug farme održava košnjom. Na lokaciji zahvata su prokopani kanali radi obrane od viših voda pa u kanalima nalazimo biljke koje podnose više vodostaje poput češljugovine (*Dipsacus sylvestris*), velike zlatnice (*Solidago gigantea* i sl. Kanal (Slika 31.) koji okružuje lokaciju zahvata, nije tijekom cijele godine ispunjen vodom.

Slika 27. Kanal uz lokaciju zahvata.

Slika 28. Poljoprivredna površina na lokaciji zahvata.

Prema karti staništa iz 2004. godine, južno od lokacije zahvata, oko 0,4 km, nalaze se mješovite hrastovo-grabove šume (E31) iz sveze *Erythronio- Carpinion* (Horvat 1958) Marinček in Mucina et al. 1993. Ovu svezu čine mezofilne i neutrofilne šume planarnog i brežuljkastog područja, izvan dohvata poplavnih voda u kojima u gornjoj šumskoj etaži dominiraju lužnjak ili kitnjak, a u podstojnoj etaži obični grab (koji u degradacijskim stadijima može biti i dominantna vrsta drveća). Ove šume čine visinski prijelaz između nizinskih poplavnih i brdskih bukovih šuma.

Slika 29. Izvod iz karte prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske, 2016. (izvor: Informacijski sustav zaštite prirode Bioportal).

Lokacija zahvata je smještena na obradivom poljoprivrednom zemljištu, a faunu pretežno čine poljske vrste. Šikare koje su opstale između oranica predstavljaju zaklon pticama koje grade gnijezda na drveću i grmlju.

Na lokaciji zahvata od sisavaca prevladavaju mali sisavci, a osobito brojna je populacija rovki, miševa i voluharica. Od ostalih vrsta na lokaciji zahvata i njezinoj široj okolini mogu se naći sljedeće vrste sisavaca: krtica (*Talpa europaea*), poljska voluharica (*Microtus arvalis*), poljski miš (*Apodemus agrarius*), mala poljska rovka (*Crocidura suaveolens*), kućni miš (*Mus musculus*), smeđi štakor (*Rattus norvegicus*), jež (*Erinaceus concolor*), patuljasti miš (*Micromys minutus*), jazavac (*Meles meles*), tvor (*Mustela putorius*), lasica (*Mustela nivalis*) i divlja svinja (*Sus scrofa*). Ove vrste sisavaca ne spadaju u strogo zaštićene vrste prema Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“ br. 144/13 i 73/16).

3.2.10. Zaštićena područja

Uvidom u kartu zaštićenih područja, lokacija zahvata ne nalazi se unutar zaštićenih područja sukladno Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13, 15/18, 14/19, 127/19). Na užem području (< 1 km) oko lokacije zahvata ne nalazi se nijedno zaštićeno područje (Slika 30.). Najbliži lokalitet zaštićenih područja je spomenik parkovne kulture Kneževo-park oko dvorca, od lokacije zahvata udaljen cca 4 km. Ostala zaštićena područja udaljena su od lokacije zahvata više od 20 km.

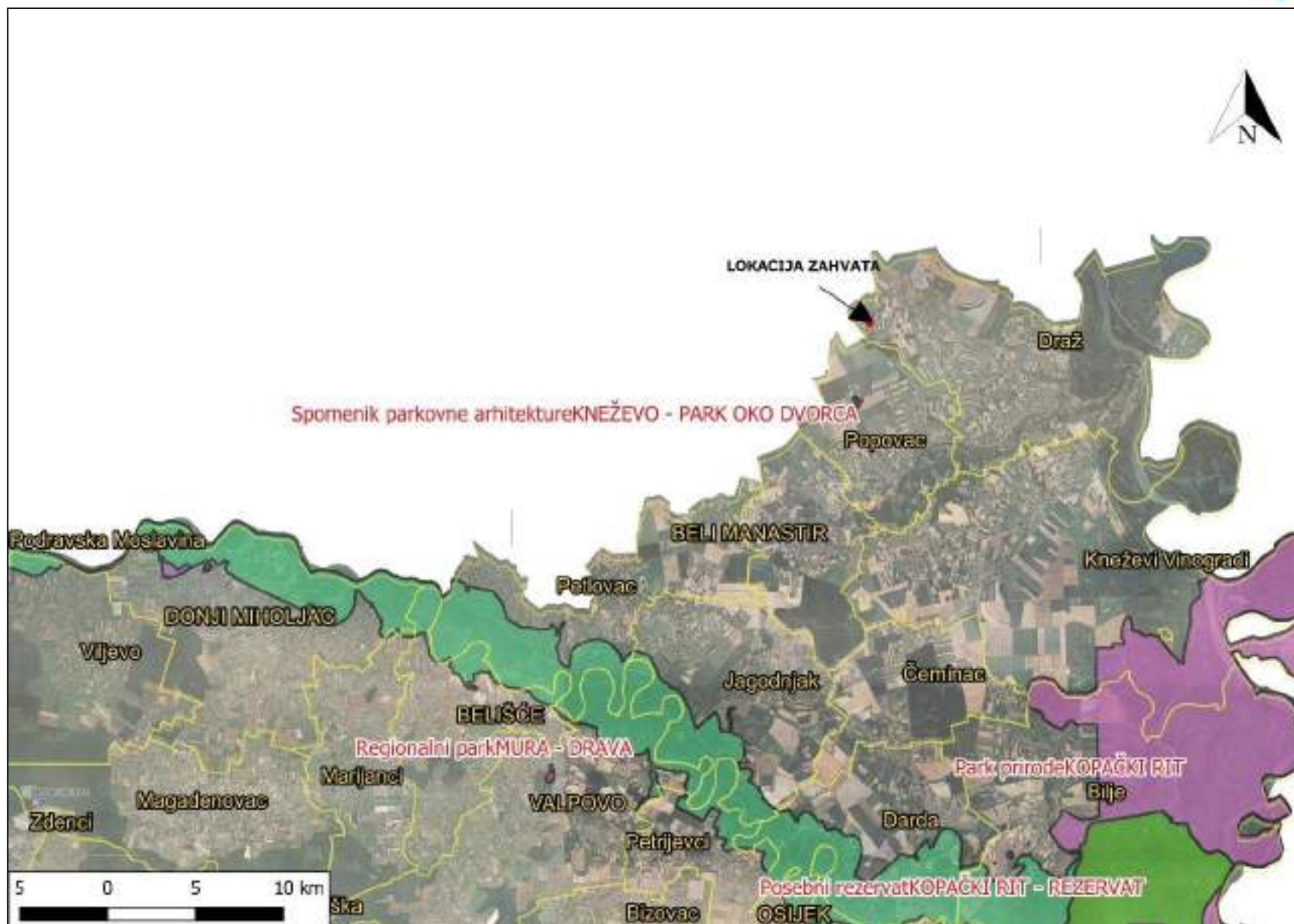
3.2.11. Ekološka mreža

Ekološka mreža u Hrvatskoj je propisana Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), a proglašena Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“ broj 80/19), te predstavlja sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja važnih za ugrožene vrste i staništa, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti. Uredbom o proglašenju ekološke mreže propisane su i smjernice za mjere zaštite čija provedba osigurava postizanje i održavanje povoljnog stanja ciljeva očuvanja svakog područja ekološke mreže.

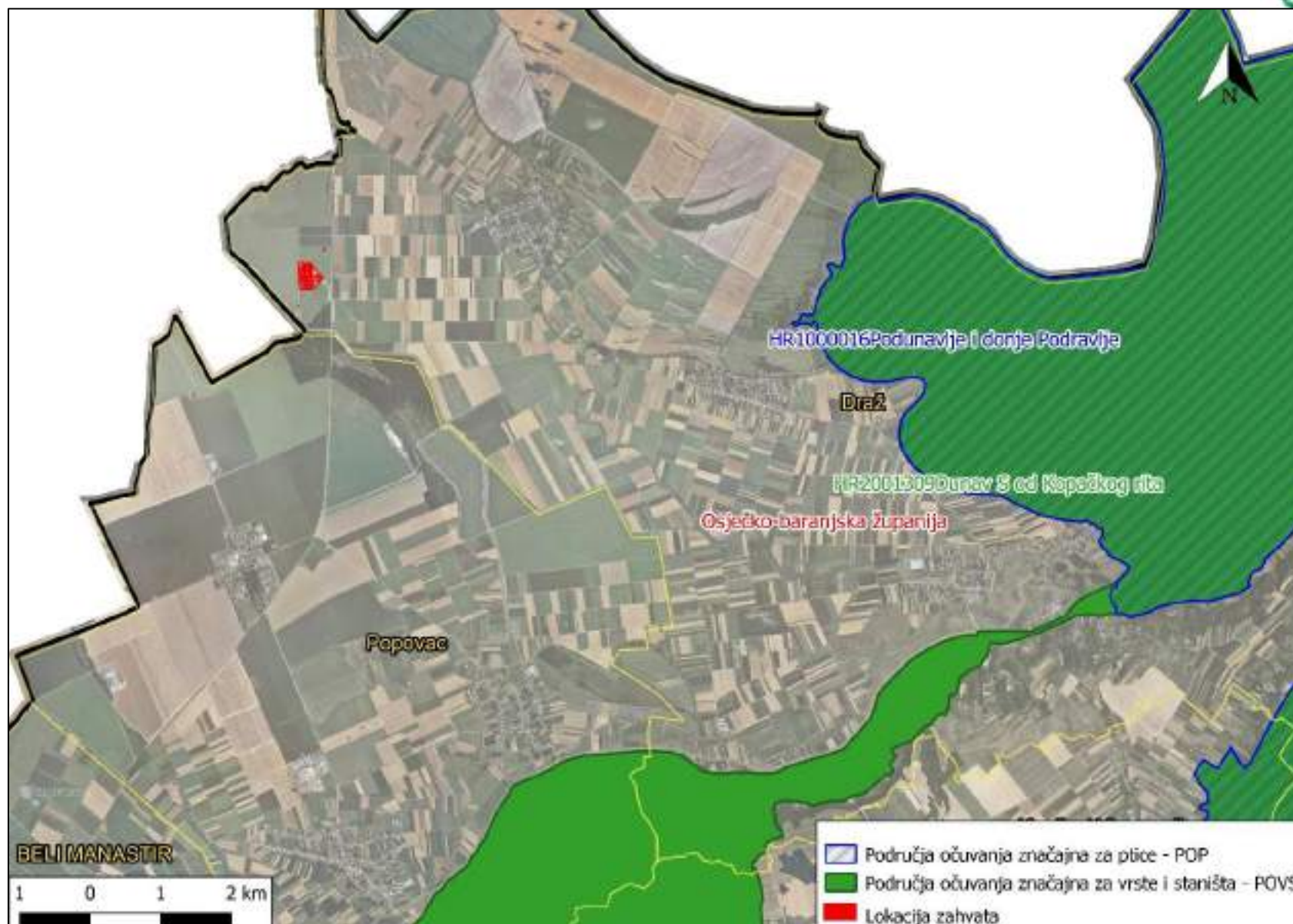
Ekološku mrežu čine područja očuvanja značajna za ptice (POP), područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS), posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS) te vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS).

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“ broj 80/19) te prema izvodu iz karte ekološke mreže (izvor: Bioporta) predmetni zahvat ne nalazi se na području ekološke mreže (Slika 31.). Za planirani zahvat provedena je postupak prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu u kojem je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Rješenje (KLASA: UP/I 612-07/20-60/73, URBROJ: 517-05-2-2-20-2) (Prilog 2.) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.

Najbliže planiranom zahvatu, na udaljenosti većoj od 7 km istočno i jugoistočno od lokacije predmetnog zahvata nalazi se područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove HR2001309 Dunav S od Kopačkog rita Vukovar te područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje.

Slika 30. Izvod iz karte zaštićenih područja (izvor: Informacijski sustav zaštite prirode Bioportal).

Slika 31. Izvod iz karte ekološke mreže (izvor: Informacijski sustav zaštite prirode Bioportal).

3.2.12. Krajobraz

Krajobraz na području Općine je u potpunosti antropogeniziran, tj. melioriran i priveden ratarstvu. Prema Krajobraznoj regionalizaciji Hrvatske s obzirom na prirodna obilježja izrađenoj za potrebe Strategije prostornog uređenja Hrvatske (Bralić, 1995) promatrana lokacija smještena je unutar krajobrazne jedinice nizinskih područja sjeverne Hrvatske. Jedinicu karakterizira agrarni krajobraz s

kompleksima hrastovih šuma i poplavnim područjima. Identitet tog krajobraza ugrožava mjestimični manjak šuma, nestanak živica u agromelioracijskim zahvatima, geometrijska regulacija potoka i nestanak tipičnih i doživljajno bogatih fluvijalnih lokaliteta.

Područje lokacije zahvata se nalazi na nizinskom poljodjelskom prostoru viših područja Baranje. To je nizinski prostor plošne strukture geometriziranih oraničnih površina s mrežom puteva i kanala, a ovoj plošnoj prirodi oblika suprotstavljaju se samo rijetke grupe ili fragmenti niskog ili visokog raslinstva, pojedinačnog drveća i šuma. Na dodirnom dijelu ovog višeg dijela (90 m.n.v.) i nižeg melioracijskog područja bara (oko 85 m.n.v.), nalaze se naselja Draž, Gajić, Topolje i Duboševica. Središte Općine je Draž (na kojega se prostorno nadovezuje Gajić) koji u široko razuđenom nizu prate blagu izmjenu viših i nižih dijelova terena i vodotok Karašica. Vizualno ovu cjelovitost obilježava otvorenost prostora i horizont.

Krajobrazni uzorak čine prostrana polja s malo varijacija u uzgajanim kulturama koja uglavnom tvore jednoličnu teksturu i nositelj su plohe. Krajobrazna slika raščlanjena je pravilnim potezima kanala, visokom vegetacijom i akcentima naselja.

Na lokaciji zahvata prostire se ploha oranice omeđena pravilnim linijama putova i kanala, a naglasak u lokaciji daje postojeća farma (Slika 32.). Najznačajniji antropogeni akcent čine strujni vodovi koji povezuju okolna naselja (Slika 33.).

Slika 32. Oranice sa strujnim vodom .

Slika 33. Objekti farme na lokaciji zahvata.

3.2.13. Materijalna i kulturna dobra

Kulturna baština na prostoru Općine Draž zastupljena je s nekoliko zaštićenih lokaliteta (Slika 13.). Najbliži lokaciji zahvata navedeni su Tablici 24.

Tablica 24. Zaštićena kulturna dobra na području Općine Draž (izvor: <https://registar.kultumadobra.hr/>).

Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Klasifikacija	Vrsta kulturnog dobra	Udaljenost od lokacija zahvata
Z-1673	Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije	Duboševica	sakralna graditeljska baština	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	2,5 km
Z-3757	Arheološko nalazište "Selište"	Duboševica	arheološka baština	nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	3 km

3.2.14. Prometna povezanost

Općina Draž je smještena na tromeđi država Hrvatska, Mađarska i Srbija. Državne ceste malim dijelom dotiču ili prolaze Općinom Draž prema graničnim prijelazima. Državna cesta D7 proteže se zapadnim dijelom Općine prema graničnom prijelazu Duboševica (Mađarska), a državna cesta D212 prolazi južnim dijelom, prema graničnom prijelazu Batina (Srbija). Lokacija zahvata povezana je se priključnom cestom na državnu cestu D7.

Sva naselja Općine Draž povezana su županijskim cestama i to:

- Ž4011 D7 - Duboševica
- Ž 4018 - Ž4018 D7 (Kneževo) - Topolje - Gajić - (Draž)- Batina D 212
- Ž4019 D7 (Kneževo) - Branjina - Podolje
- Ž4018 (Draž) - Ž4037 Podolje (Ž 4019) - Kotlina-Kneževi Vinogradi (D212)
- Ž4259 Zmajevac (D212) - Ž4018 (Draž).

Cestovni promet vrši se i putem nerazvrstanih cesta.

3.2.15. Gospodarske značajke

Šumske površine

Šume i šumska zemljišta su vrijedno prirodno bogatstvo i obnovljiv prirodni resurs, koji predstavlja dobro od općeg interesa, kojim je potrebno racionalno gospodariti. Šume, osim gospodarske funkcije, imaju i druge općekorisne funkcije (zaštita zemljišta, utjecaj na vodni režim, klimu), ali je veoma značajan i ekološki utjecaj šuma. Šume su također prirodni resurs i osnova i za razvitak turizma, u smislu odmora i rekreacije, ali su i prirodna osnova za razvitak lovstva.

Šumama i šumskim zemljištima na području općine Draž upravljaju "Hrvatske šume" – Uprava šuma Osijek – Šumarija Batina. Šumarija Batina se na području Općine Draž dijeli na dvije gospodarske jedinice: Baranjska planina i Zmajevačke podunavske šume. Dio šuma nalazi se i na lijevoj obali Dunava, međutim, zbog nedostupnosti toga područja, o tim šumama nema podataka. U odnosu na zastupljenost šuma prema gospodarskoj jedinici, šume i šumska zemljišta na području općine Draž su u 84% površine u okviru gospodarske jedinice Zmajevačke podunavske šume, a ostale su na području Baranjske planine (16%).

Podaci o šumskom fondu općine Draž

Gospodarska jedinica	Površina šuma (ha)	Drvena zaliha (m ³)
Baranjska planina	350,17	350.17
Zmajevačke podunavske šume	1.841,44 3	354.180
UKUPNO	2.191,61	376.617

Šume na prostoru Općine Draž su gospodarske šume koje su uglavnom kulture brzorastućih mekih listača u kojima dominira euroamerička topola i vrba u mozaiku s prirodnim šumama crne i bijele topole, vrbe, hrasta lužnjaka i poljskog jasena. Njima se gospodari tako da se po postizanju svoje zrelosti (ophodnje) obavlja čista sječa i podizanje novih kultura, a u tvrdim listačama se jednom u 10 godina vrši prorjeđivanje, odnosno po dostizanju zrelosti oplodna sječa uz osiguranje kvalitetnog podmlatka. Šume na prostoru Općine Draž su, uglavnom, umjetno podignute šume (kulture) listača u kojima dominira euroamerička topola i vrba u mozaiku s prirodnim šumama crne i bijele topole, vrbe, hrasta lužnjaka i poljskog jasena.

Od ukupnih površina šuma, prema podacima Katastra, šume na području Općine su najvećim dijelom u državnom vlasništvu (2.216 ha, odnosno 91,6 %), a 202 ha, odnosno 8,4% je u privatnom vlasništvu.

Lovišta i divljač

Prostor Općine Draž, po svojim prirodnim osobinama dobar je za lov i lovno gospodarstvo. U njemu se nalazi šest lovišta. Lokacija zahvata nalazi se na području zajedničkog otvorenog lovišta br. XIV/167 Duboševica koje se prostire između Općine Draž i Općine Popovac. Površina ovog lovišta iznosi 3947 ha od čega je sveukupna lovna površina 3524 ha. Lovištem upravlja Lovačko društvo „Belje“. Administrativno pripada Lovnom uredu Baranja koji je član lovačkog saveza Osječko-baranjske županije.

Teren u lovištu je pretežito ravničarski-nizinski. Visinske kote se kreću u granicama 85 - 89 m. Vegetacija u ovom lovištu je pretežito poljoprivrednog karaktera. Glavne vrste divljači u lovištima na području općine Draž su Jelen obični (*Cervus elaphus*), Divlja svinja (*Sus scrofa*) Srna obična (*Capreolus capreolus*), Zec obični (*Lepus europaeus*), Fazan (*Phasianus sp.*), Divlja patka (*Anas anas*), trčka (*Perdix perdix*).

3.2.16. Odnos prema postojećim i planiranim zahvatima

U blizini lokacije zahvata nema postojećih niti trenutno planiranih zahvata. Industrija na području Općine nije razvijena. Na području Općine Draž prema sjedište ima oko 200-tinjak poljoprivrednih gospodarstva koja su uglavnom orijentirana na tradicionalnu poljoprivrednu proizvodnju ratarskih kultura. Svinjogojstvo je u prijeratnim godinama na ovome području bilo jedno od najprofitabilnijih djelatnosti u poljoprivredi. Velik broj gospodarstva je imalo tzv. „uslužni tov“ u kooperaciji, osobito s Beljem. U posljednjih dvadesetak godina svinjogojstvo se svelo na uzgoj svinja za osobne potrebe i prodaju na kućnom pragu. Najveća svinjogojaska farma je farma Gaj. Ovce u posjedu ima 25 gospodarstva (oko 1400 grla), jedan poljoprivredni obrt bavi se uzgojem goveda (150 grla). Broj muznih krava procjenjuje se na oko 400 grla. Vrlo mali broj gospodarstva uzgaja kokoši, patke i guske za osobne potrebe.

Najbliži postojeći zahvati farmi Gaj su u susjednoj Općini Popovac kako slijedi (Slika 34.):

- Farma svinja Podlugovi kapaciteta 1400 krmača, 6 nerasta i 4700 prasadi na udaljenosti od 2,4 km jugoistočno
- Farma svinja Malo Kneževo kapaciteta 1350 krmača, 6 nerasta i 4800 prasadi i 90 nazimica na udaljenosti od oko 2,7 km jugozapadno
- Farma junadi Hatvan, kapaciteta 1500 junadi na udaljenosti od oko 6 km jugozapadno
- Farma muznih krava Popovac kapaciteta 1000 krava i 300 junica na udaljenosti od oko 6,6 km južno.
- Bioplinsko postrojenje Popovac na udaljenosti od oko 6,7 km južno.

Postojeće farme su u vlasništvu nositelja zahvata, tvrtke su Belje plus d.o.o., a bioplinsko postrojenje u vlasništvu je tvrtke Energija Gradec d.o.o.

Slika 34. Postojeći zahvati u široj okolini predmetnog zahvata.

4. OPIS UTJECAJA ZAHVATA NA OKOLIŠ, TIJEKOM GRAĐENJA, KORIŠTENJA I UKLANJANJA ZAHVATA

4.1 Utjecaj na tlo

Prema legendi Namjenske pedološke karte (Bogunović i dr., 1996.) tla na lokaciji i neposrednoj okolini pripadaju kategoriji vrijedno obradivo tlo. Poljoprivredne površine tako predstavljaju vrlo plodne oranice. Utjecaj planiranog zahvata na tlo bit će u njegovoj trajnoj prenamjeni.

Prema klasifikaciji oštećenja tala (Bašić, 1994) prenamjena tla predstavlja IV stupanj oštećenja odnosno trajni gubitak tla (Tablica 25.)

Tablica 25. Klasifikacija oštećenja tla radi izgradnje farmi.

STUPANJ OŠTEĆENJA	VRSTA OŠTEĆENJA I DJELATNOST	PROCESI OŠTEĆENJA	POS LJEDICE
I. stupanj slabo lako obnovljivo (reverzibilno)	/	/	/
II. stupanj osrednje teško obnovljivo (uvjetno reverzibilno)	- štetni utjecaj prometa - opasnost od izlivanja motornih ulja i goriva uslijed akcidenta	- unošenje motornih ulja i goriva	- depresija rasta biljke - fitotoksični učinci - ugroženi drugi ekosustavi
III. stupanj teško neobnovljivo (ireverzibilno)	- premještanje - translokacija na vrlo malo površini	- narušavanje fizikalnih osobina manje količine tla miješanjem slojeva i deponiranjem	- smanjena plodnost deponiranog tla
IV. stupanj nepovratno (trajni gubitak tla)	- prenamjena	- pretvaranje u površinu za gospodarsku namjenu	- gubitak cijelog profila tla i njegove proizvodne uloge

Prema PPUO Draž lokacija zahvata nalazi se izvan naselja unutar zone P1 - osobito vrijedno obradivo tlo. Lokacija je uglavnom očišćena i trenutno se koristi kao oranica. Izgradnjom i korištenjem zahvata trajno će se nepovratno prenamijeniti dodatnih 9,6 ha zemljišta. Ukupna površina obradivih oranica u Općini Draž procjenjuje se na 9856 ha. Gubitak od 9,6 ha oranica predstavlja oko 0,097 % što se smatra prihvatljivim.

Degradacija okolnih tala moguća je jedino uslijed manjih onečišćenja uslijed nekontroliranih događaja. Spomenuta onečišćenja dijelom su prisutna na lokaciji zahvata zbog postojeće farme i ne narušavaju u većoj mjeri prirodnu ravnotežu ekosustava niti poljoprivrednu proizvodnju. Nositelj zahvata, sukladno Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, izrađuje analize tla na poljoprivrednim površinama na koje se rasprostire gnojovka s postojeće farme Gaj. Temeljem analize tla izrađuje plodored i bilancu potrošnje dušika, radi sprečavanja unošenja prevelike količine dušika u tlo.

Utjecaj zahvata na tla se procjenjuju prihvatljiv. Iako će se tla na samom mjestu dogradnje farme u potpunosti degradirati, na širem području lokacije zahvata također su prisutna tla pogodna za poljoprivrednu proizvodnju pa će ukupan utjecaj na tla koji uključuje šire područje lokacije zahvata, biti prihvatljiv. Planiranjem primjene gnojovke koje uključuje usklađivanje plodoreda i bilance potrošnje dušika sprječava se unošenje prevelike količine dušika u tlo.

4.2 Utjecaj na vode

Tijekom pripreme i građenja

Tijekom pripremnih i građevinskih radova postojat će mogućnost onečišćenja podzemnih voda tvarima koje se koriste kod gradnje (naftni derivati, motorna ulja, otapala, boje i slično). Najčešći uzrok takvih pojava su nepažnja radnika i kvar strojeva. U slučaju incidentne situacije izlivanja naftnih derivata iz vozila ili strojeva koji će se koristiti prilikom građevinskih radova, u pripremi će biti sredstva za upijanje naftnih derivata, što će umanjiti utjecaj na okoliš.

Tijekom korištenja

Otpadne vode nastale za vrijeme rada farme Gaj odvodit će se razdjelnim sustavom odvodnje kao:

- otpadne vode od pranja proizvodnih objekata
- sanitarne otpadne vode iz upravne zgrade
- otpadne vode iz dezbarijere
- oborinske vode s krovova, manipulativnih površina, prometnica i parkirnog prostora
- otpadne vode od pranja filtera u postrojenju za preradu vode.

Ukupne procijenjene godišnje količine otpadnih voda na farmi (postojeća i dogradnja) bit će:

- 900 m³ sanitarnih otpadnih voda,
- do 20 m³ otpadnih voda iz dezbarijera (koristit će se biorazgradiva sredstva),
- 4000 m³ tehnoloških otpadnih voda od pranja proizvodnih objekata koje će se zbrinjavati zajedno s gnojovkom
- 7000 m³ otpadnih voda od pranja filtera u postrojenju za preradu vode iz zdenca.

Prostori za držanje životinja prat će se visokotlačnim peraćima bez korištenja kemijskih sredstava. Voda od pranja objekata sakupljat će se u kanalima ispod objekata i prepumpavati u spremnike za gnojovku.

Sanitarne otpadne vode iz upravne zgrade ispuštaju se u nepropusnu sabirnu jamu čiji će sadržaj prazniti i odvoziti javni isporučitelj vodne usluge ili koncesionar.

Otpadne vode iz dezbarijere ispuštaju se u nepropusnu sabirnu jamu čiji će sadržaj prazniti i odvoziti ovlaštene pravne osobe.

Oborinske vode s internih prometnica te manipulativnih površina se ispuštaju u okolnu zelenu površinu te u sustav otvorenih oborinskih kanala farme. Na isti način će biti riješena odvodnja predmetnih voda na dograđenom dijelu farme.

Otpadna voda od pranja filtera u postrojenju za preradu vode nakon prolaska kroz taložnicu i njezino pročišćavanje, ispušta se u kanal k.č.br. 1512, k.o. Duboševica, dio vodnog tijela CDRI0185_001 Borza koje je prema podacima dobivenim od Hrvatskih voda u dobrom stanju s obzirom na ekološko stanje i kemijsko stanje te nije u riziku od nepostizanja cilja „sprečavanje pogoršanja stanja tijela površinskih voda“ ni za ekološko niti za kemijsko stanje.

Kanal uz farmu je veći dio godine suh, kao i ostali kanali koji okružuju lokaciju zahvata, te se ovakvo ispuštanje može smatrati neizravnim ispuštanjem u podzemne vode.

U skladu sa čl. 9 Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“ broj 26/20) ispuštanje pročišćenih otpadnih voda iz zahvata u podzemne vode iznimno je dopušteno samo neizravno i to u slučajevima kada je prijatelj tih voda toliko udaljen od mjesta zahvata odnosno mjesta ispuštanja da bi odvođenje pročišćenih otpadnih voda prouzročilo nerazmjerne materijalne troškove u odnosu na ciljeve zaštite podzemnih

voda te ako se dokaže da ispuštanje pročišćenih otpadnih voda u podzemne vode nema negativnog utjecaja stanje podzemnih voda i vodnog okoliša.

Najbliži prijemnik otpadnih voda je vodotok Borza koji je od mjesta ispuštanja otpadnih voda udaljen oko 0,5 km južno i odvođenje pročišćenih otpadnih voda do tog prijemnika prouzročilo bi veće materijalne troškove.

Godišnje će se, iz postojećeg i dograđenog dijela farme, u kanal ispuštati oko 7 000 m³ pročišćene otpadne vode od pranja filtra za preradu vode.

Ovisno o potrebi prerade sirove vode (sukladno sastavu vode iz novog zdenca) sagledat će se povećanje kapaciteta uređaja za preradu otpadnih voda i taložnice, no očekuje se sastav vode sličan onom u postojećem zdencu.

Otpadne vode od pranja filtera u postrojenju za preradu vode se, sukladno Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, prije ispuštanja vode u sustav oborinskih kanala, u kontrolnom oknu, ispituju dva puta godišnje na sljedeće parametre: pH, temperatura, boja, taložive tvari, suspendirana tvar, mangan i željezo. Rezultati pretraživanja otpadne vode u 2020. i 2021. godini dani su u Tablici 26. Izvješća o rezultatima pretraživanja dana su u Prilogu 7.

Tablica 26. Analiza otpadne vode od pranja filtera na postojećoj farmi Gaj.

Pokazatelj	Maksimalno dopuštene koncentracije (MDK)	Izvješće br. 20/otp/2965 06.02.2020.	Izvješće br. 20/otp/36369 01.12.2020.	Izvješće br. 21/otp/196 16.02.2021.
pH	6,5 – 9,5	7,3	7,6	7,3
Suspendirane tvari (mg/l)	35	10	11	4
Željezo (mg/l)	2	< 0,1	< 0,01	< 0,01
Taložive tvari (ml/lh)	5	< 0,1	< 0,1	< 0,1
Mangan (mg/l)	2	< 0,1	< 0,001	< 0,001

Postojeće analize otpadne vode sukladno izvješćima pokazuje da su vrijednosti mangana i željeza višestruko manje od graničnih vrijednosti navedenih pokazatelja te je pretpostavka da planirana količina ispuštene otpadne vode neće utjecati na prekoračenje graničnih vrijednosti, za vrijednosti mangana i željeza.

Otpadne vode iz prerade vode sadržava će iste tvari koje sadrži podzemna voda iz zdenca, samo u drugim koncentracijama.

Lokacija zahvata nalazi se na grupiranom vodnom tijelu podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA koje je prema podacima dobivenim od Hrvatskih voda u dobrom stanju s obzirom na kemijsko stanje i količinsko stanje te nije u riziku od nepostizanja cilja „sprečavanje pogoršanja stanja tijela podzemnih voda“ ni za količinsko niti za kemijsko stanje.

Svi objekti odvodnje otpadnih voda farme izvest će se vodonepropusno te će se prije puštanja u rad ispitati vodonepropusnost svih sustava odvodnje. Redovito će se čistiti, održavati i kontrolirati sustav za odvodnju otpadnih voda te će se izraditi Pravilnik o radu i održavanju sustava odvodnje otpadnih voda.

Temeljem navedenog, ne očekuje se negativan utjecaj prilikom odvodnje otpadnih voda na stanje površinskog vodnog tijela CDRI0185_001 BORZA i na stanje podzemnog vodnog tijela CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA.

Na temelju tehničkog izvješća o izvedbi eksploatacijskog zdenca na lokaciji farme Gaj (Šimundić, 2009.) godine utvrđeno je da na lokaciji zahvata do dubine od 21,00 m postoje dva vodonosna horizonta, glavni i sporedni. Plići horizont izgrađen je od sitnozrnih praškastih pijesaka s proslojcima praha. Taj sloj zbog slabijih hidrogeoloških svojstava čini sporedni vodonosni horizont sa sporim procjeđivanjem vode. U zdencu na lokaciji zahvata kaptiran

je horizont s povoljnim hidrogeološkim svojstvima u intervalu od 10,5 do 15,5 m. Taj glavni horizont izgrađen je od sitnozrnih do krupnozrnih slojeva pijeska te od šljunkovitih zrna promjera do 8 mm. Do dubine od 7,5 m prevladavaju slojevi izgrađeni od holocenskih naslaga (siltovi, gline i sitnozrnati pijesci te njihovi prelazi). Barski les se nalazi do dubine od 4,5 m. Ti slojevi su slabo propusni. Prijelazni oblici sedimenta nabušeni su do dubine od 7,5 m.

Za potrebe napajanja životinja, u postrojenju za preradu vode obradom sirove vode iz zdenca smanjuju se prirodno povišene koncentracije mangana i željeza u podzemnoj vodi koje su u sirovoj vodi prisutne na skoro cijelom području Osječko - baranjske županije. Nakon pročišćavanja sirove vode taloženjem, filter se protustrujno ispiri, bez upotrebe kemijskih sredstava. Otpadne vode koje nastaju uslijed ispiranja filtera sadržavat će iste tvari koje sadrži podzemna voda iz zdenca, samo u drugim koncentracijama.

Obnovljive zalihe tijela podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA iznose $4,21 \times 10^8$ m³/god, a zahvaćene godišnje količine $2,23 \times 10^7$. Ukupna planirana količina vode za crpljenje na dograđenom dijelu farme procjenjuje se na 30 000 m³. Za postojeću farmu izdana je koncesija za korištenje voda od 60 000 m³ za potrebe farme Gaj i farme Podlugovi. Ukupna količina crpljenje vode za obje farme godišnje će iznositi 90 000 m³. Uzimajući u obzir godišnje obnovljive zalihe vode, ukupna godišnja količina podzemne vode koja će se crpiti za obje farme iznositi će 0,45 % obnovljivih zaliha vode.

Nositelj zahvata će u svrhu pripreme namjeravanog zahvata, odnosno bušenja novog zdenca na lokaciji zahvata radi vodoopskrbe farme, izvesti potrebna hidrogeološka istraživanja, odnosno vodoistražne radove.

Temeljem navedenog, ne očekuje se negativan utjecaj prilikom crpljenja podzemne vode na stanje podzemnog vodnog tijela CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA.

Gospodarenje gnojivkom

Životinje će se držati na djelomično rešetkastom podu. Ispod rešetkastog poda bit će vodonepropusni kanali u koje će se skupljati gnojovka. Naizmjeničnim otvaranjem čepova na kanalu, gnojovka će sustavom cijevi otjecati do sabirne jame, odakle će se prepumpavati u spremnike za gnojovku.

Gnojovka koja će nastajati na farmi Gaj primjenjivat će se na poljoprivrednim površinama. Nositelj zahvata osigurao je 406 ha poljoprivrednih površina za primjenu gnojovke s Farme Gaj što je dovoljno je za primjenu gnoja u skladu sa preporukama II Akcijskog programa (potrebno je osigurati 220 ha za postojeću farmu i 185,5 ha za dograđeni dio). Na postojećoj farmi prije primjene na poljoprivrednim površinama provode se analize gnojovke sljedeće parametra: suha tvar, pH H₂O, amonijski N, ukupni N, ukupni P, ukupni K, ukupni Ca i ukupno Mg. Analize sastava gnojovke u 2109. i 2020. godini dane su u Prilogu 5.

Primjena gnojovke na poljoprivredne površine predviđena je direktnim injektiranjem u tlo na dubinu od 25 cm, na poljoprivredne površine u bližoj okolici zahvata i odvozom traktorskim cisternama zapremine 25 m³ na udaljenije površine (nakon polaganja gnojovke u tlo, tlo se zaorava).

Potrebne poljoprivredne površine za razastiranje gnojovke odredit će se ovisno o stanju tla i nakon analiz tla i analize gnojovke s farme prije svake primjene, a u skladu s Planom upravljanja hranjivim tvarima. Primjeri analiza tla za tablu 01-12 na koju se primjenjuje gnojovka s postojeće farme dani su u Prilogu 10.

Pridržavanjem odredbi Akcijskog programa kod gospodarenja gnojivkom, kao i drugih propisa i mjera zaštite okoliša propisanih u ovoj studiji, utjecaji zahvata na vode se smatraju prihvatljivim.

4.3 Utjecaj na zrak

Tijekom pripreme i građenja

U bližoj okolini zahvata, u pogledu utjecaja na zrak, najznačajnija može biti fugalna emisija prašine koja je dijelom posljedica građevinskih radova (iskopavanje, nasipavanje i dr.), a dijelom nastaje dizanjem prašine s tla uslijed kretanja građevinskih strojeva i vozila. Emisija prašine zbog građevinskih radova na lokaciji varirati će iz dana u dan, zavisno od tipa i intenziteta građevinskih radova te meteoroloških čimbenika. Uzimajući u obzir da izgradnja građevina nije kontinuirana nego privremenog karaktera, a da se najbliže naseljene kuće u naselju Draž nalaze na udaljenosti od oko 2,5 km istočno od planirane farme utjecaj fugalne emisije prašine nije značajan. Za vrijeme izvođenja radova pojavit će se povećana emisija ispušnih plinova iz radnih strojeva velike zapremine motora koji će raditi više sati na dan u kontinuitetu. S obzirom da je izgradnja privremenog karaktera, ovaj utjecaj se ocjenjuje kao prihvatljiv.

Tijekom korištenja zahvata

Utjecaj farme svinja na kvalitetu zraka ne odražava se na ispuštanju u zrak onečišćujućih tvari u koncentracijama koje bi mogle nepovoljno utjecati na ljudsko zdravlje, kvalitetu življenja i/ili na kvalitetu okoliša u cjelini, u smislu Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19) te Uredbe o razinama onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“, broj 77/20). Tijekom proizvodnog procesa na farmi svinja nastajat će gnojovka, a posljedica njene razgradnje je razvijanje plinova pri čemu neki od njih imaju neugodne mirise.

Aktivnosti u poljoprivredi kroz različite procese direktno doprinose emisiji stakleničkih plinova. Metan (CH_4) i didušikov oksid (N_2O) su staklenički plinovi koji nastaju kao posljedica aktivnosti u poljoprivredi. Od svih preživača, muzne krave predstavljaju najveći izvor emisije metana. Rezultati gospodarenja poljoprivrednim zemljištem, stajskim gnojivom te poljoprivredno inženjerstvo za kultivaciju nekih usjeva predstavljaju izvore znatnih emisija didušikovog oksida.

Na trend emisija stakleničkih plinova iz poljoprivrede značajno je utjecalo smanjenje populacije životinja u ratnom razdoblju (1991. -1995.) u usporedbi s 1990. godinom. Osim smanjenja broja svinja došlo je i do značajne promjene u tehnologiji držanja i hranidbe uvjetovane promjenama genetske osnove svinja. U isto vrijeme smanjio se broj držaoca svinja ali i povećao broj svinja na pojedinoj farmi.

Od ostalih plinova koji se javljaju u procesu fermentacije organskih tvari su: amonijak, merkaptani, skatol, tiofenol, sumporovodik (H_2S) i drugi. Mnogi faktori utječu na nastajanje plinovitih spojeva kao što način hranidbe životinja, potrošnja vode za napajanje i sl. Amonijak, sumporovodik, merkaptani, skatoli i tiofenoli imaju karakterističan miris koji je neugodan osjetilu mirisa. Nastaje razgradnjom uree te je teško eliminirati njegovo nastajanje (iako se odgovarajućim hranidbom može smanjiti ekskrecija dušika), ali se može reducirati nastajanje amonijaka ako se na adekvatan način postupa s gnojovkom.

Uslijed primjene odgovarajuće izvedbe objekata za svinje hranidbe životinja i odgovarajućeg vođenja tehnološkog procesa može se utjecati na smanjenje emisije amonijaka.

Prema Referentnom dokumentu o najboljim raspoloživim tehnikama za intenzivan uzgoj svinja i peradi (RDNRT IRPP, srpanj 2017.), primjenom najboljih raspoloživih tehnika u uzgoju svinja mogu se smanjiti emisije. Tako su npr. potencijali smanjenja emisija za neke od tehnika sljedeći:

Tehnike hranidbe

- Fazna hranidba uz smanjenje sirovih proteina i dodatak esencijalnih aminokiselina uzrokuje smanjenje emisija amonijaka od oko 20 % (Poglavlje 4.3.2.2. RDNRT IRPP).

Smještaj i držanje životinja

- Životinje se drže na djelomično ili potpuno rešetkastom podu uz vakumski sustav za učestalo uklanjanje gnojovke omogućava smanjenje emisija amonijaka kako slijedi:
  - 25 % iz objekata za krmače za parenje suprasne krmače (Poglavlje 4.7.2 3. I RDNRT IRPP).
  - 34 % iz objekata za dojne krmače (Poglavlje 4.7.3 2. RDNRT IRPP).
  - 25 % iz objekata za odbijenu prasad (Poglavlje 4.7.4 2. RDNRT IRPP).

Skladištenje gnojovke

- Emisije amonijaka iz laguna za gnojovku na kojim se stvara prirodna pokorica smanjene su za oko 28 % (Poglavlje 4.11.2.5. RDNRT IRPP).

Primjena gnojovke na poljoprivredne površine

- brzi unos gnojovke u tlo smanjuje emisije amonijaka za 92 % (unos u tlo u roku od 4 sata) i 56 % (unos u roku od 4 – 24 sata) (Poglavlje 4.13.5.. RDNRT IRPP).

Za prikaz godišnjih tereta amonijaka i metana koje će nastajati radom dograđenog dijela farme korišteni su emisijski faktori prema Referentnom dokumentu za najbolje raspoložive tehnike za intenzivan uzgoj svinja i peradi (IRPP BREF, srpanj 2003. i 2017. godine) i Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. godine o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za intenzivan uzgoj peradi ili svinja Tablice 28 – 30.

Tablica 27. Razine emisija povezane s NRT-ima iz objekata za uzgoj svinja.

Parametar	Kategorija životinja	Razine emisija povezane s NRT-ima (kg NH ₃ /mjesto za životinju/godina) ¹
Amonijak izražen kao NH ₃	Krmače za parenje i suprasne krmače	0,2 – 2,7
	Dojne krmače (uključujući prasad) u odjeljcima za prasnjenje	0,4 -5,6
	Odbijena prasad	0,03 – 0,53

Tablica 28. Očekivane emisije metana iz objekata za uzgoj svinja.

Parametar	Kategorija životinja	Emisija (kg CH ₄ /mjesto za životinju/godina) ²
Metan	Krmače	21,1
	Prasad	3,9

Za prikaz godišnjih tereta čestica PM₁₀ koje će nastajati radom farme za proizvodnju prasadi korišteni su emisijski faktori razine 1 (Tier 1) prema EMEP / EEA priručniku "Tehnička uputa za pripremu nacionalnih inventara emisija" (2019.), Tablica 3.5.

Tablica 29. Emisijski faktori za proračun emisija čestica (PM₁₀) iz objekta za uzgoj svinja.

Parametar	Kategorija životinja	PM ₁₀ (kg/mjesto za životinju godišnje)
Čestice (PM ₁₀)	Krmače	0,17
	Prasad	0,05

¹ Tablica 2.1. Provedbene odluke Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017.

² : Tablica 3.35, RDNRT IRRP, srpanj 2003.

Kao polazište procjene godišnje količine emisije amonijaka je uzet je ukupan broj životinja koje se mogu držati u pojedinim objektima. Procijenjene godišnje emisije amonijaka, metan i PM₁₀ prikazane u Tablici 31.

Tablica 30. Procijenjene godišnje emisije u zrak iz objekata za uzgoj na dograđenom dijelu farme Gaj.

Onečišćujuća tvar	Godišnja količina emisija (t)
Amonijak	7,97
Metan	53,4
PM ₁₀	7,5

Prema Informativnom izvješću o inventaru emisija onečišćujućih tvari u zrak na području Republike Hrvatske 2020. (za razdoblje 1990. - 2018.), Republika Hrvatska Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, veljača 2020., ukupne emisije amonijaka na području Republike Hrvatske u 2018. godini iznosila je 35 662,1 t. Od toga je na poljoprivredu otpadalo 29 053, tone odnosno 81,5 %. U sektoru poljoprivrede emisije iz gospodarenja stajskim gnojem iznosile su 4,2 kt. Procijenjene emisije od 8 tona amonijaka u odnosu na ukupnu emisiju od 4200 t iz gospodarenja stajskim gnojem predstavljalo bi povećanje od 0,19 %.

Aktivnosti u poljoprivredi kroz različite procese izravno doprinose emisiji stakleničkih plinova. Radi bolje organizacije proračuna izdvojeni su sljedeći izvori emisija:

- stoka – crijevna fermentacija (CH₄) i gospodarenje stajskim gnojem (CH₄, N₂O)
- poljoprivredna tla (N₂O)
- kalcifikacija i primjena uree (CO₂)

Metan je izravni proizvod životinjskog metabolizma koji nastaje tijekom procesa probave. Gospodarenje stajskim gnojem uzrokuje emisiju metana (CH₄) i dušikovog oksida (N₂O). Procjenjuje se emisija metana tijekom skladištenja, obrade stajskog gnoja i gnoja odloženog na pašnjaku, a glavni čimbenici koji utječu na emisije CH₄ su količina proizvedenog gnoja i dio gnoja koji se razgrađuje anaerobno

Prema NIR-u 2020. emisije metana iz sektora poljoprivrede u 2018. godini iznosile su 55 380 t. Od toga je 39 330 t bilo porijeklom od crijevne fermentacije, a 16 050 t od gospodarenja stajskim gnojem. U obje su kategorije uključene sve kategorije životinja. Procijenjene količine od oko 56 t metana godišnje koje će nastajati na farmi predstavljale bi povećanje od 0,3 % ukupnih emisija metana iz sektora poljoprivrede na području RH.

Uredbom o nacionalnim obvezama smanjenja emisija određenih onečišćujućih tvari u zraku u Republici Hrvatskoj („Narodne novine”, broj 76/18) propisana je obveza smanjenja emisija NH₃ u usporedbi s 2005. godinom za 1 % za bilo koju godinu od 2020. do 2029. godine i 25 % od 2030. godine. Za ispunjenje obveza smanjenja emisija primjenjuje se Program kontrole onečišćenja zraka za razdoblje od 2020. do 2029. godine („Narodne novine”, broj 90/19). Mjere za smanjenje emisija amonijaka propisane Programom su za smanjenje emisija amonijaka koje su relevantne za svinjogojne farme određene sljedeće mjere: za usvajanje:

- promjena u hranidbi stoke i kvaliteta stočne hrane
- anaerobna razgradnja gnoja i proizvodnja bioplina
- poboljšanje stočarskih postrojenja, sustava upravljanja životinjskim otpadom i načina primjene organskog gnojiva
- izrada Nacionalnih savjetodavnih načela dobre poljoprivredne prakse u skladu s Okvirnim načelima dobre poljoprivredne prakse za smanjenje emisija amonijaka Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu iz 2014. godine.

U cilju smanjenja emisija amonijaka i metana na farmi Gaj primjenjivat će se sljedeće najbolje raspoložive tehnike:

- Životinje će se držati na rešetkastom podu s naizmjeničnim otvaranjem čepova na kanalu za gnojovku koja će cijevima otjecati do sabirne jame čime se smanjuje površina s koje mogu isparavati tvari neugodna mirisa. Nakon sabirne jame gnojovka će se odvoditi na skladištenje u nepropusne spremnike s gornjim pokrovom.
- Hranidba će biti višefazna prilagođena posebnim zahtjevima proizvodnog razdoblja. U cilju smanjenja udjela sirovih bjelančevina, životinje će se hraniti hranom s uravnoteženim sadržajem dušika u skladu s energetskim potrebama i probavljivim aminokiselinama uz dodatak kontroliranih količina esencijalnih aminokiselina. Na taj način kontrolirat će se ispuštanje ukupnog dušika, a time posljedično i emisija amonijaka.
- Primjena gnojovke na poljoprivredne površine provodit će se direktnim injektiranjem u tlo na dubinu od 25 cm, na poljoprivredne površine u bližoj okolici zahvata i odvozom traktorskim zatvorenim cisternama zapremine 25 m³ na udaljenije površine (nakon polaganja gnojovke u tlo, tlo se zaorava).
- Potrebne poljoprivredne površine za razastiranje gnojovke odredit će se ovisno o stanju tla i nakon analize gnojovke s farme prije svake aplikacije, a u skladu s Planom upravljanja hranjivim tvarima.

Postojeća farma Gaj trenutno je u postupku usklađivanja uvjeta iz Rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša s Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), za intenzivan uzgoj peradi i svinja. Sukladno zaključcima o NRT-ima farma ima obvezu redovnog godišnjeg praćenja emisija amonijaka, čestica te ukupnog ispuštenog dušika i fosfora, kroz izradu masenih bilanci, a dobivene vrijednosti morat će biti u skladu s propisanom razinama. Također, zahtjevima Zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama za intenzivan uzgoj peradi i svinja, buduća farma mora imati uveden sustav upravljanja okolišem kojim se uspostavlja, kontrolira i prati ukupna okolišna učinkovitost farme uključujući i provjeru i poduzimanje korektivnih mjera vezano uz mjerenje i praćenje emisija u okoliš. Zahtjevi zaključaka o NRT-ima primjenjivat će se i na dograđeni dio farme.

Uzimajući u obzir primijenjenu tehnologiju, odnosno integrirani pristup proizvodnji pri čemu se u obzir uzela izvedba sustava za izgnojavanje objekata i kvalitetna hranidba životinja, tijekom rada planiranog zahvata očekuju se smanjene emisija amonijaka i metana u odnosu na farme koje nisu visokog stupnja tehnološke opremljenosti. Tijekom radom Farme Gaj ne očekuju se značajni negativni utjecaji na kvalitetu zraka.

Sustavi za grijanje

Zbog potrebe za pripremom tople vode koja će se koristiti za zagrijavanje prostorija koristit će se postojeća kotlovnica u kojoj su smještene dva plinska kotla snage 310 kW i 400 kW. Kao gorivo u kotlovima koristi se ukapljeni naftni plin. Prema Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša na ispustu iz uređaja za loženje jednom u dvije godine provodi se mjerenje emisija onečišćujućih tvari u zrak koje obuhvaća dimni broj, oksida dušika izražene kao NO₂ i ugljikov monoksid. Izvještaji o mjerenju emisija onečišćujućih tvari u zrak provedenom u 2020. godini dani su u Prilogu 8. Izmjerene koncentracije u skladu su s propisanim graničnim vrijednostima emisija. Predviđeno je spajanje farme na javnu plinsku mrežu čime će se kao gorivo u kotlovima koristiti zemni plin.

Za grijanje dograđenog dijela farme će se koristiti zidni kondenzacijski uređaji na zemni plin, nazivnog toplinskog učina 12,2 – 49 kW. Uređaj je vođen prema vanjskoj temperaturi zbog uštede energije. Navedeni uređaji ne podliježu potrebama mjerenja emisija onečišćujućih tvari u zrak.

Za postojeću farmu Gaj su Rješenjem o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša propisane mjere i uvjeti zaštite kojih se nositelj zahvata pridržava. Dogradnjom farme nije potrebno propisati nove mjere zaštite te se utjecaj farme na zrak ocjenjuje prihvatljivim.

Priprema stočne hrane

Na farmi je predviđena suha hranidba svih kategorija životinja na farmi. Uz svaki objekt nalazit će se silosi za skladištenje stočne hrane. Izuzimanje hrane iz silosa obavljati će se zatvorenim lančanim transporterom.

Sustav za hranidbu svinja će biti zatvoren i automatiziran. Sirovine će se izuzimati iz silosa prema zadanoj recepturi za svaku pojedinu kategoriju životinja, miješati te će se gotova smjesa distribuirati kroz zatvoreni sustav cijevi do hranilica. Hrana će se donositi spiralnim pužnim transporterom do mjesta predaje u ulazni lijevak za punjenje sustava za prijenos lancem koji hranu transportira do volumenskih dozatora. Navedeno će smanjiti mogućnost pojave prašine na lokaciji zahvata, a time i smanjenju utjecaja na zrak koji može uzrokovati prašina.

Obzirom na prethodno navedeno utjecaj na kvalitetu zraka uz primjenu predviđenih mjera zaštite okoliša ocjenjuje se prihvatljivim.

4.4 Utjecaj klimatskih promjena na zahvat

Klimatske promjene predstavljaju rastuću prijetnju u 21. stoljeću i predstavljaju izazov za cijelo čovječanstvo jer utječu na sve aspekte okoliša i gospodarstva te ugrožavaju održivi razvoj društva. Klimatske promjene utječu na učestalost i intenzitet ekstremnih vremenskih nepogoda (ekstremne padaline, poplave i bujice, erozije, oluje, suša, toplinski valovi, požari) i na postepene klimatske promjene (porast temperature zraka, tla i vodenih površina, podizanje razine mora, zakiseljavanje mora, širenje sušnih područja).

Utjecaj klimatskih promjena ovisi o čitavom nizu parametara te će intenzitet utjecaja biti različit ovisno o geografskom položaju, o stupnju razvijenosti i ranjivosti. Klimatske promjene snažno utječu na okoliš te potenciraju postojeće okolišne probleme poput pada bioraznolikosti i slabljenja usluga koje ekosustavi pružaju. Ranjivost nekih gospodarskih sektora jest gotovo akutna naročito poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike i turizma, jer uspješnost svih tih sektora u velikoj mjeri ovisi o klimatskim čimbenicima.

Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja regulira pitanje prilagodbe klimatskim promjenama („Narodne novine“, br. 127/19.). Tijekom rada na Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu („Narodne novine“, br. 46/20) prepoznati su sektori koji su prema sadašnjim spoznajama najviše izloženi i ranjivi klimatskim promjenama: vodni resursi, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i akvakultura, bioraznolikost, energetika, turizam i zdravlje/zdravstvo.

Jedna od ključnih faza u izradi Strategije prilagodbe bila procjena utjecaja klimatskih promjena na promatrane sektore te procjena njihove ranjivosti na klimatske promjene. Procjena utjecaja i ranjivosti izrađena je za svaki sektor posebno.

Glavni očekivani utjecaji klimatskih promjena koji uzrokuju visoku ranjivost u sektoru poljoprivrede jesu: promjena vegetacijskog razdoblja ratarskih kultura s naglaskom na žitarice i uljarice (npr. kukuruz, šećerna repa, soja itd.); niži prinosi svih kultura i veća potreba za vodom; duži vegetacijski period omogućit će uzgoj nekih novih sorti i hibrida; dok će učestalije poplave i stagnacija površinske vode smanjiti ili posve uništiti prinose. Prema nekim predviđanjima poljoprivreda je sektor koji će pretrpjeti najveće štete od posljedica klimatskih promjena. Očekuje se da će se zbog klimatskih promjena do 2050. godine prinos trenutačnih poljoprivrednih kultura u Republici Hrvatskoj smanjiti za 3 – 8 %. Intenzivan uzgoj životinja nije prepoznat kao dio sektora poljoprivrede koji je visoko ranjiv na klimatske promjene.

Za sada u Hrvatskoj nema nikakvih istraživanja i pokazatelja o utjecaju klimatskih promjena i ranjivosti na stočarstvo. No, za očekivati je da će povećanje temperature zraka i učestalije suše imati dvojak negativan učinak na stočarstvo. Produktivnost stoke će opasti ne samo zbog manje proizvodnje krmiva s travnjaka, koji su izuzetno

osjetljivi na sušu i visoke temperature zraka, već i zbog lošijeg zdravstvenog stanja stoke uslijed vrućina i nametnika koji će se pojačano razmnožavati zahvaljujući toplom i suhom vremenu.

4.5 Utjecaj zahvata na klimatske promjene

Tijekom pripreme i izgradnje

Tijekom građevinskih radova koristit će se razna mehanizacija čijim će radom doći do povećanih emisija stakleničkih plinova (ugljkov (IV) oksid, dušikovi oksidi, sumporov (IV) oksid). Kako će korištenje građevinske mehanizacije biti lokalnog karaktera i vremenski ograničeno, može se zaključiti da će utjecaj zahvata na klimatske promjene tijekom izgradnje biti vrlo slab.

Tijekom korištenja³

Proizvodnja svinjskog mesa daje otprilike polovinu emisija stakleničkih plinova po kilogramu mesa u odnosu na govedinu ili janjetinu, jer su svinje monogastrične i proizvode samo dio metana u odnosu na preživače.

Emisije stakleničkih plinova iz sustava za uzgoj svinja primarno su didušikov oksid (N₂O) koji u većini studija čini oko polovice svih emisija stakleničkih plinova, a preostali dio otpada na metan (CH₄) i ugljikov dioksid (CO₂).

Emisije se javljaju u različitim dijelovima uzgojnog ciklusa:

- neizravne emisije od usjeva uzgajanih za hranu za životinje - 50 -70 % uglavnom N₂O
- izravne emisije iz upravljanja stajskim gnojem (skladištenje i primjena na tlo) - 20 – 35 % i N₂O i CH₄
- potrošnja energije, posebno u sustavima intenzivnog uzgoja - 10 – 25 % gotovo cjelokupni CO₂.

Hrana

Otprilike 50 – 70 % svih emisija stakleničkih plinova proizlazi iz uzgoja (i u manjoj mjeri prerade i transporta) krmiva. Osiguravanje optimalne učinkovitosti pretvorbe hrane ključni je cilj svih uzgajivača svinja, uz postizanje optimalne produktivnosti proizvodnog sustava

Kako većinu emisija (60 – 70 %) čini N₂O, smanjenje količine sirovih bjelančevina (CP) u formulaciji hrane ima pozitivan učinak na smanjenje emisija N₂O. U uzgoju svinja približno se 25 – 40 % cjelokupnog dušika (N) koji se nalazi hrani pretvara se u proteine i koristi za rast životinja, a ostalih 60 – 75 % se izlučuje. Što su veće razine N u gnoju, to je i veći potencijal za emisije amonijaka (NH₃), koji kasnije može oksidirati u N₂O. Hranidba s nižim udjelom sirovih bjelančevina posljedično će rezultirati i nižim emisijama N₂O. Brojna istraživanja su pokazala su da smanjenje razine CP-a u prehrani za 3 % (sa 17 % CP u hrani na 14 %) i dodavanje odgovarajućih aminokiselina, može rezultirati smanjenjem izlučenog dušika za 30 % te smanjenjem emisija N₂O iz stajskog gnoja do 40 %.

Upravljanje gnojovkom

Postoje razne tehnike koje se mogu primijeniti za smanjenje količine emisija N₂O i CH₄ povezanih sa skladištenjem i primjenom gnoja na poljoprivrednim površinama. Od najveće važnosti su osiguravanje adekvatnog skladištenja gnoja i površina za primjenu, tako da se primjena prilagođava rastu usjeva i potrebama za hranjivim sastojcima.

Tijekom skladištenja moguće je smanjiti gubitke CH₄ i N₂O specifičnim upravljanjem skladištem gnoja, ali količine emisija koje se mogu smanjiti nisu definirane. Aktivnost bakterija odgovorna je za proizvodnju CH₄ i amonijaka

³ The EU pig meat sector, EPRS | European Parliamentary Research Service, September 2020., [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/652044/EPRS_BRI\(2020\)652044_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/652044/EPRS_BRI(2020)652044_EN.pdf)

(NH₃) koji su tada dostupni za oksidaciju u N₂O i ovise o nizu čimbenika, posebno o pH, temperaturi i stupnju prozračivanja zalihe.

Najbolja praksa tijekom primjene gnoja na tlo kojom se značajno smanjuju emisije N₂O uključuje usklađivanje hranjivih sastojaka u gnoju s potrebama usjevima (razastiranje gnoja samo u vegetacijskoj sezoni), izbjegavanje primjena na vlažnim tlima, unošenje/injektiranje gnoja direktno u tlo.

Energija

Što je proizvodni sustav intenzivniji, to su veći izravni zahtjevi za energijom što rezultira i većim emisijama stakleničkih plinova (CO₂), ali istodobno omogućava i veći potencijal uštede novca i emisija stakleničkih plinova primjenom mjera energetske učinkovitosti.

Većina energije u intenzivnim sustavima koristi se za grijanje i ventilaciju. Dobra izolacija, redovito održavanje opreme, praćenje stvarne potrošnje energije u odnosu na očekivanu, mogu pomoći u smanjenju potrošnje energije i smanjenju emisije stakleničkih plinova. Provedba redovitih energetskih pregleda pokazat će koliko se energije koristi i gdje te koja su područja na kojima se može postići bolja učinkovitost korištenja energije.

S obzirom:

- da će se na farmi primjenjivati kontrolirana višefazna hranidba sukladno uzgojnoj fazi životinja, sa smanjenim udjelom sirovih bjelančevina i uz dodatak esencijalnih aminokiselina,
- da će se gnojovka primjenjivati na poljoprivrednim površinama sukladno zahtjevima II Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ broj 60/17) direktnim injektiranjem u tlo,
- da će se gnojovka skladištiti u zatvorenim spremnicima čime će se izbjeći hlapljenje amonijaka u zrak,
- da je sustav ventilacije na farmi automatski i računalno nadziran te da će se sukladno zahtjevima najboljih raspoloživih tehnika redovno pratiti potrošnja električne energije,

utjecaj na nastanak emisija stakleničkih plinova uz primjenu predviđenih mjera zaštite okoliša ocjenjuje se prihvatljivim.

4.6 Utjecaj na bioraznolikost

Zaštićena područja

Najbliže zaštićeno područje, Kneževo-park oko dvorca - spomenik parkovne arhitekture, udaljeno je oko 4 km od lokacije zahvata i izvan je zone njegova utjecaja. Zahvat neće imati utjecaja na zaštićena područja, niti tijekom izgradnje niti tijekom korištenja.

Ekološki sustavi i staništa

Prirodna staništa na lokaciji zahvata su degradirana u prošlosti stvaranjem intenzivno obrađivanih poljoprivrednih površina. Radovima na izgradnji objekata postrojenja zadire se u staništa, narušava njihova cjelovitost i stabilnost. Upravo gubitak staništa predstavlja najveću promjenu u okolišu kada su u pitanju bioekološke značajke.

Tijekom obilaska lokacije zahvata nisu zabilježena ugrožena i rijetka staništa iz Priloga II. i III. Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa („Narodne novine“ broj 27/21) kao ni strogo zaštićene biljne i životinjske vrste sukladno Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine br. 144/13 7 i 73/16). Dio čestice obrastao je drvećem i šumskim raslinjem.

Prilikom radova na izgradnji, javljaju se određene količine građevinskog otpada tijekom građenja, a tijekom korištenja i određene količine komunalnog i tehnološkog otpada koji nepažnjom može završiti na tlu, kako na lokaciji

zahvata, tako i izvan nje. Na taj se način mogu ugroziti i biljne i životinjske zajednice, stoga je potrebno posvetiti pažnju u i pridržavati se mjera za smanjenje nastanka i način obrade građevinskog, komunalnog i tehnološkog otpada sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, Pravilniku o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“ broj 69/16) i Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 81/20). Zahvat neće imati bitan utjecaj na floru promatranog područja.

Na faunu lokacije zahvata, kao i na faunu okolnog područja utjecaj može imati buka koja će se stvarati prilikom rada strojeva tijekom izgradnje i rada postrojenja. Za očekivati je da će se životinje kojima smeta povećana razina buke skloniti na okolna staništa gdje je njezin utjecaj manji ili nikakav.

Najveći utjecaj na faunu će biti prilikom skidanja površinskog sloja tla kada će biti ugrožena slabo pokretna fauna tla. Od kralježnjaka će, tijekom skidanja tla, najviše biti ugroženi mali sisavci kao što su miševi, voluharice i rovke koji žive u rupama iskopanim u zemlji. Na lokaciji zahvata mogu se od strogo zaštićenih vrsta očekivati krtice i ptice grabljivice u potrazi za plijenom. Navedene vrste ptica ne grade gnijezda na lokaciji zahvata te neće biti ugrožene tijekom gradnje i korištenja zahvata.

Farma će biti ograđena što će onemogućavati divljim životinjama da ulaze u krug postrojenja te će se na taj način spriječiti njihov doticaj s čovjekom i mogućnost njihova stradanja.

4.7 Utjecaj na krajobraz

Utjecaj na geomorfološka obilježja se očituje kroz iskop tla za temelje objekata, spremnike gnojovke, sabirnu jamu i trajnog je karaktera. U području radnog pojasa uništiti će se veliki dio vegetacijskog pokrova. Budući da će aktivnosti biti lokalnog karaktera, neće bitno narušavati lokalna geomorfološka obilježja.

Izgradnjom objekata na poljoprivrednim površinama, promijenit će se odnosi izgrađenog i neizgrađenog u krajoliku. Izgrađeni objekti će biti izuzeti iz zone izgrađenog prostora naselja i djelovati kao umetak u poljoprivrednim površinama. Od izgrađenih objekata ističe se vodotoranj i dominira širom slikom krajobraza.

Lokacija zahvata je smještena oko 2,5 km od najbližeg naselja Duboševica, a zbog udaljenosti, slabo je vidljiva iz naselja Duboševica. Po dovršetku gradnje idejnim je rješenjem predviđeno je hortikulturno uređenje neizgrađenih dijelova. Zelene površine unutar lokacije farme bit će zatravljene, a uz ogradu je predviđena sadnja autohtonih vrsta drveća i grmlja na način da se pejzažno uklope u prostor te se time i smanji utjecaj vizure iz naselja.

Izvedba projekta će u manjoj mjeri utjecati na geometriju prostora, morfološke karakteristike i očuvanje dominantnih prostornih pojava. Neravnoteža u promijenjenom odnosu prirodnog ambijenta nasuprot izgrađenog te narušavanje vizura djelomično se mogu izbjeći hortikulturnim uređenjem parcele, prikladnim odabirom završnih slojeva fasadnih zidova i krovova na način da ne odudaraju od postojećih izgrađenih objekata te izvedbom ogradnog zida od žičanog pletiva kako ne bi predstavljao dodatnu vizualnu barijeru u prostoru.

Lokacija zahvata predstavlja relativno mali udio u ukupnoj površini predmetnog prostora te je stoga mišljenje da zahvat neće imati značajan utjecaj na očuvanje krajobraznih vrijednosti šireg područja lokacije zahvata.

4.8 Utjecaj na kulturnu baštinu

Na području Općine Draž nalazi se nekoliko lokaliteta koji su zaštićeni sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“ broj 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20) (poglavlje 3.2.13.), a najbliži je sakralna građevina župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije u naselju Duboševica, udaljen oko 2,5 km istočno od lokacije zahvata. Zahvat neće imati utjecaja na navedena kulturna dobra, tijekom izgradnje farme, jedna od mjera zaštite koje se propisuju u ovoj studiji je i obavijestiti nadležne konzervatore ukoliko se tijekom izgradnje naiđe na arheološke ostatke.

Ne očekuje se utjecaj na kulturnu i arheološku baštinu tijekom izgradnje i korištenja zahvata.

4.9 Opterećenje okoliša

4.9.1. Buka

Tijekom izgradnje

Na gradilištu farme može doći do pojave buke iz dva izvora:

- buka koju proizvodi oprema na gradilištu (buldožeri, rovokopači, miješalice za beton i sl.);
- buka koju proizvode transportna sredstva (kamioni-prikolice, kiperi i sl.) prilikom kretanja i istovara materijala.

S obzirom da je zaštitu od buke, koja će osigurati adekvatan rad farme, potrebno planirati u fazi pripreme i izgradnje, u fazi daljnjeg projektiranja potrebno je voditi računa o zaštiti od buke cjelokupnog zahvata.

Najviše dopuštene razine vanjske buke koja se javlja kao posljedica rada gradilišta su određene člankom 17 Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine”, broj 145/04).

Tijekom dnevnog razdoblja, dopuštena ekvivalentna razina buke iznosi 65 dB(A). U razdoblju od 8,00 do 18,00 sati dopušta se prekoračenje dopuštene razine buke za dodatnih 5 dB. Pri obavljanju građevinskih radova noću, ekvivalentna razina buke ne smije prijeći vrijednosti iz tablice 1 Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine”, broj 145/04). Iznimno je dopušteno prekoračenje dopuštenih razina buke za 10 dB, u slučaju ako to zahtjeva tehnološki proces u trajanju do najviše jednu noć odnosno dva dana tijekom razdoblja od 30 dana. O iznimnom prekoračenju dopuštenih razina buke izvođač radova je obavezan pismenim putem obavijestiti sanitarnu inspekciju i upisati u građevinski dnevnik.

Uzimajući u obzir da se radi o izgradnji koja će se odvijati tijekom dana te da je utjecaj ograničenog vremenskog trajanja i prestaje po završetku aktivnosti na izgradnji, navedeni negativni utjecaj se smatra prihvatljivim.

Tijekom korištenja zahvata

Buka koja će nastajati na lokaciji farme javljat će se povremeno od poljoprivredne mehanizacije, ventilatora te glasanja životinja na farmi, no predviđa se da neće imati značajnijeg utjecaja na okolicu zahvata zbog:

- relativno male dinamike dolazaka/odlazaka vozila na farmu (vozila radnika na farmi, povremeno vozila veterinarske službe, vozila za odvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla, otpada, odvoza životinja te vozila pravnih osoba za pražnjenje sabirnih jama;
- dobre zvučne izolacije uzgojnih objekata te
- držanja životinja kao izvora buke u zatvorenim uzgojnim objektima.

Najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine vanjske buke određene su prema namjeni prostora i dane su u Tablici 1. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine”, broj 145/04). Prema Pravilniku farma je smještena unutar zone gospodarske namjene koja se proteže na šire okolno područje. Na granici građevne čestice unutar ove zone buka ne smije prelaziti 80 dB(A).

Najbliža građevinska područja naselja svrstana su u zonu mješovite - pretežito stambene namjene za koju dopuštene razine buke iznose 55 dB(A) danju odnosno 45 dB(A) noću.

Proračun razina buke - imisije

Na granici građevne čestice zone gospodarske namjene (na granici čestice na kojoj je planirana izgradnja farme) buka neće danju prelaziti 80 dB(A). Na temelju ulaznog podatka (80 dB(A)) koristeći model širenja buke, odnosno proračun za različite udaljenosti od izvora može se procijeniti buka na određenoj udaljenosti od izvora prema izrazu:

$$L = L_0 - 20 \log_{10} (r/r_0) \text{ gdje je}$$

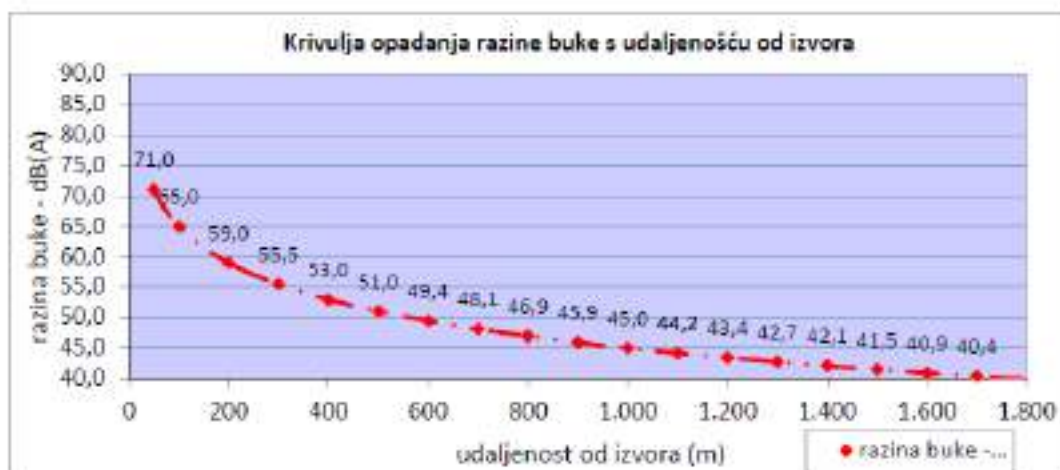
L - buka na određenoj udaljenosti od izvora,

L_0 - buka izvora,

r - udaljenost od izvora buke,

r_0 - početna udaljenost.

Na Slici 43. prikazana je krivulja opadanja razine buke s povećanjem udaljenosti od njenog izvora. (krivulja prikazuje opadanje razine buke na otvorenom prostoru). Prvi objekti u građevinskoj zoni (zona mješovite, pretežito stambene namjene) nalaze se na udaljenosti od oko 2500 metara od granice građevne čestice. Prema Slici 35., vidljivo je da se na udaljenosti većoj od 1000 m od farme može očekivati buka, koja će biti posljedica rada farme manja od 40 dB(A).

Slika 35. Krivulja opadanja razine buke s povećanjem udaljenosti od izvora.

Očekivane razine buke su niže od dopuštenih za dnevno i za noćno razdoblje. Nakon izgradnje će se provesti mjerenje ekvivalentnih razina buke u okolini farme u dnevnim uvjetima za vrijeme uobičajenog režima rada farme. Ne očekuje se prekoračenje dopuštene razine od 80 dB(A).

Navedeni utjecaj buke uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite ocijenjen je kao prihvatljiv.

4.9.2. Otpad

Tijekom građenja proizvodnih i ostalih popratnih objekata nastajat će različite vrste opasnog i neopasnog otpada identificirane pod ključnim brojevima:

- 13 02 05* - neklorirana motorna, strojna i maziva ulja, na bazi minerala
- 15 01 10* - ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
- 15 01 01 - papirna i kartonska ambalaža
- 15 01 06 - miješana ambalaža
- 15 01 02 - plastična ambalaža
- 17 01 07 - mješavine betona, cigle, crijepa/pločica i keramike koje nisu navedene pod 17 01 06*
- 17 04 05 - željezo i čelik

- 17 04 07 - miješani metali
- 19 09 02 - muljevi od bistrenja voda
- 20 03 01 - miješani komunalni otpad

Sukladno Pravilniku o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest članku 9. mjere gospodarenja građevnim otpadom moraju:

1. osigurati izdvajanje:
  - materijala i tvari, uključujući i građevne proizvode, koji nisu otpad (npr. višak materijala pri građenju ili rekonstrukciji građevine ili izdvojene tvari ili materijali ili građevni proizvodi kao što je cigla ili crijep iz građevine koja se uklanja ili rekonstruira), ukoliko se isti mogu bez obrade koristiti u istu svrhu u koju su i proizvedeni,
  - otpada sukladno članku 11. Pravilnika,
2. spriječiti ispuštanje azbestnih vlakana u zrak iz azbestnog otpada i razlijevanja tekućeg otpada koji mote sadržavati azbest, kada je azbestni otpad prisutan u građevini,
3. spriječiti miješnje pojedine vrste opasnog građevnog otpada s drugim otpadom odnosno tvarima i materijalima koje nisu otpad,
4. spriječiti miješanje razdvojenog otpada, osim miješanja koje obavlja ovlaštena osoba sukladno odgovarajućoj dozvoli za gospodarenje otpadom,
5. spriječiti raznošenje, razlijevanje odnosno ispuštanje otpada izvan gradilišta u okoliš,
6. onemogućiti istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s opasnim otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more,
7. onemogućiti istjecanje tekućeg otpada na tlo, u vode, podzemne vode, more,
8. predvidjeti odgovarajući prostor za skladištenje otpada na gradilišta.,
9. odrediti način izvedbe radova, uzевši u obzir njihovu tehničku izvedivost i ekonomsku opravdanost, kako bi količina miješanog građevnog otpada, koja nastaje izvedbom radova, bila što manja to kako bi se višak materijala uporabio na mjestu gdje je taj višak i nastao, a nastali otpad pripremio za ponovno korištenje ili drugi postupak uporabe.

Svim vrstama otpada (i ostalim koje će nastajati tijekom izgradnje građevina i iz proizvodnog procesa) gospodarit će se sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17, 14/19, 98/19) i Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 81/20). te drugim podzakonskim propisima iz područja gospodarenja otpadom. Propisano gospodarenje uključuje uspostavu sustava odvojenog prikupljanja nastalog otpada po vrstama te ugovaranje njegove predaje ovlaštenim osobama za gospodarenje otpadom uz vođenje propisane dokumentacije.

Tijekom rada farma previđa se nastajanje sljedećih vrsta otpada:

- 02 01 06 - životinjske fekalije, urin i gnoj (uključujući onečišćenu slamu) i efluenti, koji se posebno sakupljaju i obrađuju izvan mjesta njihova nastanka
- 15 01 01 – papirna i kartonska ambalaža
- 15 01 02 – plastična ambalaža
- 15 01 10* – ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima, nema količina jer se neće skladištiti na lokaciji već će tvrtka koja provodi dezinfekciju nakon čišćenja i dezinfekcije preuzimati otpad te predati ovlaštenoj pravnoj osobi uz prateću dokumentaciju
- 18 02 02* ostali otpad čije sakupljanje i odlaganje podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije
- 20 01 21* - fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
- 20 03 01 - miješani komunalni otpad.

Prostor za privremeno skladištenje neopasnog otpada je u postojećem dijelu farme u objektu nadstrešnice sa spremištem. Neopasni otpad: ambalaža od papira i kartona i miješani komunalni otpad se prikuplja u primarnim spremnicima za skladištenje otpada, prema vrsti otpada. Spremnici su smješteni ispod nadstrešnice, izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada, označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu

posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada, datum početka skladištenje, naziv proizvođača otpada. Podna površina je lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti.

Skladište opasnog otpada je predviđeno uz hodnik između prasilišta i uzgajališta. U skladištu za opasni otpad skladištiti će se ambalaža onečišćena opasnim tvarima, fluorescentne cijevi i zarazni medicinski otpad podložan specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije (18 02 02*, 15 01 10* i 20 01 21*). Za skladištenje otpada koji podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije u prostoriji će biti smješten hladnjak. Vrste opasnoga otpad skladištiti će se odvojeno u posebnim namjenskim spremnicima označenim ključnim brojevima, koji su smješteni na nepropusnoj betonskoj podlozi. Skladište je opremljeno umjetnom rasvjetom i prirodnom ventilacijom. Skladišta se zaključava te je neovlaštenim osobama onemogućen pristup otpadu.

Za sav nastali otpad na lokaciji voditi će se propisana evidencija te isti uz propisanu dokumentaciju predavati ovlaštenoj pravnoj osobi

S obzirom na prethodno opisani način gospodarenja otpadom, pravilnim rukovanjem, pravilnim skladištenjem i odvoženjem otpada u procesu proizvodnje, ne očekuje se utjecaj istoga na okoliš.

4.9.3. Nusproizvodi životinjskog podrijetla

Uginule životinje i ostali nusproizvodi životinjskog podrijetla će se sakupljati u namjenskom spremniku koji će biti smješten u zasebnom objektu opremljenom autonomnim hlađenjem (hladnjača). Preuzimanje i odvoz NŽP-a obavljat će pravna osoba koja obavlja poslove sakupljanja NŽP-a sukladno Zakonu o veterinarstvu (NN 82/13, 148/13, 115/18). Trenutno na farmi nastaje oko 30 t NŽP-a godišnje, a procjena je da će toliko nastajati i na dograđenom dijelu farme.

S obzirom na navedeno, ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš od postupanja s nusproizvodima životinjskog podrijetla.

4.10 Utjecaj na promet

Pristup na lokaciju zahvata je omogućen nerazvrstanom asfaltiranom cestom, direktnim spajanjem na državnu cestu D7 [(G.P. Duboševica (gr. R. Mađarske) – Beli Manastir – Osijek – Đakovo – G.P. Slavonski Šamac (gr. BiH)]. S obzirom na tehnološki opis rada farme očekuje se kumulativni eksterni promet vezano uz:

- odvoz životinja (1 puta tjedno po 1 kamion)
- odvoz krmača i prasadi nna klanje (svaka 2 tjedna po 2 kamiona)
- dovoz hrane (4 kamiona tjedno)
- dovoz nazimica (svaka 2 tjedna 1 kamion po farmi)
- odvoz NŽP (na tjednoj bazi po 1 kamion)
- odvoz otpada (jednom tjedno po 1 kamion);
- odvoz sadržaja sabirnih jama (ovisno o dinamici punjenja);
- dolazak i odlazak radnika zaposlenih na farmi (10-12 vozila dnevno);
- dolazak vanjskih veterinarskih službi (povremeno prema potrebi).

Slijedom gore navedenog moguće je zaključiti da će zbog rada farme na javnim prometnicama tjedno prometovati do oko 15 kamiona i oko 75 osobnih automobila (90 provoza, odnosno u prosjeku po 45 provoza po farmi).

Lokaciji zahvata najbliže je brojačko mjesto prometa brojačko mjesto za automatsko brojanje prometa Duboševica 2501 koje se nalazi na državnoj cesti D7. Na ovom mjernom mjestu provodi se neprekidno automatsko brojanje prometa na prometnom odsječku duljine 1 km koji počinje na graničnom prijelazu i završava na županijskoj cesti ŽC 4011.

Prema podacima Hrvatski cesta⁴, u 2019 godini na ovom je brojačkom mjestu prosječni godišnji dnevni promet (PGDP) iznosio 1412 vozila od čega 994 otpadna na osobna vozila, a 354 na teretna vozila. Ostatak predstavljaju motocikli i autobusi. Prosječni ljetni dnevni promet (PLDP) iznosio je 1906 vozila.

Na farmi se, u najintenzivnijim danima, može očekivati do 20 vozila dnevno, što, s obzirom na, prosječnu dnevnu fluktuaciju prometa na ovoj prometnici predstavlja povećanje prometa od 1,3 %. U ostalim danima promet će biti znatno manji.

Navedeni utjecaj planiranog zahvata na opterećenje prometa ocjenjuje se kao prihvatljiv.

4.11 Utjecaj na šumarstvo

Najbliže šumske površine su smještene oko 0,33 km južno od lokacije zahvata. Na lokaciji zahvata ne nalazimo šume. Zahvat neće imati utjecaja na šume južno od lokacije zahvata, niti tijekom građenja, niti tijekom korištenja zahvata.

4.12 Utjecaj na lovstvo

Lokacija zahvata se nalazi na zajedničkom županijskom lovištu XIV/167 Duboševica, površine 3524 ha. Zahvat u ukupnoj površini lovišta obuhvaća oko 2,43 % njegove površine. Utjecaj zahvata na divljač može se očitovati kroz njihovo uznemiravanje tijekom reprodukcijskog razdoblja, ukoliko će se tada izvoditi građevinski radovi. Takav je utjecaj relativno kratkog trajanja i neće imati bitnije posljedice na lovište niti divljač u njemu. Postojeća farma Gaj je ograđena ogradom, a i dograđeni dio će također biti ograđen ogradom. Ogradom postrojenje postaje nedostupno divljači koja onemogućava doticaj divljih životinja s uzgajanima, a time i eventualnim bolestima u slučaju akcidenta.

Navedeni utjecaj na divljač ocijenjen je kao prihvatljiv.

4.13 Utjecaj na stanovništvo i zdravlje ljudi

Tijekom izgradnje

Najbliže naselje farmama je naselje Duboševica, oko 2,5 km istočno od lokacije zahvata. Tijekom izvođenja građevinskih radova doći će do pojave buke na gradilištu čiji se utjecaj smatra prihvatljivim za stanovništvo. Također će se javiti fugalna emisija prašine koja je dijelom posljedica građevinskih radova (iskopavanje, nasipavanje i dr.), a dijelom nastaje dizanjem prašine s tla uslijed kretanja građevinskih strojeva i vozila. Kako se najbliže naselje u R. Mađarskoj nalazi oko 1,6 km sjeverno, odnosno u R. Hrvatskoj oko 2,5 km istočno od farme, utjecaj fugalne emisije prašine kao i utjecaj emisija ispušnih plinova iz radnih strojeva nije značajan.

Uzimajući gore navedeno i uz pridržavanje mjera zaštite okoliša za sprječavanje ostalih utjecaja prepoznatih u sklopu ove Studije sveukupan utjecaj građevinskih radova smatra se prihvatljivim za stanovništvo.

---

⁴ <https://hrvatske-cesta.hr/hr/stranice/promet-i-sigurnost/dokumenti/14-brojenje-prometa>

Tijekom korištenja zahvata

Utjecaj farme svinja na kvalitetu zraka ne odražava se na ispuštanju u zrak onečišćujućih tvari u koncentracijama koje bi mogle nepovoljno utjecati na ljudsko zdravlje. Utjecaj na stanovništvo tijekom rada farme može se ostvariti kroz povremenu pojavu neugodnih mirisa kao posljedice razvijanja plinova koji nastaju razgradnjom organske tvari. S obzirom na planirani način rada farme te uz provođenje ovom studijom propisanih mjera zaštite okoliša utjecaj neugodnih mirisa bit će sveden na najmanju moguću mjeru. Utjecaj buke na stanovništvo tijekom rada farme, kao i povećanje prometne aktivnosti ocjenjuje se prihvatljivim.

Uz navedeno potrebno je napomenuti da će se izgradnjom farme osigurati kontinuirani izvor prihoda za 12 novih zaposlenika. Navedena proizvodnja osim direktnog zapošljavanja utječe i na indirektno zapošljavanje kod kooperanata i poslovnih partnera koji sudjeluju u različitim segmentima koji omogućavaju uspješno funkcioniranje farme od kojih su neki: nabava hrane, veterinarske usluge, komunalne usluge, prijevoznicičke usluge i sl. Naknade i doprinosi također su korist društvene zajednice.

Slijedom svega navedenog utjecaj Farme Gaj na stanovništvo i zdravlje, uz pridržavanje predloženih mjera zaštite okoliša smatra se prihvatljivim za stanovništvo.

4.14 Kumulativni utjecaji

Postojeći i planirani zahvati na promatranom području opisani su u Poglavlju 3.2.16. Na širem području zahvata u krugu do 7 km nalaze se sljedeći postojeći zahvati:

- Farma svinja Podlugovi kapaciteta 1400 krmača, 6 nerasta i 4700 prasadi na udaljenosti od 2,4 km jugoistočno
- Farma svinja Malo Kneževo kapaciteta 1350 krmača, 6 nerasta i 4800 prasadi i 90 nazimica na udaljenosti od oko 2,7 km jugozapadno
- Farma junadi Hatvan, kapaciteta 1500 junadi na udaljenosti od oko 6 km jugozapadno
- Farma muznih krava Popovac kapaciteta 1000 krava i 300 junica na udaljenosti od oko 6,6 km južno.
- Bioplinsko postrojenje Popovac na udaljenosti od oko 6,7 km južno.

Sve postojeće farme u vlasništvu su nositelja zahvata. Farme najbliže lokaciji zahvata, farme svinja Podlugovi i Malo Kneževo rade u skladu s izdanim Rješenjima o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (KLASA: UP/I-351-02/19-45/33; URBROJ: 517-03-1-3-1-19-2 od 20. rujna 2019. i KLASA: UP/I-351-02/19-45/25; URBROJ: 517-03-1-3-1-19-2 od 24. rujna 2019.).

Glavni utjecaj farmi na okoliš očituje se u načinu primjene stajskog gnoja kao organskog gnojiva na poljoprivredne površine. Za potrebe Studije utjecaja na okoliš, a u cilju eliminacije kumulativnih utjecaja s drugim farmama u širem okruženju pripremljena je pregledna karta poljoprivrednih površina za primjenu stajskog gnoja s postojećih farmi i bioplinskog postrojenja (Prilog 6). Svaka od farmi u okruženju ima osigurane dovoljne poljoprivredne površine za primjenu stajskog gnoja u skladu s načelima dobre poljoprivredne prakse.

Osiguranjem dovoljnih poljoprivrednih površina za aplikaciju stajskog gnoja ili oporabom gnojovke na bioplinskom postrojenju osigurava se okolišno prihvatljivi rad farme i isključuje preklapanje s potrebnim površinama za aplikaciju stajskog gnoja nastalog radom drugih farmi u široj okolici lokacije planirane farme.

U cilju zaštite tla i podzemnih voda nositelj zahvata će osigurati:

- kvalitetu tehnološkog procesa proizvodnje prasadi;
- kvalitetnu hranidbu životinja čime se smanjuje ispuštanje fosfora i dušika;

- sanitarne otpadne vode, otpadne vode od pranja dezinfekcijskih barijera i otpadne vode od pranja hladnjače ispuštat će se u zasebne vodonepropusne sabirne jame koje će se periodično prazniti i čiji će sadržaj zbrinjavati ovlaštene tvrtke;
- sakupljanje gnojovke, nastale u proizvodnim objektima farme, u vodonepropusne, zatvorene spremnike gnojovke koji će se periodično prazniti odvozom gnojovke na poljoprivredne površine;
- pročišćavanje tehnoloških otpadnih voda od pranja filtra prije ispuštanja kanal i analizu otpadne tehnološke vode iz postrojenja za obradu vode (očekuje se godišnja ukupna količina od 7 000 m³ otpadne vode)
- primjenu gnojovke na poljoprivrednim površinama u skladu s potrebama biljaka i prema Planu upravljanja hranjivim tvarima uzimajući u obzir rezultate analize sastava gnojovke, rezultate kemijske analize tla, planirani plodored i izračun potrebnih hranjiva

Ukupna godišnja količina podzemne vode koja će se crpiti za obje farme iznosit će 0,45 % obnovljivih zaliha vode stoga se ne očekuje negativan utjecaj prilikom crpljenja podzemne vode na stanje podzemnog vodnog tijela CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA.

Ovakvim načinom rada isključuje se kumulativni utjecaj s drugim farmama u okružju planiranog zahvata i uklanja se mogućnost negativnog utjecaja na tlo i podzemne vode.

Budući da se lokacija planiranog zahvata nalazi izvan područja ekološke mreže neće biti kumulativnog utjecaja na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže.

Utjecaj na zrak farmi očituje se prvenstveno kroz pojavu neugodnih mirisa koji utječu na smanjenje kvalitete življenja. Najznačajniji nosilac neugodnih mirisa je amonijak. Planirani zahvat na dovoljnoj je udaljenosti od ostalih farmi u okruženju da se može isključiti kumulativni utjecaj neugodnih mirisa na najbliža naselja. Nadalje, u cilju smanjenja emisija amonijaka u primjeni će biti najbolje raspoložive tehnike za intenzivan uzgoj svinja koje će uključiti uspostavu sustava upravljanja okoliše, redovno održavanje, kontroliranu hranidbu životinja i odgovarajuću izvedbu objekata za uzgoj životinja. Godišnje emisije amonijaka pratit će se procjenom koja u obzir uzima bilancu masa na temelju unosa hrane, udjela sirovih bjelančevina u hrani i performansi životinja.

Slijedom navedenog, kumulativni utjecaji tijekom korištenja planiranog zahvata su mogući, ali se procjenjuje da neće biti značajni te nije potrebna prilagodba ili propisivanje dodatnih uvjeta ili mjera zaštite u odnosu na mjere predviđene Studijom.

4.15 Utjecaj u slučaju nekontroliranog događaja

Mogući uzroci nekontroliranog događaja do kojeg može doći kako tijekom izvođenja zahvata i/ili tijekom rada su:

- nekontrolirano izlivanje strojnih ulja ili goriva, otapala i boja u tlo, a potom i u podzemne vode tijekom dopreme i otpreme materijala, građenja i montaže tj. korištenjem teretnih vozila i građevinske mehanizacije. Veličina utjecaja ovisi o količini istekle tekućine, a najčešći uzrok tome su neodržavana vozila i mehanizacija te ljudska nepažnja.
- djelovanje prirodnih nepogoda (potres, poplava i dr.)
- požar uslijed kojeg može doći do oštećenja objekata i infrastrukture, te stradanja ljudi;
- pucanje pojedinih komponenata sustava za zbrinjavanje otpadnih voda pri čemu bi došlo do izlivanja otpadnih voda u okoliš što bi onečistilo prvenstveno tlo i podzemne vode;
- pojava bolesti koja može imati za posljedicu masovno uginuće stoke i u najgorem slučaju prijenos bolesti na ljude.

Nekontrolirani događaji mogu izazvati značajne negativne promjene u okolišu te je važno da se upravljanjem rizicima u aktivnostima poduzmu sve mjere radi sprečavanja ekoloških nesreća. Procjenjuje se da će tijekom rada farme, uz kontrole koje će se provoditi, te ostale postupke rada, uputa i iskustava zaposlenika, vjerojatnost negativnih utjecaja na okoliš od nekontroliranog događaja biti svedena na najmanju moguću mjeru te će utjecaj biti vrlo slab.

4.16 Gubici okoliša u odnosu na korist za društvo i okoliš

Na lokaciji zahvata nalazi se poljoprivredna površina koja je očišćena i pripremljena za gradnju. Tijekom izgradnje doći će do odstranjivanja površinskog sloja tla (humusa) i trajne prenamjene zemljišta. Odstranjeni humusni dio tla iskoristit će se za hortikulturno uređenje farme nakon završetka građevinskih radova.

Izgradnjom farme otvorit će se radna mjesta i time osigurati kontinuirani izvor prihoda za 12 novih zaposlenika. Planirani zahvat utjecat će i na indirektno zapošljavanje kod kooperanata i poslovnih partnera koji sudjeluju u različitim segmentima koji omogućavaju uspješno funkcioniranje farme. Naknade i doprinosi koji će proizaći iz redovnog poslovanja nositelja zahvata također predstavljaju pozitivan utjecaj na zajednicu. Procjenjuje se da gubici okoliša nisu veći od koristi za zajednicu i okoliš koji će se ostvariti tijekom korištenja zahvata.

4.17 Utjecaj nakon prestanka korištenja

Opisani zahvat planira se s namjerom dugoročnog funkcioniranja. Shodno tome vremenski termin prestanka rada u ovom trenutku nije predviđen. Tijekom uklanjanja građevina mogu se javiti negativni utjecaji na okoliš uslijed uklanjanja (rušenja) čvrstih objekata - buka, prašina. Također će se javiti i otpad nastao kao posljedica rušenja i uklanjanja objekata, kojim je bitno gospodariti sukladno Pravilniku o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest, članku 11.

Zabranjeno je opasni građevni otpad:

- odbaciti u miješani komunalni otpad,
- miješati s drugom vrstom otpada ili tvarima uključujući i građevne proizvode ili materijalima koje nemaju status otpada, osim na način određen dozvolom za gospodarenje otpadom.

Posjednik građevnog otpada dužan je, na gradilištu na kojem je taj otpad nastao, izdvojiti od drugog otpada i materijala koji nije otpad to odvojeno skladištiti sljedeći otpad prema vrstama:

1. sve količine opasnog otpada:
  - azbestni otpad,
  - otpad koji sadrži PCB (npr. transformatori i dr.),
  - otpadne električne i elektroničke uređaje i opremu koja je opasni otpad (npr. fluorescentne žarulje, štedne žarulje, i dr.),
  - elemente koji sadrže katran (npr. katranska izolacija i dr.),
  - ostali opasni otpad;
2. neopasni otpad koji čini najmanje 80% mase svog otpada nastalog na određenom gradilištu."

Gospodarenjem otpadom na način predviđen zakonskim propisima ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš.

4.18 Prekogranični utjecaj

Predmetni zahvat, dogradnja postojeće farme Gaj, nalazi se na popisu aktivnosti iz Priloga I. o potvrđivanju izmjene i dopune Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica, Sofija 27. veljače 2001. i Izmjene i dopune Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica, Cavtat 4. lipnja 2004. („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj 7/08, 1/09 - ispravak) u točki 20. *Postrojenja za intenzivni uzgoj peradi ili svinja s više od: 900 mjesta za krmače.*

Aktivnosti u Prilogu I. spomenute Konvencije smatraju se aktivnostima koje bi mogle izazvati negativne posljedice preko granica države (sukladno članku 2. Stavku 4. navedene Konvencije). Prilog III. Konvencije daje općenite kriterije za utvrđivanje značajnog utjecaja na okoliš koji su razmotreni u nastavku.

Obuhvat zahvata

Na lokaciji zahvata se nalazi postojeća farma za uzgoj prasadi Gaj kapaciteta 1400 krmača, 6 nerasta i 4700 prasadi. Planiranim zahvatom predviđeno je povećanje kapaciteta postojeće farme koja će se u tu svrhu dograditi. Ukupan kapacitet nove farme bit će 2900 krmača, 6 nerasta i 10 300 prasadi i 80 nazimica. Obuhvat planiranog zahvat je mali i iznosi 9,39 ha.

Lokacija zahvata

Za lokaciju zahvata utvrđeno je sljedeće:

- Lokacija zahvata je udaljena oko 400 m južno i zapadno od granice s Republikom Mađarskom. Najbliže naselje u Republici Mađarskoj je naselje Udvar koje se nalazi na udaljenosti od 1,6 km sjeverno od lokacije zahvata. Naselje je smješteno uz granični Prijelaz Duboševica-Udvar i zauzima površinu od 4,4 km². U naselju živi 159 stanovnika. Ostala naselja, Majša, Bezdek i Šarok, nalaze se na udaljenosti većoj od 5 km sjeverozapadno, jugozapadno i južno od lokacije zahvata.
- Planirani zahvat je smješten na poljoprivrednom području te se i u širem okruženju nalaze poljoprivredne površine.
- Lokacija zahvata nalazi se izvan zona zaštite izvorišta, izva zaštićenih područja i područja ekološke mreže.
- Najbliža područja ekološke mreže u Republici Mađarskoj su:
  - Töttösi-erdő (šifra: HUDD20065), područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove na udaljenosti od 5,5 km istočno
  - Béda-Karapancsa (šifra: HUDD10004), područje očuvanja značajno za ptice na udaljenosti 3,6 km sjeverno.
- U blizini lokacije zahvata nema zaštićenih kulturnih vrijednosti.

Utjecaji na okoliš

Većina emisija iz glavnih aktivnosti na bilo kojoj farmi svinja može se pripisati količini, strukturi i sastavu stajskog gnoja. Stoga je upravljanje stajskim gnojem (proizvedena količina, sastav, način izgnojavanja, skladištenja, obrade i primjene na poljoprivrednim površinama) glavno pitanje zaštite okoliša na farmama svinja. Najvažnije emisije koje mogu nastati tijekom rada farme su emisije amonijaka, emisije neugodnih mirisa te emisije dušika i fosfora u tlo i vode.

Rad postojeće farme Gaj reguliran je Rješenjem o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša kojim su propisane najbolje raspoložive tehnike koje farma mora primjenjivati, a kojima se sprječavaju i ili smanjuju emisije u okoliš i opterećenje okoliša. Farma je trenutno u postupku usklađivanja uvjeta iz Rješenja s Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), za intenzivan uzgoj peradi i svinja. Farma ima uveden sustav upravljanja okolišem kojim je uspostavljena te se kontrolira i prati, ukupna okolišna učinkovitost farme.

Planiranim zahvatom nisu predviđene aktivnosti koje bi mogle imati značajan negativan utjecaj na okoliš odnosno uzrokovati ozbiljne učinke na ljude i druge žive organizme.

Tehničko-tehnološko rješenje dogradnje postojeće farme Gaj obuhvatilo je sve važne aspekte važne za izvedbu i budući rad farme kako bi se mogući utjecaji na okoliš spriječili ili smanjili. Osiguran je adekvatan sustav odvodnje otpadnih voda s lokacije farme. Predviđeni objekti za držanje životinja zadovoljavaju zahtjeva za smanjenje emisija amonijaka. U cilju smanjenja emisija neugodnih mirisa gnojovka će se skladištiti u zatvorenim spremnicima, a primjena gnojovke na poljoprivrednim površinama provodit će se direktnim unošenjem u tlo. Također, uzimajući u obzir režim vjetrova šireg područja u kojem dominiraju vjetrovi iz sjeverozapadnog i zapadnog smjera te činjenicu

da se najbliže naselje u Republici Mađarskoj nalazi sjeverno od lokacije zahvata neće doći do utjecaja neugodnih mirisa uslijed rada planiranog zahvata na stanovnike u Republici Mađarskoj.

Studijom utjecaja na okoliš prepoznati su i analizirani mogući utjecaji zahvata na okoliš. Sveukupni intenzitet utjecaja ocijenjen je kao mali i ograničen je na područje lokacije zahvata i njenu bližu okolicu. Kako bi se potencijalni negativni utjecaji sveli na najmanju moguću mjeru studijom su propisane mjere zaštite okoliša kao i program praćenja stanja okoliša.

Temeljem navedenog, ne očekuje se prekogranični utjecaj planiranog zahvata.

5. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I PROGRAMA PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

5.1 Mjere tijekom pripreme i građenja

5.1.1. Opće mjere

- U okviru izrade Glavnog projekta izraditi elaborat u kojem će biti prikazan način na koji su u Glavni projekt ugrađene mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša iz Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš.
- Dovoz materijala obavljati po postojećim prometnicama.
- Svako onečišćenje tijekom izvođenja zahvata odmah sanirati.
- Opremu gradilišta, neutrošeni materijal, otpad i slično ukloniti, a okolno zemljište adekvatno sanirati, to jest dovesti u prvotno stanje.

5.1.2. Sastavnice okoliša

Vode i tlo

- Vodoistražnim radovima ispitati hidrogeološke pokazatelje, raspoloživu godišnju količinu vode, međusobni utjecaj crpljenja na zdence u okruženju i stanje podzemne vode. Vodoistražne radove mora obaviti osoba kojoj je nadležno Ministarstvo izdalo rješenje o ispunjenju posebnih uvjeta za obavljanje tih radova.
- Prometne i manipulativne površine na kojima može doći do onečišćenja uslijed obavljanja djelatnosti, izvesti vodonepropusno i redovito održavati.
- Prije ispusta pročišćenih voda u prijemnik izgraditi i obilježiti kontrolno okno za uzimanje uzoraka pročišćene vode.
- Osigurati spremnik gnojovke, dovoljnog kapaciteta da se omogući prikupljanje gnojovke za šestomjesečno razdoblje.
- Kanale i spremnik gnojovke izgraditi od vodonepropusnog materijala otpornog na amonijak i agresivne tvari iz gnojovke bez ispusta i preljeva u prirodni recipijent.

Zrak

- U slučaju povećane emisije prašine tijekom građenja, manipulativne površine prskati vodom.

Kulturna baština

- Ukoliko se tijekom građevinskih radova naiđe na arheološki nalaz, obustaviti radove te o nalazu obavijestiti nadležno tijelo za zaštitu kulturne baštine.

5.1.3. Mjere zaštite od opterećenja okoliša

Buka

- Eventualne bučne radove organizirati na način da se obavljaju tijekom dnevnog razdoblja, a samo u izuzetnim slučajevima, tijekom noći.

Otpad

- Posjednik građevnog otpada, koji skladišti građevni otpad na gradilištu na kojem je taj otpad nastao, dužan je osigurati da se građevni otpad skladišti na način da se:
  - otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju na čvrstoj površini na za to predviđenom mjestu na gradilištu,

- opasni otpad skladišti u natkrivenom spremniku ili čvrstoj zatvorenoj vreći, odnosno da je onemogućeno rasipanje, raznošenje i razlijevanje tog otpada izvan gradilišta uzrokovano vremenskim prilikama,
  - skladištenje tekućeg otpada obavlja u primarnom spremniku postavljenom na slijevnu površinu opremljenu odgovarajućim sekundarnim spremnikom sukladno uvjetima propisanim posebnim propisom koji uređuje gospodarenje otpadom,
  - skladištenje otpada koji ima svojstvo H1, H2, H3-B i/ili H12, obavlja odvojeno od drugog otpada,
  - skladištenje plinovitog otpada, obavlja u primarnim spremnicima koji se mogu hermetički zatvoriti i koji udovoljavaju posebnim propisima kojima se uređuje oprema pod tlakom.
- Posjednik građevnog otpada dužan je, najkasnije do odvoza otpadnog materijala s gradilišta odnosno do završetka radova na gradilištu:
- izdvojiti od otpada tvari, materijale i građevne proizvode, osim materijala za nasipavanje, za koje je očigledno da se mogu ponovno koristiti za istu svrhu odnosno za namjeravanu uporabu za koju su proizvedeni i to bez postupka oporabe, što uključuje i postupak pripreme za ponovnu uporabu,
  - proglasiti otpadom:
- materijal iz iskopa koji je nastao prilikom građenja građevine i koji se sukladno dokumentima projekta građenja, izrađenim sukladno propisima koji uređuju gradnju, ne ugrađuje u to građevinu i koji ne predstavlja mineralnu sirovinu sukladno posebnim propisima koji uređuju rudarstvo,
- materijal koji je nastao građenjem, održavanjem, rekonstrukcijom ili uklanjanjem građevine, osim materijala koji se koristi za građevine svrhe na tom gradilištu, kad se isti izdvoji od građevine odnosno kad prestane biti građevina koju se gradi, održava, rekonstruira odnosno uklanja.
- Otpad uz ispunjeni Prateći list predati osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.
- Voditi očevidnike o nastanku tijekom otpada za svaku vrstu otpada

5.2 Mjere tijekom korištenja

5.2.1. Sastavnice okoliša

Vode i tlo

- Prometne i manipulativne površine na kojima može doći do onečišćenja uslijed obavljanja djelatnosti, redovito održavati.
- Otpadne vode od pranja filtera iz uređaja za preradu vode pročišćavati u odgovarajućem uređaju za pročišćavanje i ispuštati u melioracijski kanal. Vrijednosti pokazatelja i onečišćujućih tvari u pročišćenim otpadnim vodama neprekidno prije ispusta u melioracijski kanal moraju biti u skladu s graničnim vrijednostima propisanim za ispuštanje u površinske vode u skladu s Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda. Uređaj za pročišćavanje redovito čistiti od nakupljenog mulja, a mulj zbrinjavati putem ovlaštenog sakupljača otpada. Ako će otpadne vode od pranja filtere iz uređaja za preradu vode sadržavati specifične onečišćujuće tvari, prioritete i prioritete opasne tvari prema prilogu 2.A., 5.A. i 6. Uredbe o standardu kakvoće voda, bit će potrebno analizirati utjecaj ispuštanja na stanje vodnog tijela i poduzeti odgovarajuće mjere.
- Otpadne vode iz dezinfekcijskih barijera i sanitarne otpadne vode prikupljati zatvorenim sustavom odvodnje u vodonepropusne sabirne jame.
- Pražnjenje vodonepropusnih sabirnih jama ugovoriti s ovlaštenom pravnom osobom.
- Osigurati poljoprivredne površine za primjenu gnojovke do graničnih vrijednosti od 170 kg N/ha.
- Gnojovku na poljoprivrednim površinama primjenjivati prema Planu upravljanja hranjivim tvarima u skladu sa zahtjevima II Akcijskog programa, uzimajući u obzir potrebe biljaka za hranjivima.
- Prije primjene gnojovke na poljoprivredne površine provoditi analize sastava gnojovke. Analize provoditi iz trenutnog uzorka uzetog iz spremnika gnojovke na sljedeće parametre: suha tvar, pH H₂O, amonijski N, ukupni N, ukupni P, ukupni K, ukupni Ca i ukupno Mg.

- U cilju planiranja godišnjeg unosa dušika, provoditi analize tla na poljoprivrednim površinama na sljedeće pokazatelje: pH-KCl, pH-H₂O, sadržaj humusa, lako pristupačnog fosfora (P₂O₅) i kalija (K₂O, sadržaj karbonata (CaCO₃), hidrolitička kiselost tla i teksturni sastav tla.

Zrak

- Koristiti zatvorene spremnike (silose) sa zatvorenim transportom hrane u proizvodne objekte.
- Primjenjivati tehnike hranidbe kojima se upravlja količinom hranjivih tvari u stočnoj hrani te faznu hranidbu životinja, ovisno o fazama i stanju životinja, s nižom količinom sirovih proteina i ukupnog fosfora i dodatkom aminokiselina.
- Pratiti emisije iz malih uređaja za loženje na plin (dva kotla snage 310 kW i 400 kW) najmanje jedanput u dvije godine
- Održavati i servisirati rashladni uređaj koji koristi 8 kg rashladne tvari R404a (6,3 kW)

5.2.2. Mjere zaštite od opterećenja okoliša

Otpad

- Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti odvojeno sakupljati i skladištiti kako bi se omogućilo gospodarenje tim otpadom.
- Skladištiti vlastiti proizvedeni otpad na mjestu nastanka odvojeno po vrstama otpada u skladištu vlastitog proizvedenog otpada najduže do jedne godine od njegova nastanka.
- Otpad skladištiti u primarnim spremnicima izrađenim od materijala otpornog na djelovanje otpada, i na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka i po potrebi nepropusno zatvaranje.
- Podna površina skladišta mora biti nepropusna za otpad koji se u njemu skladišti i izvedena na način da se rasuti otpad može jednostavno ukloniti sa podne površine.
- Medicinski otpad odvojeno sakupljati na mjestu nastanka i skladištiti u zaključano, natkriveno, privremeno skladište u kojeg je onemogućen dotok oborinskih voda na otpad. Prostor skladišta medicinskog otpada mora imati nepropusne i otporne podne površine koje se lako čiste i dezinficiraju, biti lako dostupan osoblju zaduženom za interno gospodarenje otpadom i uređajima i opremi za sakupljanje otpada biti dobro osvijetljen i ventiliran te dobro osvijetljen i ventiliran.
- Skladištenje zaraznog medicinskog otpada na temperaturi od +8 °C do +15 °C smije trajati najdulje osam dana.
- Opasni medicinski otpad mora se sakupljati u spremnicima otporni na djelovanje opasnih svojstava sadržaja, na pucanje i probijanje ako su u pitanju oštri predmeti, na agresivne kemikalije i slično te moraju dobro podnositi uobičajene uvjete postupanja i prijevoza kao što su vibracije i promjene temperature, vlažnosti i tlaka. otporni na djelovanje opasnih svojstava sadržaja, na pucanje i probijanje ako su u pitanju oštri predmeti, na agresivne kemikalije i slično te moraju dobro podnositi uobičajene uvjete postupanja i prijevoza kao što su vibracije i promjene temperature, vlažnosti i tlaka.
- Spremnici za medicinski otpad moraju biti označen natpisom koji sadrži osnovne informacije o proizvođaču otpada s nazivom ustanove i odjela, ključnom broju i nazivu vrste otpada i datumom predaje ovlaštenoj osobi.

Nusproizvodi životinjskog podrijetla

- Uginule životinje i ostale nusproizvode životinjskog podrijetla pohranjivati u odgovarajuće spremnike s uređajima za hlađenje, pravilno označavati

5.3 Mjere zaštite u slučaju nekontroliranog događaja

- Nadzirati i održavati sustav odvodnje u skladu s Planom rada i održavanja građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.
- U slučaju iznenadnog onečišćenja provesti mjere u skladu sa Operativnim planom mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda.
- Izvesti otvorene oborinske kanale oko farme za prikupljanje vode u slučaju većih količina oborina i odvođenje u melioracijske kanale.
- U slučaju poplavlivanja poduzeti potrebne interventne mjere saniranja i otklanjanja onečišćenja u skladu sa Operativnim planom interventnih mjera u slučaju izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda, organizirati provedbu mjera za trenutno sprječavanje širenja nastalog onečišćenja zatvaranjem pojedinih dijelova kanalizacije prije ispusta u melioracijski kanal, obavijestiti Centar 112, vodopravnu inspekciju
- U slučaju propuštanja spremnika gnojovke potrebno ga je isprazniti i sanirati propuštanje.
- Održavati slobodnima i propisno označenima evakuacijske putove i pristupe vatrogasnim vozilima.
- U slučaju izbijanja bolesti životinja pozvati nadležnu veterinarsku službu koja će propisati mjere daljnjeg postupanja

5.4 Mjere zaštite nakon prestanka korištenja

- Rastaviti opremu i građevine sukladno Planu razgradnje postrojenja i propisima koji u vrijeme prestanka korištenja ili uklanjanja postrojenja budu na snazi.
- Unaprijed odrediti odgovarajuću površinu na kojoj će se odvojeno sakupljati i privremeno skladištiti nastali otpad te otpad predati osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.

5.5 Program praćenja stanja okoliša

Vode i tlo

- Sustav za odvodnju, sabirne jame za gnojovku, spremnik za gnojovku i sabirne jame za otpadne vode ispitati na vodonepropusnost, strukturalnu stabilnost i funkcionalnost nakon izgradnje te kontrolu ispravnosti obavljati sukladno posebnom propisu.
- Svake godine za prethodnu kalendarsku godinu i za svaku kategoriju životinja pratiti ukupno ispušteni dušik i fosfor izračunom primjenom bilance masa na temelju unosa hrane, udjela sirovih bjelančevina u prehrani ukupnog fosfora i performansi životinja ili primjenom analize gnojovke. Dobivene vrijednosti usporediti s rasponom pridruženih vrijednosti za svaku kategoriju životinja na farmi Gaj za dušik i za fosfor sukladno propisima
- Mjerenjem crpljenih količina vode pratiti da iste ne prekoračuju količine za koje je analiziran utjecaj na vode.

Zrak

- Svake godine za prethodnu kalendarsku godinu, primjenom faktora emisije napraviti procjenu emisija amonijaka i prašine u zrak za svaku kategoriju životinja na farmi Gaj, a dobivenu vrijednost emisije amonijaka u zrak usporediti s rasponom pridruženih vrijednosti emisija amonijaka sukladno propisima
- Jednom u dvije godine provoditi se mjerenje emisija onečišćujućih tvari u zrak iz malih uređaja za loženje koje obuhvaća dimni broj, oksida dušika izražene kao NO₂ i ugljikov monoksid.
- Stavljanje rashladne opreme u uporabu prijaviti nadležnom tijelu uprave na propisanom obrascu, a za uređaj voditi servisnu karticu na propisanom obrascu te evidenciju čuvati 5 godina.
- Prilikom održavanja, servisiranja ili isključivanja uređaja iz uporabe osigurati prikupljanje kontroliranih tvari i njihovu predaju ovlaštenoj osobi te vođenje evidencija, dostave i čuvanje podataka sukladno propisima.

Buka

- Nakon puštanja postrojenja u rad provesti mjerenje buke na referentnim točkama imisije. Ukoliko izmjerene vrijednosti buke na referentnim točkama pokažu prekoračenje dozvoljenih vrijednosti, poduzeti dodatne mjere smanjenja buke kako bi se utjecaj buke koja se širi na okoliš s lokacije postrojenja sveo na dopuštenu razinu. Sljedeća mjerenja provoditi pri izmjeni dominantnih izvora buke.

Otpad

- Očevidnike o nastanku i tijeku otpada (ONTO) voditi ažurno, unositi podatke nakon svake nastale promjene stanja, podatke čuvati pet godina i dostavljati ih nadležnom tijelu.
- Podatke o otpadu dostavljati u Registar onečišćavanja okoliša sukladno posebnom propisu koji uređuje registar onečišćavanja okoliša.

Nusproizvodi životinjskog podrijetla

- Voditi dokumentaciju o predaji nusproizvoda životinjskog podrijetla.

5.6 Ocjena prihvatljivosti zahvata

Analiza mogućih umanjениh vrijednosti (gubitaka) okoliša u odnosu na moguće koristi za društvo i okoliš Pristup analizi koristi i troškova zahvata

Analiza koristi i troškova zahvata (CBA⁵) je jedan od načina ocjenjivanja prihvatljivosti zahvata na okoliš ocjenom vanjskih (eksternih) troškova i koristi. Pod pojmom vanjskih troškova i koristi misli se na koristi i troškove promatrano iz perspektive vrijednosti okoliša i interesa lokalne zajednice, odnosno na umanjene vrijednosti okoliša do kojih može doći uslijed realizacije zahvata. Prema tome, ovdje se ne radi o studiji izvodljivosti u kojoj nositelj zahvata farme s jedne strane vrednuje materijalna ulaganja (troškove) u planirani zahvat, a s druge strane materijalne koristi (prihode odnosno dobit) koje će ostvariti tijekom korištenja zahvata, dakle tijekom životnog vijeka zahvata.

Ovakvom CBA potrebno je vrednovati utjecaje zahvata na okoliš, odnosno koristi (pozitivne učinke zahvata na okoliš) i troškove, tj. negativne posljedice zahvata na okoliš. U skladu s navedenim kao najprikladnija metoda izrade CBA ovdje je primijenjena **metoda ekspertne procjene** utjecaja zahvata na okoliš.

Čitav je projekt podređen glavnom cilju - sigurnom, ekološki prihvatljivom radu farme na kojima će se proizvodnja odvijati u kontroliranim uvjetima. Zahvatom će se ostvariti višestruke koristi za lokalnu zajednicu. Nova farma će osigurati kontinuirani izvor prihoda za 12 predviđenih radnika.

Navedena proizvodnja osim direktnog zapošljavanja utječe i na indirektno zapošljavanje kod kooperanata i poslovnih partnera koji sudjeluju u različitim segmentima koji omogućuju uspješno funkcioniranje farme. Možemo navesti samo neke: nabava hrane, veterinarske usluge, komunalne usluge, prijevozničke usluge i sl. Naknade i doprinosi također su korist društvene zajednice. Za procjenu prihvatljivosti zahvata moraju se sagledati i negativni utjecaji. Prepoznati negativni utjecaji predstavljaju spomenuti eksterni trošak.

Pregled i vrednovanje utjecaja izgradnje farme na okoliš

Bitno je napomenuti da se u procjenu utjecaja na okoliš ulazi s pretpostavkom da se zahvat izvede u skladu s odobrenom dokumentacijom i uz primjenu mjera zaštite okoliša koje su propisane ovom studijom.

Tijekom izvođenja radova na izgradnji farme mogu se također javiti negativni utjecaji na okoliš. Pri procjeni eksternog troška, dakle negativnog utjecaja (uvjetno, štete) koji će nastati tijekom radova na izgradnji farme kao i tijekom rada farme, potrebno je sagledati sveukupni intenzitet utjecaja, kao jednu jedinstvenu veličinu (integralni utjecaj) koja se može pripisati realizaciji zahvata u okviru postojećih lokacijskih karakteristika, dakle u odnosu na

postojeću situaciju na lokaciji na kojoj je planiran zahvat. To se postiže identifikacijom svih pojedinačnih utjecaja na svaku pojedinu sastavnicu okoliša, kao i vrednovanjem intenziteta svakog od predviđenih utjecaja. Stoga je bitno sagledati sveukupni utjecaj farme na okoliš. Sveukupni intenzitet utjecaja farme na okoliš rezultat je uprosječenja svih „iznosa“ pojedinačnih utjecaja. Metodologija korištena za procjenu utjecaja na okoliš temelji se na modelu analogije i komparacije te na modelu ekspertne procjene.

Za vrednovanje utjecaja na okoliš odabrani su razredi negativnih utjecaja od 0 do 4.

Prije početka vrednovanja uspostavljeni su kriteriji za ocjenjivanje jačine (stupnja) utjecaja pojedinih radova na sastavnice okoliša, i to:

- 0 - promjene nema ili je zanemariva - nema utjecaja
- 1 - mala kvantitativna i/ili kvalitativna promjena - mali utjecaj
- 2 - umjerena kvantitativna i/ili kvalitativna promjena - umjereni utjecaj
- 3 - velika kvantitativna i/ili kvalitativna promjena - veliki utjecaj
- 4 - nedopustiva kvantitativna i/ili kvalitativna promjena - nedopustiv utjecaj.

Osim toga aktivnosti su razlučene u skupine koje proizvode specifične utjecaje:

- A - izgradnja farme
- B - proces proizvodnje
- C - čišćenje i dezinfekcija
- D – upravljanje otpadnim vodama, gospodarenje otpadom i nusproizvodima životinjskog podrijetla
- E – gospodarenje gnojivkom
- F - akcidentne situacije

U Tablici 34. prikazane su glavne sastavnice okoliša na koje izgradnja i rad farmi može utjecati te ocjena utjecaja pojedinih skupina radova na te sastavnice. Za ocjenu veličine/jačine tog utjecaja uspostavlja se „rang lista“ intenziteta prema maksimalnom i minimalnom mogućem broju bodova, kako slijedi:

15 - 20 nedopustiv utjecaj

Zahvat i njegova djelatnost jako utječu na okoliš te prijete uništenjem pojedinih vrijednih sastavnica okoliša ili potpunom promjenom ranijeg stanja okoliša.

10 - 15 velik utjecaj

Zahvat i njegova djelatnost utječu na pojedine vrijedne sastavnice okoliša izazivajući njihove promjene ili uništenje, ali u podnošljivoj količini i veličini (tj. u manjem broju pojedinačnih elemenata i na manjoj površini od prethodne kategorije).

5 - 10 umjereni utjecaj

Zahvat i njegova djelatnost samo će djelomice uništiti ili promijeniti neke sastavnice okoliša koji su ocjenjeni srednjom kategorijom vrijednosti okoliša na promatranom prostoru.

0 - 5 mali utjecaj

Zahvat i njegova djelatnost samo će djelomice i u malom opsegu uništiti ili promijeniti neke dijelove okoliša koji su ocjenjeni niskom do srednjom kategorijom vrijednosti okoliša na promatranom prostoru.

0 - nema utjecaja

Zahvat i njegova djelatnost neće izazvati nikakve nepovoljne utjecaje u okolišu

Tablica 31. Matrica interakcija utjecaja aktivnosti na farmi na okoliš.

PODRUČJE ZAŠTITE/ DIJELOVI OKOLIŠA	A IZGRADNJA FARME	B PROCES PROIZVODNJE	C ČIŠĆENJE I DEZINFEKCIJA	D UPRAVLJANJE OTPADNIM VODAMA I GOSPODARENJE OTPADOM I NŽP	E GOSPODARENJE GNOJOVKOM	F AKCIDENTNE SITUACIJE	UKUPNO
PRIRODA							
Geosfera							
geomorfologija	0	0	0		0	0	0
Hidrosfera							
površinske vode	1	0	1		2	1	5
podzemne vode	1	1	0		5	5	12
Biosfera							
fauna	1	0	0	1	1	2	5
flora	1	0	0	0	2	0	3
Atmosfera							
Zakiseljenje	0	1	0	0	1	1	3
NEOBNOVLJIVI RESURSI							
Tlo							
kakvoća tla	7	0	0	0	3	2	12
Voda							
Kakvoća pitke vode	0	0	0	0	2	1	3
ZAŠTITA UPOTREBE PROSTORA							
Poljoprivreda i šumarstvo							
oranice	7	0	0	1	1	1	10
šume	0	0	0	0	0	0	0
Naselja							
buka	0	0	0	0	0	1	1
mirisi	0	8	0	0	8	2	18
vizualne kvalitete	3	0	0	0	0	0	3
KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA							
Arheološka baština	0	0	0	0	0	0	0
Graditeljska baština	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	21	10	1	2	25	16	75
Ukupan intenzitet utjecaja farme na okoliš	1,4	0,05	0,06	0,13	1,6	1,06	5

Prema gornjoj matrici vrednuje se ukupni utjecaj promatranog zahvata, ali i intenzitet utjecaja pojedinih aktivnosti (aktivnosti A - F) na pojedine sastavnice okoliša. Nakon provedenog postupka ocjene, zbroj svih pojedinačnih vrijednosti utjecaja iznosi 60 bodova. Uzimajući u obzir broj razmatranih segmenata okoliša (15), dobiva se uprosječen sveukupni (integralni) utjecaj izgradnje i rada farme na okoliš, koji iznosi 5 bodova tj. ocijenjen je kao mali utjecaj (0 - 5 bodova).

Prema gornjoj matrici vrednuje se ukupni utjecaj promatranog zahvata, ali i intenzitet utjecaja pojedinih aktivnosti (aktivnosti A-E) na pojedine sastavnice okoliša.

Pregled intenziteta utjecaja koji će ostati nakon poduzimanja predloženih mjera

Intenzitet mogućih posljedica izgradnje i rada farme svrstan je na temelju provedene procjene od najjačeg prema najslabijem i prikazan u Tablici 35.

Tablica 32. Rangiranje negativnih utjecaja koji mogu nastati tijekom izgradnje i rada farme prema intenzitetu.

REDNI BROJ	POSljedICA IZGRADNJE I RADA FARME	BODOVI
1	Utjecaj neugodnih mirisa	18
2	Utjecaj na podzemne vode	12
3	Utjecaj na kakvoću tla	12
4	Utjecaj na oranice	10
5	Utjecaj na površinske vode	5
6	Utjecaj na faunu	5
7	Utjecaj na floru	3
8	Utjecaj na kakvoću pitke vode	3
9	Utjecaj na atmosferu (zakisljevanje uslijed emisija NH ₃)	3
11	Utjecaj na vizualnu kvalitetu	3
12	Utjecaj buke	1

5.7 Prijedlog ocjene prihvatljivosti zahvata na okoliš

Na lokaciji zahvata postoji farma na kojoj se nekoliko godina uzgajaju krmače i prasad. Nositelj zahvata je za navedenu farmu ishodio sve potrebne dozvole, a između ostalog i Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (KLASA: UP/I 351-02/19-45/26, URBROJ: 517-03-1-3-1-19-2 od 15. listopada 2019.). Rješenjem su propisane mjere zaštite kojih se nositelj zahvata mora pridržavati kako bi utjecaj farme na okoliš sveo na najmanju moguću mjeru.

Dogradnjom farme, kapacitet će se udvostručiti. Novi dio farme će koristiti neke objekte koji su već izgrađeni na farmi. Otpadne vode će se zbrinjavati na već postojeći način. Voda iz zdenaca će se prerađivati na postojeći način, a otpadne vode iz postrojenja za preradu vode, ispuštati, kao i do sada, nakon pročišćavanja u kanal k.č.br. 1512, k.o. Duboševica. Na dograđenom dijelu farme izgradit će se novo skladište za opasni otpad, čime će se uvjeti gospodarenja opasnim otpadom poboljšati. Realizacijom zahvata neće se uspostaviti novi nepokretni izvori emisija onečišćujućih tvari u zrak. Nositelj zahvata će gnojovkom nastalom na farmi upravljati na postojeći način odvozom na poljoprivredne površine. Primjena gnojovke provodit će se prema načelima dobre poljoprivredne prakse i preporukama II. Akcijskog programa. Proces tehnike na farmi kao i tehnike prevencije, kontrole i praćenja emisija u okoliš provodit će se u skladu s najboljim raspoloživim tehnikama za intenzivan uzgoj svinja.

Imajući u vidu pregled i vrednovanje utjecaja dogradnje farme na okoliš, ukupni utjecaj je ocijenjen kao mali utjecaj.

Svi prepoznati utjecaji navedeni su u poglavlju 4. te su u poglavlju 5. propisane mjere za njihovo smanjenje. Uz pridržavanje propisanih mjera zaštite okoliša ocjenjuje se da je zahvat prihvatljiv za okoliš.

6. NAZNAKA BILO KAKVIH POTEŠKOĆA

Prilikom prikupljanja potrebnih podataka te izrade Studije o utjecaju na okoliš, odnosno projekta, nije se naišlo na poteškoće u smislu tehničkih nedostataka, pomanjkanja znanja ili iskustva, nedostataka podatka ili sličnog.

7. POPIS PROPISA

OKOLIŠ

- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18)
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“ broj 61/14, 3/17)
- Provedbena odluka Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za intenzivan uzgoj peradi ili svinja (SL L 43, 21 .2. 2017.).
- Uredba okolišnoj dozvoli („Narodne novine“ broj 8/14, 5/18)
- Odluka o proglašenju Zakona o potvrđivanju konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica . („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj 6/96)
- Zakon o potvrđivanju izmjene i dopune konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica, Sofija 27. veljače 2001. i Izmjene i dopune konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica, Cavtat 4. lipnja 2004. („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj 7/08, 1/09 - ispravak)

PROSTORNA OBILJEŽJA

- Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19)
- Zakon o gradnji („Narodne novine“ broj 153/13, 20/17, 39/19, 125/19)

VODE

- Državni plan mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda („Narodne novine“ broj 05/11)
- Zakon o vodama („Narodne novine“ broj 66/19)
- Uredba o standardu kakvoće voda („Narodne novine“ broj 66/19)
- Pravilnik o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora („Narodne novine“ broj 97/10 i 31/13)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“ broj 26/20)
- Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“ broj 66/11 i 47/13)
- Odluka o donošenju Plana upravljanja vodnim područjima („Narodne novine“ broj 66/16)
- II Akcijski program zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ broj 60/17)
- Odluka o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ broj 130/12)
- Pravilnik o izdavanju vodopravnih akata („Narodne novine“ broj 9/20)

ZRAK

- Zakon o zaštiti zraka („Narodne novine“ broj 127/19)
- Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“ broj 77/20)
- Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“ broj 87/17)
- Pravilnik o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“ broj 129/12 i 97/13)
- Uredba o nacionalnim obvezama smanjenja emisija određenih onečišćujućih tvari u zraku u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ broj 76/18)
- Odluka o donošenju programa kontrole onečišćenja zraka za razdoblje od 2020. do 2029. godine („Narodne novine“ broj 90/19)
- Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranim stakleničkim plinovima („Narodne novine“ broj 90/14)

KLIMATSKE PROMJENE

- Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu („Narodne novine“ broj 46/20)
- Sedmo nacionalno izvješće Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) (Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, 2018.)
- Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog omotača („Narodne novine“ broj br. 127/19.)

BIOLOŠKA I KRAJOBRAZNA RAZNOLIKOST

- Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 143/08)
- Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13, 15/18, 14/19, 127/19)
- Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“ broj 80/19)
- Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže („Narodne novine“ broj 25/20, 38/20)
- Pravilnik o popisu stanišnih tipova i karti staništa (Narodne novine, broj 27/21).
- Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“ broj 144/13, 73/16)

ŠUME

- Zakon o šumama („Narodne novine“ broj 68/18, 115/18, 98/19)

OTPAD

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13, 73/17, 14/19, 98/19)
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 130/05)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 81/20)
- Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“ broj 69/16)
- Pravilnik o katalogu otpada („Narodne novine“ broj 90/15)

KULTURNA BAŠTINA

- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“ broj 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14 , 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20)
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 89/11 i 130/13)

BUKA

- Zakon o zaštiti od buke („Narodne novine“ broj 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18)
- Pravilnik o mjerama zaštite od buke izvora na otvorenom mjestu („Narodne novine“ broj 156/08)
- Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“ broj 145/04)
- Pravilnik o djelatnostima za koje je potrebno utvrditi provedbu mjera za zaštitu od buke („Narodne novine“ broj 91/07)
- Pravilnikom o načinu izrade i sadržaju karata buke i akcijskih planova planova te o načinu izračuna dopuštenih indikatora buke („Narodne novine“ broj 75/09 i 60/16 i 117/18)

POLJOPRIVREDA I STOČARSTVO

- Zakon o poljoprivredi („Narodne novine“ broj 118/18)
- Zakon o uzgoju domaćih životinja („Narodne novine“ broj 115/18)
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“ broj 20/2018, 115/18, 98/19)
- Zakon o zaštiti životinja („Narodne novine“ broj 102/17, 32/19)
- Pravilnik o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja („Narodne novine“ broj 119/10)

- Zakon o veterinarstvu („Narodne novine“ broj 82/13, 148/13, 115/18)
- Pravilnik o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja („Narodne novine“ broj 71/19)
- Zakon o provedbi uredbi Europske unije o zaštiti životinja („Narodne novine“ broj 125/13, 14/14, 92/14, 32/19)
- Zakon o provedbi Uredbe (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi stavljanja na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda („Narodne novine“ broj 39/13, 47/14)
- Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u veterinarskoj djelatnosti („Narodne novine“ broj 139/10)
- UREDBA KOMISIJE (EU) br. 294/2013 od 14. ožujka 2013. o izmjeni i ispravku Uredbe (EU) br. 142/2011 o provedbi Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi

AKCIDENTI

- Zakon o zaštiti na radu („Narodne novine“ broj 71/14, 118/14, 154/14, 94/18, 96/18)
- Zakon o zaštiti od požara („Narodne novine“ broj 92/10)
- Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari („Narodne novine“ broj 44/14, 31/17 i 45/17)

8. POPIS LITERATURE

- Opis i grafički prikaz građevine br. 55/2020, prosinac 2020., R projekt d.o.o. iz Osijeka..
- Šimundić, Z., Laušin, Z. (2009): Tehničko izvješće o izvedbi eksploatacijskog zdenca na lokaciji farme Gaj, Vodovod-Osijek d.o.o., Osijek.
- Studija o utjecaju na okoliš Izmjena zahvata građevine za intenzivan uzgoj svinja farma Gaj ukupnog kapaciteta 2800 krmača, Hrvatski centar za čistiju proizvodnju, prosinac 2015.
- Zahtjev za pristup informacijama (KLASA: 008-02/20-02/739; URBROJ 15-20-1 od 9. studenoga. 2020.)
- Prostorni plan Osječko-baranjske županije (Županijski glasnik broj 1/02 i 4/103/16, 5/16, 6/16, 5/20, 7/20).
- Prostorni plan uređenja Općine Draž (Službeni glasnik Općine Draž broj 3/05, 5/11, 9/14, 9/15, 4/18, 7/18- ispravak i 5/20-pročišćeni tekst).
- Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020
- Strategija razvoja Općine Draž, 2020
- Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs, 2017.
- The Farm Carbon Toolkit (FCT), Pig Production, <https://farmcarbontoolkit.org.uk/toolkit/pig-production>
- The EU pig meat sector, EPRS-European Parliamentary Research Service, September 2020., [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/652044/EPRS_BRI\(2020\)652044_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/652044/EPRS_BRI(2020)652044_EN.pdf)
- Izvješće o inventaru stakleničkih plinova na području Republike Hrvatske za razdoblje 1990.-2018., NIR 2020, Republika Hrvatska Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, lipanj 2020.
- Informativno izvješće o inventaru emisija onečišćujućih tvari u zrak na području Republike Hrvatske 2020. (za razdoblje 1990. - 2018.), Republika Hrvatska Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, veljača 2020.
- Izvješće o praćenju kvalitete zraka na području Republike Hrvatske za 2018. godinu, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, listopad 2019.
- EMEP / EEA priručniku "Tehnička uputa za pripremu nacionalnih inventara emisija" (2019.),
- MARTINOVIĆ, J. (2000): Tla u Hrvatskoj, Državna uprava za zaštitu okoliša, Zagreb
- KRALIK, G., G. KUŠEC, D. KRALIK, V. MARGETA (2007): Svinjogojstvo - biološki i zootehnički principi, Grafika Osijek, Osijek
- UREMOVIĆ, M., Z. UREMOVIĆ (1997): Svinjogojstvo, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb
- Sedmo nacionalno izvješće Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC), Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, rujan 2018.
- Jačanje kapaciteta Ministarstva zaštite okoliša i energetike za prilagodbu klimatskim promjenama te priprema Nacrta Strategije prilagodbe klimatskim promjenama Broj ugovora: TF/HR/P3-M1-O1-0101, Produktivnost 2.3.1.: izvještaj o procijenjenim utjecajima i ranjivosti na klimatske promjene po pojedinim sektorima, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, 2017.
- Rezultati klimatskog modeliranja na sustavu HPC Velebit za potrebe izrade nacrta Strategije prilagodbe klimatskim promjenama Republike Hrvatske do 2040. s pogledom na 2070. i Akcijskog plana, svibanj 2017.,
- Bardi, A.; Papini, P.; Quaglino, E.; Biondi, E.; Topić, J.; Milović, M; Pandža, M.; Kaligarič, M.; Oriolo, G.; Roland, V.; Batina, A.; Kirin, T. (2016): Karta prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih Staništa Republike Hrvatske. AGRISTUDIO s.r.l., TEMI S.r.l., TIMESIS S.r.l., HAOP., Antičić, O.; Kušan, V.; Jelaska, S.; Bukovec, D.; Križan, J.; Bakran-Petricioli, T.; Gottstein-Matočec, S.
- Karta prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske (2016. godina)
- Prethodna procjena rizika od poplava 2018., Hrvatske vode, 2019.
- Glavni provedbeni planu obrane od poplava, Hrvatske vode, ožujak 2018
- ENVI atlas okoliša, <http://envi.azo.hr>
- https://meteo.hr/klima.php?section=klima_podaci&param=k1&Grad=osijek .
- <https://hrvatske-ceste.hr/hr/stranice/promet-i-sigurnost/dokumenti/14-brojenje-prometa>

9. PRILOZI

1. Suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i
održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš
KLASA: UP/I 351-02/17-08/38
URBROJ: 517-06-2-1-1-17-2
Zagreb, 14. veljače 2018.

2. 1. METIS d.d.
Uprava
ZAPRIMLJENO
dana 19-02-2018
sat i minuta _____
paraf _____

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju odredbe članka 42. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13 i 78/15), povodom zahtjeva pravne osobe METIS d.d., Kukuljanovo 414, Kukuljanovo, za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, donosi

SUGLASNOST

- I. Pravnoj osobi METIS d.d., Kukuljanovo 414, Kukuljanovo, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:
  1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije,
  2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš,
  3. Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća,
  4. Izrada programa zaštite okoliša,
  5. Izrada izvješća o stanju okoliša,
  6. Izrada izvješća o sigurnosti,
  7. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš,
  8. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća,
  9. Izrada i /ili verifikacija posebnih elaborata, proračuna i projekcija za potrebe sastavnica okoliša,
  10. Izrada izvješća o proračunu (inventaru) emisija stakleničkih plinova i drugih emisija onečišćujućih tvari u okoliš,

11. Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti,
  12. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša,
  13. Obavljanje stručnih poslova za potrebe sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja,
  14. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishoda znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“ i znaka EU Ecolabel,
  15. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša Prijatelj okoliša.
- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke izdaje se na razdoblje od tri godine.
- III. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.
- IV. Uz ovo rješenje prileži popis zaposlenika ovlaštenika: voditelja stručnih poslova u zaštiti okoliša i stručnjaka.

O b r a z l o ž e n j e

Pravna osoba, METIS d.d., Kukuljanovo 414, Kukuljanovo, je podnijela 29. studenoga 2017. godine zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno članku 41. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13 i 78/15).

Uz zahtjev METIS d.d., je sukladno članku 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 57/10, u daljnjem tekstu: Pravilnik), dostavio sljedeće dokaze: Izvadak iz sudskog registra; preslike diploma i potvrde Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za zaposlene stručnjake: Domagoja Kriškovića dipl.ing.preh.tehn., Daniele Krajina, dipl.ing.biol.-ekol. Ivane Dubovečak, dipl.ing.biol.-ekol. i Morane Belamarić Šaravanja, dipl.ing.biol., univ.spec.oecoing., opis radnog iskustva zaposlenika; popis radova u čijoj su izradi sudjelovali uz preslike naslovnih stranica iz kojih je razvidno svojstvo u kojem su sudjelovali; ovjerenu izjavu o raspolaganju radnim prostorom i odgovarajućom opremom te kopiju ugovora o zakupu poslovnog prostora.

U postupku je obavljen uvid u zahtjev i priloženu dokumentaciju te je utvrđeno da stručnjak Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biol., ispunjava propisane uvjete za voditelja stručnih poslova za sve vrste poslova osim izrade izvješća o sigurnosti, kao i da Domagoj Krišković dipl.ing.preh.tehn. zadovoljava za poslove izrade sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća, izradu dokumentacije vezane za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temelnog izvješća, izradu izvješća o proračunu (inventaru emisija stakleničkih plinova i drugih emisija onečišćujućih tvari u okoliš, obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša te izrade elaborata u postupcima ishoda znaka Prijatelj okoliš i EU Ecolabel kao voditelj prema članku 7. Pravilnika – najmanje pet godina radnog iskustva za navedene grupe poslova iz točke I izreke ovog rješenja, ispunjava uvjete. Zahtjev za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša iz točke I. izreke ovog rješenja je osnovan za navedene poslove.

P O P I S zaposlenika ovlaštenika:Metis d.d.,Kukuljanovo 414, Kukuljanovo, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva KLASA: UP/I 351-02/17-08/38; URBROJ: 517-06-2-1-2-17-2 od 18. prosinca 2017.		
<i>STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA prema članku 40. stavku 2. Zakona</i>	<i>VODITELJI STRUČNIH POSLOVA</i>	<i>ZAPOSLENI STRUČNJACI</i>
1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije	Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biol., univ.spec.oecoling.	Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.tehn. Daniela Krajina, dipl.ing.biol-ekol. Ivana Dubovečak, dipl.ing.biol-ekol.
2.Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš.	Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biol., univ.spec.oecoling.	Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.tehn. Daniela Krajina, dipl.ing.biol-ekol. Ivana Dubovečak, dipl.ing.biol-ekol.
8. Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća	Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biol., univ.spec.oecoling. Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.tehn.	Daniela Krajina, dipl.ing.biol-ekol. Ivana Dubovečak,dipl.ing.biol-ekol.
9. Izrada programa zaštite okoliša	Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biol., univ.spec.oecoling. Daniela Krajina, dipl.ing.biol-ekol.	Ivana Dubovečak, dipl.ing.biol-ekol.
10. Izrada izvješća o stanju okoliša	Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biol., univ.spec.oecoling.	Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.tehn. Daniela Krajina, dipl.ing.biol-ekol. Ivana Dubovečak, dipl.ing.biol-ekol.
11. Izrada izvješća o sigurnosti	Daniela Krajina, dipl.ing.biol.ekol. Ivana Dubovečak,dipl.ing.biol.ekol.	Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biol., univ.spec.oecoling. Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.tehn.
12. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš	Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biol., univ.spec.oecoling.	Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.tehn. Daniela Krajina, dipl.ing.biol-ekol. Ivana Dubovečak, dipl.ing.biol-ekol.
13.Izrada posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša	Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biol., univ.spec.oecoling. Daniela Krajina, dipl.ing.biol-ekol.	Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.tehn. Ivana Dubovečak, dipl.ing.biol-ekol.
14. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća	Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biol., univ.spec.oecoling. Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.tehn.	Daniela Krajina, dipl.ing.biol-ekol. Ivana Dubovečak,dipl.ing.biol-ekol.
16. Izrada izvješća o proračunu (inventaru) emisija stakleničkih plinova i drugih emisija onečišćujućih tvari u okoliš	Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biol., univ.spec.oecoling. Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.tehn.	Daniela Krajina, dipl.ing.biol-ekol. Ivana Dubovečak,dipl.ing.biol-ekol.

20. Izrada i/ili verifikacija posebnih elaborata, proračuna, i projekcija za potrebe sastavnica okoliša	Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biolo., univ.spec.oecoloing.	Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.tehn. Daniela Krajina, dipl.ing.biolo-ekol. Ivana Dubovečak, dipl.ing.biolo-ekol.
21. Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijetnje opasnosti	Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biolo., univ.spec.oecoloing.	Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.tehn. Daniela Krajina, dipl.ing.biolo-ekol. Ivana Dubovečak, dipl.ing.biolo-ekol.
23. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša	Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biolo., univ.spec.oecoloing. Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.tehn.	Daniela Krajina, dipl.ing.biolo-ekol. Ivana Dubovečak, dipl.ing.biolo-ekol.
24. Obavljanje stručnih poslova za potrebe sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja	voditelji kao i pod točkom 23.	stručnjaci kao i pod točkom 23.
25. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishođenja znaka zaštite okoliša o Prijatelji okoliša i znaka EU Ecolabel	voditelji kao i pod točkom 23.	stručnjaci kao i pod točkom 23.
26. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša Prijatelji okoliša.	voditelji kao i pod točkom 23.	stručnjaci kao i pod točkom 23.

Ove činjenice utvrđene su uvidom u dostavljenu dokumentaciju svakog pojedinog stručnjaka, kopije stručnih radova u kojima su sudjelovali, popis radova i naslovne stranice, a koje stranka navodi kao relevantne.

Slijedom naprijed navedenog prema članku 42. stavku 3. Zakona o zaštiti okoliša suglasnost se izdaje s rokom važnosti kako stoji u točki II. izreke ovoga rješenja.

Točka III. izreke ovoga rješenja temeljena je na odredbi članka 40. stavka 8. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. izreke ovoga rješenja temelji se na naprijed izloženom utvrđenom činjeničnom stanju.

UPUTA O PRAVNOM LJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Rijeci, Barčićeva 5, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim bilježima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16).

Destaviti:

1. Metis d.d., Kukuljanovo 414, 51227 Kukuljanovo, (R, s povratnicom!)
2. Uprava za inspeksijske poslove, ovdje
3. Očevidnik, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/3717 111 fax: 01/3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i
održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I 351-02/17-08/38
URBROJ: 517-03-1-2-21-4
Zagreb, 9. ožujka 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, na temelju odredbe članka 42. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18), a u vezi s člankom 71. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 118/18), te u vezi s člankom 130. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09), rješavajući povodom zahtjeva ovlaštenika METIS d.d., Kukuljanovo 414, Kukuljanovo, radi izdavanja ovlaštenja, donosi:

RJEŠENJE

- I. Pravnoj osobi METIS d.d., Kukuljanovo 414, Kukuljanovo, OIB:19158233033, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša prema članku 40. stavku 2. Zakona o zaštiti okoliša:
  1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš(u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije
  2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš.
  8. Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća
  9. Izrada programa zaštite okoliša,
  10. Izrada izvješća o stanju okoliša,
  11. Izrada izvješća o sigurnosti,
  12. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš,
  14. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća,
  16. Izrada i /ili verifikacija posebnih elaborata, proračuna i projekcija za potrebe sastavnica okoliša,

20. Izrada izvješća o proračunu (inventaru) emisija stakleničkih plinova i drugih emisija onečišćujućih tvari u okoliš
  21. Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijetee opasnosti,
  23. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša,
  24. Obavljanje stručnih poslova za potrebe sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja
  25. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishođenja znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“ i znaka EU Ecolabel
  26. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša Prijatelj okoliša.
- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša.
  - III. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.
  - IV. Uz ovo rješenje priloži popis zaposlenika ovlaštenika i sastavni je dio ovog rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Pravna osoba METIS d.d., Kukuljanovo 414, Kukuljanovo, OIB:19158233033 (u daljnjem tekstu: stranka) je podnijela 12. veljače 2021. godine zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno članku 41. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18), a u vezi s člankom 71. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 118/18). Ovlaštenik je tražio uvođenje na popis zaposlenika kao voditelja stručnih poslova Ivanu Dubovečak, dipl.ing.biol.ekol. za stručne poslove pod točkama 1., 2., 8., 11., 12., 20., 23., 24., 25. i 26. Na popis zaposlenika kao voditelja je traženo i uvrštavanje Domagoja Kriškovića, dipl.ing.preh.tehn. za stručne poslove pod točkama 8., 9., 10., 12., 14., 16., 20., 21., 23., 24., 25. i 26. Za stručne poslove pod točkama 9. i 11. predlažu voditeljicu Danielu Krajinu, dipl.ing.biol.ekol. Za sve stručne poslove na popis stručnih poslova traži se uvrštavanje novih stručnjaka Lidiju Maškarin, struč.spec.ing.sec. i Mirnu Perović Komadina, mag.educ.polytech.et.inf., univ.spec.oecoing. Dosadašnji voditelj stručnih poslova Morana Belamarić Šaravanja, dipl.ing.biol., više nije zaposlenik stranke.

Uz zahtjev je stranka dostavila elektronički zapis Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i preslike diploma za stručnjake Lidiju Maškarin, struč.spec.ing.sec. i Mirnu Perović Komadina, mag.educ.polytech.et.inf., univ.spec.oecoing. te popis stručnih podloga (reference) za predložene voditelje.

U provedenom postupku Ministarstvo je izvršilo uvid u zahtjev, podatke i dokumente dostavljene uz zahtjev, a osobito u popis stručnih podloga (reference) navedenih predloženih voditelja stručnih poslova. Slijedom toga Ministarstvo je utvrdilo da stručnjaci Lidija Maškarin, struč.spec.ing.sec. i Mirna Perović Komadina, mag.educ.polytech.et.inf., univ.spec.oecoing. ispunjavaju uvjete za stručnjake, jer imaju minimalno 3 godine radnog iskustva i visoku stručnu spremu te se mogu uvesti na popis zaposlenika. Iz popisa se izostavlja Morana Belamarić Šaravanja dipl.ing.biol.

Iz Rješenja (KLASA: UP/I 351-02/17-08/38; URBROJ: 517-06-2-1-1-17-2 od 14. veljače 2018. godine) koje je ovo Ministarstvo izdalo stranci razvidno je da je predloženi voditelj Domagoj Krišković, dipl.ing.preh.tehn. za poslove pod točkama 8., 14., 16., 23., 24., 25. i 26. bio voditelj stručnih poslova i za ostale tražene stručne poslove ispunjava uvjete za voditelja jer ima odgovarajuće izradene dokumente (reference), dok se za ostale stručne poslove uvrštava među stručnjake. Daniela Krajina, dipl.ing.bioLekol. u istom je rješenju bila voditelj za stručne poslove pod točkama 9. i 11. i može se uvrstiti na popis kao voditelj za tražene stručne poslove, dok za ostale stručne poslove ispunjava uvjete za stručnjaka. Ivana Dubovečak, dipl.ing.bioLekol. ispunjava uvjete za voditelja stručnih poslova pod rednim brojevima 1., 2., 8., 11., 12., 20., 23., 24., 25. i 26. na temelju dostavljenih dokaza i može se uvrstiti među voditelje tih stručnih poslova, dok se za ostale stručne poslove uvrštava među stručnjake kao i na prethodno izdanom rješenju.

Isto tako Ministarstvo je utvrdilo da se stručni posao izrade posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša pod točkom 13. sukladno izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 118/18) više ne nalazi na popisu poslova zaštite okoliša koje obavljaju ovlaštenici.

Slijedom naprijed navedenog prema članku 42. stavku 3. Zakona o zaštiti okoliša suglasnost se izdaje s rokom važnosti kako stoji u točki II. izreke ovoga rješenja.

Slijedom navedenoga, utvrđeno je kao u točkama od I. do IV. izreke ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Rijeci, Barčičeva 5, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Uredbi o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 i 128/19).

U prilogu: Popis zaposlenika ovlaštenika

Dostaviti:

1. Metis d.d., Kukuljanovo 414, 51227 Kukuljanovo (**R, s povratnicom!**)
2. Očevidnik, ovdje
3. Državni inspektorat, Šubićeva 29, Zagreb

POPIS zaposlenika ovlaštenika:Metis d.d.,Kukuljanovo 414, Kukuljanovo, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva KLASA: UPI/ 351-02/17-08/38; URBROJ: 517-03-1-2-21-4 od 9. ožujka 2021.		
<i>STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA</i> <i>prema članku 40. stavka 2. Zakona</i>	<i>VOĐITELJI STRUČNIH POSLOVA</i>	<i>ZAPOSLENI STRUČNJACI</i>
1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije	Ivana Dubovežak, dipl.ing.biol-ekol.	Domagoj Krišković, dipl.ing.pech.tehn. Daniela Krajina, dipl.ing.biol-ekol. Lidija Maškarić, struč.spec.ing.sec. Mima Perović Komadina, mag.educ.polytech.et.inf., univ.spec.occioing
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš.	vođitelj naveden pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
3. Izrada dokumentacije vezane za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća	Domagoj Krišković, dipl.ing.pech.tehn. Ivana Dubovežak, dipl.ing.biol-ekol.	Daniela Krajina, dipl.ing.biol-ekol. Lidija Maškarić, struč.spec.ing.sec. Mima Perović Komadina, mag.educ.polytech.et.inf., univ.spec.occioing
9. Izrada programa zaštite okoliša	Domagoj Krišković, dipl.ing.pech.tehn. Daniela Krajina, dipl.ing.biol-ekol.	Ivana Dubovežak, dipl.ing.biol-ekol. Mima Perović Komadina, mag.educ.polytech.et.inf., univ.spec.occioing Lidija Maškarić, struč.spec.ing.sec.
10. Izrada izvješća o stanju okoliša	Domagoj Krišković, dipl.ing.pech.tehn.	Daniela Krajina, dipl.ing.biol-ekol. Ivana Dubovežak, dipl.ing.biol-ekol. Lidija Maškarić, struč.spec.ing.sec.
11. Izrada izvješća o sigurnosti	Daniela Krajina, dipl.ing.biol.ekol. Ivana Dubovežak, dipl.ing.biol-ekol.	Domagoj Krišković, dipl.ing.pech.tehn.
12. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš	vođitelji navedeni pod točkom 8.	stručnjaci kao i pod točkom 8.
14. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća	vođitelj naveden pod točkom 10.	Daniela Krajina, dipl.ing.biol-ekol. Ivana Dubovežak, dipl.ing.biol-ekol. Lidija Maškarić, struč.spec.ing.sec. Mima Perović Komadina, mag.educ.polytech.et.inf., univ.spec.occioing
16. Izrada izvješća o proračunu (inventaru) emisija stakleničkih plinova i drugih emisija onečišćujućih tvari u okoliš	vođitelj naveden pod točkom 10.	stručnjaci navedeni pod točkom 14.

20. Izrada i/ili verifikaciju posebnih elaborata, proračuna, i projekcija za potrebe sastavnica okoliša	voditelji navedeni pod točkom 8.	stručnjaci navedeni pod točkom 8.
21. Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijetnje opasnosti	voditelj naveden pod točkom 10.	stručnjaci navedeni pod točkom 14.
23. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša	voditelji navedeni pod točkom 8.	stručnjaci navedeni pod točkom 8.
24. Obavljanje stručnih poslova za potrebe sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja	voditelji navedeni pod točkom 8.	stručnjaci navedeni pod točkom 8.
25. Izrada elaborat o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishođenja znaka zaštite okoliša «Priatelji okoliša» i znaka EU Ecolabel.	voditelji navedeni pod točkom 8.	stručnjaci navedeni pod točkom 8.
26. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša Prijatelji okoliša.	voditelji navedeni pod točkom 8.	stručnjaci navedeni pod točkom 8.

2. Rješenje o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

Uprava za zaštitu prirode

KLASA: UP/I 612-07/20-60/73

URBROJ: 517-05-2-2-20-2

Zagreb, 31. prosinca 2020.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja temeljem članka 30. stavka 4. vezano za članak 29. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), a povodom zahtjeva nositelja zahvata Belje plus d.o.o., Industrijska zona 1, Meće, HR-31326 Darda, za Prethodnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu „Izgradnja građevina radi povećanja proizvodnih kapaciteta na postojećoj svinjogojskoj repro farmi Gaj u katastarskoj općini Duboševica“ na području Osječko-baranjske županije, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Planirani zahvat „Izgradnja građevina radi povećanja proizvodnih kapaciteta na postojećoj svinjogojskoj repro farmi Gaj u katastarskoj općini Duboševica“ na području Osječko-baranjske županije, nositelja zahvata Belje plus d.o.o., Industrijska zona 1, Meće, HR-31326 Darda, prihvatljiv je za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.
- III. Ovo Rješenje izdaje se na rok od četiri godine.

Obrazloženje

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu Ministarstvo), zaprimilo je 17. prosinca 2020. godine zahtjev nositelja zahvata Belje plus d.o.o., Industrijska zona 1, Meće, HR-31326 Darda, za provedbu postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za izmjenu zahvata građevine za intenzivan uzgoj svinja na farmi Gaj u Općini Draž, na novoj čestici koja će biti formirana od k.č.br. 1501/3 i dio k.č.br. 1501/2 k.o. Duboševica. U zahtjevu su sukladno odredbama članka 30. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode navedeni svi podaci o nositelju zahvata, podaci o lokaciji zahvata s kratkim opisom, lokaciji zahvata u odnosu na područja ekološke mreže te situacijskim prikazom postojećih i planiranih objekata na farmi Gaj (Zahtjev za prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu, Belje plus d.o.o., prosinac 2020).

U provedbi postupka ovo Ministarstvo je razmotrilo predmetni zahtjev, priloženu dokumentaciju, podatke o ekološkoj mreži (područja ekološke mreže, ciljne vrste i stanišne tipove, ciljeve očuvanja) te je utvrdilo sljedeće.

Zahvatom je planirana dogradnja postojeće farme Gaj za uzgoj prasadi čime će se ukupni kapacitet povećati s 1400 krmača na 2900 krmača. Planirana je izgradnja sljedećih građevina: spojni hodnik pripusta, pripust krmača, čekalište – grupni boksovi, prasilište, uzgajalište prasadi, agregat – nadstrešnica, 2 spremnika gnojovke, sabirna jama, silosi, bunar, interne ceste, ograda i mosna (kolska) vaga. Glavni proizvodni objekti bit će povezani u jednu cjelinu. Priklučenje građevne čestice farme na javnu prometnu površinu ostvaren je postojećim priključkom s jugoistočne strane preko javne ceste na k.č.br. 1513 k.o. Duboševica. Elektroopskrba i plinoopskrba farme osigurana je postojećim priključcima na javnu elektroenergetsku i plinsku mrežu. Postojeća farma Gaj ima riješenu vodoopskrbu putem vlastitog bunara na lokaciji zahvata a planirana je izgradnja i dodatnog bunara na samoj farmi. Sustav javne odvodnje nije izgrađen. Tehnološke otpadne vode od pranja proizvodnih objekata ispuštat će se kroz rešetke u objektima i zajedno s gnojovkom odvoditi u vodonepropusnu sabirnu jamu te dalje u spremnik za gnojovku. Sadržaj lagune odvozit će se na poljoprivredne površine.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19) planirani zahvat se nalazi izvan područja ekološke mreže. Najbliža područja ekološke mreže su Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) „HR2001309 Dunav S od Kopačkog rita“ i Područje očuvanja značajno za ptice (POP) „HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje“ na udaljenosti od oko 6,7 km od lokacije zahvata. POVS „HR2001309 Dunav S od Kopačkog rita“ objavljeno je u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/97 od 28. studenog 2019. o donošenju trinaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za kontinentalnu biogeografsku regiju. Navedeno POVS područje je kao područje od značaja za Zajednicu (SCI) prvotno potvrđeno Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2015/69 od 3. prosinca 2014. o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za kontinentalnu biogeografsku regiju, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015). POP „HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje“ je kao područje posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno potvrđeno 17. listopada 2013. godine Uredbom o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/13), a ciljevi očuvanja za navedeno POP područje propisani su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže („Narodne novine“, br. 25/20 i 38/20).

Prema Karti prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske (2016.), lokacija zahvata obuhvaća stanišne tipove *J. Izgrađena i industrijska staništa* i I.2.1. *Mozaici kultiviranih površina*. S obzirom na to da je zahvatom planirano povećanje proizvodnih kapaciteta na postojećoj svinjogojskoj farmi Gaj te zbog promijenjenih uvjeta u prirodnim staništima i lokaliziranog dosega mogućih utjecaja može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljne vrste i stanišne tipove navedenih područja ekološke mreže.

Slijedom provedenog postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, analizom mogućih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, uzevši u obzir lokaciju planiranog zahvata izvan područja ekološke mreže, kao i lokaliziran doseg mogućih utjecaja, ocijenjeno je da se za planirani zahvat može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je stoga riješeno kao u izreci. Sukladno navedenom za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

U skladu s odredbom članka 27. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode, za zahvate za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza procjene utjecaja na okoliš. Prethodna ocjena obavlja se prije pokretanja postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Člankom 29. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi Prethodnu ocjenu za zahvate za koje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš ili postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu kojim se uređuje zaštita okoliša i za zahvate čiji se obuhvat nalazi na području dvije ili više jedinica područne (regionalne) samouprave i/ili Grada Zagreba.

Prema članku 30. stavku 4. Zakona o zaštiti prirode ako nadležno tijelo isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu, stoga je riješeno kao u izreci.

Prema članku 43. stavku 1. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje izdaje se na rok od četiri godine.

U skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja se inspekciji zaštite prirode.

Također, ovo Rješenje objavljuje se na internetskoj stranici Ministarstva, a u skladu s odredbama članka 44. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Belje plus d.o.o., Industrijska zona 1, Mece, HR-31326 Darda (R s povratnicom);
2. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Šubićeva 29, HR-10000 Zagreb (elektroničkom poštom: pisarnica.dirh@dirh.hr);
3. U spis predmeta, ovdje;

3. Potvrda o usklađenosti s prostorno -planskom dokumentacijom

REPUBLIKA HRVATSKA

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJEL ZA PROSTORNO
UREĐENJE, GRADITELJSTVO I
ZAŠTITU OKOLIŠA

KLASA: 350-01/20-01/516
URBROJ: 2158/1-01-16/36-20-2 MP
Osijek, 22.12.2020. godine

Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Osječko-baranjske županije, povodom zahtjeva tvrtke BELJE plus d.o.o., 31326 Darda, Sv. Ivana Krstitelja 1a, na temelju članka 117. stavka 1. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), te članka 80. stavka 2. točke 3. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine" broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), izdaje

POTVRDU

o usklađenosti planiranog zahvata

Potvrđuje se da je planirani zahvat: *Izgradnja građevina radi povećanja proizvodnih kapaciteta na postojećoj svinjogojskoj repro farmi Gaj na lokaciji k.č.br. 1501/3 i dijelu 1501/2 k.o. Duboševica*, usklađen s važećim:

- Prostornim planom Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik Osječko-baranjske županije" broj 1/02., 4/10., 3/16., 5/16., 6/16.-pročišćeni tekst, 5/20. i 7/20.-pročišćeni tekst.) i

- Prostornim planom uređenja Općine Draž ("Službeni glasnik Općine Draž" broj 3/05., 5/11., 9/14., 9/15., 4/18., 7/18.-ispravak i 5/20.-pročišćeni tekst).

Obrazloženje

Tvrtka BELJE plus d.o.o., 31326 Darda, Sv. Ivana Krstitelja 1a, podnijela je dana 16.12.2020. godine zahtjev za izdavanje Potvrde o usklađenosti planiranog zahvata: *Izgradnja građevina radi povećanja proizvodnih kapaciteta na postojećoj svinjogojskoj repro farmi Gaj na lokaciji k.č.br. 1501/3 i dijelu 1501/2 k.o. Duboševica* s važećim dokumentima prostornog uređenja u svrhu postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Uz zahtjev je priložen opis i grafički prikaz građevine broj: 55/2020 od prosinca 2020. godine, projektant Patrik Reisz, dipl. ing. grad., broj ovlaštenja G 3966.

Planirani zahvat nalazi se unutar obuhvata:

- Prostornog plana Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik Osječko-baranjske županije" broj 1/02., 4/10., 3/16., 5/16., 6/16.-pročišćeni tekst, 5/20. i 7/20.-pročišćeni tekst.) i

- Prostornog plana uređenja Općine Draž ("Službeni glasnik Općine Draž" broj 3/05., 5/11., 9/14., 9/15., 4/18., 7/18.-ispravak i 5/20.-pročišćeni tekst).

Uvidom u gore navedene planove te opis i prikaz građevine utvrđeno je da se planirani zahvat nalazi izvan granica građevinskog područja na zemljištu namjene "P1 – Osobito vrijedno obradivo tlo".

Planirani zahvat udaljen je cca 2,30 km od najbližeg građevinskog područja - naselja Duboševica te je udaljen više od 200 m od ruba zemljišnog pojasa državne ceste D7.

Slijedom navedenog utvrđeno je da je planirani zahvat usklađen s važećim Prostornim planom Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik Osječko-baranjske županije" broj 1/02., 4/10., 3/16., 5/16., 6/16.-pročišćeni tekst, 5/20. i 7/20.-pročišćeni tekst.) i Prostornim planom uređenja Općine Draž ("Službeni glasnik Općine Draž" broj 3/05., 5/11., 9/14., 9/15., 4/18., 7/18.-ispravak i 5/20.-pročišćeni tekst) te je izdana tražena Potvrda.

Upravna pristojba prema Tarifnom broju 1. i 4. Uredbe o tarifi upravnih pristojbi ("Narodne novine" broj 8/17., 37/17., 129/17., 18/19. i 97/19.) plaćena je u iznosu 40,00 kuna.

DOSTAVITI:

1. BELJE plus d.o.o., 31326 Darda, Sv. Ivana Krstitelja 1a,
2. Arhiva.

4. Izvod iz zemljišnih knjiga

NESLUŽBENA KOPIJA

REPUBLIKA HRVATSKA

Općinski sud u Osijeku
ZEMLJIŠNOKNJIZNI ODJEL BELI MANASTIR
Stanje na dan: 11.12.2020. 23:12

Venficirani ZK uložak

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Broj ZK uložka: 793

Broj zadnjeg dnevnika: Z-5325/2019
Aktivne plombe:

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

A Posjedovnica PRVI ODJELJAK

Rbr.	Broj zemljišta (kat. čestice)	Oznaka zemljišta	Površina			Primjedba
			jutro	čhv	m2	
1.	1501/2	ORANICA GAJ			48204	Pripis iz uložka 743
		UKUPNO:			48204	

B Vlastovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Primjedba
2.	Vlasnički dio: 1/1 BELJE PLUS D.O.O., OIB: 35385249539, SVETOG IVANA KRSTITELJA 1A, 31326 DARDA	

C Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Iznos	Primjedba
	Tereta nema!		

Potvrđuje se da ovaj izvadak odgovara stanju zemljišne knjige na datum 11.12.2020.

NESLUŽBENA KOPIJA

REPUBLIKA HRVATSKA

Općinski sud u Osijeku
ZEMLJIŠNOKNJIZNI ODJEL BELI MANASTIR
Stanje na dan: 11.12.2020. 23:12

Verificirani ZK uložak

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Broj ZK uložka: 792

Broj zadnjeg dnevnika: Z-20852/2019
Aktivne plombe:

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

A Posjedovnica PRVI ODJELJAK

Rbr.	Broj zemljišta (kat. čestice)	Oznaka zemljišta	Površina			Primjedba
			jutro	čhv	m2	
1.	1501/3	GAJ			65014	
		PARKIRALIŠTE			147	
		ORANICA			9692	
		GOSPODARSKO DVORIŠTE			30700	
		CESTA			512	
		ORANICA			12559	
		SPREMNIK, Duboševica, GAJ			636	
		SPREMNIK, Duboševica, GAJ			636	
		UPRAVNA ZGRADA, Duboševica, GAJ 3			242	
		NADSTREŠNICA, Duboševica, GAJ			16	
		POMOĆNA ZGRADA, Duboševica, GAJ			174	
		GOSPODARSKA ZGRADA, Duboševica, GAJ			1477	
		GOSPODARSKA ZGRADA, Duboševica, GAJ			3008	
		GOSPODARSKA ZGRADA, Duboševica, GAJ			2736	
		POMOĆNA ZGRADA, Duboševica, GAJ			15	
		POMOĆNA ZGRADA, Duboševica, GAJ			59	
GOSPODARSKA ZGRADA, Duboševica, GAJ			2326			
SPREMNIK, Duboševica, GAJ			79			
2.	1501/48	GAJ			37	
		ORANICA			37	
		UKUPNO:			65051	

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Verificirani ZK uložak
Broj ZK uložka: 792

DRUGI ODJELJAK

Rbr.	Sadržaj upisa	Primjedba
4.1	Zaprimljeno 21.11.2014. broj Z-3014/14 Po službenoj dužnosti, a u smislu odredbi čl. 149. Zakona o gradnji (NN.153/13) zabilježuje se da je za zgrade (farma prasadi Gaj) izgrađene na kč.br.1501/3 upisane u A, priložena uporabna dozvola klasa:UP/I-361-05/14-01/47 od 27.10.2014.g. Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja Zagreb.	

B

Vlastovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Primjedba
6.	Vlasnički dio: 1/1 BELJE PLUS D.O.O., OIB: 35385249539, SVETOG IVANA KRSTITELJA 1A, 31326 DARDA	

C

Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Iznos	Primjedba
1.			
1.1	Zaprimljeno 22.08.2016.g. pod brojem Z-19100/2016 UKNJIŽBA, STVARNA SLUŽNOST na k.č. 1501/3, UGOVOR O OSNIVANJU PRAVA SLUŽNOSTI, BR. OV-10093/16 22.07.2016, PUNOMOĆ BR. OV-15514/14 16.10.2014, radi izgradnje, držanja, pristupa i održavanja građevine Dalekovod DV 10 (20) kV TS priključeni za TS Farma Gaj i Transformatorska stanica TS 10(20)/0,4 kV Farma Gaj, za korist: HEP - OPERATER DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA D.O.O., ELEKTROSLAVONIJA OSLJEK, OIB: 46830600751, ŠETALIŠTE KARDINALA FRANJE ŠEPERA 1A, 31000 OSLJEK		
2.			
2.1	Zaprimljeno 11.11.2016.g. pod brojem Z-25379/2016 UKNJIŽBA, ZALOŽNO PRAVO, SPORAZUM O OSIGURANJU NOVČANE TRAŽBINE, BR. OV-10788/16 08.11.2016, u iznosu od 5.049.000,00 EUR u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Addiko Bank d.d., uvećano za kamate i ostale troškove i naknade, za korist: ADDIKO BANK D.D., OIB: 14036333877, SLAVONSKA AVENIJA 6, 10000 ZAGREB	5.049.000,00 EUR	GLAVNI ULOŽAK
2.2	Zaprimljeno 11.11.2016.g. pod brojem Z-25379/2016 ZABILJEŽBA, OBVEZA BRISANJA HIPOTEKE, sukladno članku 347 st.3 ZV.		na 2.1
2.3	Zaprimljeno 11.11.2016.g. pod brojem Z-25379/2016 ZABILJEŽBA, SPOREDNI ULOŽAK, SPORAZUM O OSIGURANJU NOVČANE TRAŽBINE, BR. OV-10788/16 08.11.2016, određen z.k.ul.br. 1423 k.o. Branjin Vrh.		na 2.1
3.			

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Verificirani ZK uložak
Broj ZK uložka: 792

C
Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Iznos	Primjedba
3.4	Zaprimljeno 09.12.2019.g. pod brojem Z-20852/2019 UKNJIŽBA, ZALOŽNO PRAVO, PRIJEDLOG ZA ISPRAVAK UPISA 05.12.2019, na temelju ugovora o zasnivanju založnog prava ovjeren pod br. OV-1861/2019 od 15.11.2019., punomoći od 15.11.2019., ovjerenog prijevoda punomoći od 15.11.2019., izvotka od 15.11.2019., ovjerenog prijevoda izvotka od 15.11.2019 radi osiguranja novčane tražbine na temelju Paralelnog duga i u skladu s Ugovorom o upisu obveznica i na temelju bilo kojeg Dokumenta o financiranju prema bilo kojem Obvezniku (ili društvu Fortenova TopCo) u iznosu od 1.187.000.000,00 EUR (milijarda sto osamdeset sedam milijuna eura) uvećano za kamate, u svakom slučaju, zajedno sa svim troškovima, naknadama i izdacima koji nastanu založnom vjerovniku u svezi sa zaštitom, očuvanjem i izvršavanjem svojih prava koji proizlaze i bilo kojeg Dokumenta o financiranju, svim novčanim sredstvima, obvezama i tražbinama koje nastanu ili proizađu iz bilo kojih izmjena ili povećanja broja ili sadržaja Obveznica izdanih u skladu s bilo kojim Dokumentom o financiranju ili obveza i odgovornosti povezanih s tim dokumentima, za korist: LUCID TRUSTEE SERVICES LIMITED, OIB: 03390511719, LONDON, LONDON WALL, BUILDING 1 1-5 LONDON WALL BUILDINGS 6TH FLOOR, LONDON, VELIKA BRITANIJA	1.187.000.000,00 EUR	Sporedni uložak na 3.1
3.5	Zaprimljeno 09.12.2019.g. pod brojem Z-20852/2019 ZABILJEŽBA, GLAVNI ULOŽAK, zajedničke hipoteke zk.ul.br.6826 k.o. Zagreb.		na 3.1, 3.2

Potvrđuje se da ovaj izvadak odgovara stanju zemljišne knjige na datum 11.12.2020.

5. Analitički izvještaji o sastavu gnojovke

KLASA: 320-02/19-12/00083

URBROJ: 350-15912-19-1

Datum: 21.03.2019.

ISPITNI IZVJEŠTAJ br. G 13 /19

Naručitelj ispitivanja / primatelj ispitnog izvješća:	BELJE d.d. PC Ratarstvo		
Adresa:	Osječka 2a 31300 Beli Manastir	Tel:	091 1790 157
		Fax:	marija.vuckovic@belje.hr
		e-mail:	
		MB/OIB:	92404445155
Vrsta ispitivanog uzorka:	gnojovka	Broj uzoraka:	1
Datum prijema:	27. 02. 2019.	Datum obrade:	27. 02. 2019. - 12. 03. 2019.
Laboratorijski broj (LB):	G 7 /19		
Oznaka zahtjeva naručitelja:	Zahtjev za analizu 18 /19	Narudžbenica br.	3019003219
Opis i stanje uzorka:	Stanje uzorka svojstveno uzorku		
Uzorkovao:	naručitelj ispitivanja		
Napomena:	farma Gaj		

redni broj	Analiza	G	7 /19
1.	suha tvar	0,99 %	0,90 kg/t
*2.	pH H ₂ O	6,73	
*3.	ukupni N	0,18 %	1,80 kg/t
*4.	N / NH ₄	0,12 %	1,20 kg/t
5.	ukupni P	2,20 %/ST	0,22 kg/t
6.	ukupni K	7,02 %/ST	0,69 kg/t
7.	ukupni Ca	2,71 %/ST	0,27 kg/t
8.	ukupni Mg	1,70 %/ST	0,17 kg/t

Metode ispitivanja:

1. određivanje suhe tvari – gravimetrijska metoda
  2. * određivanje pH u H₂O – HRN EN 13037:1999
  3. * određivanje sadržaja ukupnog dušika - modifikirana metoda po Kjeldahl-u
  4. * određivanje sadržaja amonijskog dušika – metoda po Bremner-u
  5. određivanje sadržaja ukupnog fosfora (P) - mokro razaranje (spektrofotometrijska metoda)
  6. određivanje sadržaja ukupnog kalija (K) - mokro razaranje (plamenofotometrijsko određivanje)
  - 7.-8. određivanje sadržaja ukupnog Ca i Mg – mokro razaranje, atomska apsorpcijska spektrofotometrija
- * analiziran svježi uzorak

Ovaj ispitni izvještaj se odnosi na gore opisani uzorak, primljen navedenog datuma pod navedenom oznakom

Kontrola podataka
 rukovoditelj Odsjeka za kemiju i mikrobiologiju
 Silvana Lončarić, dipl. ing.

Odobrio
 rukovoditelj Odjela laboratorija
 Ivana Zegnal, dipl.ing

KLASA:
URBROJ:

Datum: 30.09.2019.

neslužbeni primjerak

ISPITNI IZVJEŠTAJ br. G- 61 /19

Naručitelj ispitivanja / primaatelj ispitnog izvješća	Belje plus d.o.o. PC Rastarstvo		
Adresa:	Osječka 2a 31300 Beli Manastir	Tel:	091 1790 157
		Fax:	marija.vutkovic@belje.hr
		e-mail:	
		MIB/OIB:	35385249539
Vrsta ispitivanog uzorka:	gnojovka	Broj uzorka:	1
Datum prijema:	08. 07. 2019.	Datum obrade:	08. 07. 2019. - 25. 07. 2019.
Laboratorijski broj (L.B.):	G 31 /19		
Oznaka zahtjeva naručitelja:	Zahtjev za analizu 117 /19	Naručbenica br.	3019007141
Opis i stanje uzorka:	Stanje uzorka svojstveno uzorku		
Uzorkovao:	naručitelj ispitivanja		
Napomena:	farma Gaj		

redni broj	Analiza	G	31 /19
1.	suha tvar	0,80 %	8,00 kg/t
*2.	pH H ₂ O	7,62	
*3.	ukupni N	0,20 %	2,00 kg/t
*4.	N / NH ₄	0,13 %	1,30 kg/t
5.	ukupni P	1,93 %/ST	0,15 kg/t
6.	ukupni K	5,9 %/ST	0,47 kg/t
7.	ukupni Ca	3,75 %/ST	0,30 kg/t
8.	ukupni Mg	1,74 %/ST	0,14 kg/t

Metode ispitivanja:

1. određivanje suhe tvari – gravimetrijska metoda
2. * određivanje pH u H₂O – HEN EN 12057:1999
3. * određivanje sadržaja ukupnog dušika - modificirana metoda po Kjeldahlu
4. * određivanje sadržaja amonijakog dušika – metoda po Bremner-u
5. određivanje sadržaja ukupnog fosfora (P) - mikro razrjevanje (spektrofotometrijska metoda)
6. određivanje sadržaja ukupnog kalija (K) - mikro razrjevanje (plamskofotometrijsko određivanje)
- 7.-8. određivanje sadržaja ukupnog Ca i Mg – mikro razrjevanje, atomsko apsorpcijska spektrofotometrija

* analiziran njeđni uzorak

Ovaj ispitni izvještaj se odnosi na gore opisani uzorak, primjerak narednog datuma pod navedenom oznakom

Kontrola podataka
rukovoditelj Odsjeka za kemiju i mikrobiologiju
Silvana Lončarić, dipl. ing.

Odobrio
rukovoditelj Odsjeka laboratorija
Ivana Zegnal, dipl.ing

KLASA:
URBROJ:

neslužbeni primjerak

Datum: 04.05.2020.

ISPITNI IZVJEŠTAJ br. G- 16 /20

Naručitelj ispitivanja / primatelj ispitnog izvješća:	Belje plus d.o.o. PC Ratarstvo		
Adresa:	Osječka 2a 31300 Beli Manastir	Tel:	091 1790 157
		Fax:	marija.vučković@belje.hr
		e-mail:	
		MB/OIB:	35385249539
Vrsta ispitivanog uzorka:	gnojovka	Broj uzoraka:	1
Datum prijema:	28. 02. 2020.	Datum obrade:	28. 02. 2020. - 24. 04. 2020.
Laboratorijski broj (LB):	G 8 /20		
Oznaka zahtjeva naručitelja:	Zahtjev za analizu 16 /20	Narudžbenica br.	3020004183
Opis i stanje uzorka:	Stanje uzorka svojstveno uzorku		
Uzorkovao:	naručitelj ispitivanja		
Napomena:	farma Gaj		

redni broj	Analiza	G	8 /20
1.	suha tvar	0,78 %	7,80 kg/t
*2.	pH H ₂ O	7,32	
*3.	ukupni N	0,15 %	1,50 kg/t
*4.	N / NH ₄	0,09 %	0,90 kg/t
5.	ukupni P	2,30 %/ST	0,18 kg/t
6.	ukupni K	6,1 %/ST	0,48 kg/t
7.	ukupni Ca	2,59 %/ST	0,20 kg/t
8.	ukupni Mg	2,51 %/ST	0,20 kg/t

Metode ispitivanja:

1. određivanje suhe tvari – gravimetrijska metoda
  2. * određivanje pH u H₂O – HRN EN 13037:1999
  3. * određivanje sadržaja ukupnog dušika - modificirana metoda po Kjeldahl-u
  4. * određivanje sadržaja amonijskog dušika – metoda po Bremner-u
  5. određivanje sadržaja ukupnog fosfora (P) - mokro razaranje (spektrofotometrijska metoda)
  6. određivanje sadržaja ukupnog kalija (K) - mokro razaranje (plamenfotometrijsko određivanje)
  - 7.-8. određivanje sadržaja ukupnog Ca i Mg – mokro razaranje, atomska apsorpcijska spektrofotometrija
- * analiziran svježi uzorak

Ovaj ispitni izvještaj se odnosi na gore optani uzorak, primljen navedenog datuma pod navedenom oznakom

Kontrola podataka
rukovoditelj Odsjeka za kemiju i mikrobiologiju
Silvana Lončarić, dipl. ing.

Odobrio
rukovoditelj Odjela laboratorija
Ivana Zegnal, dipl.ing

KLASA:
URBROJ:

neslužbeni primjerak

Datum: 22.07.2020.

ISPITNI IZVJEŠTAJ br. G- 61 /20

Naručitelj ispitivanja / primatelj ispitnog izvješća:	Belje plus d.o.o. PC Ratarstvo		
Adresa:	Osječka 2a 31300 Beli Manastir	Tel:	091 1790 157
		Fax:	marija.vučković@belje.hr
		e-mail:	
		MB/OIB:	35385249539
Vrsta ispitivanog uzorka:	gnojovka	Broj uzoraka:	1
Datum prijema:	26. 06. 2020.	Datum obrade:	26. 06. 2020. - 22. 07. 2020.
Laboratorijski broj (LB):	G 24 /20		
Oznaka zahtjeva naručitelja:	Zahtjev za analizu 97 /20	Narudžbenica br.	0
Opis i stanje uzorka:	Stanje uzorka svojstveno uzorku		
Uzorkovao:	naručitelj ispitivanja		
Napomena:	farma Gaj		

redni broj	Analiza	G 24 /20	
1.	suha tvar	1,22 %	12,20 kg/t
*2.	pH H ₂ O	7,61	
*3.	ukupni N	0,22 %	2,20 kg/t
*4.	N / NH ₄	0,15 %	1,50 kg/t
5.	ukupni P	2,45 %/ST	0,30 kg/t
6.	ukupni K	5,8 %/ST	0,71 kg/t
7.	ukupni Ca	2,67 %/ST	0,33 kg/t
8.	ukupni Mg	1,86 %/ST	0,23 kg/t

Metode ispitivanja:

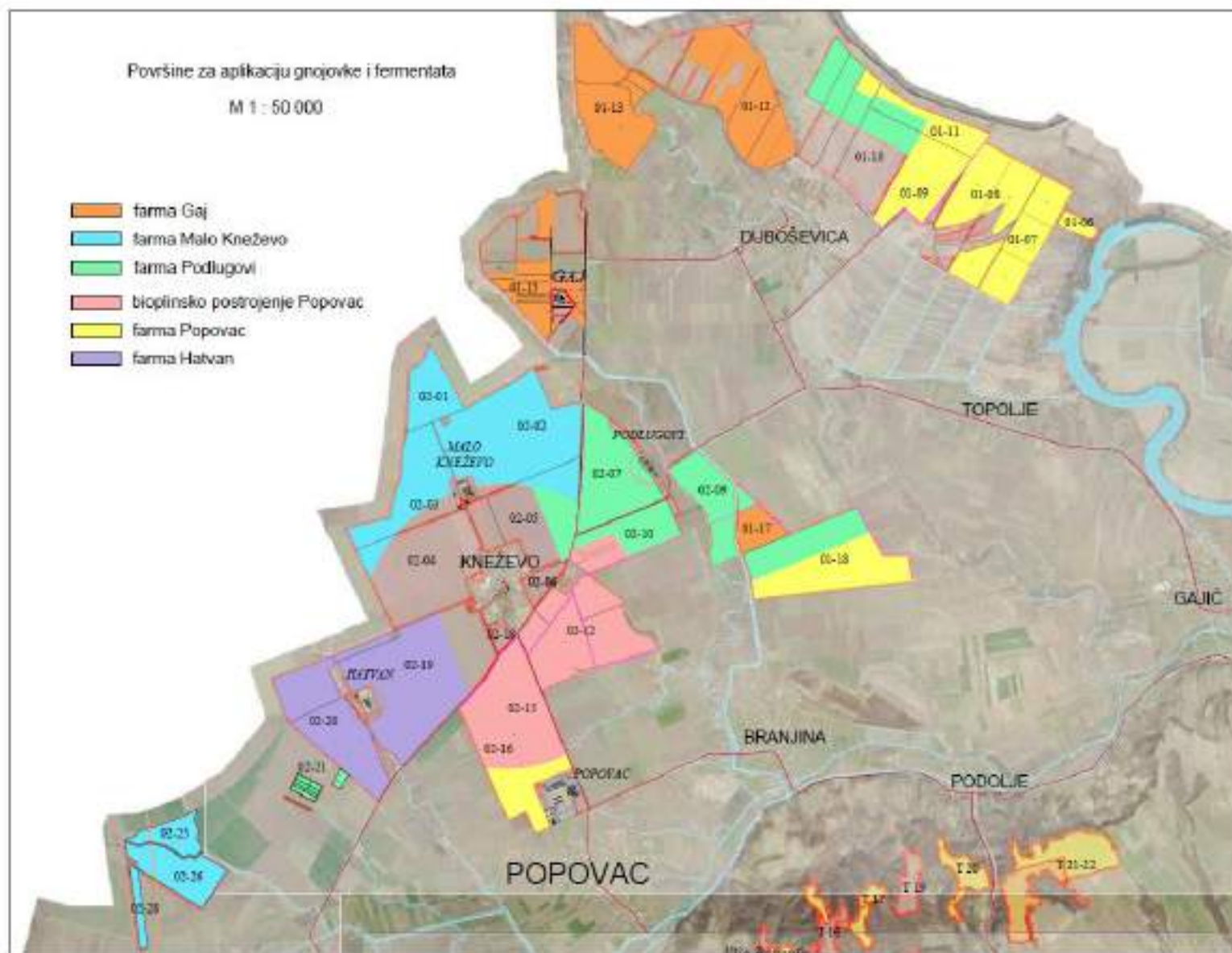
1. određivanje suhe tvari – gravimetrijska metoda
  2. * određivanje pH u H₂O – HRN EN 13037:1999
  3. * određivanje sadržaja ukupnog dušika - modificirana metoda po Kjeldahl-u
  4. * određivanje sadržaja amonijskog dušika – metoda po Bremner-u
  5. određivanje sadržaja ukupnog fosfora (P) - mokro razaranje (spektrofotometrijska metoda)
  6. određivanje sadržaja ukupnog kalija (K) - mokro razaranje (plamenfotometrijsko određivanje)
  - 7.-8. određivanje sadržaja ukupnog Ca i Mg – mokro razaranje, atomska apsorpcijska spektrofotometrija
- * analiziran svježi uzorak

Ovaj ispitni izvještaj se odnosi na gore opisani uzorak, primljen navedenog datuma pod navedenom oznakom

Kontrola podataka
rukovoditelj Odsjeka za kemiju i mikrobiologiju
Silvana Lončarić, dipl. ing.

Odobrio
rukovoditelj Odjela laboratorija
Ivana Zegnal, dipl.ing

6. Pregledna karta poljoprivrednih površina za primjenu gnojovke

7. Izvješća o rezultatima pretraživanja otpadnih voda od pranja filtera na farmi Gaj

Croatiakontrola

d.o.o. za kontrolu robe
Cargo Superintendence Corporation

PC LABORATORIJ

Analitički broj: 20/otp/2965

Zagreb, 06.02.2020.

Analitičko izvješće br. 20/otp/2965

Naziv uzorka:	1. Belje plus d.o.o., PC Svinjogojstvo, Farma Gaj	20/otp/2965
Vrsta uzorka:	Otpadna voda	
Nalogodavac:	BELJE PLUS d.o.o., Svetog Ivana Krstitelja 1A, 31326 Darda, OIB: 35385249539	
Zapisnik broj:	25/DK/2020	
Uzorak dostavljen:	04.02.2020.	
Ispitivanje započeto:	04.02.2020.	
Ispitivanje završeno:	06.02.2020.	
Vrsta ispitivanja:	Fizikalno-kemijsko ispitivanje otpadne vode prema zahtjevima Pravilnika o граниčnim vrijednostima emisije otpadnih voda za ispuštanje u površinske vode (NN 80/13, NN 43/14, NN 27/15, NN 03/16).	
Zaključak:	Uzorak otpadne vode uzet s KO, PC Svinjogojstvo, Farma Gaj i Podlugovi, od kupca Belje d.d. odgovara zahtjevima navedenim u Pravilniku o граниčnim vrijednostima emisije otpadnih voda za ispuštanje u površinske vode (NN 80/13, NN 43/14, NN 27/15, NN 03/16).	
Zaključak dao:	Ančić Mario	

Voditelj PC Laboratorij:
Goran Stuhne, dipl. ing. kemije
EUROINSPEKT CROATIAKONTROLA
d.o.o. C12
ZAGREB - Karlovačka cesta 4L

Napomene:

Ovu analitičko izvješće se odnosi na gore opisani uzorak, prispio navedenog datuma, pod navedenom oznakom.

Nije dopušteno neovlašteno umnožavanje izvješća.

Nije dopušteno isticanje imena Euroinspekta Croatiakontrola d.o.o. u svrhu reklamiranja proizvoda.

*Metode obuhvaćene područjem akreditacije

*F- fleksibilno područje akreditacije

Zaključak, izjava o sukladnosti, izjave o klasifikaciji nisu u području akreditacije.

Rješenje o ispunjenju posebnih uvjeta za obavljanje djelatnosti uzimanja uzoraka i ispitivanja voda (NN 74/13 i NN 140/15) -
Ovlaštenje Ministarstva zaštita okoliša i energetike za uzimanje uzoraka i ispitivanje voda, Klasa UP/I-325-07/19-02/07, UrBroj:
517-07-1-2-1-18-3, od 02. listopada 2019.

Analitičko izvješće isključivo s potpisom ovjerenim štambiljem Croatiakontrola predstavlja javnu ispravu.

Analički broj: 20/otp/2965

Zagreb, 06.02.2020.

Rezultati analize

20/otp/2965: Belje plus d.o.o., PC Svinjogojstvo, Farma Gaj

Mjesto uzorkovanja: KO nakon prerade pitke vode, farma Gaj, Duboševica

Uzorkovanje obavio: Dražen Kundih

Opis uzorka: Datum uzimanja uzorka: 04.02.2020.

Vrijeme početka uzorkovanja: 10:50 h

Vrijeme završetka uzorkovanja: 11:00 h

Vremenske prilike: suho

Temperatura zraka (izmjerena prilikom uzorkovanja): 10,0 °C

Temperatura vode (izmjerena prilikom uzorkovanja): 11,4 °C

Protok: <0,1 l/s

Senzorska svojstva: Bistra tekućina, bez boje i mirisa.

Ekologija okoliša - fizikalno-kemijski pokazatelji

Parametar	Jedinica mjere	Rezultat	MDK	Odgovara	Metoda
* Boja	-	bez	bez	da	HRN EN ISO 7887:2012_dio 1
* pH		7,3 (kod 25°C)	6,5 - 9,0	da	HRN EN ISO 10523:2012
* Taložive tvari	ml/h	< 0,1	0,5	da	DIN 38409 (9):1980
* Suspendirana tvar	mg / l	10	35	da	HRN EN 872:2008

Analičar: Anamari Majdandžić mag.oecol.

Ekologija okoliša - metali

Parametar	Jedinica mjere	Rezultat	MDK	Odgovara	Metoda
Mangan (Mn)	mg / l	<0,100	2	da	HRN EN ISO 8288:1998
Željezo (Fe)	mg / l	<0,100	2	da	HRN EN ISO 8288:1998

Analičar: Iva Rihtarić mag. ing. techn. aliment.

----- KRAJ ANALITIČKOG IZVJEŠĆA -----

EUROINSPEKT CROATIAKONTROLA
d.o.o. C12
ZAGREB - Karlovačka cesta 4L

- = analit nije pronađen u koncentraciji većoj od granice određivanja (GO)

MDK=maksimalno dopuštena količina

Mjerna nesigurnost (U) izražava se samo za rezultat veći od MDK

* Metode obuhvaćene područjem akreditacije

OB PO 78/1 / Izdanje 1.

Karlovačka cesta 4L, 10 000 Zagreb, Hrvatska

Matični broj: 3710661; OIB: 50024748563

e-mail: info@croatikontrola.hr

Str. 2/2

tel.: 01/48 17 215

fax: 01/48 17 191

www.croatikontrola.hr

Croatiakontrola

Eurofins Croatiakontrola d.o.o.
Karlovačka cesta 4L, 10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +3851 4817 215
Fax: +3851 4817 191
info@croatiakontrola.hr
www.croatiakontrola.hr

Analitički broj: **20/otp/36369**

Zagreb, **01.12.2020.**

Analitičko izvješće br. **20/otp/36369**

Naziv uzorka: **1. Belje plus d.o.o., PC Svinjogojstvo, Farma Gaj** **20/otp/36369**
Vrsta uzorka: Otpadna voda
Nalogodavac: **BELJE PLUS d.o.o., Svetog Ivana Krstitelja 1A, 31326 Darda, OIB: 35385249539**
Zapisnik broj: 593/DK/2020
Uzorak dostavljen: 12.11.2020.
Ispitivanje započeto: 12.11.2020.
Ispitivanje završeno: 01.12.2020.
Vrsta ispitivanja: Fizikalno-kemijsko ispitivanje otpadne vode prema zahtjevima Pravilnika o граниčnim vrijednostima emisije otpadnih voda za ispuštanje u površinske vode (NN 26/2020).
Zaključak: Uzorak otpadne vode uzet s KO, PC Svinjogojstvo, Farma Gaj i Podlugovi, od kupca Belje d.d. **odgovara** zahtjevima navedenim u Pravilniku o граниčnim vrijednostima emisije otpadnih voda za ispuštanje u površinske vode (NN 26/2020).
Zaključak dao: Ančić Mario

Voditelj PC Laboratorij:
Goran Stuhne, dipl. ing. kemije

EUROFINS CROATIAKONTROLA
d.o.o. 23
Karlovačka cesta 4L, 10000 Zagreb

Napomene:

Ovo analitičko izvješće se odnosi na gore opisani uzorak, prispio navedenog datuma, pod navedenom oznakom.

Nije dopušteno neovlašteno umnožavanje izvješća.

Nije dopušteno izdavanje imena Eurofins Croatiakontrola d.o.o. u svrhu reklamiranja proizvoda.

*Metode obuhvaćene područjem akreditacije

*F- fleksibilno područje akreditacije

Zaključak, izvjava o sukladnosti, izvjava o klasifikaciji su u području akreditacije ako se odnose na ispitane parametre metodama obuhvaćenim područjem akreditacije.

Rješenje o ispunjenju posebnih uvjeta za obavljanje djelatnosti uzimanja uzoraka i ispitivanja voda [NN 74/13 i NN 140/15] - Ovlaštenje Ministarstva zaštita okoliša i energetike za uzimanje uzoraka i ispitivanje voda, Klasa UP/I-325-07/19-02/07, UrBroj: 517-07-1-2-1-18-3, od 02. listopada 2019.

Analitičko izvješće isključivo s potpisom ovjerenim štambiljom Croatiakontrola predstavlja javnu ispravu. (OB PO 78/1 /Izdavanje 2.)

Direktor: Franko Debonja

Trgovački sud u Zagrebu: MBS 088105450
Temejni kapital: 5.874.400,00 kn uplaćen u cijelosti.
Matični broj: 3750661
OIB: 50024748993

IBAN: HR27 2407 0001 1006 5012 8,
OTP banka Hrvatska d.d., SWIFT OTPVHR2X
IBAN: HR08 2360 0001 1016 1642 2,
Zagrebačka banka d.d., SWIFT ZABAHR2X

Gafta FOSFA

59: 1/2

Analitički broj: 20/otp/36369

Zagreb, 01.12.2020.

Rezultati analize

20/otp/36369: Belje plus d.o.o., PC Svinjogojstvo, Farma Gaj

Mjesto uzorkovanja: KO nakon prerade pitke vode, farma Gaj, Duboševica

Uzorkovanje obavio: djelatnik Croatiakontrola Dražen Kundih

Opis uzorka: Datum uzimanja uzorka: 12.11.2020.

Vrijeme početka uzorkovanja: 11:10 h

Vrijeme završetka uzorkovanja: 11:20 h

16:00 h

Vremenske prilike: suho

Temperatura zraka (izmjerena prilikom uzorkovanja): 8,0 °C

Temperatura vode (izmjerena prilikom uzorkovanja): 14,2 °C

Protok: - l/s

Vrijeme zaprimanja uzorka u laboratorij:

Senzorska svojstva: Bistra tekućina, bez boje i mirisa.

Ekologija okoliša - fizikalno-kemijski pokazatelji

Parametar	Jedinica mjere	Rezultat	MDK	Odgovara	Metoda
* Boja	-	bez	bez	da	HRN EN ISO 7887:2012, dio 1
* pH		7,6 (kod 25,0°C)	6,5 - 9,0	da	HRN EN ISO 10523:2012
* Taložive tvari	ml/h	<0,1	0,5	da	DIN 38409 (9):1980
* Suspendirana tvar	mg / l	11	35	da	HRN EN 872:2008

Analitičar: Zrinka Čović Jakelić mag.chem.

Ekologija okoliša - metali

Parametar	Jedinica mjere	Rezultat	MDK	Odgovara	Metoda
Mangan (Mn)	mg / l	<0,001	2	da	HRN EN ISO 17294-2:2008
Željezo (Fe)	mg / l	<0,010	2	da	HRN EN ISO 17294-2:2008

Analitičar: Iva Rihtarić mag. inq. techn. aliment.

----- KRAJ ANALITIČKOG IZVJEŠĆA -----

MDK=maksimalno dopuštena količina

Mjerna nesigurnost (U) izražava se na zahtjev kupca i za rezultat veći od MDK

EUROFINS CROATIAKONTROLA
d.o.o.
Karlovačka cesta 41, 10000 Zagreb
str. 2/2

eurofins | Croatiakontrola

Eurofins Croatiakontrola d.o.o.
 Karlovačka cesta 41, 10000 Zagreb, Hrvatska
 Tel: +3851 4817 215
 Fax: +3851 4817 191
 info@croatiakontrola.hr
 www.croatiakontrola.hr

Zagreb, 17.02.2021.

Analitički broj: 21/otp/196

Analitičko izvješće br. 21/otp/196

21/otp/196

Naziv uzorka: 1. Belje plus d.o.o., PC Svinjogojstvo, Farma Gaj

Vrsta uzorka: Otpadna voda

Nalogodavac: BELJE PLUS d.o.o., Svetog Ivana Krstitelja 1A, 31326 Darda, OIB: 35385249539

Zapisknik broj: 25/DK/21

Uzorak dostavljen: 03.02.2021.

Ispitivanje započeto: 03.02.2021.

Ispitivanje završeno: 16.02.2021.

Vrsta ispitivanja: Fizikalno-kemijsko ispitivanje otpadne vode prema zahtjevima Pravilnika o граниčnim vrijednostima emisije otpadnih voda za ispuštanje u površinske vode (NN 26/2020).

Zaključak: Uzorak otpadne vode uzet s KO, PC Svinjogojstvo, Farma Gaj i Podlugovi, od kupca Belje plus d.o.o. odgovara zahtjevima navedenim u Pravilniku o граниčnim vrijednostima emisije otpadnih voda za ispuštanje u površinske vode (NN 26/2020).

Zaključak dao: Ančić Mario

Voditelj PC laboratorij:
 Goran Stuhne, dipl. ing. kemije

(Signature)
 D. O. O. CROATIAKONTROLA
 d.o.o. 25
 Karlovačka cesta 41, 10000 Zagreb

Napomena:
 Ovo analitičko izvješće se odnosi na gore navedeni uzorak, prispio navedenog datuma, pod navedenim oznakom. Nije dopušteno komercijalno umnožavanje izvješća. Nije dopušteno nitičanje imena Eurofins Croatiakontrola d.o.o. u svrhu reklamiranja proizvoda. *Metode određivanja potpunoj akreditaciji
 → Tehnička podrška akreditaciji
 Zaključak, izjava o isključivosti odgovora i Vlasništvo: su u potpunoj akreditaciji ako se odnose na ispitane parametre metodama određivanja potpunoj akreditaciji.

Kyčevljeva ul. 10, Zagreb, Hrvatska
 Odbor za upravljanje poslovanjem udruga za obavljanje djelatnosti uzimanja uzoraka i ispitivanja voda (ZU) NN 146/13 - Odbor za upravljanje poslovanjem udruga za obavljanje djelatnosti uzimanja uzoraka i ispitivanja voda, Odbor NN 125-07/15-02/01, 17/000, 3.17-01.1-2.1.15.1, od 04. listopada 2015.

Analitičko izvješće izdano u potpunosti odgovarajućim standardima Croatiakontrola prema upravnim ODR PD 76/1, Podluga 2.2

Evotek - Poslovanje | Trgovački sud u Zagrebu, MB 30020402
 Osnovni kapital: 5.074.400,00 kn - isplatio u cijelosti
 Matični broj: 112961
 OIB: 300204020

0011 4817 2017 0001 0001 0011 A
 0111 Poslovanje udruga za obavljanje djelatnosti uzimanja uzoraka i ispitivanja voda (ZU) NN 146/13
 Odbor za upravljanje poslovanjem udruga za obavljanje djelatnosti uzimanja uzoraka i ispitivanja voda, Odbor NN 125-07/15-02/01, 17/000, 3.17-01.1-2.1.15.1, od 04. listopada 2015.

Gafo respa

Str. 2/2

euofins | Croatiakontrola

Zagreb, 17.02.2021.

Analitički broj: 21/otp/196

Rezultati analize

21/otp/196: Belje plus d.o.o., PC Svinjogojstvo, Farma Gaj

Mjesto uzorkovanja: KD nakon prerade pitke vode, farma Gaj, Duboševica
 Uzorkovanje obavio: djelatnik Croatiakontrola Dražen Kundih
 Opis uzorka: Datum uzimanja uzorka: 03.02.2021.
 Vrijeme početka uzorkovanja: 10:10 h
 Vrijeme završetka uzorkovanja: 10:20 h
 Vrijeme zaprimanja uzorka u laboratorij: 14:00 h
 Vremenske prilike: suho
 Temperatura zraka (izmjerena prilikom uzorkovanja): 4,0°C
 Temperatura vode (izmjerena prilikom uzorkovanja): 10,7°C
 Protok: <0,1 l/s

Senzorska svojstva: Bistra tekućina, bez boje i mirisa.

Ekologija okoliša - fizikalno-kemijski pokazatelji

Parametar	Jedinica mjere	Rezultat	MDK	Odgovara	Metoda
* boja		bez	bez	da	HRN EN ISO 7887-2012, de 1
* pH		7,3 (kod 25,0°C)	6,5 - 9,0	da	HRN EN ISO 10523:2012
* Tvorive tvari	mg/l	<0,1	0,5	da	DN 28409 (1)-1980
* Suspenzija čest.	mg / l	4	35	da	HRN EN 872:2008

Analitičar: Dražen Kundih, izvan mjesta uzorkovanja

Ekologija okoliša - metali

Parametar	Jedinica mjere	Rezultat	MDK	Odgovara	Metoda
Mangan (Mn)	mg / l	<0,001	2	da	HRN EN ISO 17294-2:2018
Željezo (Fe)	mg / l	<0,010	3	da	HRN EN ISO 17294-2:2018

Analitičar: Iva Ribarić, mag. ing. izvan mjesta uzorkovanja

KRAJ ANALITIČKOG IZVJEŠĆA

MDK = maksimalno dopuštena količina
 mjerna koncentracija (l/s) izračuna se na zatvorenom kućicu - za rezultat vidi od MDK

8. Izvješća o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz uređaja za loženje

ZAVOD ZA UNAPREĐIVANJE SIGURNOSTI d.d.

ISPITNI LABORATORIJ

Trg Lava Mirskog 3/III, 31000 Osijek

tel.+385 31 251 155

fax: +385 31 251 156

email: info@zus.hr

web: www.zus.hr

zaštita na radu, zaštita od požara, zaštita okoliša, projektiranje, certificiranje

OCJENA REZULTATA MJERENJA ONEČIŠĆUJUĆIH TVARI U ZRAK IZ NEPOKRETNOG IZVORA

EK-EMI 00143/20 ORM
10.11.2020.

NEPOKRETNI IZVOR:	<i>Toplovodni kotao</i>
SERIJSKI BROJ:	<i>7184512000043 104</i>
NAZIV ISPUSTA:	<i>Z5</i>
AKREDITIRANI ISPITNI LABORATORIJ:	<i>Zavod za unapređivanje sigurnosti d.d. Trg Lava Mirskog 3/III, 31000 Osijek KLASA: 383-02/2-19-30/005 URBROJ: 569-02/2-19-44 Akreditiran od strane Hrvatske akreditacijske agencije Broj akreditacijskog lista: 1188</i>
DOZVOLA:	<i>Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike KLASA: UP/I-351-02/19-89/60 URBROJ: 517-04-2-19-2 od 15.7.2019.</i>

Broj stranica: 5

OCJENU PROVEO

Ivan Vilječić mag.ing.cheming.

NAPOMENA: Ovaj dokument je potpisan elektroničkim potpisom te je važeći bez pečata

Obrazac:
EK O 4-012

Izdanje:
3

Vrijed od:
24.2.2020.

Zahtjev za ID:
ID/EK-4 058/20

1. PRIMJENJENO ZAKONODAVSTVO

Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13; 153/13; 78/15; 12/18, 118/18)

Zakon o zaštiti zraka (NN 127/19)

Pravilnik o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnog izvora (NN 129/12; 97/13)

Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 87/2017)

Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (NN 87/15)

Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (KLASA: UP/I 351-02/19-45/26;

URBROJ:517-03-1-3-19-2, 15. listopada 2019., Zagreb)

2. PROPISANE GRANIČNE VRIJEDNOSTI I OCJENA REZULTATA

Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (KLASA: UP/I 351-02/19-45/26; URBROJ:517-03-1-3-19-2, 15. listopada 2019., Zagreb)

2.2. Emisije u zrak

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost
Z5	Dimnjak kotlovnice	Dimni broj	0
		Toplinski gubici u otpadnim plinovima	10 %
		Ugljikov monoksid	100 mg/m ³
		Oksidi dušika izraženi kao NO _x	200 mg/m ³
		Volumni udio kisika:	3 %

TABLICA 1. Mjerna ravnina 1 - Rezultati mjerenja masenih koncentracija onečišćujućih tvari izraženi kao polusatni prosjek pri normnom stanju otpadnog plina (suhi plin, T=273,2K, p=1013,2Hpa) i svedeni na referentni udio kisika u skladu s Rješenjem

Parametar	Rezultati mjerenja		Granične vrijednosti		Ocjena	
	Protok/ g/h	Koncentracija/ mg/m ³	Protok / g/h	Koncentracija/ mg/m ³	Udovoljava GVE	Udovoljava dozvoljeno prekoračenje
CO	/ <	6 ± 0	/	100	DA	/
NO _x kao NO ₂	/	141 ± 7	/	200	DA	/
Toplinski gubitci	/	% 8.4	/	% 10	DA	/

*Rezultat sveden na referentni udio kisika od 3% prikazan je u obliku x_u·zu /Ocjena je provedena umanjenjem x_u za iznos u

TABLICA 2. Mjerna ravnina 1 - Rezultat mjerenja dimnog broja

Parametar	Rezultati mjerenja	GV	Ocjena
			Udovoljava zahtjevima
Dimni broj	0	0	DA

3. UČESTALOST PROVEDBE POVREMENIH MJERENJA

Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (KLASA: UP/I 351-02/19-45/26; URBROJ:517-03-1-3-19-2, 15. listopada 2019., Zagreb)

- 1.7.5. Mjeriti emisiju onečišćujućih tvari u zrak iz ispusta uređaja za loženje (kotlovnica, Z5). Prvo mjerenje onečišćujućih tvari mora se obaviti tijekom probnog rada izvora, a prije dobivanja uporabne dozvole, ali najkasnije dvanaest mjeseci od dana puštanja u probni rad. Obaviti najmanje tri pojedinačna mjerenja i rezultate iskazati kao polusatne srednje vrijednosti. Učestalost mjerenja emisije odredit će se na temelju rezultata mjerenja tijekom probnog rada, najmanje jedanput u dvije godine.

Uzevši u obzir prethodno navedeno za ispitivani izvor slijedi obveza provedbe povremenih mjerenja najmanje jedanputa u dvije godine, odnosno okvirno do studenog 2022.

4. PROCJENA GODIŠNJE EMISIJE

Tablica 3. Procjena godišnje emisije

Procjena godišnje emisije na bazi potrošnje goriva od:	10000 m ³		Donja ogrjevna vrijednost H _o		34800 kJ/m ³	
			Udio gorivog sumpora		0.04 %	
Onečišćujuća tvar	CO	SO ₂	NO _x kao NO ₂	CO ₂	Krute čestice	Ostalo
Jedinice	kg/god	kg/god	kg/god	kg/god	kg/god	kg/god
Godišnja emisija	0.5702	8.0000	14.0632	19425.19	/	/
Osnova	1	2A	1	2B	/	/

5. ZAKLJUČAK

Izmjerena emisijska koncentracija parametra tijekom mjerenja na ispustu NE PRELAZI granične vrijednosti emisija propisanih Rješenjem.

ZAVOD ZA UNAPREĐIVANJE SIGURNOSTI d.d.

ISPITNI LABORATORIJ

Trg Lava Mirskog 3/III, 31000 Osijek

tel.+385 31 251 155

fax: +385 31 251 156

email: info@zus.hr

web: www.zus.hr

zaštita na radu, zaštita od požara, zaštita okoliša, projektiranje, certificiranje

OCJENA REZULTATA MJERENJA ONEČIŠĆUJUĆIH TVARI U ZRAK IZ NEPOKRETNOG IZVORA

EK-EMI 00144/20 ORM

10.11.2020.

NEPOKRETNI IZVOR:	<i>Toplovodni kotao</i>
SERIJSKI BROJ:	<i>7184511000038 127</i>
NAZIV ISPUSTA:	<i>Dimnjak</i>
AKREDITIRANI ISPITNI LABORATORIJ:	<i>Zavod za unapređivanje sigurnosti d.d. Trg Lava Mirskog 3/III, 31000 Osijek KLASA: 383-02/2-19-30/005 URBROJ: 569-02/2-19-44 Akreditiran od strane Hrvatske akreditacijske agencije Broj akreditacijskog lista: 1188</i>
DOZVOLA:	<i>Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike KLASA: UP/I-351-02/19-89/60 URBROJ: 517-04-2-19-2 od 15.7.2019.</i>

Broj stranica: 5

OCJENU PROVEO

Ivan Viljetić mag.ing.cheming.

NAPOMENA: Ovaj dokument je potpisan elektroničkim potpisom te je važeći bez pečata

Obrazac:
EK O 4-012

Izdaje:
3

Vrijedi od:
24.2.2020.

Zahtjev za ID:
ID/EK-4 058/20

1. PRIMJENJENO ZAKONODAVSTVO

Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13; 153/13; 78/15; 12/18, 118/18)
Zakon o zaštiti zraka (NN 127/19)
Pravilnik o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnog izvora (NN 129/12; 97/13)
Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 87/2017)
Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (NN 87/15)
Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (KLASA: UP/I 351-02/19-45/26; URBROJ:517-03-1-3-19-2, 15. listopada 2019., Zagreb)

2. PROPISANE GRANIČNE VRIJEDNOSTI I OCJENA REZULTATA

Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (KLASA: UP/I 351-02/19-45/26; URBROJ:517-03-1-3-19-2, 15. listopada 2019., Zagreb)

2.2. Emisije u zrak

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost
Z5	Dimnjak kotlovnice	Dimni broj	0
		Toplinski gubici u otpadnim plinovima	10 %
		Ugljikov monoksid	100 mg/m ³
		Oksidi dušika izraženi kao NO _x	200 mg/m ³
		Volumni udio kisika:	3 %

TABLICA 1. Mjerna ravnina 1 - Rezultati mjerenja masenih koncentracija onečišćujućih tvari izraženi kao polusatni prosjek pri normnom stanju otpadnog plina (suhi plin, T=273,2K, p=1013,2Hpa) i svedeni na referentni udio kisika u skladu s Rješenjem

Parametar	Rezultati mjerenja		Granične vrijednosti		Ocjena	
	Protok/ g/h	Koncentracija/ mg/m ³	Protok / g/h	Koncentracija/ mg/m ³	Udovoljava GVE	Udovoljava dozvoljeno prekoračenje
CO	/ <	6 ± 0	/	100	DA	/
NO _x kao NO ₂	/	124 ± 7	/	200	DA	/
Toplinski gubici	/	% 6.3	/	% 10	DA	/

*Rezultat sveden na referentni udio kisika od 3% prikazan je u obliku x_{av}/u /Ocjena je provedena umanjenjem x_{av} za iznos u.

TABLICA 2. Mjerna ravnina 1 - Rezultat mjerenja dimnog broja

Parametar	Rezultati mjerenja	GV	Ocjena Udovoljava zahtjevima
Dimni broj	0	0	DA

3. UČESTALOST PROVEDBE POVREMENIH MJERENJA

Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (KLASA: UP/I 351-02/19-45/26; URBROJ:517-03-1-3-19-2, 15. listopada 2019., Zagreb)

- 1.7.5. Mjeriti emisiju onečišćujućih tvari u zrak iz ispusta uređaja za loženje (kotlovnica, Z5). Prvo mjerenje onečišćujućih tvari mora se obaviti tijekom probnog rada izvora, a prije dobivanja uporabne dozvole, ali najkasnije dvanaest mjeseci od dana puštanja u probni rad. Obaviti najmanje tri pojedinačna mjerenja i rezultate iskazati kao polusatne srednje vrijednosti. Učestalost mjerenja emisije odredit će se na temelju rezultata mjerenja tijekom probnog rada, najmanje jedanput u dvije godine.

Uzevši u obzir prethodno navedeno za ispitivani izvor slijedi obveza provedbe povremenih mjerenja najmanje jedanputa u dvije godine, odnosno okvirno do studenog 2022.

4. PROCJENA GODIŠNJE EMISIJE

Tablica 3. Procjena godišnje emisije

Procjena godišnje emisije na bazi potrošnje goriva od:	10000 m ³		Donja ogrijevna vrijednost H ₀		34800 kJ/m ³	
			Udio gorivog sumpora		0.04 %	
Onečišćujuća tvar	CO	SO ₂	NO _x kao NO ₂	CO ₂	Krute čestice	Ostalo
Jedinice	kg/god	kg/god	kg/god	kg/god	kg/god	kg/god
Godišnja emisija	0.5685	8.0000	12.4171	19425.19	/	/
Osnova	1	2A	1	2B	/	/

5. ZAKLJUČAK

Izmjerena emisijska koncentracija parametra tijekom mjerenja na ispustu NE PRELAZI granične vrijednosti emisija propisanih Rješenjem.

9. Izvješća o provedenim analizama vode za ljudsku potrošnju

Croatiakontrola

d.o.o. za kontrolu robe
Cargo Superintendence Corporation

PC LABORATORIJ

Analitički broj: 20/2963

Zagreb, 11.02.2020.

Analitičko izvješće br. 20/2963

Naziv uzorka:	1. VODA ZA PIĆE: IZLJEVNO MJESTO U UPRAVNOJ ZGRADI U TOALETU	20/2963
Vrsta uzorka:	voda za ljudsku potrošnju	
Nalogodavac:	BELJE PLUS d.o.o. PC SVINJOGOJSTVO, Sv. Ivana Krstitelja 1, 31326 Darda, OIB: 35385249539	
Zapisnik broj:	24/DK/2020, PC Svinjogojstvo, Farma Gaj, Dubošica	
Uzorak dostavljen:	04.02.2020.	
Ispitivanje započeto:	04.02.2020.	
Ispitivanje završeno:	11.02.2020.	
Vrsta ispitivanja:	- mikrobiološka pretraga - kemijska analiza - željezo (Fe), mangan (Mn)	
Zaključak:	Ispitani uzorak odgovara zahtjevima Pravilnika o parametrima sukladnosti, metodama analize, monitoringu i planovima sigurnosti vode za ljudsku potrošnju te načinu vođenja registra pravnih osoba koje obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe (NN 125/17) i Zakonu o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13), sa svim izmjenama i dopunama.	
Zaključak dao:	Stuhne Goran	

Voditelj PC Laboratorij:
Goran Stuhne, dipl. ing. kemije

Napomene:

Ovo analitičko izvješće se odnosi na gore opisani uzorak, prispio navedenog datuma, pod navedenom oznakom.

Nije dopušteno neovlašteno umnožavanje izvješća.

Nije dopušteno isticanje imena Euroinspekt Croatiakontrola d.o.o. u svrhu reklamiranja proizvoda.

*Metode obuhvaćene područjem akreditacije

*F- fleksibilno područje akreditacije

Zaključak, izjava o sukladnosti, izjave o klasifikaciji nisu u području akreditacije.

Rješenje Ministarstva poljoprivrede RH za obavljanje analiza kao službeni laboratorij za hranu i hranu za životinje (Klasa: UP/I-310-26/18-01/24; Urbroj: 525-10/0538-20-4; Rješenje od 20. siječnja 2020. god.).

Rješenje Ministarstva poljoprivrede Republike Hrvatske za obavljanje fizikalno-kemijske analize mošta, vina, drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina i drugih proizvoda na bazi voćnih vina. (Klasa: UP/I-320-14/19-01/58; Urbroj: 525-07/1324-19-2, Zagreb, 29. ožujka 2019. godine).

Rješenje Ministarstva zdravstva za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a na području Republike Hrvatske (Klasa UP/I-540-01/19-07/01; Urbroj 534-07-2-2/1-19-9, Zagreb, 13. svibnja 2019.)

Rješenje Ministarstva Zdravstva zdravstva kojim se EUROINSPEKT CROATIAKONTROLA d.o.o. ovlašćuje kao službeni laboratorij za ispitivanje predmeta opće uporabe (Klasa: UP/I-541-02/19-03/17; Urbroj: 534-07-1-1-1/2-19-03, Zagreb, 24. srpnja 2019. god.).

Analitičko izvješće isključivo s potpisom ovjerenim štambiljem Croatiakontrola predstavlja javnu ispravu.

Analitički broj: 20/2963

Zagreb, 11.02.2020.

Rezultati analize

20/2963: VODA ZA PIĆE: IZLJEVNO MJESTO U UPRAVNOJ ZGRADI U TOALETU

Mjesto uzorkovanja: PC Svinjogojstvo, Farma Gaj, Dubošica

Uzorkovanje obavio: Dražen Kundih (Croatiakontrola d.o.o.)

Opis uzorka: Uzorak uzet 04.02.2020. u 10.50 h, uredno 1L u staklenoj boci, sterilno.

Kakvoća vode

Parametar	Jedinica mjere	Rezultat	MDK	Odgovara	Metoda
* boja	mgPt /Co	0	20	da	HRN EN ISO 7887:2012
miris	-	bez mirisa	bez	da	HRN EN 1622:2008
okus	-	bez okusa	bez	da	HRN EN 1622:2008
* temperatura	* C	13,2	25	da	DIN 38404, T4:1976
* pH	pH	7,5	6,5 - 9,5	da	HRN EN ISO 10523:2012
* mutnoća	NTU	0,29	4	da	HRN EN ISO 7027-1:2016
* električna vodljivost	µS / cm	943	2500	da	HRN EN 27888:2008
* nitriti	mg NO ₂ / l	<0,01	0,5	da	HRN EN 26777:1998
* nitrati	mg NO ₃ / l	18,4	50	da	Vlastita mtd/RU-MET-142
* amonij	mg NH ₄ / l	<0,050	0,50	da	HRN ISO 7150-1:1998
* kloridi	mg Cl / l	31,3	250	da	HRN ISO 9297:1998
* permanganatni indeks	mg O ₂ / l	<0,5	5	da	HRN EN ISO 8467:2001
* slobodni klor	mg Cl ₂ / l	0,47	0,5	da	Vlastita mtd/RU-MET-154
* Mangan (Mn)	mg / l	< 0,050	0,050	da	HRN EN ISO 15586:2008
* Željezo (Fe)	mg / l	< 0,050	0,200	da	HRN EN ISO 15586:2008

Analitičar: Karla Striber mag. ing. agr.

Mikrobiologija vode

Parametar	Jedinica mjere	Rezultat	MDK	Odgovara	Metoda
Clostridium perfringens	cfu/ml	0/100ml	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 14189:2016
* Detekcija i brojenje crijevnih enterokoka	cfu/ml	0	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 7899-2:2000
* Detekcija i brojenje Escherichiae coli	cfu/ml	0	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 9308-1:2014
* Pseudomonas aeruginosa	cfu/ml	0	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 16266:2008
* Ukupan broj bakterija na 22°C	cfu/ml	0	100	da	HRN EN ISO 6222:2000
* Ukupni koliformi	cfu/ml	0	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 9308-1:2014
* Ukupan broj bakterija na 36°C	cfu/ml	0	100	da	HRN EN ISO 6222:2000

Analitičar: Tomislav Pešo dr. vet. med.

----- KRAJ ANALITIČKOG IZVJEŠĆA -----

- = analit nije pronađen u koncentraciji većoj od granice određivanja (GO)

MDK=maksimalno dopuštena količina

Mjerna nesigurnost (U) izražava se samo za rezultat veći od MDK

* Metode obuhvaćene područjem akreditacije

Croatiakontrola

d.o.o. za kontrolu robe
Cargo Superintendence Corporation

PC LABORATORIJI

Analitički broj: 20/13926

Zagreb, 29.05.2020.

Analitičko izvješće br. 20/13926

Naziv uzorka:	1. VODA ZA PIĆE: IZLJEVNO MJESTO U UPRAVNOJ ZGRADI U TOALETU	20/13926
Vrsta uzorka:	voda za ljudsku potrošnju	
Nalogodavac:	BELJE PLUS d.o.o. PC SVINJOGOJSTVO, Sv. Ivana Krstitelja 1, 31326 Darda, OIB: 35385249539	
Zapisnik broj:	232/DK/2020,;Farma Podlugovi, Duboševica	
Uzorak dostavljen:	19.05.2020.	
Ispitivanje započeto:	19.05.2020.	
Ispitivanje završeno:	28.05.2020.	
Vrsta ispitivanja:	- mikrobiološka pretraga - kemijska analiza - željezo (Fe), mangan (Mn)	
Zaključak:	Ispitani uzorak odgovara zahtjevima Pravilnika o parametrima sukladnosti, metodama analize, monitoringu i planovima sigurnosti vode za ljudsku potrošnju te načinu vođenja registra pravnih osoba koje obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe (NN 125/17) i Zakonu o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13), sa svim izmjenama i dopunama.	
Zaključak dao:	Stuhne Goran	

Voditelj PC Laboratorij:
Goran Stuhne, dipl. ing. kemije

Napomene:

Ovo analitičko izvješće se odnosi na gore opisani uzorak, prispio navedenog datuma, pod navedenom oznakom.

Nije dopušteno neovlašteno umnožavanje izvješća.

Nije dopušteno isticanje imena Euroinspekt Croatiakontrola d.o.o. u svrhu reklamiranja proizvoda.

*Metode obuhvaćene područjem akreditacije

*F- fleksibilno područje akreditacije

Zaključak, izjava o sukladnosti, izjave o klasifikaciji nisu u području akreditacije.

Rješenje Ministarstva poljoprivrede RH za obavljanje analiza kao službeni laboratorij za hranu i hranu za životinje (Klasa: UP/I-310-26/18-01/24; Urbroj: 525-10/0538-20-4; Rješenje od 20. siječnja 2020. god.).

Rješenje Ministarstva poljoprivrede Republike Hrvatske za obavljanje fizikalno-kemijske analize mošta, vina, drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina i drugih proizvoda na bazi voćnih vina. (Klasa: UP/I-320-14/19-01/58; Urbroj: 525-07/1324-19-2, Zagreb, 29. ožujka 2019. godine).

Rješenje Ministarstva zdravstva za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a na području Republike Hrvatske (Klasa UP/I-540-01/19-07/01; Urbroj 534-07-2-2/1-19-9, Zagreb, 13. svibnja 2019.)

Rješenje Ministarstva Zdravstva kojim se EUROINSPEKT CROATIAKONTROLA d.o.o. ovlašćuje kao službeni laboratorij za ispitivanje predmeta opće uporabe (Klasa: UP/I-541-02/19-03/17; Urbroj: 534-07-1-1-1/2-19-03, Zagreb, 24. srpnja 2019. god.).

Analitičko izvješće isključivo s potpisom ovjerenim štambiljem Croatiakontrola predstavlja javnu ispravu.

OB PO 78/1 / Izdanje 1.

Karlovačka cesta 4L, 10 000 Zagreb, Hrvatska
Matični broj: 3710661; OIB: 50024748563
e-mail: info@croatiakontrola.hr

Str. 1/2

tel.: 01/48 17 215
fax: 01/48 17 191
www.croatiakontrola.hr

Rezultati analize

20/13926: VODA ZA PIĆE: IZLJEVNO MJESTO U UPRAVNOJ ZGRADI U TOALETU

Mjesto uzorkovanja: Farma Podlugovi, Duboševica

Uzorkovanje obavio: Dražen Kundih (Croatiakontrola d.o.o.)

Opis uzorka: Uzorak uzet 19.05.2020. u 09:30 h, uredno 1L u staklenoj boci, sterilno.

Kakvoća vode

Parametar	Jedinica mjere	Rezultat	MDK	Odgovara	Metoda
* boja	mgPt /Co	2	20	da	HRN EN ISO 7887:2012
miris	-	bez	bez	da	HRN EN 1622:2008
okus	-	bez	bez	da	HRN EN 1622:2008
* temperatura	* C	18,3	25	da	DIN 38404, T4:1976
* pH	pH	7,4	6,5 - 9,5	da	HRN EN ISO 10523:2012
* mutnoća	NTU	0,48	4	da	HRN EN ISO 7027-1:2016
* električna vodljivost	µS / cm	943	2500	da	HRN EN 27888:2008
* nitriti	mg NO ₂ / l	<0,010	0,5	da	HRN EN 26777:1998
* nitrati	mg NO ₃ / l	18,4	50	da	Vlastita mtd/RU-MET-142
* amonij	mg NH ₄ ⁺ / l	<0,050	0,50	da	HRN ISO 7150-1:1998
* kloridi	mg Cl ⁻ / l	33,7	250	da	HRN ISO 9297:1998
* permanganatni indeks	mg O ₂ / l	<0,5	5	da	HRN EN ISO 8467:2001
* slobodni klor	mg Cl ₂ / l	0,48	0,5	da	Vlastita mtd/RU-MET-154
* Mangan (Mn)	mg / l	<0,050	0,050	da	HRN EN ISO 15586:2008
* Željezo (Fe)	mg / l	< 0,050	0,200	da	HRN EN ISO 15586:2008

Analitičar: Karla Štriber mag. ing. agr.

Mikrobiologija vode

Parametar	Jedinica mjere	Rezultat	MDK	Odgovara	Metoda
Clostridium perfringens	cfu/ml	0/100ml	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 14189:2016
* Detekcija i brojenje crijevnih enterokoka	cfu/ml	0	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 7899-2:2000
* Detekcija i brojenje Escherichiae coli	cfu/ml	0	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 9308-1:2014
* Pseudomonas aeruginosa	cfu/ml	0	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 16266:2008
* Ukupan broj bakterija na 22°C	cfu/ml	0	100	da	HRN EN ISO 6222:2000
* Ukupni koliformi	cfu/ml	0	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 9308-1:2014
* Ukupan broj bakterija na 36°C	cfu/ml	0	100	da	HRN EN ISO 6222:2000

Analitičar: Tomislav Pešo dr. vet. med.

----- KRAJ ANALITIČKOG IZVJEŠĆA -----

- = analit nije pronađen u koncentraciji većoj od granice određivanja (GO)
 MDK=maksimalno dopuštena količina
 Mjerna nesigurnost (U) izražava se samo za rezultat veći od MDK
 * Metode obuhvaćene područjem akreditacije

OB PO 78/1 / Izdanje 1.

Karlovačka cesta 4L, 10 000 Zagreb, Hrvatska
 Matični broj: 3710661; OIB: 50024748563
 e-mail: info@croatiakontrola.hr

Str. 2/2

tel.: 01/48 17 215
 fax: 01/48 17 191
 www.croatiakontrola.hr

Croatiakontrola

Eurofins Croatiakontrola d.o.o.
Karlovačka cesta 4L, 10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +3851 4817 215
Fax: +3851 4817 101
info@croatiakontrola.hr
www.croatiakontrola.hr

Analitički broj: **20/36373**

Zagreb, **19.11.2020.**

Analitičko izvješće br. **20/36373**

Naziv uzorka: 1. **VODA - IZLJEVNO MJESTO U UPRAVNOJ ZGRADI U TOALETU** **20/36373**
Vrsta uzorka: voda za ljudsku potrošnju
Nalogodavac: **BELJE PLUS d.o.o. PC SVINJOGOJSTVO, Sv. Ivana Krstitelja 1, 31326 Darda, OIB: 35385249539**
Zapisnik broj: 592/DK/20 od 12.11.2020.; Farma Gaj, Duboševica
Uzorak dostavljen: 12.11.2020.
Ispitivanje započeto: 12.11.2020.
Ispitivanje završeno: 19.11.2020.
Vrsta ispitivanja: - mikrobiološka pretraga
- kemijska analiza
- teški metali (Fe,Mn).
Zaključak: Ispitani uzorak **odgovara** zahtjevima Pravilnika o parametrima sukladnosti, metodama analize, monitoringu i planovima sigurnosti vode za ljudsku potrošnju te načinu vođenja registra pravnih osoba koje obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe (NN 125/17) i Zakonu o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13), sa svim izmjenama i dopunama.
Zaključak dao: Stuhne Goran

Voditelj PC Laboratorij:
Goran Stuhne, dipl. ing. kemije

Napomene:

Ovo analitičko izvješće se odnosi na gore opisani uzorak, prispio navedenog datuma, pod navedenom oznakom.

Nije dopušteno neovlašteno umnožavanje izvješća.

Nije dopušteno isticanje imena Eurofins Croatiakontrola d.o.o. u svrhu reklamiranja proizvoda.

*Metode obuhvaćene područjem akreditacije

*F- fleksibilno područje akreditacije

Zaključak, izjava o sukladnosti, izjave o klasifikaciji su u području akreditacije ako se odnose na ispitane parametre metodama obuhvaćenim područjem akreditacije.

Rješenje Ministarstva poljoprivrede RH za obavljanje analiza kao službeni laboratorij za hranu i hranu za životinje (Klasa: UP/I-310-26/18-01/24; Urbroj: 525-10/0538-20-4; Rješenje od 20. siječnja 2020. god.).

Rješenje Ministarstva poljoprivrede Republike Hrvatske za obavljanje fizikalno-kemijske analize mošta, vina, drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina i drugih proizvoda na bazi voćnih vina. (Klasa: UP/I-320-14/19-01/58; Urbroj: 525-07/1324-19-2, Zagreb, 29. ožujka 2019. godine).

Rješenje Ministarstva zdravstva za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a na području Republike Hrvatske (Klasa: UP/I-540-01/19-07/01; Urbroj: 534-07-2-2/1-19-9, Zagreb, 13. svibnja 2019.).

Rješenje Ministarstva Zdravstva kojim se EUROINSPEKT CROATIAKONTROLA d.o.o. ovlašćuje kao službeni laboratorij za ispitivanje predmeta opće uporabe (Klasa: UP/I-541-02/19-03/17; Urbroj: 534-07-1-1-1/2-19-03, Zagreb, 24. srpnja 2019. god.).

Analitičko izvješće isključivo s potpisom ovjerenim štambiljem Croatiakontrola predstavlja javnu ispravu. (OB PO 78/1 /Izdanje 2.)

Direktor: Franko Delonga

Trgovački sud u Zagrebu; MBS 080105450
Temeljni kapital: 5.874.400,00 kn uplaćen u cijelosti.
Matični broj: 3710661
OIB: 50024748563

IBAN: HR27 2407 0001 1006 5012 8,
OTP banka Hrvatska d.d., SWIFT OTPVHR2X
IBAN: HR08 2360 0001 1016 1642 2,
Zagrebačka banka d.d., SWIFT ZABAHR2X

Str. 1/3

Analitički broj: 20/36373

Zagreb, 19.11.2020.

Rezultati analize

20/36373: VODA - IZLJEVNO MJESTO U UPRAVNOJ ZGRADI U TOALETU

Mjesto uzorkovanja: Farma Gaj, Duboševica

Uzorkovanje obavio: djelatnik Croatiakontrola Dražen Kundih

Opis uzorka: Uzorak uzet 12.11.2020. u 10:00 h u staklenoj boci od 1L, uredno.

Senzorska svojstva: -

Kakvoća vode

Parametar	Jedinica mjere	Rezultat	MDK	Odgovara	Metoda
* boja	mgPt /Co	8	20	da	HRN EN ISO 7887:2012
miris	-	bez mirisa	bez	da	HRN EN 1622:2008
okus	-	bez okusa	bez	da	HRN EN 1622:2008
* temperatura	* C	19,3	25	da	DIN 38404, T4:1976
* pH	pH	7,2	6,5 - 9,5	da	HRN EN ISO 10523:2012
* mutnoća	NTU	1,46	4	da	HRN EN ISO 7027-1:2016
* električna vodljivost	µS / cm	967	2500	da	HRN EN 27888:2008
* nitriti	mg NO ₂ / l	<0,010	0,5	da	HRN EN 26777:1998
* nitrati	mg NO ₃ / l	18	50	da	Vlastita mtd/RU-MET-142
* amonij	mg NH ₄ ⁺ / l	<0,050	0,50	da	HRN ISO 7150-1:1998
* kloridi	mg Cl ⁻ / l	30,9	250	da	HRN ISO 9297:1998
* permanganatni indeks	mgO ₂ / l	<0,5	5	da	HRN EN ISO 8467:2001
* slobodni klor	mg Cl ₂ / l	0,08	0,5	da	Vlastita mtd/RU-MET-154

Analitičar: Zrinka Čorić Jakelić mag.chem.

Mikrobiologija vode

Parametar	Jedinica mjere	Rezultat	MDK	Odgovara	Metoda
<i>Clostridium perfringens</i>	cfu/100 ml	0/100ml	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 14189:2016
* Detekcija i brojenje crijevnih enterokoka	cfu/100 ml	0	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 7899-2:2000
* Detekcija i brojenje <i>Escherichiae coli</i>	cfu/100 ml	0	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 9308-1:2014
* <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	cfu/100 ml	0	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 16266:2008
* Ukupan broj bakterija na 22°C	cfu/ml	0	100	da	HRN EN ISO 6222:2000
* Ukupni koliformi	cfu/100 ml	0	n.n./100ml	da	HRN EN ISO 9308-1:2014
* Ukupan broj bakterija na 36°C	cfu/ml	18	100	da	HRN EN ISO 6222:2000

Analitičar: Tomislav Pešo dr. vet. med.

Ekologija okoliša - metali

Parametar	Jedinica mjere	Rezultat	MDK	Odgovara	Metoda
Mangan (Mn)	mg / l	<0,001	0,050	da	HRN EN ISO 17294-2:2008
Željezo (Fe)	mg / l	<0,010	0,200	da	HRN EN ISO 17294-2:2008

Analitičar: Iva Rihtarić mag. ing. techn. aliment.

Croatiakontrola

Analički broj: **20/36373**

Zagreb, **19.11.2020.**

----- KRAJ ANALITIČKOG IZVJEŠĆA -----

MDK=maksimalno dopuštena količina
Mjerna nesigurnost (U) izražava se na zahtjev kupca i za rezultat veći od MDK

10. Izvješća o analizi tla

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation

KLASA: 320-02/21-12/00042
URBROJ: 396-07-02-21-1

P-3.10-01
Izdanje 11

Datum: 09.01.2021.

ISPITNI IZVJEŠTAJ br. 910 /20

Naručitelj ispitivanja / primatelj ispitnog izvješća:	Belje plus d.o.o. PC Ratarstvo		
Adresa:	Osječka 2 31300 Beli Manastir	Tel:	091 179 0157
		Fax:	-
		e-mail:	marija.vuckovic@belje.hr
		MB/OIB:	35385249539
Vrsta ispitivanog uzorka:	tlo	Broj uzoraka:	30
Datum prijema:	03. 09. 2020.	Datum obrade:	03. 09. 2020. - 08. 10. 2020.
Laboratorijski broj (LB):	3493 /20 - 3522 /20		
Oznaka zahtjeva naručitelja:	Zahtjev za analizu br. 243 /20	Narudžbenica br.	3020020325
Opis i stanje uzorka:	Stanje uzorka svojstveno uzorku tla		
Uzorkovao:	Naručitelj ispitivanja		
Napomena:	01-12		

Metode ispitivanja:

- 1,2. *Određivanje pH vrijednosti - HRN ISO 10390:2005*
3. *Određivanje sadržaja humusa sulfokromnom oksidacijom - spektrofotometrijsko određivanje; vlastita metoda, Ru-5.4-6, Izdanje 04*
4. *Određivanje sadržaja lakopristupačnog fosfora nakon ekstrakcije AL otopinom u obliku P₂O₅ - spektrofotometrijsko određivanje; vlastita metoda, Ru-5.4-5.2, Izdanje 05*
5. *Određivanje sadržaja lakopristupačnog kalija nakon ekstrakcije AL otopinom u obliku K₂O - plamensfotometrijsko određivanje; vlastita metoda, Ru-5.4-5.1, Izdanje 05*
6. *Određivanje sadržaja karbonata - volumetrijska metoda; vlastita metoda, Ru-5.4-3, Izdanje 05*
7. *Određivanje hidrolitičke kiselosti titracijom - modificirana metoda po Kappen-u; vlastita metoda, Ru-5.4-2, Izdanje 04*
- *8. *Određivanje sadržaja lakopristupačnog bora (B)- Azometin-H metodom*

IZJAVLJENJE: Ovaj ispitni izvještaj ne smije se predstavljaniti, osim u cjelosti, bez odobrenja laboratorija HAPIH-a

Kontrola podataka

rukovoditelj Odsjeka Laboratorija za kemijske,
fizikalne i biološke analize tla i drugih medija

Silvana Lončarić, dipl. ing.

Odobrio

rukovoditelj Odsjeka za kemijska, fizikalna i
biološka ispitivanja

Ivana Zegnal, dipl. ing.

CENTAR ZA TLO

Vinkovačka cesta 63c, 31000 Osijek, tel: +385 31 275 180, e-mail: ct@hapih.hr, www.hapih.hr
MB:2528614, OIB: 35506269186, IBAN: HR1210010051863000160

Stranica 1 od 3

HAPIH

Centar za tlo

Nastavak ispitnog izvještaja

910 /20

Rezultati ispitivanja:

r.b.	LB	Interna oznaka korisnika	1. pH KCl	2. pH H ₂ O	3. Humus (%)	4. P ₂ O ₅ (mg/100g)	5. K ₂ O (mg/100g)	6. CaCO ₃ (%)	7. Hy (množ.100g)	8. B (mg/kg)
1	3493 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2835	7,6	8,4	2,26	15,2	18,6	24,5	-	-
2	3494 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2836	7,9	8,6	2,35	18,5	24,1	27,8	-	-
3	3495 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2837	7,8	8,5	2,09	13,8	21,4	28,7	-	-
4	3496 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2838	7,9	8,5	1,84	19,8	12,5	13,0	-	-
5	3497 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2839	7,8	8,4	2,07	19,0	17,4	18,9	-	-
6	3498 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2841	7,8	8,5	3,64	15,0	19,5	22,7	-	-
7	3499 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2842	7,5	8,6	2,63	11,9	17,5	16,0	-	-
8	3500 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2843	7,7	8,5	2,07	18,0	22,3	26,5	-	-
9	3501 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2844	7,7	8,5	2,01	22,3	11,7	8,8	-	-
10	3502 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2845	7,7	8,7	1,75	24,0	12,1	8,4	-	-
11	3503 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2846	7,5	8,4	2,92	14,2	25,5	22,7	-	-
12	3504 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2847	7,6	8,6	3,09	15,0	23,5	19,3	-	-
13	3505 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2848	7,6	8,4	2,90	17,9	24,3	22,7	-	-
14	3506 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2849	7,8	8,6	1,92	18,5	10,4	9,7	-	-
15	3507 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2850	7,7	8,3	2,28	12,8	15,6	15,5	-	-
16	3508 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2851	7,8	8,5	2,92	12,6	16,9	26,0	-	-
17	3509 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2852	7,7	8,4	2,24	14,5	18,4	16,8	-	-
18	3510 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2855	7,7	8,6	2,01	25,4	13,3	5,0	-	-
19	3511 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2856	7,5	8,5	2,82	14,1	23,0	22,6	-	-
20	3512 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2857	7,6	8,6	2,04	11,2	14,5	24,3	-	-

HAPIH

Centar za tlo

Nastavak ispitnog izvještaja

910 /20

Rezultati ispitivanja:

r.b.	LB	Interni oznaka korisnika	1. pH KCl	2. pH H ₂ O	3. Humus (%)	4. P ₂ O ₅ (mg/100g)	5. K ₂ O (mg/100g)	6. CaCO ₃ (%)	7. Hy (uzmet/100g)	*8. B (mg/kg)
21	3513 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2859	7,6	8,6	1,97	13,2	15,2	27,2	-	-
22	3514 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2860	7,7	8,6	2,17	11,9	16,6	24,3	-	-
23	3515 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2861	7,7	8,5	2,31	12,0	14,9	26,8	-	-
24	3516 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2862	7,6	8,5	2,23	13,5	18,3	25,1	-	-
25	3517 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2863	7,8	8,5	1,71	6,8	10,3	26,8	-	-
26	3518 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2864	7,9	8,5	1,77	7,3	13,6	26,0	-	-
27	3519 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2867	7,6	8,4	2,07	18,1	15,6	12,6	-	-
28	3520 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2868	7,9	8,6	1,93	6,9	12,0	26,0	-	-
29	3521 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2870	7,7	8,4	2,39	10,0	13,4	22,6	-	-
30	3522 /20	01-12 0-30 cm uzorak 2871	7,7	8,5	2,45	14,4	16,0	18,4	-	-

NAPOMENA: neakreditirane metode označene zvjezdicom (*)

NAPOMENA: vrijednost izvan raspona: akreditacije (**)

KRAJ ISPITNOG IZVJEŠTAJA

11. Rješenje objedinjenim uvjetima zaštite okoliša

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 135
Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom

Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA : UP/I 351-02/19-45/26

URBROJ: 517-03-1-3-1-19-2

Zagreb, 15. listopada 2019.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, povodom zahtjeva operatera BELJE plus d.o.o., Darda, Svetog Ivana Krstitelja 1a, za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša i prenošenje prava i obveza s operatera BELJE d.d., Darda, Svetog Ivana Krstitelja 1a, na operatera BELJE plus d.o.o., Darda, Svetog Ivana Krstitelja 1a neposrednim rješavanjem temeljem članka 50. stavka 1. i članka 130. stavka 1. točke 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09), donosi

R J E Š E N J E

o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša

I. Zahvat – farma svinja Gaj, nositelja zahvata tvrtke BELJE plus d.o.o., Svetog Ivana Krstitelja 1a, Darda, je prihvatljiv za okoliš uz ispunjavanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje proizvodnje svinja u točki II. Izreke ovog rješenja.

I. 1. Varijanta zahvata za koje se izdaje rješenje o prihvatljivosti zahvata:

Predmetni zahvat se nalazi na Prilogu I Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“ br. 64/08 i 67/09), i to u dijelu Građevine za intenzivan uzgoj svinja kapaciteta većeg od 750 mjesta za krmače, odnosno u Prilogu I Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 114/08), u dijelu 6.6. Postrojenja za intenzivan uzgoj peradi ili svinja s više od 750 mjesta za krmače, odnosno 225 uvjetnih grla.

Lokacija zahvata nalazi se na području Osječko – baranjske županije, na području Općine Draž i to u njenom istočnom dijelu. Prema Prostornom planu uređenja Općine Draž („Službeni glasnik“ Općine Draž 3/05) lokacija zahvata nalazi se na poljoprivrednom području – osobito vrijedno obradivo tlo, u blizini naselja Duboševica, (udaljeno oko 3 km sjeveroistočno od lokacije predmetne farme), u Općini Draž. Lokacija farme svinja Gaj smještena je, ujedno uz granicu sa Republikom Mađarskom. Udaljenost od granice iznosi oko 400 m (mjereno od granice parcele na kojoj se farma nalazi) u smjeru jugozapada. U bližem području od predmetne farme, na prostoru Republike Mađarske nema naseljenih područja, dok se na udaljenosti od oko 2,3 km nalazi naselje Udvar (sjeverno od lokacije zahvata).

Pristup na česticu lokacije farme Gaj osiguran je makadamskim putem (k.č.br.1513; k.o. Duboševica) koji prolazi istočnom stranom predmetne čestice. Navedeni makadamski put se dalje nastavlja na državnu cestu D7 (G. P. Duboševica (gr. R. Mađarske) – Beli Manastir – Osijek – Đakovo – G. P. Sl. Šamac (gr. BiH)).

Zahvat u prostoru izgradnje farme izvest će se na građevnoj čestici površine 65 059 m² (6,5 ha). Građevna čestica izgradnje farme je k.č. br. 1501/3, u k.o. Duboševica.

Uzimajući u obzir postavljene ciljeve i procjenu mogućih utjecaja na okoliš planiranog zahvata, investicija izgradnje postrojenja za proizvodnju svinja na planiranoj lokaciji procijenjena je kao opravdana. Planirani način izvedbe zahvata kao i planirana primjena svih mjera koje će se koristiti tijekom izvedbe zahvata, tijekom njegovog korištenja i eventualnog uklanjanja udovoljavaju svim propisanim obvezama u cilju zaštite prirode i okoliša.

Varijanta zahvata opisana je tehničko-tehnološkim rješenjem koje je sastavni dio ovog rješenja.

I. 2. Ocjena prihvatljivosti zahvata za okoliš:

Kroz procjenu utjecaja na okoliš dokazano je da su emisije onečišćujućih tvari u okoliš na prostoru lokacije zahvata prihvatljive s obzirom na sastavnice okoliša – kakvoću zraka, tla i voda na poljoprivrednom području i granične vrijednosti emisija te uz pridržavanje propisanih uvjeta zaštite okoliša neće ugroziti postojeće stanje kakvoće okoliša.

PRIHVATLJIVOST UTJECAJA TIJEKOM GRADNJE ZAHVATA

Prihvatljivost utjecaja na kakvoću zraka i klimatske faktore

Tijekom radova na farmi očekuje se minimalno onečišćenje zraka ispušnim plinovima iz mehanizacije koja će se koristiti na gradilištu, te povećanim količinama prašine koja će se dizati u atmosferu tijekom kretanja kamiona, utovara/istovara, transporta i sl. S obzirom na pretpostavljene emisije, ograničeno vrijeme izvođenja radova, negativni utjecaj prašinom i plinovima na okoliš ocijenjen je kao slab i prihvatljiv.

Prihvatljivost utjecaja na tlo i vode

Izgradnjom objekata farme svinja Gaj na poljoprivrednim površinama doći će do njihovog trajnog gubitka. Izgradnjom farme gubi se oko 6,5 ha poljoprivrednih površina (površina građevne čestice). Šire područje lokacije farme svinja "Gaj" prema teritorijalnim osnovama za upravljanje riječnim slivovima pripada vodnom području rijeke Dunav, a prema Pravilniku o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora („Narodne novine“ broj 97/10) u cijelosti se nalazi na području malog sliva „Baranja“. Lokacija planirane farme svinja Gaj nalazi se izvan zona sanitarne zaštite. Lokacija farme udaljena je oko 4 km zapadno od prostora rezerviranog za III. zonu sanitarne zaštite crpilišta „Topolje“. Za crpilište „Topolje“ još uvijek nisu utvrđene zone sanitarne zaštite te nije donesena Odluka o zaštiti izvorišta sukladno Pravilniku o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“ 55/02).

Uz zapadnu, sjevernu i sjeveroistočnu granicu građevinske parcele predmetnog zahvata prolaze kanali detaljne kanalske mreže. Do negativnog utjecaja tijekom izgradnje predmetnog zahvata na vode kanala detaljne kanalske mreže i tlo može doći uslijed nekontroliranog izlivanja strojnih ulja ili goriva na tlo iz korištene mehanizacije. Utjecaj prašine na tlo tijekom izgradnje zbog taloženja u neposrednoj blizini područja zahvata je zanemariv (zbog malih količina prašine i kratkotrajnog zahvata).

Obzirom na karakter zahvata, gubitak poljoprivrednog zemljišta je neminovan te se to u datim okolnostima smatra prihvatljivim. Dobrom organizacijom gradilišta i poštivanjem propisanih mjera zaštite utjecaj na tlo i vode tijekom izgradnje zahvata se smatra prihvatljivim.

Prihvatljivost utjecaja na prirodnu baštinu, floru i faunu

Izgradnjom farme Gaj neće se zadirati u šumsko područje niti u područje vlažnih livada (oba zaštićena staništa) koja se nalaze u blizini farme. U široj okolici od lokacije farme Gaj nema zaštićenih područja prirode.

Izgradnjom farme svinja Gaj negativni utjecaj na floru i faunu je neminovan. Dolazi do smanjenja površine koju prekrivaju biljne vrste koje ujedno predstavljaju staništa životinjskim vrstama (nepovratni gubitak dijela poljoprivrednih površina). Postojeća flora pripada poljoprivrednim kulturama, korovnoj ili ruderalnoj vegetaciji, i na području lokacije zahvata nije zastupljena s niti jednom zaštićenom vrstom, tako da možemo reći da će utjecaj na biljni pokrov biti malen. Navedeni utjecaji se obzirom na karakter zahvata (izgradnja farme Gaj na poljoprivrednim površinama) smatra prihvatljivim.

Dodatno će tijekom radova doći do veće devastacije okolnih površina jer će se po toj površini (radnom pojasu) kretati mehanizacija, naročito tijekom premještanja trase prilazne ceste. Taj drugi dio, područje radnog pojasa će se nakon izgradnje rekultivirati.

Tijekom izgradnje može doći do negativnog utjecaja na kopnena staništa predmetnog područja zahvata:

- ukoliko se ne osigura odgovarajući pristup gradilištu, već se nepotrebno uništavaju dodatne površine okolnih kopnenih staništa
- ukoliko se građevinski i drugi otpad nastao tijekom izgradnje odlaže na okolne površine.

Utjecaj za vrijeme gradnje bit će ograničen na površinu same lokacije zahvata, gdje će tijekom rada mehanizacije doći do kratkotrajnog utjecaja prašinom na floru i bukom na faunu predmetnog područja, što se smatra prihvatljivim.

Prihvatljivost utjecaja na materijalna dobra (graditeljsko i arheološko nasljeđe)

Najbliže područje zaštićenog materijalnog dobra, zaštićena graditeljska baština (arheološki pojedinačni lokalitet „Selište“), nalazi se na takvoj udaljenosti od područja zahvata (oko 4 km u smjeru istoka) da tijekom izgradnje i korištenja neće doći do (negativnog) utjecaja na isti.

Prihvatljivost utjecaja na lokalno stanovništvo

Planirana investicija izgradnje farme svinja Gaj utjecat će pozitivno na gospodarski razvoj i time i na pozitivni aspekt gledanja okolnog stanovništva. Izgradnjom suvremene farme svinja sukladno propisima Republike Hrvatske i po visokim ekološko-sanitarnim standardima, ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš pa samim time niti negativan psihološki utjecaj na najbliže stanovništvo. Jedan dio negativnih aspekata (širenje neugodnih mirisa, buka, mogući akcidenti) bit će riješen na odgovarajući način još u projektantskoj fazi, dok će se drugi dio negativnih aspekata minimizirati samom tehnologijom rada farme svinja (odgovarajući način aplikacije gnojovke na poljoprivredne površine - injektiranjem). Naselja najbliže farmi u Općini Draž je naselje Duboševica, udaljeno oko 3 km sjeveroistočno od planirane lokacije farme. Lokacija farme svinja Gaj smještena je uz granicu sa Republikom Mađarskom. U bližem području od predmetne farme, na prostoru Republike Mađarske nema naseljenih područja, dok se na udaljenosti od oko 2,3 km nalazi naselje Udvar (sjeverno od lokacije zahvata). Provedbom mjera zaštite i programa praćenja stanja okoliša smanjit će se mogući navedeni negativni utjecaji farme svinja u dozvoljene zakonske okvire, a eventualne promjene u radu farme moguće je rješavati lokalno na razini Općine i investitora. Iz svega navedenog smatra se kako je predmetni zahvat prihvatljiv za lokalno stanovništvo.

Prihvatljivost utjecaja na prometnice i promet

Procjena je da će se utjecaj izgradnje farme svinja Gaj, očitovati u privremenim i povremenim promjenama prema zatečenom stanju, uslijed povećane frekvencije izlazaka vozila s lokacije i uključivanja u promet, kako vozila za dovoz građevinskog materijala tako i vozila za prijevoz radnika. Iz tog razloga prilikom izgradnje farme svinja Gaj zbog velikog broja mehanizacije i ljudi može doći do zakrčenja cesta (pristupni put i državna cesta D7 (G. P. Duboševica (gr. R. Mađarske) – Beli Manastir – Osijek – Đakovo – G. P. Sl. Šamac (gr. BiH)) u okolišu gradilišta.

Predmetni negativan utjecaj nastao izgradnjom farme Gaj ocijenjen je kao vrlo slab, a obzirom na ograničeno, kratko vrijeme izgradnje zahvata i propisane mjere za ublažavanje smatra se prihvatljivim.

Prihvatljivost utjecaja s obzirom na povećanje razine buke

Predmetna parcela lokacije zahvata graniči sa nenaseljenim područjem, najbliži stambeni objekti udaljeni su oko 3 km sjeveroistočno od farme, u mjestu Duboševica, odnosno oko 2,3 km, naselje Udvar u Republici Mađarskoj. Područje zahvata se nalazi na udaljenosti od cca 120 m (prvi proizvodni objekt udaljen je oko 340m) od državne ceste D7, u nenaseljenom području.

Na području gradilišta farme odvijati će se uobičajene aktivnosti gradnje, a buka koja će pri tome nastajati potjecati će od klasične graditeljske mehanizacije i transportnih sredstava (utovarivači, bageri, buldožeri, dizalice, kompresori, kamioni i sl.). Kako su većina tih izvora mobilni njihove se pozicije mjenjaju. Do povremenih izvora buke (manjeg intenziteta – varira tijekom dana) dolazit će prilikom rada strojeva na gradilištu, te prilikom utovara i odvoženja/dovoženja materijala potrebnih za građevinske zahvate. Buka kamionskih motora varira ovisno o stanju i održavanju motora, opterećenju vozila i karakteristikama ceste kojom se vozilo kreće (nagib uzdužnog profila i vrsta kolnika).

Veća razina buke bit će registrirana tijekom izgradnje objekata, no neće predstavljati smetnju najbližim objektima zbog dovoljne udaljenosti. Negativni utjecaji buke seže do oko 150 m udaljenosti od izvora buke (gradilišta) gdje iznosi oko 45 dBA. Negativni utjecaj povišenom razinom buke uslijed korištenja teške mehanizacije ocijenjen je kao vrlo slab iz razloga što će se radovi odvijati tijekom dana i što se radi o građevinskim zahvatima koji će vrlo brzo biti realizirani te se predmetni negativni utjecaj iz navedenih razloga smatra prihvatljivim.

Prihvatljivost utjecaja na krajobraz

Ukupni utjecaj farme Gaj na krajobrazne sustave procijenjen je kao umjereni utjecaj što znači da će farma biti vidljiva s državne ceste D7, graničnog prijelaza Duboševica, županijskih cesti Ž4011 i Ž4018 te s jugozapadnog dijela naselja Duboševica. Zbog umjetnih materijala i boja u kontrastu s okolnim krajobrazom, planirani zahvat će biti dominantni element prostora koji će privlačiti pažnju te taj utjecaj neće biti moguće smanjiti. Utjecaj zbog nestanka površinskog pokriva na oko 2 ha također neće biti moguće smanjiti.

Krajobraznim uređenjem neizgrađenih površina, koje zauzimaju 4,5 ha, smanjiti će se vidljivost farme iz okolnih područja te će se time poboljšati i (negativan) vizualni doživljaj zbog čega se smatra kako će zahvat imati prihvatljiv utjecaj na krajobraz.

Prihvatljivost utjecaja zbog nastanka i zbrinjavanja otpada

Tijekom izgradnje farme Gaj kao nusprodukti gradnje nastajat će različite vrste opasnog i neopasnog otpada, koje se mogu svrstati unutar slijedećih grupa otpada:

13 02	otpadna maziva ulja za motore i zupčanike
15 01	ambalaža
17 01	beton, opeka, crijep/pločice, keramika
17 04	metali
17 05	zemlja, kamenje i iskop od rada bagera
20 03	ostali komunalni otpad.

Negativni utjecaj zbog nastanka i zbrinjavanja otpada koji može nastati tijekom izgradnje farme Gaj jest negativni utjecaj nastao nepropisnim zbrinjavanjem veće količine građevinskog i komunalnog otpada.

Organizacijom gradilišta, svi potencijalno nepovoljni (negativni) utjecaji, prvenstveno vezani za neadekvatno zbrinjavanje komunalnog i građevinskog otpada svest će se na najmanju moguću mjeru, te će izgradnja zahvata biti prihvatljivog utjecaja (u vidu utjecaja zbog nastanka i zbrinjavanja otpada).

Prihvatljivost utjecaja iznenadnih događaja

Tijekom izgradnje mogući su sljedeći akcidentni negativni utjecaji:

- ukoliko se ne predvidi fazni pristup građenja koji ostavlja dovoljno slobodnog prostora za pravilnu organizaciju gradilišta, regulaciju tijekova materijala, radnih strojeva i zaposlenika,
- ako dođe do nekontroliranog ispuštanja goriva i mazivih tvari iz transportnih vozila (zbog neispravnog skladištenja, manipuliranja ili curenja uvjetovanoga tehničkim neispravnostima stacionarnih ili pokretnih mehaničkih uređaja) i upijanje takvih tekućina u tlo, odnosno kopnena staništa flore i faune,
- zbog nepropisnog zbrinjavanja veće količine građevinskog i komunalnog otpada,
- u slučaju požara na otvorenom,
- nesreće uzrokovane višom silom (udar groma, ekstremno nepovoljni vremenski uvjeti i sl.), tehničkim kvarom i/ili ljudskom greškom,
- u slučaju oborina jačeg intenziteta može doći do plavljenja lokacije zahvata.

Organizacijom gradilišta i poštivanjem svih propisanih mjera zaštite okoliša, svi potencijalno iznenadni događaji, svest će se na najmanju moguću mjeru. Ujedno kako je vrijeme izgradnje ograničeno (relativno kratko razdoblje) utjecaj nastankom iznenadnih događaja je ocijenjen kao slab i prihvatljiv.

PRIHVATLJIVOST UTJECAJA TIJEKOM KORIŠTENJA ZAHVATA

Prihvatljivost utjecaja na zrak i klimatske faktore

Tijekom korištenja mogući su sljedeći utjecaji na zrak:

- neugodni mirisi sa farme kao posljedica otpadnih fekalija, crijevnih plinova velikog broja životinja na jednom mjestu, gnojovka i mikroorganizmi koji se nalaze u njoj (povećana produkcija ugljičnog dioksida, amonijaka, sumporovodika i određene količine metana)
- širenje prašine i mikroorganizama koji nastaju u objektima na farmi.

Za potrebe određivanja mogućeg negativnog utjecaja na kakvoću zraka izrađeni su modeli širenja neugodnih mirisa za amonijak i metan, kao najrealnijih markera čije emisije i imisije su mjerljive (amonijak) odnosno koji predstavlja direktan utjecaj na klimatske promjene (metan iz gnojovke te dio koji izlazi zajedno sa crijevnim plinovima).

Temeljem stručne analize izvedbenih tehničko tehnoloških rješenja objekata, zbrinjavanja otpada i meteoroloških prilika na području predmetnog zahvata za pretpostaviti je da će se nešto intenzivniji miris amonijaka s farme osjećati samo neposredno uz radni prostor farme isključujući moguće druge negativne efekte obzirom na prag mirisa za amonijak. S obzirom na primijenjenu tehnologiju uzgoja svinja, ružu vjetrova, krajobrazna obilježja i planirane mjere zaštite okoliša postoji vrlo mala mogućnost da neugodan miris amonijaka (koncentracije $\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$) dopre do naseljenih dijelova Općine Draž (naselje Duboševica) i Općine Popovac (naselje Kneževo) u slučaju normalnog rada farme, odnosno do državne ceste D7. Iz tog se razloga predmetni zahvat smatra prihvatljivim (u vidu utjecaja na kakvoću zraka i klimatske faktore tijekom korištenja zahvata).

Prihvatljivost utjecaja na tlo i vode

Predmetni zahvat, farma svinja Gaj, smatra se prihvatljivim obzirom na mogući utjecaj na tlo i vode jer će se izgraditi razdjelni, nepropusni sustav odvodnje; za pranje i održavanje objekata farme koristiti će se biorazgradiva sredstva za pranje i dezinfekciju koja posjeduju sigurnosno tehnički list, vodopravnu dozvolu izdanu od strane nadležnog Ministarstva i nabavljena su od strane ovlaštene tvrtke za proizvodnju i stavljanje u promet kemijskih tvari i njihovih pripravaka koji nakon uporabe

dospijevaju u vodu te su u skladu s Popisom otrova namijenjenih održavanju komunalne higijene, za dezinfekciju, deratizaciju, odstranjenje lošeg mirisa i dekontaminaciju izdanog od strane nadležnog Ministarstva; uginule životinje će se zbrinjavati na zakonom propisan način te će se primjena (aplikacija) organskog gnojiva na poljoprivredne površine odvijati u skladu s preporukama Načela dobre poljoprivredne prakse i referentnim dokumentima IPPC direktive.

Uz zapadnu, sjevernu i sjeveroistočnu granicu građevinske parcele predmetnog zahvata prolaze kanali detaljne kanalske mreže, u koje će se tijekom izgradnje farme ispuštati čiste oborinske vode, oborinske vode s internih prometnica i manipulativnih površina (čista oborinska voda), oborinske vode sa parkirališnih površina. Uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite predmetni utjecaj ispuštanja oborinskih voda u oborinske kanale (kanali detaljne kanalske mreže) se smatra prihvatljivim.

Radom predmetne planirane farme Gaj nastajat će kao nusprodukt proizvodnje 14 060 m³ gnojovke (gnojovka i vode od pranja proizvodnih objekata onečišćene gnojovkom). Do negativnog utjecaja (procjeđivanja, onečišćenja) na tlo, odnosno podzemne vode na na širem područje površina primjene gnojovke može doći ukoliko se na poljoprivredne površine apliciraju prevelike količine gnojovke. Naime, tijekom deponiranja gnojovke na poljoprivredne površine može doći do kontakta iste s površinskim vodotocima, pa može doći do ozbiljnog narušavanja ekosistema u njima.

Međutim, konkretna količina gnojovke koja će se odvoziti na poljoprivredne površine koja je potrebna radi izrade plana primjene gnojovke na poljoprivredne površine odredit će se nakon utvrđivanja plodoreda. Nakon provedenih analiza gnojovke i tla prilikom primjene gnojovke na poljoprivredne površine u skladu s Planom primjene gnojovke na poljoprivredne površine i bilanciranjem dušika neće doći do negativnog utjecaja na tlo i podzemne vode uslijed ispiranja dušika (u obliku nitrata – podlozan ispiranju) i onečišćenja tla i podzemnih voda.

Prihvatljivost utjecaja na prirodnu baštinu, floru i faunu

Predstavnici faune na širem području planiranog zahvata će izbjegavati područje same lokacije farme zbog povećane razine buke i prisustva ljudi, iako će bivati privučeni samoj lokaciji zahvata zbog mirisa koji će se širiti sa farme Gaj. Negativan utjecaj na faunu ocijenjen je kao vrlo slab i prihvatljiv iz razloga što će se većina životinjskih vrsta održati na širem području zahvata.

Prihvatljivost utjecaja na prometnice i promet

Na prometnicama na kojima će se obavljati transport svinja i promet osobnih vozila i poljoprivredne mehanizacije pristupni put i državna cesta D7 (G. P. Duboševica (gr. R. Mađarske) – Beli Manastir – Osijek – Đakovo – G. P. Sl. Šamac (gr. BiH)) mogući su slijedeći negativni utjecaji:

- povećanje broja kamiona – tegljača uslijed transporta svinja i prilikom povećanja proizvodnje. Povećanje broja kamiona tegljača neće utjecati na fizičku stabilnost prometnica, kao niti na normalno odvijanje prometa. Naime, nema transporta svinja na dnevnoj bazi, već se on odvija povremeno. Radi se o 52 prolaza/kamiona kroz godinu (1 kamion tjedno).
- povećanje broja osobnih vozila zaposlenika na farmi. Na farmi će se nalaziti 6-8 parkirališnih mjesta, pa se očekuje dnevni promet od oko 10 osobnih vozila što će predstavljati relativno slab negativni utjecaj.
- uslijed svakodnevnog prometovanja poljoprivredne mehanizacije od strane korisnika susjednih poljoprivrednih parcela, osobito ljeti, kada može doći do zastoja u prometu uslijed mimoilaženja navedene poljoprivredne mehanizacije i kamiona – tegljača za transport svinja, odnosno osobnih vozila zaposlenika farme. Navedeni utjecaj se smatra zanemarivim iz razloga što će se on događati samo povremeno (češće ljeti).
- uslijed prometovanja poljoprivredne mehanizacije za prijevoz gnojovke nastale na farmi. Negativni utjecaj nastao povećanjem broja poljoprivredne mehanizacije (traktorskih cistirni) za prijevoz gnojovke sa farme Gaj ocijenjen je kao vrlo slab iz razloga što će on biti privremen (spremnici sa gnojovkom se prazne dva puta godišnje) i biti će unaprijed planiran.

Analizom svih gore navedenih mogućih utjecaja ocjenjuje se da će negativni utjecaji uslijed povećanja broja kamiona, svakodnevnog prometovanja osobnih vozila i poljoprivredne mehanizacije na prometnice i promet u okolišu zahvata biti zanemarivi i prihvatljivi.

Prihvatljivost utjecaja od povećanja razine buke

Objekti na farmi Gaj biti će izvedeni na način da razina buke u građevini i njenom okolišu ne prelazi dopuštene vrijednosti određene posebnim Zakonima i dokumentima prostornog uređenja. Buka unutar objekata farme (ventilatori i sl.) neće imati negativan utjecaj na okolni prostor, s obzirom da se pri izgradnji farme planira upotreba suvremenih izolacijskih materijala. Smještaj diesel agregata (predviđen za opskrbu farme električnom energijom za vrijeme eventualnog prekida opskrbe u javnoj elektro mreži) predviđen je u zasebnoj kućištu koje štiti od širenja buke i vibracija te onemogućava bilo kakvo izlivanje goriva u okoliš. Nakon izgradnje najveći utjecaj buke potjecati će od svinja (buka u objektu pripustilište je do 85 dB), traktora, traktorskih cisterna za prijevoz gnojovke, te kamiona za dovoz i odvoz svinja.

S obzirom da će svi proizvodni objekti za uzgoj svinja biti zvučno izolirani, te da će svi prijevozi (poljoprivredna mehanizacija, kamioni - tegljači) biti unaprijed planirani i povremeni i da će se sva mehanizacija i kamioni redovito tehnički održavati redovitim tehničkim pregledima, za pretpostaviti je da će negativni utjecaj nastao povećanjem razine buke biti vrlo slab i time prihvatljiv.

Prihvatljivost utjecaja zbog nastanka i zbrinjavanja otpada

Na području zahvata, uslijed tehnološkog procesa će nastajati sljedeći otpad biološkog podrijetla: Uginule životinje – oko 30 t godišnje. Privremeno će se odlagati u za to predviđeni objekt na lokaciji farme, hladnjaču, sukladno uvjetima propisanim Pravilnikom o načinu postupanja sa životinjskim lešinama i otpadom životinjskog podrijetla te o njihovom uništavanju („Narodne novine“ broj 24/03).

Gnojovka će se skupljati u spremnike gnojovke, do najkraćeg razdoblja predviđenog za njeno dozrijevanje, a nakon toga će se dispozicirati na poljoprivredne površine u vlasništvu nositelja zahvata. Godišnje će nastajati oko 14 060 m³ gnojovke (gnojovka i otpadne vode onečišćene gnojovkom). Dispozicija gnojovke na poljoprivredne površine obavljati će se u skladu sa zakonskim propisima o zaštiti voda i preporukama danim u „Načelima dobre poljoprivredne prakse“.

Na području zahvata, će osim otpada biološkog podrijetla također nastajati sljedeće vrste otpada:

- Otpadna ambalaža; apsorbeni, tkanine i sredstva za brisanje i upijanje, filterski materijali i zaštitna odjeća koja nije specificirana na drugi način; ključni broj 15 00 00
  - o ambalaža od papira i kartona, ključni broj 15 01 01, u količini od oko 100 kg godišnje
  - o ambalaža od plastike, ključni broj 15 01 02, u količini od oko 100 kg godišnje
  - o miješana ambalaža, ključni broj 15 01 06, u količini od oko 100 kg godišnje
- Miješani komunalni otpad, ključni broj 20 03 01, u količini od oko 1 t godišnje.

Otpad nastao preradom vode (otpad iz taložnice, ključni broj 19 09 01) zbrinjavati će se sukladno Pravilniku o zbrinjavanju svih vrsta otpada iz tehnološkog procesa i mulja iz procesa obrade otpadnih voda i važećim zakonskim propisima.

Opasni otpad

Na području zahvata nastajat će infektivni otpad (otpad čije je skupljanje i odlaganje podvrgnuto specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije, ključni broj 18 02 02*) u količini od oko 0,6 t godišnje.

Opasni otpad koji bi mogao nastati od održavanja diesel agregata riješen je na način da je potpisan ugovor između nositelja zahvata i tvrtke koja će održavati navedeni agregat i koja će obavljati servis istog.

Sav navedeni otpad koji će nastajati radom i korištenjem predmetnog zahvata, farme Gaj, zbrinut će se sukladno zakonskim propisima, kako je i navedeno pripadnim objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za ovaj zahvat.

Zbog navedenog se utvrđuje kako će zahvat, farma Gaj, tijekom korištenja imati prihvatljiv utjecaj u vidu nastanka i zbrinjavanja otpada.

Prihvatljivost utjecaja s obzirom na uklanjanje zahvata

Po uklanjanju postrojenja, farme svinja Gaj, sukladno Planu zatvaranja postrojenja (koji uključuje aktivnosti navedene pod točkom 1.8. Knjige objedinjenih uvjeta zaštite okoliša s tehničko-tehnološkim rješenjem za postrojenje proizvodnje svinja u općini Draž) okoliš lokacije farme vratiti će se u stanje prije upotrebe. Ujedno će se obaviti ocjena stanja okoliša (stanja tala na lokaciji) na predmetnoj lokaciji u cilju određivanja razine onečišćenja i potrebe za sanacijom zemljišta. Ukoliko se provjerom stanja tala na lokaciji utvrdi potreba za sanacijom u odnosu na stanje prije upotrebe, vlasnik postrojenja će izraditi i provesti program sanacije. Zbog svega navedenog smatra se kako će utjecaj obzirom na uklanjanje zahvata biti prihvatljiv.

Rezultati ekonomske analize pomoću novčanih tokova pokazuju da je izgradnja farme Gaj isplativa budući da je ukupna NSV iznad nule u varijanti izračuna bez uklanjanja i sa uklanjanjem.

Budući da je projektirani period ekonomske analize računat na 10 godina (period mogućnosti realne procjene prihoda, rashoda i ostalih parametara uz minimalni rizik), vidljivo je da je ova investicija isplativa već za 5 godina, a ukoliko uračunamo i trošak uklanjanja, biti će isplativa nakon 6,5 godina. To znači da će Operator farme biti u mogućnosti platiti razgradnju odnosno uklanjanje farme nakon 7. godine, i to iz akumulacije novčanih sredstava tijekom perioda redovnog poslovanja.

Prihvatljivost utjecaja iznenadnih događaja

Negativni utjecaji tijekom rada farme mogući su u slučaju slijedećih akcidentnih situacija:

- u slučaju istjecanja gnojovke iz spremnika za gnojovku uslijed nepravilnog rada sustava za upravljanjem spremnicima gnojovke – negativni utjecaj na podzemne vode i površinske kanale (živi svijet u njima),
- uslijed nefunkcioniranja ili neodržavanja sustava odvodnje oborinskih voda s područja farme Gaj (mogući propusti u odvodnji i prodiranje oborinskih voda u objekte za vrijeme oborina većeg intenziteta) – negativni utjecaj na podzemne i površinske vode te na tlo,
- ukoliko se masti, ulja i ostale onečišćene tekućine koje dospiju na cestu izljevaju direktno u okolno područje (stanište).

Navedeni mogući negativni utjecaji bit će izbjegnuti pravilnom organizacijom rada na farmi i pridržavanjem svih mjera i programa praćenja okoliša.

II.1. Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša utvrđeni su u obliku Knjige koja prileži ovom rješenju i sastavni je dio izreke Rješenja.

II.2. U ovom rješenju nema zaštićenih, odnosno tajnih podataka u vezi izgradnje i rada predmetnog zahvata.

II.3. Tehničko-tehnološko rješenje postrojenja buduće farme za proizvodnju svinja tvrtke BELJE plus d.o.o. u Općini Draž, za koje su ovim rješenjem utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša sastavni je dio ovoga rješenja i prileži mu unutar Knjige iz točke II.1. ove izreke.

II.4. Ovom rješenju prileži i Plan načina provjere objedinjenih uvjeta zaštite okoliša u pokusnom radu postrojenja prije izdavanja uporabne dozvole.

III. O troškovima predmetnog postupka ne odlučuje se u ovom postupku.

IV. Rok za razmatranje uvjeta iz Knjige uvjeta ovog rješenja je četiri godine od dana objavljivanja Odluke o zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama za intenzivni uzgoj peradi ili svinja na službenim stranicama Europske unije.

V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

VI. Operater je dužan podatke o praćenju emisija iz postrojenja kao i podatke o opterećenjima dostavljati Ministarstvu sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša.

VII. Ovo rješenje dostavlja se Ministarstvu radi upisa u Očevidnik okolišnih dozvola kojima su utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša i rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeća postrojenja.

VIII. Ukida se rješenje KLASA: UP/I-351-03/10-02/49; URBROJ: 531-14-3-15-11-19 od 11. veljače 2011.

Obrazloženje

Operater BELJE plus d.o.o., Svetog Ivana Krstitelja 1a, Darda, podnio je 14. kolovoza 2019. zahtjev za preuzimanjem svih uvjeta iz rješenja operatera BELJE d.d., Darda, Svetog Ivana Krstitelja 1a, KLASA: UP/I-351-03/10-02/49; URBROJ: 531-14-3-15-11-19 od 11. veljače 2011., dostavio dopis u kojem navodi da uslijed postupka izvanredne uprave koji je otvoren nad dužnikom AGROKOR d.d. iz Zagreba i njegovim ovisnim i povezanim društvima, na novosnovana društva je prenesena sva imovina neodrživih društava, u konkretnom slučaju sva imovina društva BELJE d.d., Darda, Svetog Ivana Krstitelja 1a prenesena je na novosnovano društvo BELJE plus d.o.o., Darda, Svetog Ivana Krstitelja 1a.

Zahtjev je opravdan.

Zahtjev se rješava neposrednim rješavanjem temeljem članka 50. Zakona o općem upravnom postupku.

Iz povijesnog prikaza ishodenja rješenja KLASA: UP/I-351-03/10-02/49; URBROJ: 531-14-3-15-11-19 od 11. veljače 2011., proizlazi slijedeće:

Nositelj zahvata, BELJE d.d., Industrijska zona 1, Darda, podnio je dana 19. ožujka 2010. Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš zahvata: farme svinja Gaj u Općini Draž. Studiju o utjecaju predmetnog zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Studija) koja je priložena uz zahtjev, prema narudžbi nositelja zahvata u skladu s odredbom članka 75. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, izradio je ovlaštenik DVOKUT ECRO iz Zagreba.

S obzirom na to da se predmetni zahvat odnosi na postrojenje za koje se prema Prilogu I. točki 6.6. (c) Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine”, br. 114/08) (u daljnjem tekstu: Uredba) utvrđuju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša, nositelj zahvata Zaključkom od 13. travnja 2010. (KLASA: 351-03/10-02/16, UR.BROJ: 531-14-1-1-06-10-3) je pozvan da, prema odredbama članka 6. i 7. Uredbe, podnese i zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za predmetni zahvat.

Po zahtjevu je proveden postupak primjenom odgovarajućih odredbi slijedećih propisa:

1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07, u daljnjem tekstu: Zakon),
2. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, br. 64/08 i 67/09, u daljnjem tekstu: Uredba o PUO),
3. Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 114/08, u daljnjem tekstu: Uredba),
4. Posebnih propisa o zaštiti pojedinih sastavnica okoliša i posebnih propisa o zaštiti od pojedinih opterećenja i
5. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/08, u daljnjem tekstu: Uredba o ISJ).

O zahtjevu za procjenu utjecaja na okoliš je na propisani način informirana javnost i zainteresirana javnost u razdoblju od 31. ožujka do 30. travnja 2010.

Radi sudjelovanja u predmetnom postupku, slijedom odredbe članka 77. stavka 1. Zakona Odlukom od 14. lipnja 2010. (KLASA: 351-03/10-02/16, UR.BROJ: 531-14-1-1-06-10-4) imenovano je Savjetodavno stručno povjerenstvo (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na prvoj sjednici održanoj 7. srpnja 2010. u Dardi, Povjerenstvo je obavilo očevid na lokaciji gdje se namjerava obaviti zahvat te dalo primjedbe na Studiju. Povjerenstvo je utvrdilo da Studija sadrži određene nedostatke, koji u bitnom, nisu odlučujući za utvrđivanje cjelovitosti i/ili stručne utemeljenosti te je dalo prijedlog Ministarstvu da se po doradi Studije prema iznesenim primjedbama članova Povjerenstva, Studija uputi na javnu raspravu.

Uređan Zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za buduću proizvodnju svinja tvrtke Belje d.d. u Općini Draž s Tehničko-tehnološkim rješenjem buduće proizvodnje svinja tvrtke Belje d.d. u Općini Draž (u daljnjem tekstu: Tehničko-tehnološko rješenje) nositelj zahvata, odnosno operater podnio je 29. lipnja 2010. Tehničko-tehnološko rješenje koje je priloženo uz zahtjev, prema narudžbi nositelja zahvata, odnosno operatera u skladu s odredbama članka 7. Uredbe, izradio je ovlaštenik DVOKUT ECRO iz Zagreba.

O Zahtjevu za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša je na propisani način informirana javnost i zainteresirana javnost u razdoblju od 30. lipnja do 30. srpnja 2010.

Sukladno odredbi članka 9. stavka 1. Uredbe, dopisom od 29. lipnja 2010. (KLASA: 351-03/10-02/49, UR.BROJ: 531-14-3-15-10-3) dostavljeni su Zahtjev i Tehničko-tehnološko rješenje na mišljenje i utvrđivanje uvjeta za postrojenje prema posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja te druge posebne uvjete tijelima i/ili osobama nadležnim prema posebnim propisima.

Ministarstvo je zaprimilo uvjete: Sektora za otpad ovog Ministarstva (KLASA: UP/I 351-01/10-02/223; UR.BROJ: 351-13-2-2-1-10-2) od 30. srpnja 2010., Sektora za atmosferu, more i tlo ovog Ministarstva (KLASA: službeno-inerno) od 16. srpnja 2010., Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi (KLASA: 350-05/10-01/259; UR.BROJ: 534-08-1-1/2-10-0002) od 27. srpnja 2010., Uprave za zaštitu prirode Ministarstva kulture (KLASA: 612-07/10-01/1102; UR.BROJ: 532-08-03-02/3-10-02) od 22. srpnja 2010. te Obvezujuće vodopravno mišljenje Hrvatskih voda, Vodnogospodarskog odjela za vodno područje slivova Drave i Dunava (Klasa: 325-04/10-02/0010, Ur.broj: 374-22-4-10-6) od 29. studenog 2010.

Sukladno odredbama članka 70. Zakona i članka 10. Uredbe Ministarstvo je donijelo Zaključak (KLASA: UP/I 351-03/10-02/49, UR.BROJ: 531-14-3-10-10) od 13. rujna 2010. o objedinjavanju postupka utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša s postupkom procjene utjecaja na okoliš.

Javne rasprave o Studiji i Zahtjevu s Tehničko-tehnološkim rješenjem radi sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u postupku odlučivanja o predmetnom zahtjevu sukladno odredbama članka 139. stavka 2. Zakona održane su u razdoblju od 15. rujna do 15. listopada 2010. godine za Studiju i od 4. listopada do 4. studenog 2010. za Zahtjev s Tehničko-tehnološkim rješenjem. Tijekom javne rasprave, javni uvid u Studiju i Zahtjev s Tehničko-tehnološkim rješenjem omogućen je u prostorijama Općine Draž, Braće Radića 58, Draž. Za vrijeme javne rasprave održano je jedno javno izlaganje 28.

rujna 2010. za Studiju i 19. listopada 2010. za Zahtjev s Tehničko-tehnološkim rješenjem u vijećnici Općine Draž. Prema Izvješću o održanoj javnoj raspravi za Studiju (KLASA: 351-03/10-01/20, UR.BROJ: 2158/1-01-22/64-10-06) od 3. studenog 2010. i izvješću o održanoj javnoj raspravi za Zahtjev s Tehničko-tehnološkim rješenjem ((KLASA: 351-03/10-01/22, UR.BROJ: 2158/1-01-22/64-10-06) od 19. studenog 2010 nije zaprimljena niti jedna primjedba, prijedlog i mišljenje javnosti i zainteresirane javnosti na Studiju i Zahtjev s Tehničko-tehnološkim rješenjem.

Na drugoj sjednici Povjerenstva održanoj 30. studenog 2010. godine u Zagrebu, Povjerenstvo je u skladu s člankom 17. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, a u svezi odredbe članka 15. stavka 1. Uredbe, donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata koje prileži u spisu predmeta, a u kojem, u bitnom, navodi da se temeljem cjelovite analize predmetni zahvat ocjenjuje prihvatljivim za okoliš uz primjenu mjera i objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

Ministarstvo je predmetnom postupku razmotrilo navode iz zahtjeva i svu dokumentaciju u predmetu, a poglavito procjenu utjecaja zahvata na okoliš, Mišljenje Povjerenstva, mišljenja i uvjete tijela i/ili osoba nadležnih prema posebnim propisima i budući da mišljenja, primjedbi i prijedloga javnosti i zainteresirane javnosti iz javne rasprave nije bilo, primjenom važećih propisa koji se odnose na predmetni zahvat, na temelju svega navedenog utvrdilo da je zahtjev nositelja zahvata, odnosno operatera osnovan te da je namjeravani zahvat iz točke I. izreke ovog rješenja prihvatljiv za okoliš uz ispunjavanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša kako stoji u izreci pod točkom II. ovog rješenja.

Točka I. i točka II. izreke ovog rješenja utemeljene su na odredbama Zakona i Uredbe te na utvrđenim činjenicama i važećim propisima kako slijedi:

1. UVJETI OKOLIŠA

- 1.1. Popis aktivnosti u postrojenju koje potpadaju pod obveze iz rješenja temelje se na odredbama Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 114/08), utvrđivanja najboljih raspoloživih tehnika iz dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama (RDNRT) i na samom postupku.
- 1.2. Procesi se temelje na utvrđivanju najboljih raspoloživih tehnika iz dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama (RDNRT) i na samom postupku
- 1.3. Tehnike kontrole i prevencije onečišćenja temelje se na utvrđivanju najbolje raspoloživih tehnika iz RDNRT, samim postupkom te posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja: Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zrak („Narodne novine“, br. 133/05), Pravilnik o mjerama za sprečavanje emisija plinovitih onečišćivača i onečišćivača u obliku čestica iz motora s unutrašnjim izgaranjem koji se ugrađuju u necestovne pokretne strojeve TPV 401 („Narodne novine“, br. 16/09), Zakon o dobrobiti životinja („Narodne novine“, br. 19/99), Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama („Narodne novine“ br. 136/05 i 101/07); Zakon o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 178/04 i 60/08), Zakon o vodama („Narodne novine“, br. 153/09), Pravilnik o izdavanju vodopravnih akata („Narodne novine“, br. 78/10), Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07), Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 70/05 i 139/08), Zakon o otpadu („Narodne novine“, br. 178/04, 111/06, 60/08, 87/09), Pravilnik o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda („Narodne novine“, br. 03/11).
- 1.4. Gospodarenje otpadom iz postrojenja temelji se na odredbama na utvrđivanju najboljih raspoloživih tehnika iz dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama (RDNRT) te na važećim zakonskim propisima: Zakon o veterinarstvu („Narodne novine“, br. 41/07, 155/08), Zakon o otpadu („Narodne novine“, br. 178/04, 111/06, 60/08, 87/09)
- 1.5. Korištenje energije i energetska efikasnost temelje se na utvrđivanju najboljih raspoloživih tehnika iz dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama (RDNRT) i na samom postupku.

1.6. Sprečavanje akcidenta temelji se na samom postupku te na Zakonu o vodama („Narodne novine“ br. 153/09) i na Državnom planu za zaštitu voda („Narodne novine“, br. 8/99) - točka VII-Mjere za slučajeve izvanrednih i iznenadnih zagađenja voda

1.7. Sustav praćenja (monitoring) temelji se na odredbama:

- Uredbe o o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 133/05).
- Pravilnika o praćenju kakvoće zraka („Narodne novine“, br. 155/05), Uredbe o emisijama onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, br. 21/07 i 150/08) i i Pravilnika o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, br. 01/06)
- Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, br. 87/10) i Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Narodne novine“, br. 47/08)
- Pravilnika o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva („Narodne novine“ br. 56/08),
- Pravilnik o metodologiji praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“ br. 60/10)

1.8. Način uklanjanja postrojenja i povratak lokacije u zadovoljavajuće stanje temelji se na odredbama Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 114/08), Pravilniku o gospodarenju građevinskim otpadom („Narodne novine“ br. 38/08) te na dokumentu CARDS 2004: Smjernice za najbolje raspoložive tehnike stavljanja postrojenja izvan pogona.

2. GRANIČNE VRIJEDNOSTI EMISIJA

2.1. Imisije u zrak temelje se na odredbama Uredbe o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 133/05).

2.2. Emisije u zrak temelje se na odredbama Pravilnika o praćenju kakvoće zraka („Narodne novine“, br. 155/05), Uredbe o emisijama onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, br. 21/07 i 150/08), Pravilnika o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, br. 01/06) i Uredbe o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“ br. 133/05)

2.3. Emisije u površinske vode temelje se na odredbama Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, br. 87/10)

2.4. Emisije u tlo temelje se na odredbama Pravilnika o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva („Narodne novine“ br. 56/08), Pravilnika o metodologiji praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“ br. 60/10), Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja („Narodne novine“ br. 32/10), Pravilnika o integriranoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda („Narodne novine“ br. 32/10) i Pravilnika o uvjetima višestruke sukladnosti u poljoprivrednoj proizvodnji („Narodne novine“ br. 10/10, Dodatak I i II).

2.5. Emisije buke temelje se na odredbama Zakona o zaštiti buke („Narodne novine“, br. 30/09) i Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, br. 145/04)

3. UVJETI IZVAN POSTROJENJA temelje se na odredbama Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 178/04 i 60/08), Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 70/05 i 139/08), Zakona o javnim cestama („Narodne novine“, br. 180/04, 138/06 i 146/08).

4. PROGRAM POBOLJŠANJA

Kako se radi o novom postrojenju, u kojem su predviđene odgovarajuće najbolje raspoložive tehnike, ne određuje se program poboljšanja.

5. **UVJETI ZAŠTITE NA RADU**
Ne određuju se u ovom postupku, jer se uvjeti zaštite na radu određuju u postupku prema posebnim zahtjevima kojima se određuje zaštita na radu.
6. **OBVEZE ČUVANJA PODATAKA I ODRŽAVANJA INFORMACIJSKOG SUSTAVA** temelje se na odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07), Uredbe o informacijskom sustavu zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 68/08) i Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“ br. 35/08)
7. **OBVEZE IZVJEŠTAVANJA JAVNOSTI I NADLEŽNIH TIJELA PREMA ZAKONU** temelje se na odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07), Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/08), Uredbe o informacijskom sustavu zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 68/08) i Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“ br. 35/08)
8. **OBVEZE PO EKONOMSKIM INSTRUMENTIMA ZAŠTITE OKOLIŠA** temelje se na odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 110/07), Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost („Narodne novine“ br. 107/03), Uredbe o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na emisiju u okoliš ugljikovog dioksida („Narodne novine“ br. 73/07 i 48/09), Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“ br. 35/08), Uredbe o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade za emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid („Narodne novine“ br. 71/04), Pravilnika o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknade za emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid („Narodne novine“ br. 95/04), Uredbom o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon („Narodne novine“ br. 02/04), Pravilnikom o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon („Narodne novine“ br. 20/04), Uredbe o visini vodnog doprinosa („Narodne novine“ br. 14/06; 35/06 i 39/06), Zakonom o gradnji i prostornom uređenju („Narodne novine“ br. 76/07), Uredbi o visini naknade za korištenje voda („Narodne novine“ br. 82/10), Uredbe o visini naknade za zaštitu voda („Narodne novine“ br. 82/10)

Točka III. izreke rješenja utemeljena je na odredbi članka 75. stavka 3. Zakona kojom je određeno da nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš i odredbi članka 161. stavka 3. i 4. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09), a to pitanje već je riješeno u postupku izdavanja rješenja KLASA: UP/I-351-03/10-02/49; URBROJ: 531-14-3-15-10-19 od 11. veljače 2011.

Točka IV. izreke rješenja temelji se na promjenama u rokovima primjene rješenja u dijelu po zahtjevu za procjenu utjecaja na okoliš i dijelu po zahtjevu nositelja zahvata za objedinjenim uvjetima zaštite okoliša. Rješenjem KLASA: UP/I-351-03/10-02/49; URBROJ: 531-14-3-15-10-19 od 11. veljače 2011. bio je propisan rok važenja dijela rješenja po zahtjevu za procjenu utjecaja na okoliš, a koji je protekao dvije godine od dana njegove izvršnosti te se više ne primjenjuje u ovom rješenju.

S obzirom da je objavljena Provedbena Odluka komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za intenzivni uzgoj peradi ili svinja u Službenom listu Europske unije, L 43/231 od 21. veljače 2017., točka IV. izreke ovog rješenja temelji se na odredbama članka 115. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) o razmatranju uvjeta rješenja temeljem stupanja na snagu navedene Odluke.

Točka V. izreke rješenja temelji se na odredbama članka 137. stavka 1. i članka 140. stavka 5. Zakona, a uključuje i primjenu odredbi Uredbe o PUO i Uredbe o ISJ kojima je uređeno obavještanje javnosti i zainteresirane javnosti o rješenju kojim je odlučeno o zahtjevu.

Točka VI. izreke rješenja utemeljena je na odredbi članka 26. Uredbe, članka 121. stavka 3. i 4. Zakona, a uključuje i primjenu odredbi Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine, br. 35/08) kojima je uređena dostava podataka u registar.

Točka VII. izreke rješenja utemeljena je na odredbi članka 96. Zakona.

Točka VIII. izreke rješenja utemeljena je na odredbi članka 130. stavak 1. točka 1. Zakona o općem upravnom postupku budući da je u postupku izvanredne uprave koji je otvoren nad dužnikom AGROKOR d.d. iz Zagreba i njegovim ovisnim i povezanim društvima, na novosnovana društva prenesena sva imovina neodrživih društava, te je ukidanje rješenja dopušteno.

Temeljem svega naprijed utvrđenoga odlučeno je kao u izreci ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Osijeku, Trg A. Starčevića 7/II, Osijek u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. BELJE plus d.o.o., Svetog Ivana Krstitelja 1a, Darda (R. s povratnicom!)
2. Osječko-baranjska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Trg Lava Mirskog 1/I, Osijek
3. Općina Draž, Ul. Brće Radića 58, 31 325 Draž
4. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite okoliša, Šubićeva ulica 29, 10000 Zagreb
5. Očevidnik okolišnih dozvola, ovdje
6. Pismohrana u spisu predmeta, ovdje

KNJIGA OBJEDINJENIH UVJETA ZAŠTITE OKOLIŠA S TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIM RJEŠENJEM ZA POSTROJENJE PROIZVODNJE SVNJA GAJ U OPĆINI DRAŽ

1. UVJETI OKOLIŠA

1.1. Popis aktivnosti u postrojenju koje potpadaju pod obveze iz rješenja

- 1.1.1. Izgradnja farme
- 1.1.2. Rad farme svinja Gaj koji se sastoji od slijedećih proizvodnih cjelina
  - 1.1.2.1. Prijem krmača ili nazimica te smještaj istih u proizvodni objekt pripust
  - 1.1.2.2. Osjemenjivanje krmača
  - 1.1.2.3. Prebacivanje suprasnih krmača u proizvodni objekt čekalište
  - 1.1.2.4. Prebacivanje suprasnih krmača iz objekta čekalište u proizvodni objekt prasilište, nekoliko dana prije prasnja.
  - 1.1.2.5. Prasnje krmača
  - 1.1.2.6. Prebacivanje prasadi iz objekta prasilište u proizvodni objekt odgajalište
  - 1.1.2.7. Prebacivanje oprasnih krmača u objekt pripust
  - 1.1.2.8. Odvoz prasadi stare oko 6 tjedana u tovilište
- 1.1.3. Rad farme Gaj koji se sastoji od slijedećih tehnoloških cjelina
  - 1.1.3.1. Skladištenje hrane
  - 1.1.3.2. Privremeno zbrinjavanje uginulih životinja
  - 1.1.3.3. Kotlovnica
  - 1.1.3.4. Privremeno skladištenje gnojovke nastale kao nusprodukt rada farme Gaj
  - 1.1.3.5. Postrojenje za preradu vode
- 1.1.4. Aplikacija gnojovke na poljoprivredne površine
- 1.1.5. Uklanjanje postrojenja

1.2. Procesi

Planirani kapacitet farme je 1400 krmača, 6 nerasta i 4700 prasadi (7 - 28 kg). Farma Gaj je namijenjena za proizvodnju prasadi za tov. Godišnja proizvodnja farme je 33 000 prasadi.

1.2.1. U procesima će se koristiti slijedeće sirovine:

Postrojenje	Sirovina sekundarna sirovina i druge tvari	Godišnja potrošnja
Proizvodni objekt - pripust	Voda – za napajanje	7300 m ³
	Hrana	330 t
Proizvodni objekt – čekalište	Voda	7300 m ³
	Hrana	770 t
Proizvodni objekt – prasilište	Voda	5548 m ³
	Hrana	700 t
Proizvodni objekt – odgajalište	Voda	3431 m ³
	Hrana	1100 t
Kotlovnica	UNP	90 000 kg
Dezinfekcijska barijera	Dezinfekcijska sredstva (virkon, virocid)	1 t
	Voda	260 m ³
Prozvodni objekti	Dezinfekcijska sredstva	0,3 t

	(virkon, virocid)	
	Voda za pranje proizvodnih objekata (onečišćena gnojovkom)	980 m ³
	Gnojovka	13 080 m ³
Upravna zgrada	Voda za sanitarne potrebe zaposlenika	435 m ³
Postrojenje za preradu vode	Voda za pranje filtera	3650 m ³

1.2.2. Skladištenje sirovina i ostalih tvari

Sirovina	Kapacitet spremnika
Hrana za životinje u objektu pripust	Silos zapremnine 17 m ³
Hrana za životinje u objektu čekalište	Silos zapremnine 30 m ³
Hrana za životinje u objektu prasilište	Silos zapremnine 30 m ³
Hrana za životinje u objektu odgajalište	Silos zapremnine 25 m ³ i silos zapremnine 35 m ³
Ukapljeni naftni plin (UNP)	Tri spremnika svaki kapaciteta 4 850 l
Gnojovka (privremeno skladištenje)	Dva spremnika za gnojovku, ukupnog kapaciteta 9 056 m ³
Uginule životinje (privremeno skladištenje)	Hladnjača - ukupna bruto površina objekta hladnjače iznositi će 15,00 m ²

1.2.3. Referentni dokumenti o najboljim raspoloživim tehnikama, RDNRT koji se primjenjuju pri određivanju uvjeta:

Kratica	BREF	RDNRT
ENE	Energy Efficiency Techniques	RDNRT za energetske učinkovitost
ESB	Emissions from Storage	RDNRT za skladišne emisije
ILF	Intensive Rearing of Poultry and Pigs	RDNRT za intenzivan uzgoj peradi i svinja
MON	General Principles of Monitoring	RDNRT za opće principe monitoringa

1.2.4. Tijekom korištenja predmetnog zahvata potrebno je primjenjivati načela dobre poljoprivredne prakse, što uključuje slijedeće radne procese:

- 1.2.4.1. Prije početka rada farme identificirati i implementirati edukacijske i trening programe za osoblje na farmi kako bi bili adekvatno osposobljeni za provedbu načela dobre poljoprivredne prakse (ILF poglavlje 4.1.2.)
- 1.2.4.2. Osigurati hitne procedure u slučaju neplaniranih emisija i akcidenata (ILF poglavlje 4.1.5.).
- 1.2.4.3. Prije početka rada farme implementirati programe popravaka i održavanja radi osiguranja opreme u dobrom stanju i držati ih čistima (ILF poglavlje 4.1.6.)
- 1.2.4.4. Ispravan plan aktivnosti, kao što je isporuka materijala i uklanjanje proizvoda i otpada (ILF poglavlje 4.1.3.)
- 1.2.4.5. Prije prve primjene gnojovke na poljoprivredne površine izraditi plan pravilne primjene gnojovke na poljoprivredne površine (Management plan gospodarenja organskim gnojivom) (ILF poglavlje 4.1.3.).

1.3. Tehnike kontrole i prevencije onečišćenja

1.3.1. Tijekom izgradnje postrojenja potrebno je provoditi slijedeće tehnike kontrole i prevencije:

- (a) Izgraditi razdjelni, nepropusni sustav odvodnje: sanitarnih otpadnih voda, oborinskih voda, voda iz dezbarijere, gnojovke i otpadnih voda onečišćenih gnojovkom, otpadnih tehnoloških voda (nastalih pranjem filtra za preradu vode na farmi).
- (b) Izgraditi vodonepropusne podloge na svim manipulativnim površinama oko spremnika i sabirne jame za gnojovku.
- (c) Prije korištenja farme ispitati vodonepropusnost sustava odvodnje otpadnih voda i gnojovke.
- (d) Prostor za smještaj radnika opremiti sa pokretnim ekološkim WC-ima i osigurati pražnjenje sadržaja putem ovlaštene pravne osobe.
- (e) Prilikom izvođenja zemljanih radova humusni sloj kontrolirano deponirati i kasnije koristiti za uređenje okoliša, odnosno iskoristiti za druge potrebe, u skladu s propisima.
- (f) Tijekom izvođenja zahvata nositelj zahvata je dužan djelovati tako da u najmanjoj mjeri oštećuje prirodu, a po završetku zahvata dužan je u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije zahvata.
- (g) Kretanje teške mehanizacije ograničiti kako bi površine okolnih staništa devastirane radovima bile što manje, kao i uznemiravanje životinja.
- (h) Izvesti krajobrazno uređenje čitavog kompleksa farme, kojemu treba pristupiti istovremeno s izgradnjom farme.
- (i) Kontrolirati i održavati strojeve kako ne bi došlo do povećanja emisije buke.
- (j) Objekte projektirati i izgraditi tako da budu zvučno izolirani.
- (k) Predvidjeti površine za privremeno odlaganje materijala koji će se u kasnijim građevinskim fazama ili fazama sanacije moći iskoristiti i to za: biljni materijal, humus, zemljani materijal, dopremljeni građevinski materijal.
- (l) Otpad nastao izgradnjom farme razvrstati na mjestu nastanka (neopasni otpad, opasni otpad, komunalni otpad, građevinski otpad), odvojeno sakupljati po vrstama i osigurati uvjete skladištenja za očuvanje kakvoće sa svrhom ponovne obrade.
- (m) Na lokaciji farme je tijekom izgradnje potrebno osigurati sredstva za neutralizaciju prolivenih opasnih tvari.

1.3.2. Tijekom rada postrojenja pridržavati se slijedećih tehnika kontrole i prevencije:

- 1.3.2.1. Primjenjivati tehnike hranjenja kojima se svinje hrane hranom s nižom količinom nutrijenata.
- 1.3.2.2. U smjese za hranjenje stavljati enzim fitazu koji neprobavljivi fosfor pretvara u probavljivi te ukupni fosfor u gnojovci smanjuje za 30 %.
- 1.3.2.3. Primjena odgovarajućih hranidbenih mjera:
  - 1.3.2.3.1. Hraniti svinje uzastopnim dijetama (fazno hranjenje) s nižim sadržajem sirovih bjelančevina (dijete moraju biti podržane dodatkom aminokiselina iz adekvatne stočne hrane i/ili industrijskim aminokiselinama (lizin, metionin, treonin, triptofan, ILF poglavlje 4.2.3.))

Životnje na farmi	Hranidbena smjesa prema postotku sirovih proteina (ILF tablica 5.1., poglavlje
--------------------------	---

	5.2.1.1.)
Prasad (< 10 kg)	maksimalno 21 %
Prasad (< 25 kg)	maksimalno 19,5 %
Krmače – gestacija	maksimalno 15 %
Krmače – laktacija	maksimalno 17 %

1.3.2.3.2. Hraniti svinje uzastopnim dijetama (fazno hranjenje) s nižim ukupnim sadržajem fosfora (u ovim dijetama moraju se koristiti visoko probavljivi anorganski fosfati i/ili fitaze radi osiguranja dovoljne količine probavljivog fosfora).

Životnje na farmi	Hranidbena smjesa prema postotku fosfora (ILF tablica 5.2., poglavlje 5.2.1.2.)
Prasad (< 10 kg)	maksimalno 0,85 %
Prasad (< 25 kg)	maksimalno 0,70 %
Krmače – gestacija	maksimalno 0,51 %
Krmače – laktacija	maksimalno 0,65 %

1.3.2.4. U proizvodnim objektima za krmače (pripust, čekalište) radi smanjenja emisija u zrak postaviti potpuno ili djelomično rešetkasti pod s vakuumskim sustavom za učestalo uklanjanje gnojnice (ILF poglavlje 4.6.1.1. i 4.6.1.6.)

U proizvodnom objektu za krmače s prašćicama (prasilište) postaviti boks s djelomično rešetkastom čeličnom rešetkom (odstupanje od RDNRT-a ILF koji propisuje potpuno rešetkasti željezni ili plastični pod s kombinacijom kanala za vodu i gnojnicu (ILF poglavlje 4.6.2.2.) ili sustav ispiranja sa žlijebom za gnojnicu (ILF poglavlje 4.6.2.3) ili s tavom za gnojovku ispod (ILF poglavlje 4.6.2.4.).

1.3.2.5. U proizvodnom objektu za svinje veličine 25 – 30 kg (odgajalište) postaviti ravne površine s potpuno rešetkastim ili djelomično rešetkastim podom s vakuumskim sustavom za učestalo uklanjanje gnojnice (ILF poglavlje 4.6.1.1. i 4.6.1.6.)

1.3.2.6. Projektirati i postaviti objekte za skladištenje gnojovke s dovoljnim kapacitetom, do obavljanja naknadne obrade ili primjene na poljoprivredno zemljište (zahtjevani kapacitet ovisi o klimi i periodima u kojima nije moguća primjena gnojovke na poljoprivredne površine). Na farmi svinja Gaj biti će postavljena dva montažna, čelična spremnika za gnojovku, koji će se prazniti dva puta godišnje (ukupna izračunata godišnja količina gnojovke farme svinja Gaj je 14 060 m³). Svaki od spremnika će biti stabilni spremnik koji može izdržati mehaničke, termičke i kemijske utjecaje; baza i zidovi spremnika su neprobojni i zaštićeni od korozije; spremnike će se redovito prazniti radi inspekcije i održavanja, preporučljivo svake godine; biti će postavljeni dvostruki ventili na svakom ventilskom izlazu iz spremnika. Svaki spremnik za gnojovku biti će prekriven krutim poklopcem, krovne ili šatorske strukture. Gnojovka će se unutar spremnika protresati jedino neposredno prije pražnjenja spremnika, npr. primjena na poljoprivrednom zemljištu. (ILF, poglavlje 5.2.5.)

1.3.2.7. Smanjiti emisije amonijaka iz spremnika za gnojovku za minimalno 37% prekrivanjem spremnika za gnojovku krutim poklopcem (ILF poglavlje 4.8.2.)

1.3.2.8. Kako bi se smanjila emisija amonijaka iz proizvodnih objekata potrebno je smanjivati površinu raspršenja gnojovke, ukloniti gnojovku iz jame u vanjski spremnik gnojovke, primijeniti dodatnu obradu poput aeracije radi omogućavanja ispiranja tekućine, hladiti površinu gnojovke, koristiti površine (npr. rešetke i kanali za gnojivo) koji su glatke i lako se čiste. (ILF, poglavlje 5.2.2.)

- 1.3.2.9. Koristiti NRT koji obuhvaća rasprostiranje i ugrađivanje plugom u jednom procesu i inkorporaciju unutar 4 sata, koje smanjuje emisiju za 80%, koristi gnojnicu ali je inkorporacija primjenjiva za tla koja se mogu lako kultivirati, u drugim situacijama NRT predstavlja rasprostiranje i ugrađivanje plugom bez inkorporacije radi smanjenja/uklanjanja emisije amonijaka i neugodnih mirisa s poljoprivrednih površina na kojima se obavlja aplikacija gnojovke sa farme svinja Gaj. (ILF, poglavlje 5.2.7.).
- 1.3.2.10. Koristeći navedenu tehniku rasprostiranja gnojovke na poljoprivredne površine (točka 1.3.10.) osigurati smanjenje emisije amonijaka s poljoprivrednih površina za minimalno 30 %, (ILF, tablica 4.38., poglavlje 4.10.4.)
- 1.3.2.11. Spremnici za UNP moraju biti izvedeni u skladu s općim principima kojima se sprječava ili smanjuju moguće emisije (osobito tijekom akcidenta) vodeći računa o (ESB, poglavlje 5.1.1.1.):
- dizajnu spremnika
  - kontroli i održavanju
  - izboru lokacije i izgleda spremnika
  - boji spremnika
- 1.3.2.12. Za čišćenje unutrašnjosti proizvodnih građevina i sl. i dezinfekciju vode iz dezbarijere koristiti biorazgradiva sredstva
- 1.3.2.13. Minimalnu potrošnju vode postići čišćenjem proizvodnih objekata i opreme s visokotlačnim peraćima nakon svakog proizvodnog ciklusa. Redovno kontrolirati instalacije pitke vode radi izbjegavanja neželjenog prolijevanja, voditi zapise o primjeni vode putem računa o potrošnji te pravovremeno otkrivati i popravljati kvarove instalacija.
- 1.3.2.14. Potrošnju vode za napajanje životinja prema fazi proizvodnog ciklusa i za pranje proizvodnih objekata mora biti u okviru RDNRT-a (ILF), kako slijedi:
- potrošnja vode za napajanje krmača u objektima pripust i čekalište, maksimalno 22 l/dan/živ. (ILF, tablica 3.13., poglavlje 3.2.2.2.1).
  - potrošnja vode za napajanje krmača u objektu prasilište, maksimalno 40 l/dan/živ. (ILF, tablica 3.13., poglavlje 3.2.2.2.1)
  - potrošnja vode za napajanje prašćića u objektu odgajalište, 4 l/dan/živ. (ILF, tablica 3.13., poglavlje 3.2.2.2.1)
  - potrošnja vode za pranje proizvodnih objekata, 0,7 m³/živ./god. (ILF, tablica 3.16., poglavlje 3.2.2.2.1)
- 1.3.2.15. Produkcija gnojovke po životinji prema fazi proizvodnog ciklusa mora biti u okviru RDNRT-a (ILF), kako slijedi:
- produkcija gnojovke krmača u objektima pripust i čekalište, maksimalno 9 kg/živ/dan. (ILF, tablica 3.27., poglavlje 3.3.1.2.)
  - produkcija gnojovke krmača u objektu prasilište, maksimalno 15,9 kg/živ/dan. (ILF, tablica 3.27., poglavlje 3.3.1.2.)
  - produkcija gnojovke prasadi u objektu odgajalište, maksimalno 2,3 kg/živ/dan. (ILF, tablica 3.27., poglavlje 3.3.1.2.)
- 1.3.2.16. Sanitarnu otpadnu vodu iz Upravne zgrade (u količini od 435 m³/god.) skupljati u zasebnu sabirnu jamu koju je potrebno periodično prazniti (odvoženje u javnu kanalizacijsku mrežu putem lokalnog komunalnog poduzeća).
- 1.3.2.17. Otpadne vode iz dezinfekcijske barijere (u količini od 260 m³/god.) skupljati u sabirnu jamu za otpadne vode iz dezbarijere koju je potrebno periodično prazniti (odvoženje u javnu kanalizacijsku mrežu putem lokalnog komunalnog poduzeća)
- 1.3.2.18. Krovne oborinske vode upuštati u okolni teren u krugu farme.

- 1.3.2.19. Oborinske vode s internih prometnica i manipulativnih površina (čista oborinska voda) ispuštati u okolnu zelenu površinu te u sustav otvorenih oborinskih kanala farme.
- 1.3.2.20. Oborinske vode s parkirne površine ispred upravne zgrade (čista oborinska voda) odvoditi u sustav otvorenih oborinskih kanala farme.
- 1.3.2.21. Gnojovku (i tehnološke otpadne vode od pranja proizvodnih objekata, onečišćene gnojovkom) iz proizvodnih objekata odvoditi do vodonepropusne armirano - betonsko sabirne jame za gnojovku te ju pumpama prebacivati u tipske zatvorene montažne spremnike gnojovke.
- 1.3.2.22. Otpadnu tehnološku vodu od pranja filtra za preradu vode odvoditi u taložnicu te nakon minimalno 48 sati odvoditi u sustav otvorenih oborinskih kanala farme.
- 1.3.2.23. Izraditi Pravilnik o radu i održavanju sustava za odvodnju otpadnih voda te sustava za zbrinjavanje gnojovke i Pravilnik o zbrinjavanju svih vrsta otpada iz tehnološkog procesa i mulja iz procesa obrade otpadnih voda (otpad iz taložnice).
- 1.3.2.24. Podvrgnuti kontroli ispravnosti na svojstvo vodonepropusnosti, strukturalne stabilnosti i funkcionalnosti sustav za odvodnju gnojovke i spremnike za gnojovku u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu Pravilnika o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda („Narodne novine“, br. 03/11). Nakon ovoga roka vlasnici, odnosno drugi zakoniti posjednici internih sustava za odvodnju otpadnih voda dužni su provoditi kontrolu ispravnosti svakih 8 godina.
- 1.3.2.25. Gnojovka se ne smije odvoziti na poljoprivredne površine prije perioda skladištenja od 6 mjeseci.
- 1.3.2.26. Za potrebe izrade plana primjene gnojovke na poljoprivredne površine predvidjeti analiziranje „nultog stanja“ sastava gnojovke u spremnicima za gnojovku.
- 1.3.2.27. Raditi godišnje planove za apliciranje gnojovke na poljoprivredne površine sukladno propisima i plodoređu bilanciranju dušika i stanja tala.
- 1.3.2.28. Pri svakoj primjeni gnojovke voditi očevidnik o količini, vremenu i mjestu odvoženja.
- 1.3.2.29. Dispoziciju gnojovke obavljati na poljoprivredno zemljište u vlasništvu nositelja zahvata.
- 1.3.2.30. U proizvodnim objektima smanjiti potrošnju energije korištenjem prirodne ventilacije gdje je to moguće, izbjegavati zastoje u ventilacijskom sustavu čestim inspekcijama i čišćenjem cijevi i ventilatora; te koristiti svjetla koja troše malo energije.
- 1.3.2.31. Kod nabave dizelskog agregata koji će služiti kao alternativni izvor električne energije obratiti pažnju da posjeduje tipno odobrenje sukladno odredbama Pravilnika o mjerama za sprečavanje emisija plinovitih onečišćivača i onečišćivača u obliku čestica iz motora s unutrašnjim izgaranjem koji se ugrađuju u necestovne pokretne strojeve TPV 401 („Narodne novine“, br. 16/09).
- 1.3.2.32. Svakodnevno provjetravati umjetnom ventilacijom preko centralne upravljačke jedinice proizvodne objekte farme radi sprječavanja utjecaja različitih plinova, neugodnih mirisa, mikroorganizama i prašine.

1.4. Gospodarenje otpadom iz postrojenja

- 1.4.1. Manipulaciju s uginulim životinjama (lešinama) obavljati u skladu s veterinarsko-sanitarnim propisima. Uginule životinje na farmi propisno zbrinjavati u kontejnere s rashladnim uređajem (objekt hladnjača) te prema potrebi odvoziti specijalnim kamionima do registriranog skladišta za odlaganje uginulih životinja ili u kafileriju.

- 1.4.2. Neopasni tehnološki otpad (ambalaža od papira i kartona – 15 01 01, ambalaža od plastike 15 01 02, miješana ambalaža – 15 01 06) skupljati ovisno o vrstama u pravilno označene spremnike u objektu nadstrešnica sa spremištem i prostorijom za preradu vode. Odvojeno sakupljeni otpad predavati ovlaštenim sakupljačima neopasnog otpada, s kojim je investitor dužan sklopiti ugovor.
- 1.4.3. Miješani komunalni otpad (20 03 01) skupljati u posebnom spremniku u objektu nadstrešnica sa spremištem i prostorijom za preradu vode te zbrinjavati putem ovlaštene pravne osobe.
- 1.4.4. Opasni (infektivni) otpad (18 02 02*) nastao radom farme Gaj potrebno je sakupljati odvojeno (poseban spremnik u objektu nadstrešnica sa spremištem i prostorijom za preradu vode) na zakonski određen način te zbrinjavati putem ovlaštenog sakupljača opasnog otpada.
- 1.4.5. Opasni otpad (od održavanja diesel agregata) riješiti putem Ugovora s tvrtkom koja će održavati navedeni agregat i koja će obavljati servis istog.
- 1.4.6. Otpad nastao preradom vode (otpad iz taložnice, ključni broj 19 09 01) zbrinjavati sukladno Pravilniku o zbrinjavanju svih vrsta otpada iz tehnološkog procesa i mulja iz procesa obrade otpadnih voda i važećim zakonskim propisima.
- 1.4.7. Očevidnik o nastanku i tijeku zbrinjavanja otpada voditi prema vrstama i količinama, a svako odvoženje otpada obavljati uz prateći list, a podatke iz istog na propisnim obrascima dostavljati jednom godišnje nadležnom tijelu za zaštitu okoliša u Osječko - baranjskoj županiji.
- 1.4.8. Gnojovka će se skupljati u spremnike gnojovke, i skladištiti 6 mjeseci, a nakon toga će se dispozicirati na poljoprivredne površine u vlasništvu nositelja zahvata. Dispozicija gnojovke na poljoprivredne površine obavljati će se u skladu sa zakonskim propisima o zaštiti voda i preporukama danim u „Načelima dobre poljoprivredne prakse“.

1.5. Korištenje energije i energetska efikasnost

- 1.5.1. Na farmi Gaj ukupna potrošnja energije iznositi će 6149,88 GJ/ godišnje, od čega potrošnja električne energije iznosi 1980 GJ/ godišnje, dok potrošnje toplinske energije iznosi 4169,88 GJ/ godišnje.
- 1.5.2. Sva energija za zahvat podmirivat će se iz sustava javne elektro opskrbe.
- 1.5.3. Na farmi Gaj biti će instaliran diesel agregat za potrebe rada farme u slučaju nestanka energije u sustavu javne elektro opskrbe.

1.6. Sprječavanje akcidenta

- 1.6.1. Na farmi Gaj će biti postavljen sustav vatroobrane (unutrašnja i vanjska hidrantska mjera).
- 1.6.2. Nositelj zahvata dužan je izraditi Operativni plan za provedbu mjera sprječavanja, širenja i uklanjanja iznenadnog onečišćenja voda prije početka rada farme i provoditi osposobljavanje zaposlenika za njegovo provođenje.

1.7. Sustav praćenja (monitoringa) (u skladu s RDNRT MON)

- 1.7.1. Imisije amonijaka iz proizvodnih objekata farme: pripust, čekalište, prasilište, odgajalište te poljoprivrednih površina, mjeri se u okolišu farme, kod najbližih stambenih objekata (najbližeg naselja predmetnoj farmi, naselje Duboševica,

odnosno naselje najbliže poljoprivrednim površinama namijenjenim za apliciranje gnojovke sa predmetne farme, naselje Suza).

- 1.7.2. Mjerenje imisije amonijaka obaviti najranije 8 mjeseci od početka probnog rada farme, na odabranoj lokaciji prema najbližem naselju, uzimajući u obzir ružu vjetrova te to okarakterizirati kao "nulto stanje" kakvoće zraka, ono koje se može najčešće očekivati kod normalnog rada farme s punim kapacitetom te kasnije po potrebi, u slučaju pojave neugodnih mirisa.
- 1.7.3. Mjerenje imisija amonijaka se obavlja kontinuirano u toku 24 sata, metodom denuder/IC (ionska kromatografija). Prati se koncentracija amonijaka, GV 100 µg/m³ (GV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine).
- 1.7.4. Mjerenje imisija amonijaka i analizu podataka dobivenih mjerenjem obavlja ovlaštena pravna neovisna osoba koja posjeduje dozvolu ili suglasnost sukladno važećem Pravilniku o izdavanju dozvole ili suglasnosti za obavljanje djelatnosti praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija u zrak iz stacionarnih izvora (ovlaštenje po zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025).
- 1.7.5. Mjeriti emisiju onečišćujućih tvari u zrak iz ispusta uređaja za loženje (kotlovnica, Z5). Prvo mjerenje onečišćujućih tvari mora se obaviti tijekom probnog rada izvora, a prije dobivanja uporabne dozvole, ali najkasnije dvanaest mjeseci od dana puštanja u probni rad. Obaviti najmanje tri pojedinačna mjerenje i rezultate iskazati kao polusatne srednje vrijednosti. Učestalost mjerenja emisije odredit će se na temelju rezultata mjerenja tijekom probnog rada, najmanje jedanput u dvije godine.
- 1.7.6. Mjerenje emisija onečišćujućih tvari u zrak iz ispusta uređaja za loženje, odnosno analiza obuhvaća slijedeće: dimni broj, toplinski gubici u otpadnim plinovima, ugljikov dioksid, ugljikov monoksid, oksidi dušika izraženi kao NO₂, volumni udio kisika.
- 1.7.7. Mjerenje emisijskih veličina plinovitih onečišćenja provode se slijedećim analitičkim metodama:

Parametar analize	Analitička metoda mjerenja
dimni broj	prema Bacharahovoj metodi
toplinski gubici u otpadnim plinovima	izračun
ugljikov monoksid	NDIR*
oksidi dušika izraženi kao NO ₂	NDIR*
volumni udio kisika	paramagnetski senzor/elektrokemijski senzor/parcijalni tlak

*NDIR = Nedisperzna IR apsorpcija

- 1.7.8. Mjerenje i analize podataka dobivenih mjerenjem emisija onečišćujućih tvari u zrak iz ispusta uređaja za loženje obavlja ovlaštena pravna neovisna osoba koja posjeduje dozvolu ili suglasnost sukladno Pravilniku o izdavanju dozvole ili suglasnosti za obavljanje djelatnosti praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, br. 79/06) (ovlaštenje po zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025).
- 1.7.9. Mjeriti kakvoću vode iz bunara četiri (4) puta godišnje.
- 1.7.10. Voda za uzorkovanje kakvoće vode iz bunara, uzimat će se preko zasunskog okna u blizini vodotornja (V3).
- 1.7.11. Ispitivanje obavljati za slijedeće pokazatelje:
 - fizikalno-kemijski pokazatelji: aluminij, amonij, boja, vodljivost, koncentracija vodikovih iona (pH vrijednost), miris, mutnoća, nitriti, okus, željezo, kloridi,

nitriti, utrošak $KmNO_4$, rezidue dezifijensa (SRK, klorit, klorat, ozon, ...), temperatura

- mikrobiološki pokazatelji: *Escherichia coli*, ukupni koliformi, enterokoki, broj kolonija 22°C, broj kolonija 37°C, *Clostridium perfringens* (uključujući spore).

1.7.12. Analitičke metode, odnosno norme za mjerenje parametara za utvrđivanje kakvoće vode iz bunara su slijedeće:

Parametar analize	Analitička metoda mjerenja/ norma
aluminij	HRN ISO 10566:1998; HRN ISO 12020:1998, HRN ISO 15586:2003, HRN EN ISO 11885:1998, ISO 17294-2:2003
amonij	HRN ISO 5664:1998, HRN ISO 7150-1:1998, HRN EN ISO 14911:2001
boja	HRN EN ISO 7887:2001
vodljivost	HRN EN 27888:2008
nitriti	HRN EN 26777:1998, HRN EN ISO 10304-1:1998
željezo	HRN ISO 6332:2001, HRN ISO 15586:2003
kloridi	HRN ISO 9297:1998, HRN ISO 10304-2:1998
nitriti	HRN ISO 7890-1:1998, HRN ISO 7890-3:1998, HRN EN ISO 10304-1:1998
utrošak $KMnO_4$	HRN EN ISO 8467:2001
temperatura	"standardne metode" za ispitivanje vode i otpadne vode, APHA, AWWA, WEF (1998) 20 ed)
<i>Escherichia coli</i> :	HRN EN ISO 9308-1 ili COLLIERT
ukupni koliformi	HRN EN ISO 9308-1 ili COLLIERT
enterokoki	HRN EN ISO 7899-2
broj kolonija 22 °C	HRN EN ISO 6222
broj kolonija 37 °C	HRN EN ISO 6222
<i>Clostridium perfringens</i> (uključujući spore)	Filtrirati kroz membranu kojoj slijedi anaerobna inkubacija membrane na m-CP agaru* na 44±1°C tijekom 21±3 sata. Broje se mutno žute kolonije koje postaju ružičaste ili crvene kada ih se 20-30 sekundi izloži parama amonijevog hidroksida. Sastav m-CP agara je: Osnovna podloga: Triptoza: 30 g, Ekstrakt kvasca: 20 g, Saharoza: 5 g, L-cistein hidroklorid: 1 g, $MgSO_4 \times 7H_2O$: 0,1 g, Grimizni bromkrezol: 40 mg, *Agar: 15 g, Voda: 900 ml. Otopiti sastojke osnovne podloge podesiti pH na 7,6, raspodijeliti podlogu u boce po 100 ml i autoklavirati na 121°C 15 minuta. Podlogu ohladiti na 50°C i u svaku bocu dodati: D-cycloserin: 0,04 g, Polimyxin-B sulfat: 0,0025 g, $FeCl_3 \times 6H_2O$ 4,5% otopina: 0,2 ml

1.7.13. Mjeriti kakvoću otpadne tehnološke vode od pranja filtera za preradu vode dva puta (2) godišnje.

1.7.14. Uzorke za analizu otpadne tehnološke vode od pranja filtera za preradu vode potrebno je uzimati na kontrolnom oknu, prije ispuštanja vode u sustav oborinskih kanala (V2)

1.7.15. Ispitivanje obavljati za slijedeće pokazatelje: pH, temperatura, boja, taložive tvari, suspendirana tvar, mangan (Mn), željezo (Fe).

1.7.16. Analitičke metode, odnosno norme za mjerenje parametara za utvrđivanje kakvoće otpadne tehnološke vode od pranja filtera za preradu vode su slijedeće:

Parametar analize	Analitička metoda mjerenja/ norma
pH	HRN ISO 10523:1998
temperatura	„standardne metode“ za ispitivanje vode i otpadne vode, APHA, AWWA, WEF (1998) 20ed
boja	HRN EN ISO 7887:2001
taložive tvari	„standardne metode“ za ispitivanje vode i otpadne vode, APHA, AWWA, WEF (1998) 20ed
suspendirana tvar	HRN ISO 11923:1998
mangan (Mn)	HRN ISO 6333:2001, HRN ISO 15586:2003, ISO 17294-2:2003
željezo (Fe)	HRN ISO 6332:2001, HRN ISO 15586:2003

- 1.7.17. Mjerenja i analize podataka dobivenih mjerenjem za kakvoću vode obavlja ovlaštena pravna neovisna osoba (ovlaštenje po zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025)
- 1.7.18. Obaviti analize sastava gnojovke, periodički, prije aplikacije gnojovke na poljoprivredne površine, koje uključuju: suha tvar, pH, H₂O, amonijski N, ukupni N, ukupni P, ukupni K, ukupni Ca, ukupni Mg, radi potrebe izrade plana primjene gnojovke na poljoprivredne površine. Mjerenje te analizu podataka dobivenih mjerenjem obavlja ovlaštena pravna neovisna osoba (ovlaštenje po zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025).
- 1.7.19. Analiza sastava gnojovke obavlja se iz trenutačnog uzorka gnojovke, nakon puštanja u rad farme, odnosno nakon nastanka prve količine gnojovke (6 mjeseci nakon skladištenja gnojovke).
- 1.7.20. Sastav gnojovke se mjeri za spremnike gnojovke, kao mjesto emisije te je to ujedno i mjesto uzorkovanja (Z3).
- 1.7.21. Analitičke metode, odnosno norme za mjerenje parametara za analizu gnojovke su slijedeće:

Parametar analize	Analitička metoda mjerenja/ norma
suha tvar	gravimetrijska metoda
pH H ₂ O	HRN EN 13037:1999
amonijski N	metoda po Bremmeru
ukupni N	modificirana metoda po Kjeldahlu
ukupni P	mokro razaranje (spektrofotometrijska metoda)
ukupni K	mokro razaranje (plamenofotometrijsko određivanje)
ukupni Ca	mokro razaranje (HRN EN ISO 6869:2001), atomska apsorpcijska spektrofotometrija
ukupni Mg	mokro razaranje (HRN EN ISO 6869:2001), atomska apsorpcijska spektrofotometrija

- 1.7.22. Izraditi početnu analizu tla: reakcija tla temeljem pH vrijednosti (pH – KCl, pH – H₂O), razine organske tvari u tlu, ukupnog dušika, sadržaja fiziološki aktivnih hranjiva P₂O₅ i K₂O, hidrolitičke kiselosti (sadržaj ukupnih karbonata), te mehaničkom sastavu tla, radi izrade plana primjene gnojovke koji mora biti usklađen s plodoredom i bilancom potrošnje dušika. Provodi se analiza navedenih pokazatelja iz trenutačnog uzorka tla prije puštanja u rad farme i kasnije po potrebi. Analiza se obavlja prije

primjene gnojovke na poljoprivredne površine, nakon ranijeg skladištenja gnojovke od 6 mjeseci. Ispitivanje plodnosti tla obavlja se nakon žetve usjeva, a prije primjene gnojiva u vremenskom periodu od 1. lipnja do 31. listopada.

1.7.23. Mjesto emisije u tlo, kao i mjesto uzorkovanja za analizu tla su poljoprivredne površine, prije nego se aplicira gnojovka.

1.7.24. Analitičke metode, odnosno norme za mjerenje parametara za analizu tla su slijedeće:

Parametar analize	Analitička metoda mjerenja/ norma
pH reakcija tla (KCl i H ₂ O)	HRN ISO 10390
razina organske tvari u tlu	metoda prema Tjurinu
ukupni dušik (samo kod trajnih nasada)	metoda po Kjeldahl-u* HRN ISO 138782
sadržaj fiziološki aktivnih hranjiva P ₂ O ₅ i K ₂ O	pH – HOH ≤ 7: Amon-laktatna metoda, pH – HOH > 7: HRN ISO 11263 Amon-laktatna metoda
hidrolitička kiselost ili sadržaj ukupnih karbonata	metoda po Kapen-u
mehanički sastav tla	HRN ISO 11277

* Prema Priručniku za pedološka istraživanja (Škorić, 1986.)

1.7.25. Mjerenje te analizu dobivenih podataka obavlja ovlaštena nadležna institucija, na temelju rješenja nadležnog Ministarstva o ispunjavanju propisanih uvjeta te na temelju drugih važećih propisa. Rezultate mjerenja te analiza podataka se potom dostavljaju nositelju zahvata.

1.8. Način uklanjanja postrojenja i povratak lokacije u zadovoljavajuće stanje

1.8.1. Voditi poslovanje postrojenja na način da se mogu osigurati sredstva za uklanjanje postrojenja prema propisanom programu, te u roku od pet godine od početka rada postrojenja priložiti dokaz da se iz poslovanja mogu osigurati sredstva za uklanjanje postrojenja.

1.8.2. Plan zatvaranja postrojenja, farme svinja, uključuje slijedeće aktivnosti

- 1.) Obustava rada farme, uključujući sve proizvodne procese, procese skladištenja i pomoćne procese
- 2.) Uklanjanje sirovina (krmače i nerasti), poluproizvoda (prasad) i gotovih proizvoda (prasad za odvoz u točilište)
- 3.) Uklanjanje opasnih tvari i njihovo adekvatno zbrinjavanje (UNP)
- 4.) Uklanjanje i odvoz svih vrsta opasnog i neopasnog otpada nastalog u proizvodnji, uključujući gnojovku iz spremnika za gnojovku
- 5.) Čišćenje objekata i uklanjanje uredske opreme (objekt upravne zgrade)
- 6.) Čišćenje proizvodnih objekata, rasklapanje i uklanjanje opreme i dijelova
- 7.) Rušenje objekata koji nisu predviđeni za daljnju upotrebu
- 8.) Odvoz i zbrinjavanje građevinskog otpada putem ovlaštenih tvrtki
- 9.) Odvoz i zbrinjavanje metalnog otpada putem ovlaštenih tvrtki
- 10.) Odvoz i zbrinjavanje preostalog otpada (opasnog i neopasnog) putem ovlaštenih tvrtki
- 11.) Ovjera dokumentacije o razgradnji postrojenja i čišćenju lokacije

1.8.3. Kao dio programa razgradnje i uklanjanja postrojenja potrebno je napraviti analizu i ocjenu stanja okoliša na lokaciji u cilju određivanja razine onečišćenja i potrebe za

sanacijom zemljišta. Mjere ocjene stanja okoliša obuhvatit će provjeru stanja tala na lokaciji.

- 1.8.4. Ukoliko se provjerom stanja tala na lokaciji utvrdi potreba za sanacijom u odnosu na stanje prije upotrebe (ako su takvi podaci dostupni), vlasnik postrojenja će izraditi i provesti program sanacije na vlastiti trošak.

2. GRANIČNE VRIJEDNOSTI EMISIJA

2.1. Emisije u zrak

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost prema RDNRT ILF	Granična vrijednost emisije sukladno Uredbi o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 133/05).
Z1.1. i Z1.2.	proizvodni objekti za krmače (pripust, čekalište)	amonijak (NH ₃)	3,57 NH ₃ /živ./godini	100 µg/m ³
Z1.3.	proizvodni objekt za krmače s prašćićima (prasilište)	amonijak (NH ₃)	6,09 NH ₃ /živ./godini	100 µg/m ³
Z1.4.	proizvodni objekt za svinje veličine 25-30 kg (odgajalište)	amonijak (NH ₃)	0,6 NH ₃ /živ./godini	100 µg/m ³

Napomena:

Protokol za praćenje emisija amonijaka iz proizvodnih objekata razvijen je i primijenjen zasada jedino u Nizozemskoj. RDNRT ILF ne precizira način mjerenja ovih emisija. U preporukama za buduća istraživanja i razvoj projekata preporučeno je upravo istraživanje dostupnih i najpouzdanijih tehnika u praćenju koncentracija plinova u proizvodnim objektima. Hrvatskim propisima također nije razvijen ni propisan protokol za praćenje emisija amonijaka iz proizvodnih objekata, kao ni granične vrijednosti emisija, već su jedino propisane granične vrijednosti emisija amonijaka (vrijeme usrednjavanja 24 sata i/ili 1 godina).

Granične vrijednosti emisija amonijaka propisane su Uredbom o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“ br. 133/05). Vrijeme uzorkovanja je 24 sata, GV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine.

2.2. Emisije u zrak

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost
Z5	Dimnjak kotlovnice	Dimni broj	0
		Toplinski gubici u otpadnim plinovima	10 %
		Ugljikov monoksid	100 mg/m ³
		Oksidi dušika izraženi kao NO _x	200 mg/m ³
		Volumni udio kisika:	3 %
Z1	Proizvodni objekti	amonijak	100 µg/m ³ tijekom

	farme		mjerenja u 24 sata, odnosno 30 µg/m ³ tijekom mjerenja u toku jedne godine.
		metan	-

2.3. Emisije u površinske vode

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost
V2	Objekt za preradu vode (otpadna tehnološka voda od pranja filtera za preradu vode) – sustav otvorenih oborinskih kanala	pH	6,5-9,0
		temperatura	30 oC
		boja	bez
		taložive tvari	0,5 ml/1h
		suspendirana tvar	35 mg/l
		mangan (Mn)	2,0 mg/l
		željezo (Fe)	2,0 mg/l

2.4. Emisije u tlo

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost
-	Poljoprivredne površine (aplicirana gnojovka)	dušik (N) u prve četiri godine	210 kg/ha
		dušik (N) nakon četiri godine	170 kg/ha
	Poljoprivredne površine (analiza tla)	humusa u tlu	< 1%,
		ukupni dušik	< 0,06%N
		opskrbljenost biljci pristupačnim P2O5 i K ₂ O temeljem njihova sadržaja u tlu u mg/100 g tla	< 5

2.5. Emisije buke

2.5.1. Emisije buke s farme Gaj od rada diesel agregata (koji radi samo u slučaju nestanka električne struje iz sustava javne elektro opskrbe, smiju biti najviše 90 dB(A) unutar samog objekta za smještaj agregata, unutar zasebnog kućišta koji štiti od širenja buke i vibracija), iz proizvodnih objekata sa životinjama (gdje unutar proizvodnog objekta koji je izgrađen od izolacijskih materijala smije dosežati najviše 85 dB(A)).

2.5.2. Lokacija farme Gaj nalazi se na području poljoprivrednih površina, udaljena je od najbližih naseljenih kuća oko 3 km (naselje Duboševica, općina Draž), odnosno najbliže naselje u Republici Mađarskoj, oko 2,3 km (naselje Udvar). Na granici sa zonom namijenjenom samo stanovanju i boravku (najbliže naselje predmetne farme), najviše dopuštene razine buke iznose 55 dB(A) danju i 40 dB(A) noću.

3. UVJETI IZVAN POSTROJENJA

3.1. Za vrijeme sušnih dana polijevati vodom transportne površine koje nisu asfaltirane te rasuti teret prevoziti u za to primjerenim vozilima, te ga vlažiti ili prekrivati - pogotovo za vrijeme vjetrovitih dana

- 3.2. Tijekom izvođenja zahvata nositelj zahvata je dužan djelovati tako da u najmanjoj mjeri oštećuje prirodu, a po završetku zahvata dužan je u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije zahvata.
- 3.3. Kretanje teške mehanizacije ograničiti kako bi površine okolnih staništa devastirane radovima bile što manje, kao i uznemiravanje životinja.
- 3.4. Tijekom izgradnje objekata farme održavati javne ceste sigurnim za odvijanje prometa te ih čistiti od nanesenog materijala.

Potvrdom od Ministarstva Kulture, Uprave za zaštitu prirode (2. listopada 2009, Kl: 612-07/09-01/1167; Ur.broj: 532-08-01-03/1-09-02), navodi se da planirani zahvat farma svinja Gaj, općina Draž, neće imati bitan utjecaj na područje ekološke mreže, te zbog gore navedenih razloga nositelj zahvata nije obavezan provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za prirodu.

4. PROGRAM POBOLJŠANJA

Nije primjenjivo, budući da se radi o novom, još neizgrađenom zahvatu.

5. UVJETI ZAŠTITE NA RADU

Ne određuju se u ovom postupku, jer se uvjeti zaštite na radu određuju u postupku prema posebnim zahtjevima kojima se određuje zaštita na radu.

6. OBVEZE ČUVANJA PODATAKA I ODRŽAVANJA INFORMACIJSKOG SUSTAVA

- 6.1. Čuvati podatke o potrošnji energije i vode, količinama stočne hrane, proizvedenog otpada i primjeni anorganskih gnojiva i gnojovke (ILF poglavlje 4.1.4.)
- 6.2. Voditi očevidnik o zbrinjavanju gnojovke na poljoprivredne površine.
- 6.3. Izvještaj o provedenim mjerenjima i s analizom podataka onečišćujućih tvari u zraku iz ispusta uređaja za loženje (kotlovnica), nositelj zahvata pohranjuje 5 godina i dostavlja (do 31. ožujka za prethodnu godinu) Agenciji za zaštitu okoliša, u Registar onečišćenja okoliša i tijelu županije nadležnom za poslove zaštite okoliša.
- 6.4. Izvještaj o analizi kakvoće vode iz bunara nositelj zahvata pohranjuje 5 godina.
- 6.5. Podaci iz Očevidnika zahvaćenih i korištenih voda dostavljaju se nadležnoj pravnoj osobi za gospodarenje i upravljanje vodama u RH.
- 6.6. Zapise analize sastava gnojovke nositelj zahvata dužan je čuvati 5 godina.
- 6.7. Izvještaj o provedenoj analizi tla nositelj zahvata pohranjuje na period od 5 godina.
- 6.8. Izvještaj o provedenom indikativnom mjerenju amonijaka nositelj zahvata pohranjuje 5 godina i dostavlja tijelu županije nadležnom za poslove zaštite okoliša.
- 6.9. Očevidnik o nastanku i tijeku zbrinjavanja otpada voditi prema vrstama i količinama, a svako odvoženje otpada obavljati uz prateći list, a podatke iz istog na propisnim obrascima dostavljati jednom godišnje (do 31. ožujka za prethodnu godinu) Agenciji za zaštitu okoliša, u Registar onečišćenja okoliša i tijelu županije nadležnom za poslove zaštite okoliša.

7. OBVEZE IZVJEŠTAVANJA JAVNOSTI I NADLEŽNIH TIJELA PREMA ZAKONU

- 7.1. Zabilježiti sve eventualne pritužbe od strane javnosti te evidentirati aktivnosti poduzete u svrhu uklanjanja ili ublažavanja uočenih nedostataka.
- 7.2. Sve obveze koje su propisane u točki 6. *Obveze čuvanja podataka i održavanja informacijskog sustava*, odnose se i na ovu točku.

8. OBVEZE PO EKONOMSKIM INSTRUMENTIMA ZAŠTITE OKOLIŠA

Nositelj zahvata izgradnje farme svinja Gaj (koji je i biti će korisnik predmetne farme) dužan je realizirati sve zakonom i podzakonskim propisima utvrđene obveze po relevantnim ekonomskim instrumentima zaštite okoliša. Te obveze prvenstveno proizlaze iz odredbi nadležnog „Zakona o zaštiti okoliša“ („Narodne novine“, br. 110/07) i na temelju njega donesenih propisa te „Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost“ („Narodne novine“, br. 107/03) i odgovarajućih podzakonskih akata. One se u pravilu odnose na naknade za onečišćenje okoliša, a predstavljaju svojevrsan oblik kompenzacije za redovni rad predmetnog zahvata, suglasno usvojenom načelu „onečišćivač plaća“. To se detaljnije utvrđuje u članku 15. „Zakona o zaštiti okoliša“, koji glasi:

- (1) *Onečišćivač snosi troškove nastale onečišćavanjem okoliša.*
- (2) *Troškovi iz stavka 1. ovog članka obuhvaćaju troškove nastale u vezi s onečišćavanjem okoliša, uključujući i troškove procjene štete, procjene nužnih mjera i troškove otklanjanja štete u okolišu.*
- (3) *Onečišćivač snosi i troškove praćenja stanja okoliša i primjene utvrđenih mjera te troškove poduzimanja mjera prevencije od onečišćavanja okoliša, bez obzira na to da li su ti troškovi nastali kao rezultat propisane odgovornosti za onečišćavanje okoliša, odnosno ispuštanjem emisija u okoliš ili kao naknade utvrđene odgovarajućim financijskim instrumentima, odnosno kao obveza utvrđena propisom o smanjivanju onečišćavanja okoliša.*

U skladu s time, a suglasno odredbama članaka 12., 13., 14., 15., 16. i 17. „Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost“ („Narodne novine“, br. 107/03), naknade koje su relevantne za predmetni zahvat, a koriste se kao sredstva *Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost* namijenjena poduzimanju, odnosno, sufinanciranju mjera zaštite okoliša i poboljšanja energetske učinkovitosti, obuhvaćaju:

- a) naknade onečišćivača okoliša
- b) naknade korisnika okoliša i
- c) naknada na opterećivanje okoliša otpadom i
- d) posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon.

Naknadu onečišćivača okoliša operater predmetnog zahvata plaća, jer je – kao pravna osoba – vlasnik građevine (kotlovnica na farmi) u kojoj, u okviru svoje djelatnosti, posjeduje pojedinačni izvor emisije CO₂, SO₂ i/ili oksidi dušika izraženi kao NO₂ (u predmetnom slučaju radi se o emisijama CO₂ i NO_x).

Budući da će se iz predmetnog zahvata godišnje emitirati u zrak oko 270 t CO₂ (donja granica za obvezu plaćanja naknade iznosi 30 t godišnje), korisnik farme će biti dužan plaćati naknadu za emisiju ugljikovog dioksida (CO₂) u skladu s odredbama „Uredbe o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na emisiju u okoliš ugljikovog dioksida“ („Narodne novine“, br. 73/07 i 48/09). Obračun iznosa naknade utvrdit će *Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost*, a na temelju podataka o prijavljenim emisijama u „Registar onečišćenja okoliša“.

Kao pravna osoba, nositelj zahvata će na temelju „Uredbe o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade za emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izrađenih kao dušikov dioksid“ („Narodne novine“, br. 71/04) biti dužan plaćati i naknadu za ispuštanje NO₂ (odnosno, svakog drugog NO_x) za godišnju emisiju koja je veća od 30 kg. S obzirom na procijenjenu godišnju potrošnju goriva (plina) za kotlovcu na predmetnoj farmi, na operatera predmetnog zahvata, a prema člancima 6., 7. i 8. navedene Uredbe, procjenjuje se kako će se primjenjivat korektivni poticajni koeficijent $k_1 = 0,67$. Prema „Pravilniku o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknade za emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid“ („Narodne novine“, br. 95/04), naknada se plaća temeljem rješenja *Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost*, koje se donosi najkasnije do 31. prosinca tekuće godine, a sastoji se od obračuna iznosa naknade za prethodno i privremenog obračuna (akontacije) za naredno obračunsko razdoblje.

Obračun iznosa naknade za prethodno obračunsko razdoblje utvrđuje se na temelju podataka o godišnjim količinama emisija NO_x iz prethodnog obračunskog razdoblja te iznosa jediničnih naknada i korektivnih poticajnih koeficijenata propisanih „Uredbom o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid“ („Narodne novine“, br. 71/04). Privremeni obračun (akontacija) za iduće obračunsko razdoblje temelji se na obračunu za prethodno obračunsko razdoblje, a plaćanje naknade provodi se, u skladu s člankom 4. spomenute Uredbe, u obrocima, i to mjesečno, tromjesečno ili godišnje, ovisno o ukupnom iznosu naknade. Navedena naknada izračunava se i plaća prema godišnjoj količini emisije, izraženoj u tonama. Ova se naknada plaća za kalendarsku godinu.

Naknadu korisnika okoliša operater predmetnog zahvata obavezan je namiriti zbog toga što je – kao pravna osoba – vlasnik građevinama ili građevnim cjelinama za koje je propisana obveza provođenja postupka ocjene utjecaja na okoliš. Naknada se izračunava prema posebnom izrazu (izračunu), a plaća se za kalendarsku godinu.

Naknada na opterećivanje okoliša otpadom, nositelj zahvata plaća kao posjednik otpada koji snosi sve troškove preventivnih mjera i mjera zbrinjavanja otpada, troškove gospodarenja otpadom koji nisu pokriveni prihodom ostvarenim od prerade otpada te je financijski odgovoran za provedbu preventivnih i sanacijskih mjera zbog štete za okoliš koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad. Naknadu za troškove gospodarenja otpadom, nositelj zahvata će izravno riješiti putem plaćanja po Ugovoru sa ovlaštenim pravnim osobama za skupljanje komunalnog, neopasnog odnosno opasnog otpada.

Posebnu naknadu za okoliš za vozila na motorni pogon operater predmetnog zahvata dužan je platiti kao pravna osoba, koja je vlasnik ili ovlaštenik prava na vozilima na motorni pogon. Posebna naknada, pri tome se plaća pri registraciji vozila, odnosno pri ovjeri tehničke ispravnosti vozila. Posebna naknada, prema utvrđenom izrazu, određuje se i plaća s obzirom na vrste vozila, vrste motora i pogonskog goriva, radni obujam ili snagu motora te starost vozila u sastavu voznog parka vlasnika/ovlaštenika. Jedinična naknada i korektivni koeficijent te način obračunavanja i plaćanja propisani su „Uredbom o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon“ („Narodne novine“, br. 02/04) i „Pravilnikom o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon“ („Narodne novine“, br. 20/04).

Navedene naknade, uključujući i spomenute posebne naknade, plaćaju se pod uvjetima i na način propisan „Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost“ („Narodne novine“, br. 107/03) i na temelju njega donesenih propisa te na temelju rješenja kojeg donosi *Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost*. Obračunati i dospjeli iznosi naknada i posebne naknade uplaćuju se na račun *Fonda*. Naplatu dospjelih nenaplaćenih iznosa naknada, zajedno s pripadajućim kamatama od obveznika plaćanja, čiji se platni promet obavlja preko računa koje vode pravne osobe ovlaštene za poslove platnog prometa, obavljaju te pravne osobe na temelju izvršnog rješenja *Fonda* prijenosom sredstava s računa obveznika na račun *Fonda*.

Pored navedenoga, suglasno odredbama „Uredbe o visini vodnog doprinosa („Narodne novine“, br. 14/06; 35/06 i 39/06), a u suglasju sa „Zakonom o gradnji i prostornom uređenju“ („Narodne novine“, br. 76/07), operater je kao pravna osoba u statusu vlasnika ili ovlaštenika predmetnog zahvata dužan jednokratno platiti vodni doprinos za isti zahvat, i to prilikom gradnje zahvata.

Nositelj zahvata je, također, dužan platiti naknadu za korištenje voda suglasno „Uredbi o visini naknade za korištenje voda“ („Narodne novine“, br. 82/10) te naknadu za zaštitu voda vezano za odredbe „Uredbe o visini naknade za zaštitu voda“ („Narodne novine“, br. 82/10).

9. NAČIN PROVJERE ISPUNJAVANJA OBJEDINJENIH UVJETA U POKUSNOM RADU

Pokusni rad postrojenja farme svinja Gaj će trajati 8 mjeseci.

Za vrijeme pokusnog rada potrebno je pratiti sve emisije u okoliš utvrđene izrijekom Rješenja. Mjerenje provoditi pri kapacitetu proizvodnje i zauzeća postrojenja utvrđenih izrijekom Rješenja. Praćenje (monitoring) emisijskih i ostalih pokazatelja provoditi prema uvjetima iz Rješenja.

12. Ugovor o koncesiji

Na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske, Klasa: 320-02/04-03/02, Urbroj: 5030116-04-3 od 27. kolovoza 2004. godine, Republika Hrvatska koju zastupa ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva Petar Čobanković (u daljnjem tekstu: Davatelj koncesije)

i

Tvrtka BELJE d.d., Darda (u daljnjem tekstu: Korisnik koncesije), sklopili su dana 26. 10. 2004. godine

UGOVOR O KONCESIJI POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U VLASNIŠTVU DRŽAVE

Članak 1.

Davatelj koncesije daje a Korisnik koncesije prima na iskorištavanje poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske na području Općine Popovac u Osiječko-baranjskoj županiji označeno kao:

k.o. Branjina, k.o. Branjin vrh i k.o. Popovac

katastarska općina	katastarska čestica	kultura	klasa	površina	zk.ul.br.
				ha a m ²	
Branjina	2	oranica	2	26 23 47	616
Branjina	17	oranica	4	21 72 07	616
Branjina	18	oranica	4	31 83 46	616
Branjina	111	oranica	2	52 74 58	616
Branjin Vrh	1	oranica	1	56 68 46	1419
Branjin Vrh	2	oranica	1	113 53 04	1419
Branjin Vrh	12	oranica	1	228 41 03	1419
Branjin Vrh	14	oranica	2	91 70	1419
Branjin Vrh	19	oranica	1	26 78 68	1419
Branjin Vrh	19	oranica	2	26 78 68	1419
Branjin Vrh	20	oranica	3	6 04 12	1419
Branjin Vrh	22	oranica	3	1 51 41	1419
Branjin Vrh	27	oranica	2	94 47 15	1419
Branjin Vrh	27	oranica	3	31 49 05	1419
Branjin Vrh	28	oranica	3	39 52 78	1419

Branjin Vrh	28	oranica	4	39 52 78	1419
Branjin Vrh	30	oranica	1	133 53 52	1419
Branjin Vrh	31	oranica	1	22 78 79	1419
Branjin Vrh	48/2	oranica	1	11 34 59	1419
Branjin Vrh	50	oranica	3	98 86	1419
Branjin Vrh	52	oranica	2	14 03 12	1419
Branjin Vrh	53	oranica	1	13 13 19	1419
Branjin Vrh	88	oranica	1	182 26 23	1419
Branjin Vrh	92	oranica	3	8 37 05	1419
Branjin Vrh	105	oranica	1	73 19 86	1419
Branjin Vrh	105	oranica	2	18 29 96	1419
Popovac	1	oranica	1	70 05 45	1230
Popovac	63/2	oranica	1	97 39 82	1230
Popovac	63/2	oranica	2	125 49 57	1230

1569 12 47

Sveukupna površina: 1569 ha 12 a 47 m²

Članak 2.

Poljoprivredno zemljište koje je predmet ovog Ugovora daje se u koncesiju kao proizvodno tehnološka cjelina u svrhu biljne i stočarske proizvodnje.

Članak 3.

Korisnik koncesije obvezuje se:

- da ne može ući u posjed poljoprivrednog zemljišta koje je minirano do razminiranja, a troškove razminiranja će sam snositi,
- iskorištavati predmetno poljoprivredno zemljište u vlasništvu države sukladno ovom Ugovoru i Programu iskorištavanja zemljišta koji čini sastavni dio ovog Ugovora,
- plaćati godišnju koncesijsku naknadu do roka predviđenog ovim Ugovorom,
- plaćati sve naknade i doprinose koje proizlaze s osnova korištenja predmetnog zemljišta.

Članak 4.

Korisnik koncesije obvezuje se plaćati koncesijsku godišnju naknadu u iznosu od 849.808,36 kn. Ova naknada plaća se kao zajednički prihod državnog i općinskog proračuna (Općine Popovac) na broj: 1001005-1734629188, naziv računa : "Naknada za koncesiju za korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države", najkasnije do 31. prosinca tekuće godine.

Članak 5.

Korisnik koncesije ne smije poljoprivredno zemljište koje je predmet ovoga Ugovora dati u zakup i potkoncesiju.

Članak 6.

Davatelj koncesije jamči Korisniku koncesije da na predmetnom zemljištu nema prava trećih koja isključuju ili ograničavaju prava Korisnika koncesije kao i da zemljište nije opterećeno uknjiženim teretima.

Članak 7.

Davatelj koncesije obvezuje se predati u posjed predmetno zemljište Korisniku koncesije po sklapanju ovoga Ugovora.

Korisnika koncesije uvodi u posjed Ured državne uprave nadležan za gospodarstvo pri županiji Osječko-baranjskoj.

Članak 8.

Dozvoljava se Korisniku koncesije postavljanje gospodarskih objekata, pomoćnih objekata i objekata za iskorištavanje zemljišta ako je to u skladu s dokumentima prostornog uređenja i graditeljstva.

Po isteku ovog Ugovora o koncesiji navedeni objekti postaju vlasništvo Davatelja koncesije.

Davatelj koncesije ima pravo tražiti da Korisnik koncesije o svom trošku ukloni postavljene gospodarske, pomoćne i druge objekte na predmetnom poljoprivrednom zemljištu.

Članak 9.

Ovaj Ugovor se sklapa na rok od 30 godina.

Članak 10.

Protokom roka iz članka 9. ovog Ugovora Korisnik koncesije dužan je predmetno zemljište predati u posjed Davatelju koncesije oslobođeno od posljedica provođenja gospodarskog programa, ukoliko se one ne odnose na neposrednu poljoprivrednu proizvodnju.

Članak 11.

Davatelj koncesije može otkazati Korisniku koncesije Ugovor o koncesiji poljoprivrednog zemljišta iz članka 1. ovog ugovora ako Korisnik koncesije i nakon opomene koristi predmetno zemljište suprotno Ugovoru i ne primjenjuje mjere i postupke predviđene propisima o zaštiti i korištenju poljoprivrednog zemljišta.

Otkazni rok iznosi 30 dana od dana dostave opomene korisniku Koncesije.

Članak 12.

Ugovor o koncesiji raskida se ako korisnik koncesije:

- u roku 15 dana od dana primitka poziva Davatelja koncesije ne plati godišnju koncesijsku naknadu utvrđenu u članku 4. ovog Ugovora,
- predmetno poljoprivredno zemljište daje u zakup ili potkoncesiju.

Članak 13.

Davatelj koncesije obavezuje se primjerak Ugovora o koncesiji dostaviti zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Belom Manastiru radi upisa ugovora o koncesiji.

Davatelj koncesije obavezuje se primjerak Ugovora o koncesiji dostaviti Ministarstvu financija.

Članak 14.

Davatelj koncesije dozvoljava, a korisnik koncesije prihvaća da se u posjedovnom listu posjednikom poljoprivrednog zemljišta iz članka 1. ovog Ugovora upiše Korisnik koncesije.

Davatelj koncesije obavezuje se primjerak potpisanog Ugovora o koncesiji dostaviti područnom uredu za katastar Osijek, Ispostava Beli Manastir, Državne geodetske uprave.

Članak 15.

U slučaju spora po ovom Ugovoru nadležan je Općinski sud u Belom Manastiru.

Članak 16.

Ovaj Ugovor sklopljen je u 12 istovjetnih primjeraka od kojih Davatelj koncesije drži 9 primjeraka, a Korisnik koncesije 3 primjerka.

Članak 17.

Ugovorne strane preuzimaju prava i obveze iz ovog Ugovora te ga u znak prihvata astoručno potpisuju.

Klasa: 320-02/03-01/399
r.broj: 525-2-03-06/NV
Zagreb, 07. 09. 2004.

Korisnik koncesije:

DARDA
DIONIČKO BRATSTVO
BELJE

Ja, JAVNI BILJEŽNIK, Renata Kutija Kušpilić iz Zagreba, Maksimirska 3, potvrđujem da je: kao ministar Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva **Petar Čobanković**, Ilok, Vladimira Nazora 59, čiju sam istovjetnost i ovlaštenje za zastupanje utvrdila prilikom potpisivanja Zapisnika o deponiranju potpisa, poslovni broj: OU-09/2004 priznao potpis na pismenu kao svoj. Potpis na pismenu je istinit. Oslobođeno od plaćanja javnobilježničke pristojbe na osnovi čl. 10 ZJBP. Javnobilježnička nagrada zaračunata u iznosu od 100,00 kn, trošak u iznosu od 0,00 kn, 22% PDV u iznosu od 22,00 kn, ukupno naplaćeno 122,00 kn. Posl. br.:OV-14542/2004 U Zagrebu, 20.10.2004.

Prisjednik

JAVNI BILJEŽNIK
RENATA KUTIJA KUŠPILIĆ

REPUBLIKA HRVATSKA
Državno odvjetništvo Republike Hrvatske
Građansko-upravni odjel
Gajeva 30a, ZAGREB

broj: *Mu-DO-873/04.*
Zagreb, *04. 10. 2004.*

Na temelju članka 47. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, br. 66/01
87/02) dajemo slijedeće mišljenje:

Ovaj Ugovor u cijelosti je u skladu s pozitivnim propisima Republike Hrvatske, te
nema zapreke da se sklopi.

ZAMJENIK GLAVNOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA
REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju Rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu posl. broj: 47.St-1138/17-2823 od 6. srpnja 2018. pravomoćnog 18. listopada 2018. te na temelju članka 41. stavka 4. u vezi članka 104. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine broj 20/18 i 115/18) REPUBLIKA HRVATSKA, OIB: 52634238587, zastupana po načelniku Općine Popovac Zoranu Kontaku, kao davatelj poljoprivrednog zemljišta u koncesiju (u daljnjem tekstu: Davatelj koncesije)

i

BELJE plus d.o.o., Sv. Ivana Krstitelja 1a, 31326 Darda, OIB: 35385249539, zastupano po Davoru Bošnjaković, direktoru Društva, OIB: 66651739426, korisnik koncesije (u daljnjem tekstu: Korisnik koncesije)

sklopili su

ANEKS UGOVORA
o privremenom korištenju poljoprivrednog zemljišta
u vlasništvu Republike Hrvatske br. 7/2019

Članak 1.

Ugovorne strane složno utvrđuju da:

- je dana 27.rujna 2004. sklopljen Ugovor o koncesiji poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, KLASA: 32-02/03-01/399, URBROJ: 525-2-03-06/NV (u daljnjem tekstu: Ugovor o koncesiji) između Republike Hrvatske, zastupane po Petru Čobankoviću, ministru poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, kao Davatelja koncesije i Belja d.d. Darda, OIB: 92404445155, MIBPG: 130308, kao korisnika koncesije, na rok od 30 godina, za poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske na području općine Popovac, ukupne površine 1569 ha 12a i 47m2 u k.o.Branjin Vrh, Branjina i Popovac, za koje godišnja naknada iznosi 849.808,36,
- je u postupku nesolventnosti cjelokupnu imovinu Belje d.d. Darda, temeljem Nagodbe u postupku izvanredne uprave nad Agrokor d.d. i dr. koju je potvrdio Trgovački sud u Zagrebu, rješenjem Posl. br. 47. St.- 1138/17-2823 od 6. srpnja 2018. godine, koje je postalo pravomoćno 18. listopada 2018. godine, stekao AISLE 7 d.o.o.,
- je Odlukom člana Društva Aisle 7 d.o.o., Društvo izmijenilo naziv u BELJE plus društvo s ograničenom odgovornošću za privređivanje u poljodjelstvu, preradivačkoj industriji i prometu roba, Sv. Ivana Krstitelja 1a, Darda, OIB 35385249539, odnosno BELJE plus d.o.o.,
- je Ministarstvo dalo suglasnost za prijenos prava iz Ugovora o koncesiji označenog u točki 1. ovog članka, KLASA: 320-02/19-01/31, URBROJ: 525-7/1199-19-3 od 22.ožujka 2019., sa dosadašnjeg korisnika koncesije Belje d.d. Darda, OIB 92404445155, na BELJE plus d.o.o., OIB: 35385249539,
- je Korisnik podmirio sve dospjele obveze preuzete Ugovorom o koncesiji,
- se ovim Aneksom Ugovora o koncesiji u vlasništvu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Aneks Ugovora o koncesiji) mijenja osoba Korisnika koncesije po Ugovoru o koncesiji.

C
H

Članak 2.

U odnosu na utvrđenje u članku 1. ovog Aneksa Ugovora o koncesiji, ugovorne strane su suglasne s promjenom osobe Korisnika Ugovora o koncesiji na način da se prava i obveze iz Ugovora o koncesiji prenose na Belje plus d.o.o., Darda, Sv. Ivana Krstitelja 1a, OIB: 35385249539.

Članak 3.

Korisnik koncesije se obvezuje na poziv Davatelja koncesije, sklopiti aneks Ugovora o koncesiji o revalorizaciji ugovorene naknade za koncesiju.

Ukoliko Korisnik ne postupi sukladno stavku 1. ovog članka, Ugovor o koncesiji smatra se raskinutim istekom roka u kojem je Korisnik koncesije bio u obvezi pristupiti sklapanju aneksa iz stavka 1. ovog članka.

Članak 4.

Ugovorne strane složno ističu da ostale odredbe Ugovora o koncesiji ostaju neizmijenjene.

Članak 5.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da ovaj Aneks Ugovora o koncesiji predstavlja javnobilježničku ovršnu ispravu u smislu odredaba Zakona o javnom bilježništvu (NN 78/93, 29/94, 162/98, 16/07, 75/09) te slijedom toga Korisnik koncesije izričito ovlašćuje Davatelja koncesije da na temelju Ugovora o koncesiji može radi ostvarenja dužne činidbe zatražiti i provesti kod nadležnog suda prisilnu naplatu dospjele, a neplaćene naknade i svih pripadajućih troškova za cjelokupno vrijeme trajanja Ugovora o koncesiji i to iz cjelokupne imovine korisnika, kao i predaju nekretnine Davatelju koncesije nakon raskida ili otkaza Ugovora o koncesiji zbog neispunjenja obveza iz Ugovora o koncesiji ili prestanka Ugovora o koncesiji, kao i ostvarenje i svih drugih obveza koje proizlaze iz Ugovora o koncesiji.

Smatra se da je obveza po osnovi naknade za koncesiju dospjela kad Korisnik koncesije ne plati naknadu na način i u roku utvrđenom Ugovorom o koncesiji.

Korisnik koncesije neopozivo ovlašćuje Davatelja koncesije da po dospijeću potraživanja može ishoditi klauzulu ovršnosti kod javnog bilježnika i to temeljem pisane izjave kojom se utvrđuje postojanje duga, uz naznaku datuma njihova dospijeca te uz dostavu vjerodostojne dokumentacije o postojanju duga. Svaka takva izjava Davatelja koncesije smatrat će se konačnim dokazom o dospelom iznosu.

Radi pokretanja neposredne ovrhe protiv Korisnika koncesije radi predaje nekretnine u posjed davatelju koncesije, Davatelj koncesije će od javnog bilježnika ishoditi potvrdu ovršnosti temeljem pisane izjave da Korisnik koncesije nije predao nekretninu u posjed Davatelju koncesije. Korisnik koncesije je izričito suglasan da je prethodno navedena izjava dana u pisanom obliku dovoljna da javni bilježnik u tom slučaju na ugovor odnosno aneks ugovora stavi potvrdu ovršnosti.

Članak 6.

Javnobilježničke troškove u svezi ovog Aneksa Ugovora o koncesiji snosi Korisnik koncesije.

Članak 7.

Ovaj Aneks Ugovora o koncesiji smatra se sklopljenim danom potvrde (solemnizacije), a prava i obveze iz Ugovora o koncesiji, u smislu članka 2. ovog Aneksa

Ugovora o koncesiji, prenose se danom početka provedbe Nagodbe pobliže označene u članku 1. alineja 2. ovog Aneksa Ugovora o koncesiji, a sukladno članku 17.1. Nagodbe.

Članak 8.

Ovaj Aneks Ugovora o zakupu sklapa se u 5 istovjetnih primjeraka, od kojih Zakupodavac zadržava tri (3) primjerka, a po jedan (1) primjerak javni bilježnik i Zakupnik.

Članak 9.

Ugovorne strane preuzimaju prava i obveze iz ovog Aneksa Ugovora o koncesiji te ga u znak prihvata vlastoručno potpisuju.

KLASA: 320-01/19-01/09
URBROJ: 2100/08-02/19-01
Popovac, 30.rujna 2019. godine

ZA KORISNIKA:

Davor Bošnjaković,
Direktor BELJA plus d.o.o.

BELJE plus
d.o.o. 72

ZA DAVATELJA:

Zoran Kontak, dipl.oec
Načelnik Općine Popovac

13. Ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta

REPUBLIKA HRVATSKA, OIB:52634238587, zastupana po mr. sc. Blaženki Mičević ravnateljici Agencije za poljoprivredno zemljište, Zagreb (u daljnjem tekstu: Zakupodavac)

i

BELJE d.d., Darda, Sv. Ivana Krstitelja 1a, 31326 Darda, OIB: 92404445155, zastupano po predsjedniku Uprave Daliboru Pozniću (u daljnjem tekstu: Zakupnik), sklopili su 30. siječnja 2015.

U G O V O R o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske na području Općine Popovac

Članak 1.

Ugovorne strane složno utvrđuju da je:

- Agencija za poljoprivredno zemljište javna ustanova koja temeljem Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine broj 39/13) obavlja poslove raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske s javnim ovlastima te da ravnateljica Agencije za poljoprivredno zemljište sklapa Ugovore o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u ime Republike Hrvatske,

- na temelju Odluke o raspisivanju javnog poziva za dodjelu zakupa za poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske na području Općine Popovac, KLASA: 320-01/13-04/596, URBROJ: 370-06/21-14-8 od 4. travnja 2014., na mrežnim stranicama Agencije za poljoprivredno zemljište i oglasnoj ploči Općine Popovac 7. travnja 2014. objavljen Javni poziv za dodjelu zakupa za poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske na području Općine Popovac,

- Javni poziv objavljen je za jednu proizvodno-tehnološku cjelinu u k.o. Branjin Vrh, površine 2,0257 ha, za početnu zakupninu u iznosu od 1.010,82 kuna,

- Agencija za poljoprivredno zemljište (u daljnjem tekstu Agencija) donijela Odluku o dodjeli zakupa za poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske na području Općine Popovac, KLASA: 320-01/13-04/596, URBROJ: 370-04-14-16 od 31. listopada 2014., kojom se Zakupniku kao ponuditelju s najpovoljnijom ponudom dodjeljuje u zakup proizvodno-tehnološka cjelina u k.o. Branjin Vrh, za godišnju zakupninu u iznosu od 2.021,64 kune.

Članak 2.

U odnosu na utvrđenje u članku 1. ovog Ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske na području Općine Popovac (u daljnjem tekstu: Ugovor), Zakupodavac daje, a Zakupnik prima na korištenje poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske na području Općine Popovac, koje je prema podacima Državne geodetske uprave Područnog ureda za katastar Osijek, Odjel za katastar nekretnina Beli Manastir označeno kao:

Katastarska općina			Branjin Vrh	
Proizvodno - tehnološka cjelina			1.	
R.br.	Broj katastarske čestice	Način uporabe katastarske čestice / Katastarska kultura	Površina (ha)	Zakupnina
1.	6	oranica	1,5565	
2.	10	oranica	0,4692	
UKUPNO			2,0257	2.021,64 kn

Članak 3.

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske pobiže označeno u članku 2. ovog Ugovora daje se u zakup na rok od 50 godina kao proizvodno-tehnološka cjelina za poljoprivrednu proizvodnju.

Članak 4.

Zakupnina za poljoprivredno zemljište pobiže označeno u članku 2. ovog Ugovora iznosi 2.021,64 kune (slovima: dvijetisućdvadesetjedna kuna i šezdesetčetiri lipe) za jednu kalendarsku godinu.

Zakupnik se obvezuje plaćati zakupninu iz stavka 1. ovoga članka do 30. lipnja za svaku tekuću godinu.

Iznimno, za prvu godinu zakupa zakupnina se plaća u roku od 15 dana od dana uvođenja u posjed, u visini razmjernoj razdoblju koje je preostalo do isteka tekuće godine.

Na iznos zakupnine koji nije plaćen u roku plaća se zakonska zatezna kamata.

Zakupnina se uplaćuje na žiro-račun Zakupodavca HR7110010051734664412, uz poziv na broj modela „HR67“, a u polje „poziva na broj primatelja“ upisuje se OIB zakupnika, s naznakom: „Prihod od zakupa i privremenog korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države te zakupa za ribnjake“.

Članak 5.

Godišnja zakupnina za vrijeme trajanja Ugovora o zakupu revalorizirat će se sukladno odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Zakupodavac će sukladno stavku 1. ovog članka izvršiti revalorizaciju godišnje zakupnine i pisano izvijestiti Zakupnika o novoj visini godišnje zakupnine i roku plaćanja.

Članak 6.

Zakupnika uvodi u posjed Povjerenstvo koje imenuje Agencija, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Ugovora.

Članak 7.

Zakupnik je dužan koristiti poljoprivredno zemljište pobliže označeno u članku 2. ovog Ugovora sukladno Gospodarskom programu, koji je pregledan i ocijenjen od stručnih službi Agencije sukladno Uredbi o Obrascu i načinu vrednovanja Gospodarskog programa korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine broj 66/13), koji je prilog ovom Ugovoru i čini njegov sastavni dio.

Zakupnik je dužan Agenciji podnositi godišnje izvješće o ispunjavanju ciljeva Gospodarskog programa iz stavka 1. ovoga članka, do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Agencija iz stavka 2. ovoga članka može sklopiti aneks ovog Ugovora u slučaju opravdane potrebe za izmjenom Gospodarskog programa uvjetovane podizanjem profitabilnosti u provođenju Gospodarskog programa, nakon protoka deset godina od dana sklapanja Ugovora.

Članak 8.

Zakupnik ne smije poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske koje je predmet ovoga Ugovora dati u podzakup, niti prenijeti prava i obveze iz ovog Ugovora na drugu osobu.

Iznimno, Zakupnik može prenijeti prava i obveza iz ovog Ugovora na pravnu osobu čiji je osnivač Zakupnik i to do isteka roka na koji je ugovor sklopljen, uz suglasnost Agencije.

Zakupnik iz stavka 2. ovoga članka može prenijeti prava i obveza iz ovog Ugovora na pravnu osobu čiji je osnivač, ako je ispunio ugovorne obveze i ako pristane biti solidarni jamac za obveze iz ugovora o zakupu pravne osobe na koju se prava i obveze prenose.

Članak 9.

Zakupnik je dužan za vrijeme trajanja zakupa plaćati sve naknade i doprinose koje proizlaze s osnova korištenja poljoprivrednog zemljišta pobliže označenog u članku 2. ovog Ugovora.

Članak 10.

Zakupnik je dužan pratiti stanje poljoprivrednog zemljišta pobliže označenog u članku 2. ovog Ugovora na način da ovlaštenom laboratoriju dostavlja uzorke tla na analizu i to tijekom prve godine nakon uvođenja u posjed i zadnje godine prije isteka ovog Ugovora te periodično najmanje svake pete godine za vrijeme trajanja ovog Ugovora.

Troškove analize tla snosi Zakupnik.

Članak 11.

Protekom roka iz članka 3. ovog Ugovora, Zakupnik je dužan predmetno zemljište predati u posjed Zakupodavcu oslobođeno od posljedica provođenja Gospodarskog programa korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, ukoliko se one ne odnose na neposrednu poljoprivrednu proizvodnju.

Članak 12.

Zakupodavac može Zakupniku dozvoliti postavljanje gospodarskih objekata, pomoćnih uređaja i objekata za iskorištavanje zemljišta ako je to u skladu s dokumentima prostornog uređenja i

graditeljstva, i izvođenje potrebnih radova neophodnih za korištenje poljoprivrednog zemljišta poblize označenog u članku 2. ovog Ugovora u ugovorene svrhe, bez prava na povrat uloženi sredstava.

Po isteku korištenja navedeni objekti i uređaju iz stavka 1. ovog članka, postaju vlasništvo Zakupodavca.

Zakupodavac ima pravo tražiti da Zakupnik o svom trošku ukloni postavljene gospodarske, pomoćne i druge objekte na predmetnom poljoprivrednom zemljištu.

Članak 13.

Zakupodavac i Zakupnik mogu u svako vrijeme sporazumno odustati od ovog Ugovora.

Ukoliko dođe do sporazumnog odustanka od ovog Ugovora o zakupu prije isteka vremena zakupa Zakupnik nema pravo na bilo kakvo potraživanje prema Zakupodavcu s osnova povrata uplaćene zakupnine, eventualnih ulaganja, naknade štete i slično.

Članak 14.

Ugovor o zakupu raskida se ako Zakupnik:

- ne plati zakupninu do kraja rujna tekuće godine, osim u slučaju više sile, ili drugih nepredviđenih okolnosti koje nisu krivnja zakupnika,
- ne koristi poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske kao dobar gospodar,
- ne ostvaruje ciljeve Gospodarskog programa korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske koji čini sastavni dio ovog Ugovora o zakupu, dvije godine uzastopno od dana sklapanja Ugovora o zakupu, osim u slučaju više sile,
- obrađuje poljoprivredno zemljište suprotno odredbama sklopljenog Ugovora o zakupu,
- daje zakupljeno poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske u podzakup,
- bez odobrenja Zakupodavca izvrši investicijske radove na poljoprivrednom zemljištu koji prelaze granice uobičajenoga gospodarjenja ili promijeni način korištenja poljoprivrednog zemljišta,
- obavlja aktivnosti suprotno propisima o zaštiti prirode ili radnje koje imaju negativan utjecaj na bogatstvo ili stanje prirodnog područja te ako na bilo koji način ugrožava opstanak prirodnih vrijednosti.

Ugovor o zakupu raskida se i ako zakupljeno poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske prestane biti poljoprivredno zemljište zbog promjene namjene ili ako se poljoprivredno zemljište koristi suprotno odredbama ovoga Ugovora o zakupu.

Ukoliko dođe do raskida ovoga Ugovora prije isteka zakupa zbog naprijed navedenih razloga, Zakupnik nema pravo na bilo kakvo potraživanje prema Zakupodavcu s osnova povrata uplaćene zakupnine, eventualnih ulaganja, naknade štete i slično.

Ovaj Ugovor se smatra raskinutim danom dostave obavijesti o raskidu Zakupniku.

U obavijesti o raskidu iz stavka 4. ovoga članka mora biti određen rok u kojem Zakupnik ima pravo skinuti usjeve, odnosno plodove.

Članak 15.

Zakupnik potpisom ovog Ugovora jamči zakupodavcu da, zaključno s danom sklapanja ovog Ugovora, nije u zakašnjenju s ispunjenjem nijednog ugovora/obveze, nijednog sredstva osiguranja ili bilo kojeg drugog dokumenta, čija je ugovorna strana zakupnik ili koji su za njega obvezujući, niti je povrijedio bilo koji zakon, podzakonski propis, državni nalog, presudu ili odluku bilo kojeg suda ili drugog pravosudnog tijela s osnove korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske.

Ugovor se raskida ukoliko se utvrdi da je zakupnik, zaključno s danom sklapanja ovog Ugovora, bio u zakašnjenju s ispunjenjem ugovora/obveze, sredstva osiguranja ili bilo kojeg drugog dokumenta, čija je ugovorna strana zakupnik ili koji su za njega obvezujući, ili je povrijedio bilo koji zakon, podzakonski propis, državni nalog, presudu ili odluku bilo kojeg suda ili drugog pravosudnog tijela s osnove korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske.

Članak 16.

Zakupnik jamči, pod prijetnjom raskida Ugovora da su sve informacije koje je dostavio Agenciji u trenutku podnošenja ponude po javnom pozivu pobliže označenom u članku 1. ovog Ugovora točne i potpune u svim pogledima te da je sva dokumentacija koju je dostavio zakupnik u trenutku podnošenja ponude po javnom pozivu pobliže označenom u članku 1. ovog Ugovora točna i potpuna.

Članak 17.

U slučaju da se pravomoćnom sudskom odlukom ili pravomoćnim upravnim rješenjem utvrdi postojanje stvarnog prava neke treće osobe na pojedinim katastarskim česticama poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske pobliže označenog u članku 2. ovog Ugovora, isti će se u tom dijelu raskinuti i u tom slučaju Zakupnik nema pravo na nikakvo potraživanje s bilo koje osnove prema Zakupodavcu, a nema pravo niti na naknadu štete.

Zakupnik je dužan trećoj osobi iz stavka 1. ovog članka predati u posjed katastarske čestice poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovog članka najkasnije u roku od 15 dana od skidanja usjeva sa tih katastarskih čestica.

Ukoliko Zakupnik ne ispuni svoju obvezu iz stavka 2. ovog članka odgovara trećoj osobi iz stavka 1. ovog članka za štetu koju je ona uslijed toga pretrpjela.

Članak 18.

Zakupodavac se obvezuje putem Agencije dostaviti nadležnom područnom uredu za katastar Državne geodetske uprave, zemljišnoknjižnom odjelu nadležnog suda i jedinici lokalne samouprave ovaj Ugovor radi upisa zakupa na nekretninama koje su pobliže označene u članku 2. ovog Ugovora.

Članak 19.

Na sve odnose između ugovornih strana koji nisu riješeni ovim Ugovorom podredno će se primjenjivati odredbe Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o obveznim odnosima i drugih propisa Republike Hrvatske.

Članak 20.

Ovaj Ugovor stupa na snagu danom ovjere potpisa zakonskog zastupnika Zakupodavca kod javnog bilježnika.

Članak 21.

Sve eventualne sporove nastale iz ovog Ugovora, ugovorne strane nastojati će riješiti sporazumno, a u slučaju spora, ugovorne strane ugovaraju nadležnost stvarno nadležnog suda u Belom Manastiru.

Članak 22.

Ovaj Ugovor o zakupu sklopljen je u 2 istovjetna primjerka od kojih Zakupodavac zadržava jedan izvornik Ugovora, a jedan javni bilježnik dok Zakupniku pripada ovjereni preslika izvornog Ugovora.

Troškove javnobilježničke ovjere ovog Ugovora snosi Zakupnik.

Članak 23.

Ugovorne strane preuzimaju prava i obveze iz ovog Ugovora te ga u znak prihvata vlastoručno potpisuju.

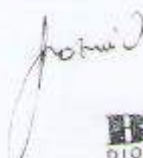
KLASA: 320-01/13-04/596

URBROJ: 370-06-14-1

Zagreb, 30. siječnja 2015.

ZA ZAKUPNIKA

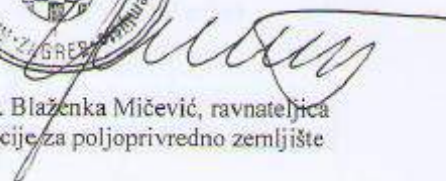
Dalibor Poznić, predsjednik Uprave
BELJE d.d.

BELJE
DIONIČKO DRUŠTVO
GARDA 1A

mr.sc. Blaženka Mičević, ravnateljica
Agencije za poljoprivredno zemljište

Na temelju Rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu posl. broj: 47.St-1138/17-2823 od 6. srpnja 2018. pravomoćnog 18. listopada 2018. te na temelju članka 41. stavka 4. u vezi članka 104. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine broj 20/18 i 115/18) REPUBLIKA HRVATSKA, OIB: 52634238587, zastupana po načelniku Općine Popovac, Zoranu Kontaku, dipl.oec, kao davatelj poljoprivrednog zemljišta u zakup (u daljnjem tekstu: Zakupodavac)

i

BELJE plus d.o.o., Sv. Ivana Krstitelja 1a, 31326 Darda, OIB: 35385249539, zastupano po Davoru Bošnjaković, direktoru Društva, OIB: 66651739426, kao dugogodišnji zakupnik (u daljnjem tekstu: Dugogodišnji zakupnik)

sklopili su

ANEKS UGOVORA
o zakupu poljoprivrednog zemljišta
u vlasništvu Republike Hrvatske br. 1/2019

Članak 1.

Ugovorne strane složno utvrđuju da:

- je dana 30.siječnja 2015.g. sklopljen Ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, KLASA: 320-01/13-04/596, URBROJ: 370-06-14-1 (u daljnjem tekstu: Ugovor o zakupu) između Republike Hrvatske, zastupane po mr.sc. Blaženki Mičević, kao Zakupodavca i Belje d.d. Darda, OIB: 92404445155, MIBPG: 130308, kao Zakupnika, na rok od 50 godina, za poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske na području Općine Popovac, ukupne površine 2,0257 ha u k.o. Branjin Vrh, za koje godišnja naknada iznosi 2.021,64 kune,
- je u postupku nesolventnosti cjelokupnu imovinu Belje d.d. Darda, temeljem Nagodbe u postupku izvanredne uprave nad Agrokor d.d. i dr. koju je potvrdio Trgovački sud u Zagrebu, rješenjem Posl. br. 47. St.- 1138/17-2823 od 6. srpnja 2018. godine, koje je postalo pravomoćno 18. listopada 2018. godine, stekao AISLE 7 d.o.o.,
- je Odlukom člana Društva Aisle 7 d.o.o., Društvo izmijenilo naziv u BELJE plus društvo s ograničenom odgovornošću za privređivanje u poljodjelstvu, prerađivačkoj industriji i prometu roba, Sv. Ivana Krstitelja 1a, Darda, OIB 35385249539, odnosno BELJE plus d.o.o.,
- je Ministarstvo dalo suglasnost za prijenos prava iz Ugovora o zakupu označenog u točki 1. ovog članka, KLASA: 320-02/19-02/86, URBROJ: 525-7/1181-19-2 od 21.ožujka 2019.g., za dosadašnjeg Zakupnika Belje d.d. Darda, OIB 92404445155, na BELJE plus d.o.o., OIB: 35385249539,
- je Zakupnik podmirio sve dospjele obveze preuzete Ugovorom o zakupu,
- se ovim Aneksom Ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Aneks Ugovora o zakupu) mijenja osoba Zakupnika po Ugovoru o zakupu.

AB

Članak 2.

U odnosu na utvrđenje u članku 1. ovog Aneksa Ugovora o zakupu, ugovorne strane su suglasne s promjenom osobe Zakupnika Ugovora o zakupu na način da se prava i obveze iz Ugovora o zakupu prenose na Belje plus d.o.o., Darda, Sv. Ivana Krstitelja 1a, OIB: 35385249539.

Članak 3.

Zakupnik se obvezuje na poziv Zakupodavca, sklopiti aneks Ugovora o zakupu o revalorizaciji ugovorene zakupnine.

Ukoliko Zakupnik ne postupi sukladno stavku 1. ovog članka, Ugovor o zakupu smatra se raskinutim istekom roka u kojem je Zakupnik bio u obvezi pristupiti sklapanju aneksa iz stavka 1. ovog članka.

Članak 4.

Ugovorne strane složno ističu da ostale odredbe Ugovora o zakupu postaju neizmijenjene.

Članak 5.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da ovaj Aneks Ugovora o zakupu predstavlja javnobilježničku ovršnu ispravu u smislu odredaba Zakona o javnom bilježništvu (NN 78/93, 29/94, 162/98, 16/07, 75/09) te slijedom toga Korisnik izričito ovlašćuje Zakupodavca da na temelju Ugovora o zakupu može radi ostvarenja dužne činidbe zatražiti i provesti kod nadležnog suda prisilnu naplatu dospjele, a neplaćene naknade i svih pripadajućih troškova za cjelokupno vrijeme trajanja Ugovora o zakupu i to iz cjelokupne imovine Zakupnika, kao i predaju nekretnine Zakupodavcu nakon raskida ili otkaza Ugovora o zakupu zbog neispunjenja obveza iz Ugovora o zakupu ili prestanka Ugovora o zakupu, kao i ostvarenje i svih drugih obveza koje proizlaze iz Ugovora o zakupu.

Smatra se da je obveza po osnovi naknade dospjela kad Zakupnik ne plati naknadu na način i u roku utvrđenom Ugovorom o zakupu.

Zakupnik neopozivo ovlašćuje Zakupodavca da po dospijeću potraživanja može ishoditi klauzulu ovršnosti kod javnog bilježnika i to temeljem pisane izjave kojom se utvrđuje postojanje duga, uz naznaku datuma njihova dospijeca te uz dostavu vjerodostojne dokumentacije o postojanju duga. Svaka takva izjava Zakupodavca smatrat će se konačnim dokazom o dospelom iznosu.

Radi pokretanja neposredne ovrhe protiv Zakupnika radi predaje nekretnine u posjed Zakupodavcu, Zakupodavac će od javnog bilježnika ishoditi potvrdu ovršnosti temeljem pisane izjave da Zakupnik nije predao nekretninu u posjed Zakupodavcu. Zakupnik je izričito suglasan da je prethodno navedena izjava dana u pisanom obliku dovoljna da javni bilježnik u tom slučaju na ugovor odnosno aneks ugovora stavi potvrdu ovršnosti.

Članak 6.

Javnobilježničke troškove u svezi ovog Aneksa Ugovora o zakupu snosi Zakupnik.

Članak 7.

Ovaj Aneks Ugovora o zakupu smatra se sklopljenim danom potvrde (solemnizacije), a prava i obveze iz Ugovora o zakupu, u smislu članka 2. ovog Aneksa Ugovora o zakupu, prenose se danom početka provedbe Nagodbe poblize označene u članku 1. alineja 2. ovog Aneksa Ugovora o zakupu, a sukladno članku 17.1. Nagodbe

6
A

Članak 8.

Ovaj Aneks Ugovora o zakupu sklapa se u 5 istovjetnih primjeraka, od kojih Zakupodavac zadržava tri (3) primjerk, a po jedan (1) primjerak javni bilježnik i Zakupnik.

Članak 9.

Ugovorne strane preuzimaju prava i obveze iz ovog Aneksa Ugovora o zakupu te ga u znak prihvata vlastoručno potpisuju.

KLASA: 320-02/19-01/03
URBROJ: 2100/08-02/19-01
Popovac, 30.rujna 2019 godine

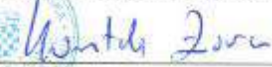
ZA KORISNIKA:

Davor Bošnjaković,
Direktor BELJE plus d.o.o.

BELJE plus
d.o.o. 72

ZA DAVATELJA:

Zoran Kontak, dipl.oec
Načelnik Općine Popovac

_____

14. Izvodi iz zemljišnih knjiga za čestice u vlasništvu nositelja zahvata

NESLUŽBENA KOPIJA

REPUBLIKA HRVATSKA

Općinski sud u Osijeku
ZEMLJIŠNOKNJIZNI ODJEL BELI MANASTIR
Stanje na dan: 06.05.2020. 23:35

Verificirani ZK uložak

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Broj ZK uložka: 631

Broj zadnjeg dnevnika: Z-5325/2019
Aktivne plombe:

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

A Posjedovnica PRVI ODJELJAK

Rbr.	Broj zemljišta (kat. čestice)	Oznaka zemljišta	Površina			Primjedba
			jutro	čhv	m2	
1.	1501/7	ORANICA GAJ			9930	Pripis iz uložka 789
2.	1501/8	ORANICA GAJ			34673	Pripis iz uložka 788
3.	1502/1	GAJ ORANICA CESTA ORANICA			19606 390 630 18586	
4.	1502/5	GAJ CESTA ORANICA ORANICA			2736 185 2443 108	
		UKUPNO:			66945	

B Vlastovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Primjedba
1.	Vlasnički dio: 1/1 BELJE PLUS D.O.O., OIB: 35385249539, SVETOG IVANA KRŠTITELJA 1A, 31326 DARDA	

C Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Iznos	Primjedba
1.	1.1 Zaprimljeno 25.01.2010. broj Z-159/10 Na temelju ugovora o ustanovljenju prava služnosti od 26.10.2009. uknjižuje se pravo služnosti na kč.br. 1501/8 radi izgradnje i održavanja dalekovoda DV 20kV Branjin Vrh-Knežovo odvojak za granični prijelaz Duboševica dionica od stupa 133 do stupa 141, TS 10(20)/0,4kV Duboševica 4 Gaj i priključni dalekovod DV 10(20)kV za TS Duboševica 4 Gaj za korist: HEP D.D. ZAGREB, OIB: 28921978587, ZAGREB, UL. GRADA VUKOVARA 37		
2.			

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Verificirani ZK uložak
Broj ZK uložka: 631

C
Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Iznos	Primjedba
2.1	<p>Zaprimljeno 22.08.2016.g. pod brojem Z-19100/2016</p> <p>UKNJIŽBA, STVARNA SLUŽNOST na k.č. 1501/7, 1501/8, 1502/1, UGOVOR O OSNIVANJU PRAVA SLUŽNOSTI, BR. OV-10093/16 22.07.2016, PUNOMOĆ BR. OV-15514/14 16.10.2014, radi izgradnje, držanja, pristupa i održavanja građevine Dalekovođ DV 10(20) kV TS priključeni za TS Farma Gaj i Transformatorska stanica TS 10(20)/0,4 kV Farma Gaj, za korist:</p> <p>HEP - OPERATER DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA D.O.O., ELEKTROSLAVONIJA OSLJEK, OIB: 46830600751, ŠETALIŠTE KARDINALA FRANJE ŠEPERA 1A, 31000 OSLJEK</p>		

Potvrđuje se da ovaj izvadak odgovara stanju zemljišne knjige na datum 06.05.2020.

NESLUŽBENA KOPIJA

REPUBLIKA HRVATSKA

Općinski sud u Osijeku
ZEMLJIŠNOKNJIZNI ODJEL BELI MANASTIR
Stanje na dan: 06.05.2020. 23:35

Verificirani ZK uložak

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Broj ZK uložka: 743

Broj zadnjeg dnevnika: Z-4201/2016

Aktivne plombe:

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

A

Posjedovnica

PRVI ODJELJAK

Rbr.	Broj zemljišta (kat. čestice)	Oznaka zemljišta	Površina			Primjedba
			jutro	čhv	m2	
1.	304	NEPLODNO-GRUNTIŠTE			4592	
2.	454	NEPLODNO U SELU			2650	
3.	545	ORANICA I NEPLODNO VRBAK			3431	Pripis iz uložka 637
4.	551	ORANICA I LIVADA VRBAK			7302	Pripis iz uložka 686
5.	555	ORANICA I LIVADA VRBAK			3939	Pripis iz uložka 686
6.	658	ORANICA VRBAK			3875	Pripis iz uložka 686
7.	700	ORANICA I MOČVARA VRBAK			18393	
8.	714	ORANICA I MOČVARA VRBAK			8239	
9.	780	ŠUMA I MOČVARA VRBAK			2648	
10.	816	ORANICA, LIVADA I MOČVARA VRBAK			7724	
11.	817	LIVADA I MOČVARA VRBAK			4062	
12.	819	MOČVARA VRBAK			3460	
13.	842	ORANICA GORNJI RIT			1945533	
14.	843	ORANICA DONJI RIT			583783	
15.	844	ORANICA GORNJI RIT			462205	
16.	846	ORANICA I NEPLODNO-KANAL			9319	
17.	847	ORANICA GORNJI RIT			467272	
18.	848	ORANICA GORNJI RIT			251287	
19.	891	ORANICA I LIVADA GORNJI RIT			5221	
20.	892	ORANICA, LIVADA I MOČVARA GORNJI RIT			4974	
21.	1001/1	ORANICA SELSKA BARA			2308266	
22.	1001/2	KANAL SELSKA BARA			12220	
23.	1001/3	KANAL SELSKA BARA			15437	
24.	1001/4	KANAL SELSKA BARA			15695	

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Verificirani ZK uložak

Broj ZK uložka: 743

A
Posjedovnica
PRVI ODJELJAK

Rbr.	Broj zemljišta (kat. čestice)	Oznaka zemljišta	Površina			Primjedba
			jutro	čhv	m ²	
25.	1001/5	KANAL SELSKA BARA			14224	
26.	1001/6	KANAL SELSKA BARA			6865	
27.	1001/8	ORANICA SELSKA BARA			8754	
28.	1001/9	ORANICA SELSKA BARA			9907	
29.	1001/10	ORANICA SELSKA BARA			9978	
30.	1001/11	ORANICA SELSKA BARA			9498	
31.	1001/12	ORANICA SELSKA BARA			6835	
32.	1002	ORANICA NA VIRU			63205	
33.	1037	NEPLODNO NA VIRU			2612	
34.	1062	ORANICA VINOGRADAC			10324	
35.	1131	ORANICA NA VIRU			58974	
36.	1132	ORANICA I LIVADA NA LAPU			417754	
37.	1133	ORANICA I LIVADA LISIČJE JAME			887719	
38.	1181	NEPLODNO VINOGRADAC			7743	
39.	1182	NEPLODNO VINOGRADAC			6505	
40.	1236	ORANICA ORLOVO GNJEZDO			11013	Pripis iz uložka 686
41.	1237	ORANICA ORLOVO GNJRZDO			12507	Pripis iz uložka 686
42.	1239	ORANICA ORLOVO GNJEZDO			11925	Pripis iz uložka 686
43.	1240	ORANICA ORLOVO GNJEZDO			12274	Pripis iz uložka 686
44.	1241	ORANICA ORLOVO GNJEZDO			16702	Pripis iz uložka 686
45.	1243/1	ORANICA ORLOVO GNJEZDO			17125	
46.	1243/2	ORANICA ORLOVO GNJEZDO			4349	
47.	1290	ORANICA BALABIJA			22770	
48.	1322	KUĆA, DVOR I ORANICA			4967	
49.	1360/1	ORANICA SMRČKOVICA			9870	
50.	1437/2	ORANICA SIRKOVI			5755	
51.	1497/1	ORANICA SIRKOVI			9556	
52.	1498	ZGRADA CARINARNICE			420	Pripis iz uložka 637
53.	1501/4	PUT GAJ			3037	
54.	1501/5	ORANICA GAJ			2282	
55.	1501/6	PUT GAJ			2176	

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Verificirani ZK uložak

Broj ZK uložka: 743

A
Posjedovnica
PRVI ODJELJAK

Rbr.	Broj zemljišta (kat. čestice)	Oznaka zemljišta	Površina			Primjedba
			jutro	čhv	m2	
56.	1501/9	ORANICA GAJ			2489	
57.	1501/12	PUT GAJ			1888	
58.	1501/13	PUT GAJ			4743	
59.	1501/16	PUT GAJ			4909	
60.	1501/17	PUT GAJ			2670	
61.	1501/18	ORANICA GAJ			8334	
62.	1501/20	ORANICA GAJ			77091	
63.	1501/21	ORANICA GAJ			253193	
64.	1501/22	ORANICA GAJ			146492	
65.	1501/23	PUT GAJ			5902	
66.	1501/24	PUT GAJ			3179	
67.	1501/25	PUT GAJ			3303	
68.	1502/4	ORANICA GAJ			58707	
69.	1503	ŠUMA GAJ			62368	
70.	1515/2	PUT GORNJI RIT			375	Pripis iz uložka 639
		UKUPNO:			8454795	

B
Vlastovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Primjedba
I. Vlasnički dio: 1/1		
REPUBLIKA HRVATSKA		
2.1	Zaprimljeno 25.05.2012. broj Z-1456/12 Po službenoj dužnosti prijedlog predlagatelja, Općine Draž, za uknjižbu prava vlasništva na nekretninama upisanim u A I, kao odbijen zabilježuje se.	

C
Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Iznos	Primjedba
1.			
1.1	Zaprimljeno 24.09.2012. broj Z-2505/12 Na temelju Ugovora o služnosti od 27.08.2012. uknjižuje se pravo služnosti na kč.br. 1501/5 radi izgradnje elektroenergetskog priključka (polaganje kabela) od trafostanice do lokacije farme Gaj i to površina služnosti na navedenoj čestici 5m2 za korist: BELJE D.D. DARDA, OIB: 92404445155, DARDA, SVETOG IVANA KRSTITELJA 1/A		

Potvrđuje se da ovaj izvadak odgovara stanju zemljišne knjige na datum 06.05.2020.

NESLUŽBENA KOPIJA

REPUBLIKA HRVATSKA

Općinski sud u Osijeku
ZEMLJIŠNOKNJIZNI ODJEL BELI MANASTIR
Stanje na dan: 07.05.2020. 23:06

Verificirani ZK uložak

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Broj ZK uložka: 790

Broj zadnjeg dnevnika: Z-5325/2019

Aktivne plombe:

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

A

Posjedovnica PRVI ODJELJAK

Rbr.	Broj zemljišta (kat. čestice)	Oznaka zemljišta	Površina			Primjedba
			jutro	čhv	m2	
1.	1501/10	ORANICA GAJ			106967	Pripis iz uložka 743
		UKUPNO:			106967	

B

Vlastovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Primjedba
4.	Suvlasnički dio: 1/2 BELJE PLUS D.O.O., OIB: 35385249539, SVETOG IVANA KRSTITELJA 1A, 31326 DARDA	
5.	Suvlasnički dio: 1/2 KILIBARDA JELA, OIB: 62258701035, 21000 NOVI SAD, BULEVAR JAŠE TOMIĆA 013A, SRBIJA	

C

Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Iznos	Primjedba
1.	1.1 Zaprimljeno 25.01.2010. broj Z-157/10 Na temelju Ugovora o ustanovljenju prava služnosti od 23.07.2009 uknjižuje se pravo služnosti izgradnje i održavanja dalekovoda DV 20 kV Branjin Vrh-Kneževo odvojak za granični prijelaz Duboševica, za korist: HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA D.D. ZAGREB, OIB: 28921978587, ZAGREB, UL. GRADA VUKOVARA 37		

Potvrđuje se da ovaj izvadak odgovara stanju zemljišne knjige na datum 07.05.2020.

REPUBLIKA HRVATSKA

Općinski sud u Osijeku
ZEMLJIŠNOKNJŽNI ODJEL BELI MANASTIR
 Stanje na dan: 07.05.2020. 23:06

Verificirani ZK uložak

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Broj ZK uložka: 791

Broj zadnjeg dnevnika: Z-5325/2019

Aktivne plombe:

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

A
Posjedovnica
PRVI ODJELJAK

Rbr.	Broj zemljišta (kat. čestice)	Oznaka zemljišta	Površina			Primjedba
			jutro	čhv	m2	
1.	1501/15	ORANICA GAJ			501097	Pripis iz uložka 743
		UKUPNO:			501097	

B
Vlastovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Primjedba
2.	Suvlasnički dio: 1/4 BARTOŠ IRENKA, OIB: 58136287821, GLAVNA 137, 31309 KNEŽEVI VINOGRADI	
4.	Suvlasnički dio: 1/4 BELJE PLUS D.O.O., OIB: 35385249539, SVETOG IVANA KRSTITELJA 1A, 31326 DARDA	
5.	Suvlasnički dio: 2/4 BARTOŠ LADISLAV ML., OSIJEK, SJENJAK 28	

C
Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Iznos	Primjedba
1.	1.1 Zaprmljeno 25.01.2010. broj Z-154/10 Na temelju 3 ugovora o ustanovljenju prava služnosti od 26.10.2009. uknjižuje se pravo služnosti na kč.br. 1501/15 radi izgradnje i održavanja dalekovoda DV 20kV Branjin Vrh-Kneževo odvojak za granični prijelaz Duboševica dionica od stupa 133 do stupa 141, TS 10(20)/0,4kV Duboševica 4 Gaj i priključni dalekovod DV 10(20)kV za TS Duboševica 4 Gaj za korist: HEP D.D. ZAGREB, OIB: 28921978587, ZAGREB, UL. GRADA VUKOVARA 37		
2.	2.1 Zaprmljeno 09.04.2018. g. pod brojem Z-7880/2018 UKNJIŽBA, PRAVO ZAKUPA, UGOVOR O ZAKUPU POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA OV-865/17 28.02.2017, TABULARNA IZJAVA OVJERENO POD BR. OV-4899/17 03.11.2017, na suvlasničkom dijelu nekretnina Bartoš Ladislava, koji iznosi 2/4 dijela kčbr. 1501/15 upisanoj u A I, na rok od 3 godine, za korist: SUŠAC KRUNOSLAV, OIB: 08048282712, IVANA GUNDULIĆA 21, 31326 DARDA		

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE
Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Verificirani ZK uložak
Broj ZK uložka: 791

C
Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Iznos	Primjedba
	SUŠAC ZVONKO, OIB: 80264019429, STJEPANA RADIĆA 2A, ČEMINAC 31326 DARDA		

Potvrđuje se da ovaj izvadak odgovara stanju zemljišne knjige na datum 07.05.2020.

REPUBLIKA HRVATSKA

Općinski sud u Osijeku
ZEMLJIŠNOKNJIZNI ODJEL BELI MANASTIR
Stanje na dan: 06.05.2020. 23:35

NESLUŽBENA KOPIJA

Verificirani ZK uložak

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Broj ZK uložka: 795

Broj zadnjeg dnevnika: Z-5325/2019
Aktivne plombe:

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

A
Posjedovnica
PRVI ODJELJAK

Rbr.	Broj zemljišta (kat. čestice)	Oznaka zemljišta	Površina			Primjedba
			jutro	čhv	m2	
1.	1501/1	ORANICA GAJ			6329	Pripis iz uložka 743
		UKUPNO:			6329	

B
Vlastovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Primjedba
4.	Vlasnički dio: 1/1	
	BELJE PLUS D.O.O., OIB: 35385249539, SVETOG IVANA KRSTITELJA 1A, 31326 DARDA	

C
Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Iznos	Primjedba
	Tereta nema!		

Potvrđuje se da ovaj izvadak odgovara stanju zemljišne knjige na datum 06.05.2020.

REPUBLIKA HRVATSKA

Općinski sud u Osijeku
ZEMLJIŠNOKNJIŽNI ODJEL BELI MANASTIR
Stanje na dan: 07.05.2020. 23:06

Verificirani ZK uložak

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Broj ZK uložka: 846

Broj zadnjeg dnevnika: Z-5325/2019

Aktivne plombe:

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

A
Posjedovnica
PRVI ODJELJAK

Rbr.	Broj zemljišta (kat. čestice)	Oznaka zemljišta	Površina			Primjedba
			jutro	čhv	m2	
1.	1501/19	ORANICA GAJ			150595	Pripis iz uložka 852
2.	1501/31	ORANICA GAJ			15444	Pripis iz uložka 850
3.	1501/32	ORANICA GAJ			6043	Pripis iz uložka 847
4.	1501/33	ORANICA GAJ			30239	Pripis iz uložka 60
5.	1501/34	ORANICA GAJ			5891	Pripis iz uložka 851
6.	1501/35	ORANICA GAJ			84928	Pripis iz uložka 849
7.	1501/36	ORANICA GAJ			13506	Pripis iz uložka 848
8.	1501/38	ORANICA GAJ			9022	Pripis iz uložka 743
9.	1501/39	ORANICA GAJ			4339	Pripis iz uložka 853
10.	1501/40	ORANICA GAJ			90347	Pripis iz uložka 843
11.	1501/41	ORANICA GAJ			2148	Pripis iz uložka 858
12.	1501/42	ORANICA GAJ			21867	Pripis iz uložka 857
13.	1501/43	ORANICA GAJ			45895	Pripis iz uložka 856
14.	1501/44	ORANICA GAJ			3436	Pripis iz uložka 131
		UKUPNO:			483700	

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE
Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Verificirani ZK uložak
Broj ZK uložka: 846

B
Vlastovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Primjedba
2.	Vlasnički dio: 1/1	
	BELJE PLUS D.O.O., OIB: 35385249539, SVETOG IVANA KRSTITELJA 1A, 31326 DARDA	

C
Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Iznos	Primjedba
	Tereta nema!		

Potvrđuje se da ovaj izvadak odgovara stanju zemljišne knjige na datum 07.05.2020.

NESLUŽBENA KOPIJA

REPUBLIKA HRVATSKA

Općinski sud u Osijeku
ZEMLJIŠNOKNJIZNI ODJEL BELI MANASTIR
Stanje na dan: 12.05.2020. 00:46

Verificirani ZK uložak

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Broj ZK uložka: 880

Broj zadnjeg dnevnika: Z-5325/2019

Aktivne plombe:

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

A

Posjedovnica PRVI ODJELJAK

Rbr.	Broj zemljišta (kat. čestice)	Oznaka zemljišta	Površina			Primjedba
			jutro	čhv	m2	
1.	1501/45	ORANICA GAJ			11022	Prpis iz uložka 743
		UKUPNO:			11022	

B

Vlastovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Primjedba
2.	Vlasnički dio: 1/1	
	BELJE PLUS D.O.O., OIB: 35385249539, SVETOG IVANA KRSTITELJA 1A, 31326 DARDA	

C

Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Iznos	Primjedba
	Tereta nema!		

Potvrđuje se da ovaj izvadak odgovara stanju zemljišne knjige na datum 12.05.2020.

NESLUŽBENA KOPIJA

REPUBLIKA HRVATSKA

Općinski sud u Osijeku
ZEMLJIŠNOKNJIZNI ODJEL BELI MANASTIR
Stanje na dan: 12.05.2020. 00:46

Verificirani ZK uložak

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Broj ZK uložka: 883

Broj zadnjeg dnevnika: Z-5325/2019

Aktivne plombe:

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

A

Posjedovnica

PRVI ODJELJAK

Rbr.	Broj zemljišta (kat. čestice)	Oznaka zemljišta	Površina			Primjedba
			jutro	čhv	m2	
1.	1501/46	ORANICA GAJ			5460	Pripis iz uložka 743
		UKUPNO:			5460	

B

Vlastovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Primjedba
3.	Vlasnički dio: 1/1	
	BELJE PLUS D.O.O., OIB: 35385249539, SVETOG IVANA KRSTITELJA 1A, 31326 DARDA	

C

Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Iznos	Primjedba
	Tereta nema!		

Potvrđuje se da ovaj izvadak odgovara stanju zemljišne knjige na datum 12.05.2020.

NESLUŽBENA KOPIJA

REPUBLIKA HRVATSKA

Općinski sud u Osijeku
ZEMLJIŠNOKNJIŽNI ODJEL BELI MANASTIR
Stanje na dan: 12.05.2020. 00:46

Verificirani ZK uložak

Katastarska općina: 300128, DUBOŠEVICA

Broj ZK uložka: 885

Broj zadnjeg dnevnika: Z-5325/2019

Aktivne plombe:

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

A Posjedovnica PRVI ODJELJAK

Rbr.	Broj zemljišta (kat. čestice)	Oznaka zemljišta	Površina			Primjedba
			jutro	čhv	m2	
1.	1501/47	ORANICA GAJ			13094	Pripis iz uložka 743
		UKUPNO:			13094	

B Vlastovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Primjedba
2.	Vlasnički dio: 1/1	
	BELJE PLUS D.O.O., OIB: 35385249539, SVETOG IVANA KRSTITELJA 1A, 31326 DARDA	

C Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Iznos	Primjedba
	Tereta nema!		

Potvrđuje se da ovaj izvadak odgovara stanju zemljišne knjige na datum 12.05.2020.

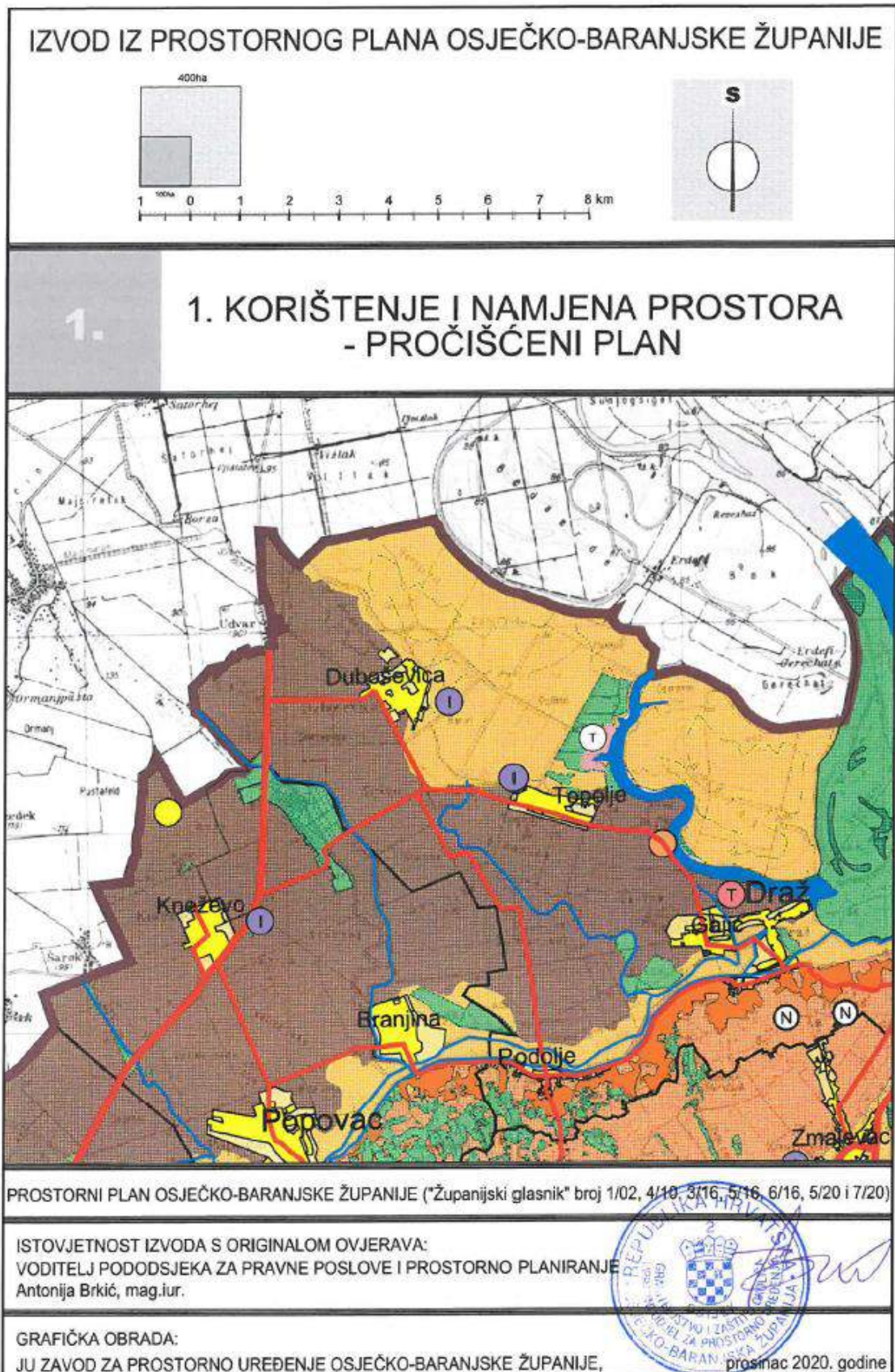
15. Ovjereni grafički prikazi iz prostorno planske dokumentacije

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

**IZVOD IZ
PROSTORNOG PLANA
OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE**

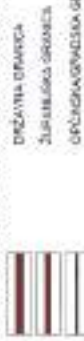
OSIJEK, prosinac 2020.

1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA

TUMAČ ZNAKOVILJA

TERITORIJALNE I STATISTIČKE GRANICE

RAZVOJ I UREĐENJE PROSTORA / PLOŠTINA I PLOŠTINA NASELJA

POVRŠINE ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

RAZVOJ I UREĐENJE PROSTORA/POVRŠINA IZVAN NASELJA IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PLOŠTINA IZVAN NASELJA

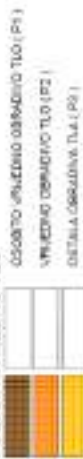
OSTALE POVRŠINE IZVAN GRAĐEVINSKIH PLOŠTINA

OSTALO TLO

POLJOPRIVREDNO TLO

ŠUME

VOĐE

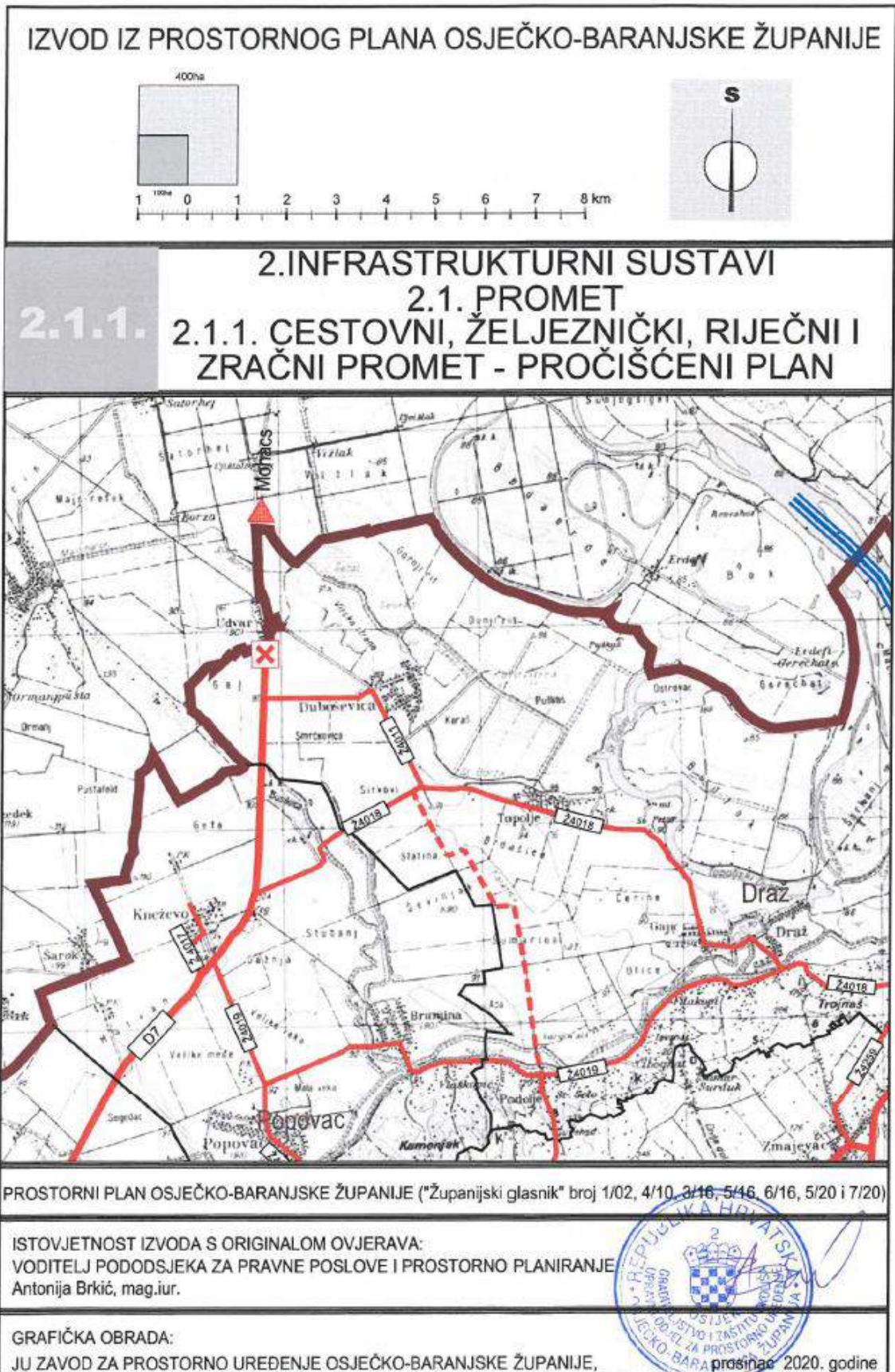

POVRŠINE PROMETNIH INFRASTRUKTURNIH KORIDORA

ŽELJEZNIČKI PROMET

2.1.1. CESTOVNI, ŽELJEZNIČKI, RIJEČNI I ZRAČNI PROMET

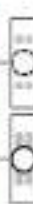

TUMAČ ZNAKOVLJA

TERITORIJALNE I STATISTIČKE GRANICE

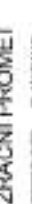

CESTOVNI PROMET

POSTOJEĆE PLANIRANO

- AUTOCESTA
- ČETVERTRAČAČNA BRZA CESTA
- ALTERNATIVNI KORIDOR BRZE CESTE
- OSTALE DRŽAVNE CESTE
- ALTERNATIVNI KORIDOR OSTALE DRŽAVNE CESTE
- ŽUPANIJSKA CESTA
- VAŽNA LOKALNA CESTA
- RASKRIŽJE CESTE U DALJE RAZINE
- VAŽNI MOST, PRELAZ U DALJE RAZINE
- GRANIČNI CESTOVNI PRELAZ

ZRAČNI PROMET

POSTOJEĆE PLANIRANO

- MEDUNARODNA ZRAČNA LUKA ZA MEDUNARODNI I DOMAĆI ZRAČNI PROMET
- OSTALE ZRAČNE LUKA
- GRANIČNI ZRAČNI PRELAZ

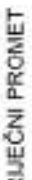

ŽELJEZNIČKI PROMET

POSTOJEĆE PLANIRANO

- GLAVNA ŽELJEZNIČKA PRUGA ZA MEDUNARODNI PROMET
- ALTERNATIVNI KORIDOR GLAVNE ŽELJEZNIČKE PRUGE ZA MEDUNARODNI PROMET
- ŽELJEZNIČKA PRUGA ZA REGIONALNI PROMET
- ŽELJEZNIČKA PRUGA ZA LOKALNI PROMET
- ŽELJEZNIČKA PRUGA ZA POSEBAN PROMET
- MOST
- STALNI GRANIČNI ŽELJEZNIČKI PRELAZ

RIJEČNI PROMET

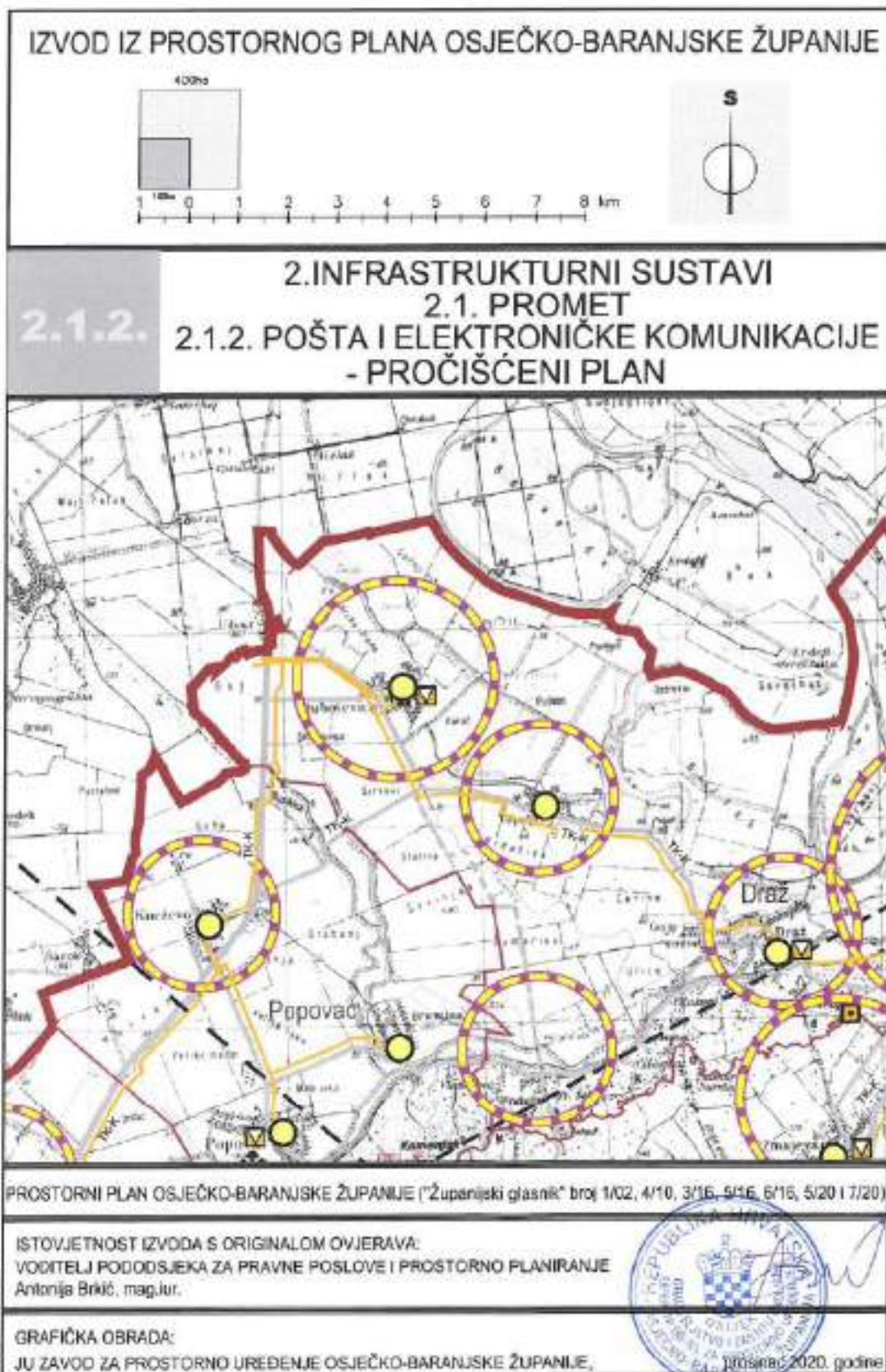
POSTOJEĆE PLANIRANO

- RIJEČNA DRŽAVNA LUKA I PRISTANIŠTE
- RIJEČNA ŽUPANIJSKA LUKA I PRISTANIŠTE
- OSTALE RIJEČNE LUKA I PRISTANIŠTA
- PUTNIČKA LUKA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA
- SIDRIŠTE
- MEDUNARODNI VODNI PUT I OZNAKA KLASA
- MEDUNARODNI VODNI PUT I OZNAKA KLASA
- RIJEČNI GRANIČNI PRELAZ

INTEGRALNI TRANSPORT

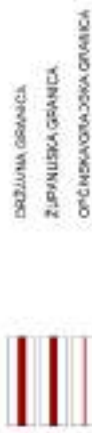
POSTOJEĆE PLANIRANO

- BORIMO-TRANSPORTNO SREDIŠTE

2.1.2. POŠTA I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE TUMAČ ZNAKOVLJA

TERITORIJALNE I STATISTIČKE GRANICE

POŠTA

ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE

TELEFONSKE CENTRALE U NEPOKRETNOM MREŽI

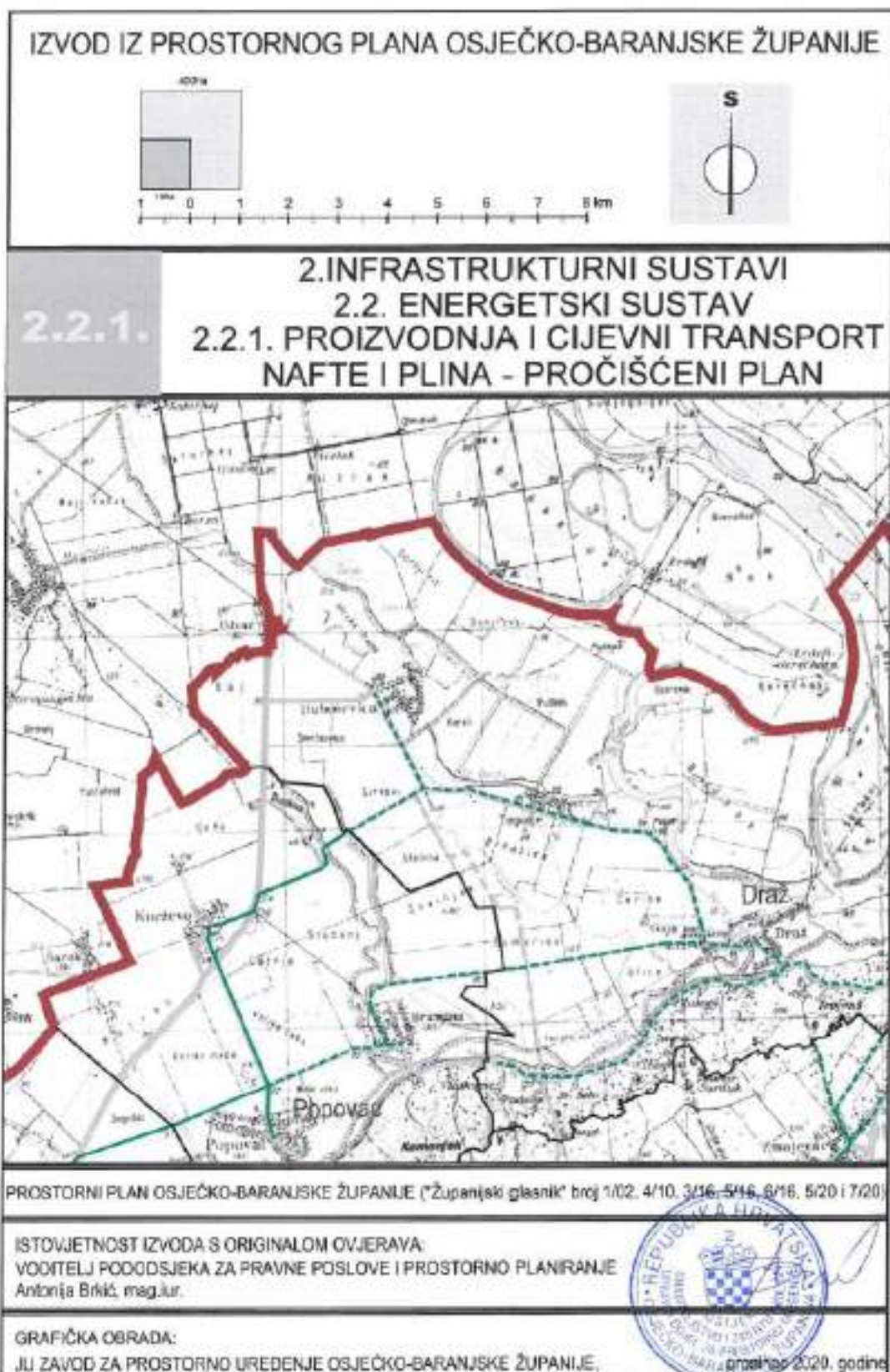

ELEKTRONIČKA KOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA I POVEZANA OPREMA

RADIO I TV SUSTAV VEZA

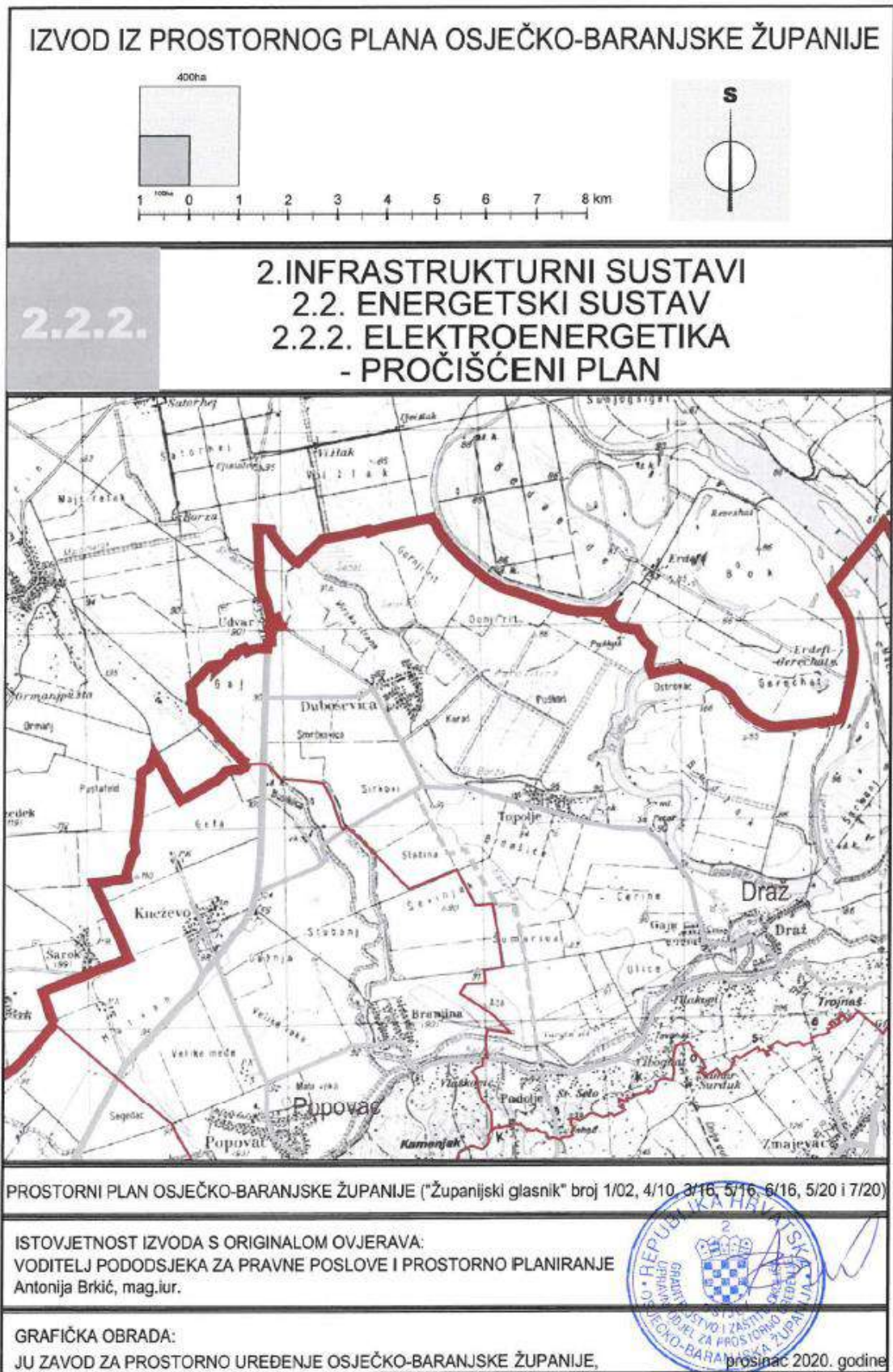
2.2.1. PROIZVODNJA I CIJEVNI TRANSPORT TUMAČ ZNAKOVLJA

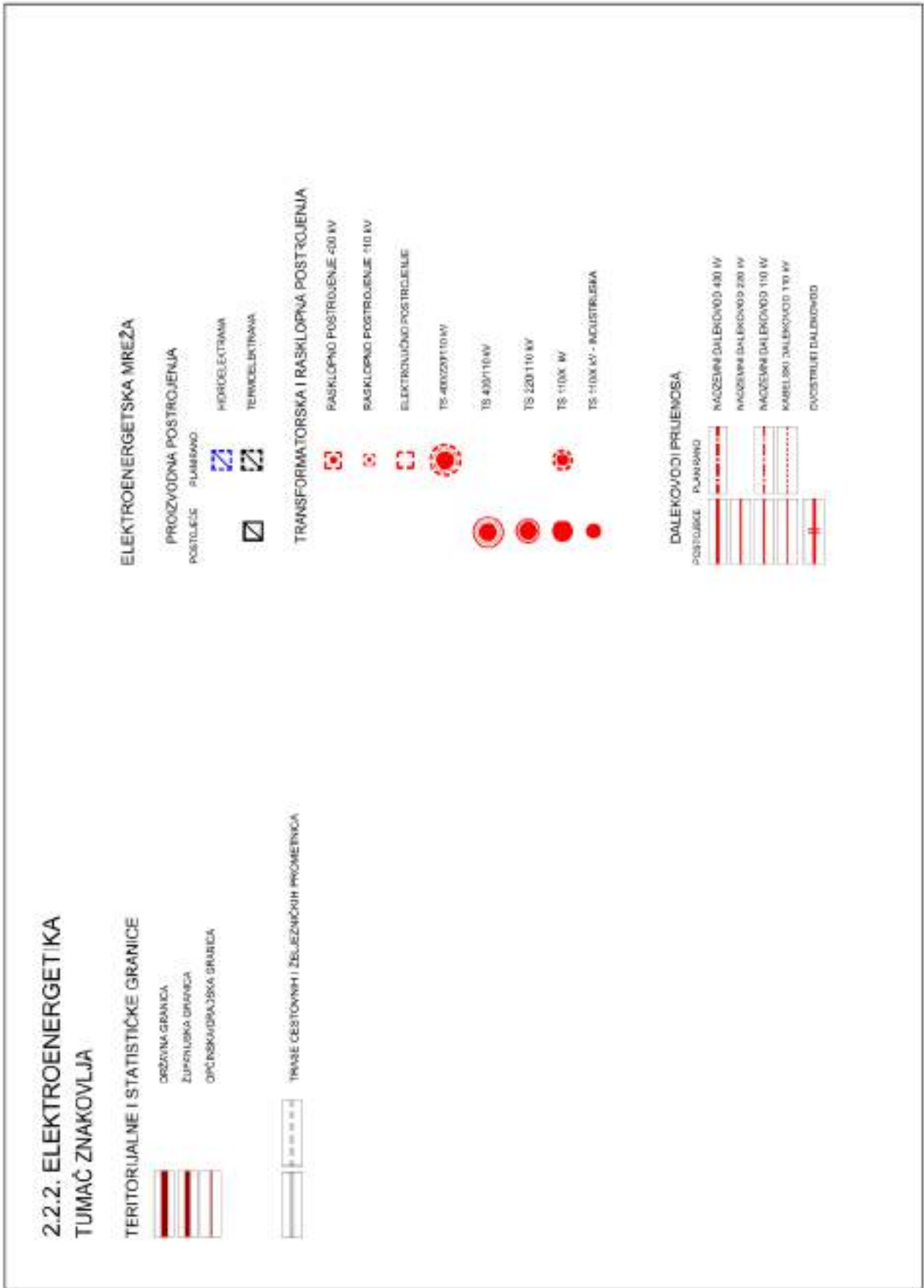
TERITORIJALNE I STATISTIČKE GRANICE

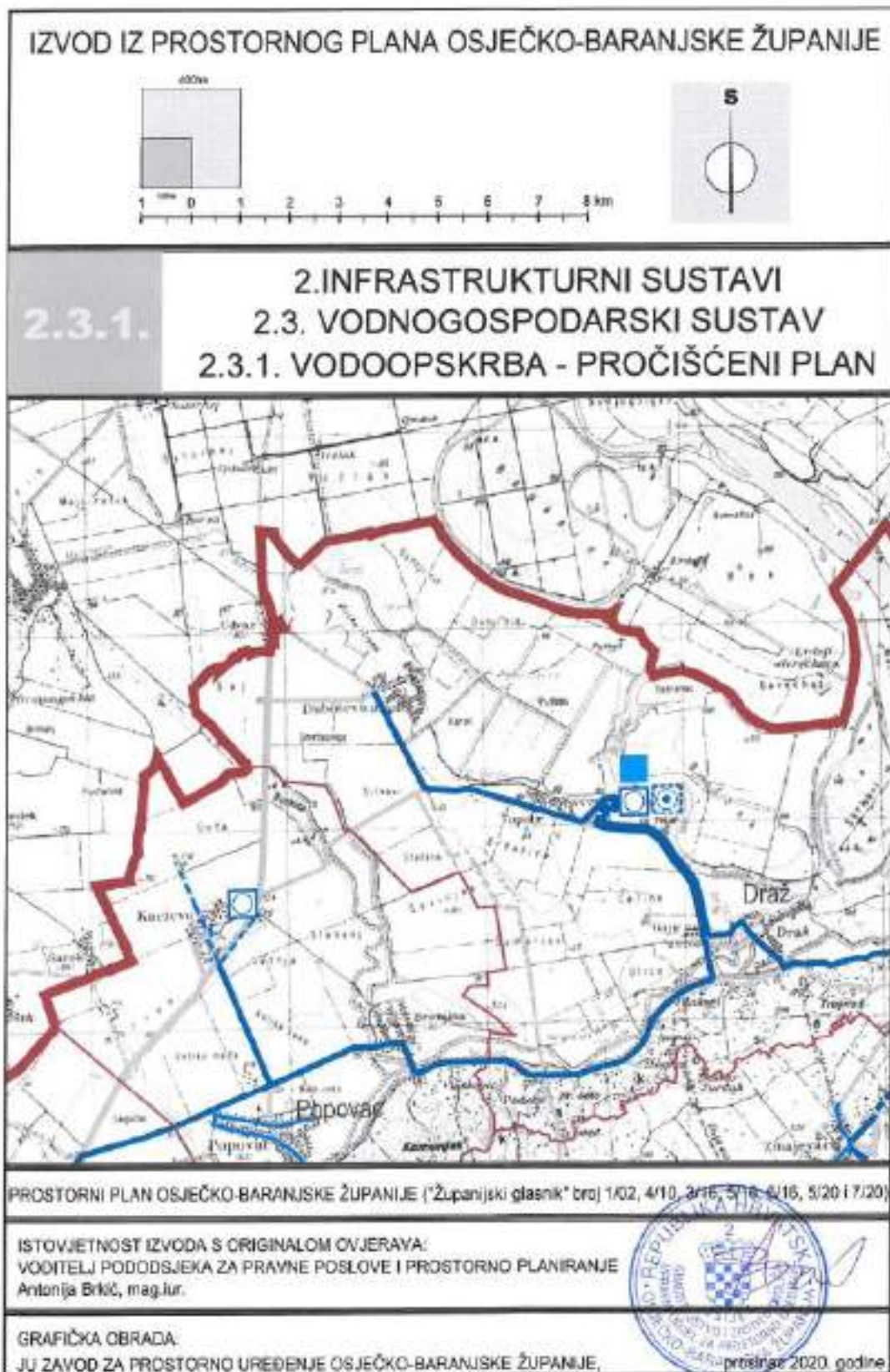
	DRŽAVNA GRANICA
	ŽUPANJSKA GRANICA
	OPĆINSKA/GRADSKA GRANICA

PROIZVODNJA I CIJEVNI TRANSPORT NAFTE I PLINA

POSTOJEĆE	PLANIRANO	
		MAGISTRALNI NAFTOVOD ZA MEĐUNARODNI TRANSPORT
		MAGISTRALNI NAFTOVOD
		LOKALNI NAFTOVOD
		PRODUKTOVOD
		MAGISTRALNI PLINOVOD ZA MEĐUNARODNI TRANSPORT
		MAGISTRALNI PLINOVOD
		PLINOVOD VAN FUNKCIJE
		VAŽNIJI LOKALNI PLINOVOD
		PLINOVOD IZVAN GRANICA ŽUPANIJE
		MJERNO REDUKCIJSKA STANICA
		REDUKCIJSKA STANICA
		SKLADIŠTE PRIRODNOG PLINA
		TRASE CESTOVNIH I ŽELJEZNIČKIH PROMETNICA

2.3.1. VODOOPSKRBA TUMAČ ZNAKOVLJA

TERITORIJALNE I STATISTIČKE GRANICE

DRŽAVNA GRANICA
ŽUPANIJSKA GRANICA
OPĆINSKA/GRADSKA GRANICA

VODOOPSKRBA

POSTOJEĆE   PLANIRANO

VODOKUPILIŠTE
VODOZAHVAT (POVRŠINSKI)

VODOCRPILIŠTE
VODOZAHVAT (PODZEMNI)

UREĐAJ ZA PROČIŠĆAVANJE PITKE VODE

VODOSPREMA / VODOTORANJ

VODNA KOMORA

CRPNA STANICA

GLAVNI OPSKRBNI CJEVOVOD

GLAVNI OPSKRBNI CJEVOVOD - ALTERNATIVNA TRASA

MAGISTRALNI VODOOPSKRBNI CJEVOVOD

OSTALI VAŽNIJI VODOOPSKRBNI CJEVOVODI

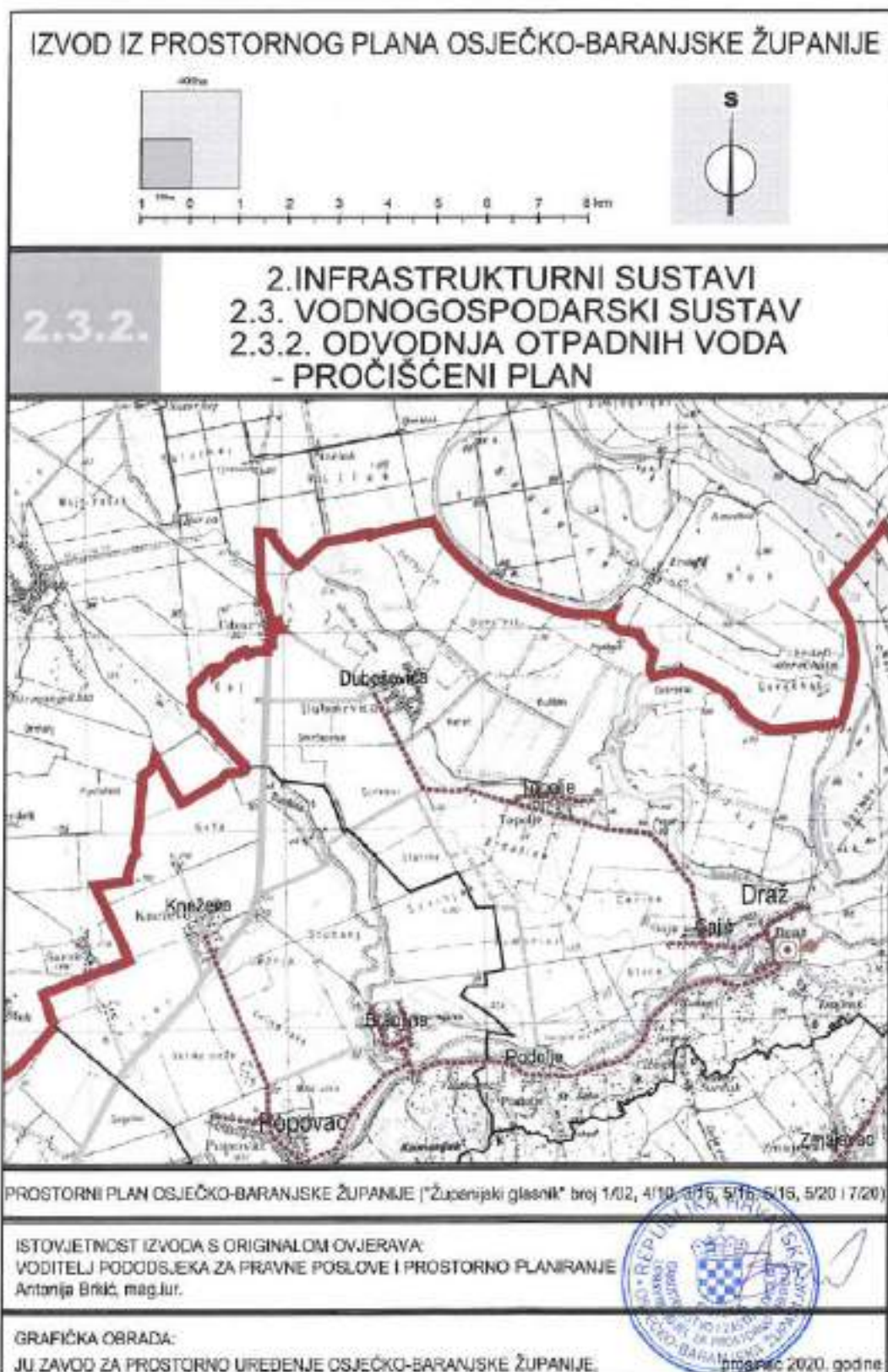
CJEVOVOD SIROVE VODE

SPOJ NA REGIONALNI VODOVOD ISTOČNE SLAVONIJE

TRASE CESTOVNIH I ŽELJEZNIČKIH PROMETNICA

2.3.2. ODVODNJA OTPADNIH VODA TUMAČ ZNAKOVLJA

TERITORIJALNE I STATISTIČKE GRANICE

DRŽAVNA GRANICA
ŽUPANJSKA GRANICA
OPĆINSKA/GRADSKA GRANICA

ODVODNJA OTPADNIH VODA

POSTOJEĆE   PLANIRANO

VAŽNIJI SKUPNI UREDAJI ZA
PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA (IUPV)

ISPUST PROČIŠĆENIH OTPADNIH VODA

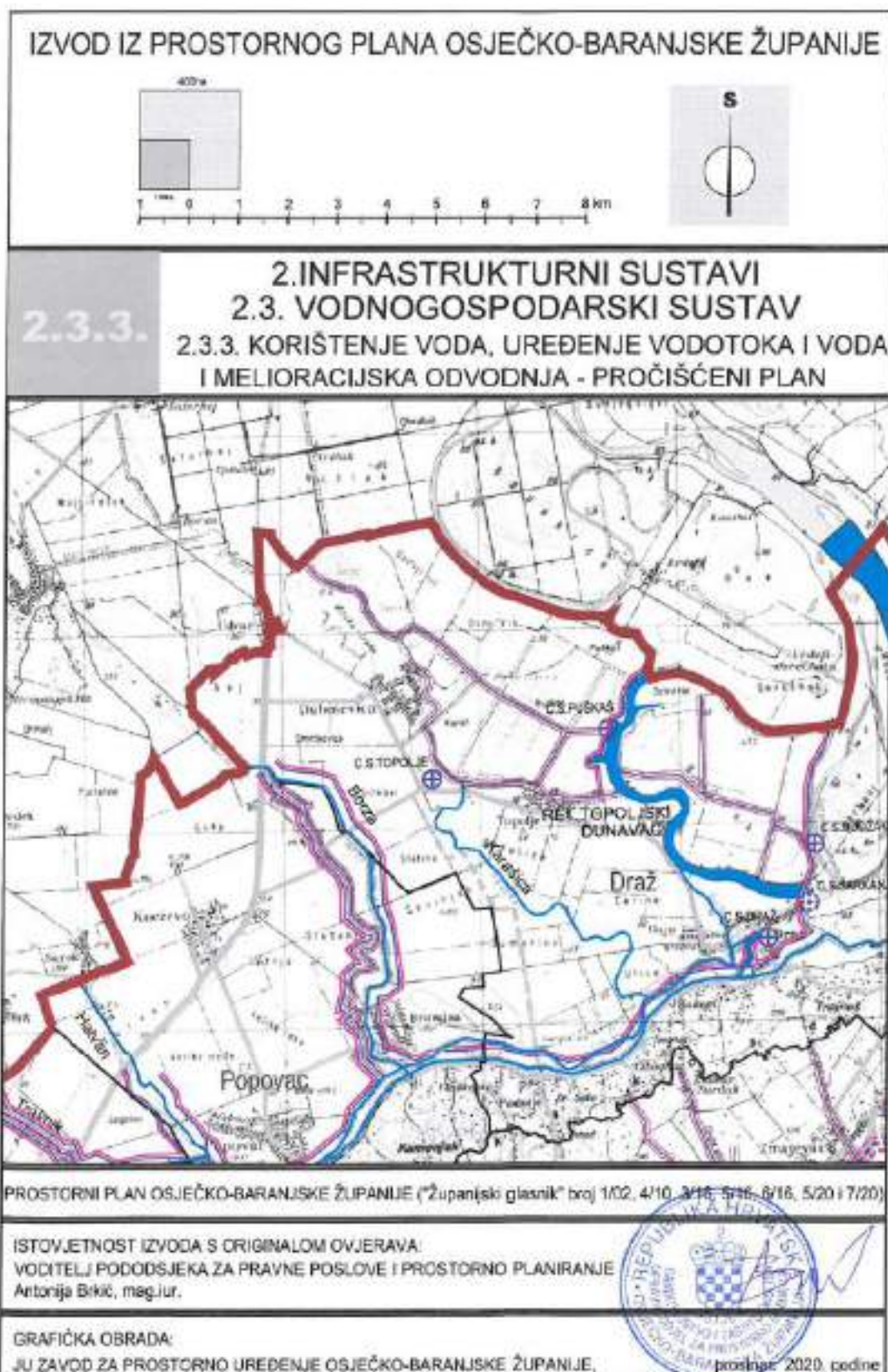
GLAVNI DOVODNI KANAL - KOLEKTOR

KOLEKTOR IZVAN GRANICA ŽUPANIJE

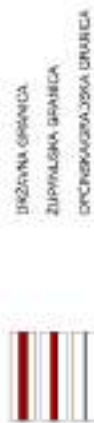
TRASE CESTOVNIH I ŽELJEZNIČKIH PROMETNICA

2.3.3. KORIŠTENJE VODA, UREĐENJE VODOTOKA I VODA I MELIORACIJSKA ODVODNJA

TUMAČ ZNAKOVILJA

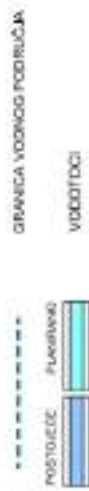
TERITORIJALNE I STATISTIČKE GRANICE

TRASE CESTOVNIH I ŽELEZNIČKIH PROMETNICA

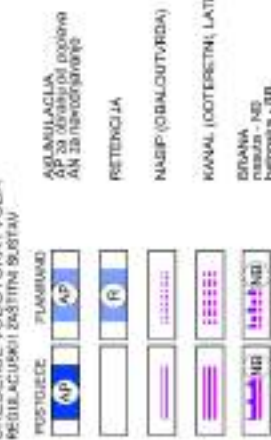
VODNOSPOLJOSKI SUSSTAV

KORIŠTENJE VODA

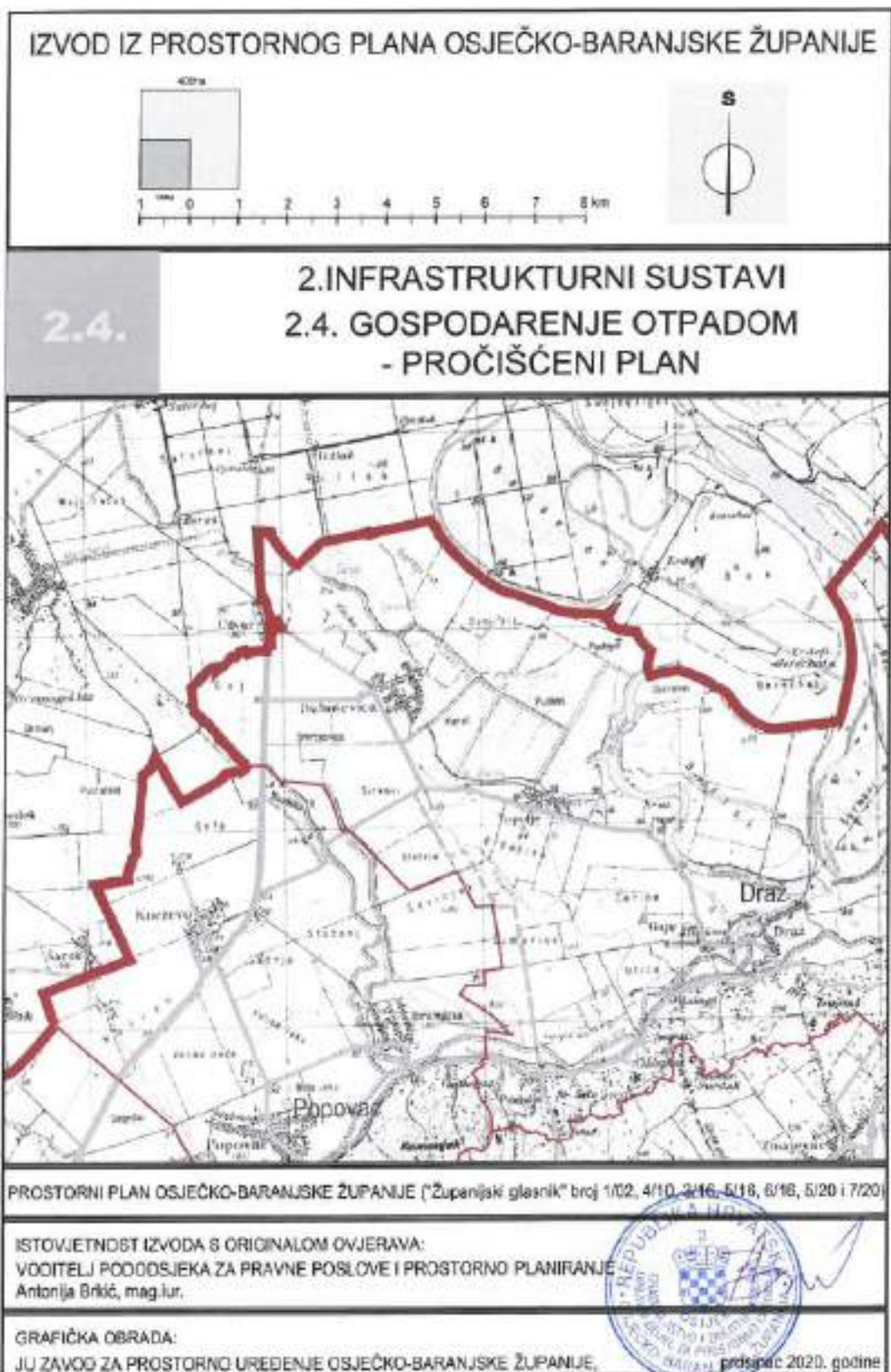

UREĐENJE VODOTOKA I VODA

MELIORACIJSKA ODVODNJA

2.4. GOSPODARENJE OTPADOM TUMAČ ZNAKOVLJA

TERITORIJALNE I STATISTIČKE GRANICE

DRŽAVNA GRANICA

ŽUPANIJSKA GRANICA

OPĆINSKA/GRADSKA GRANICA

OBRADA SKLADIŠTENJE I ODLAGANJE OTPADA

GRADEVINA ZA SKLADIŠTENJE OPASNOG OTPADA

SABIRNO MJESTO OPASNOG OTPADA

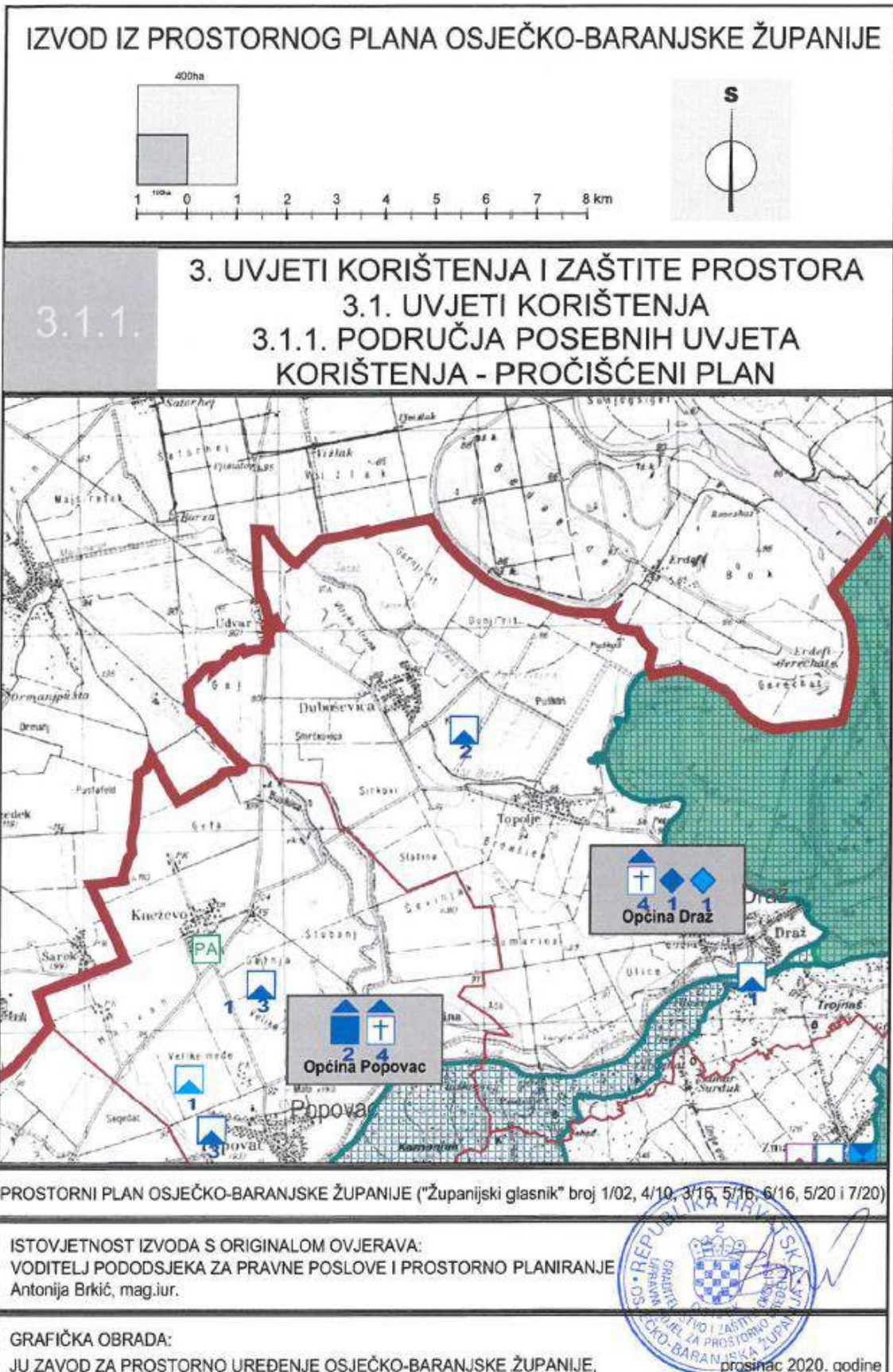
CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM

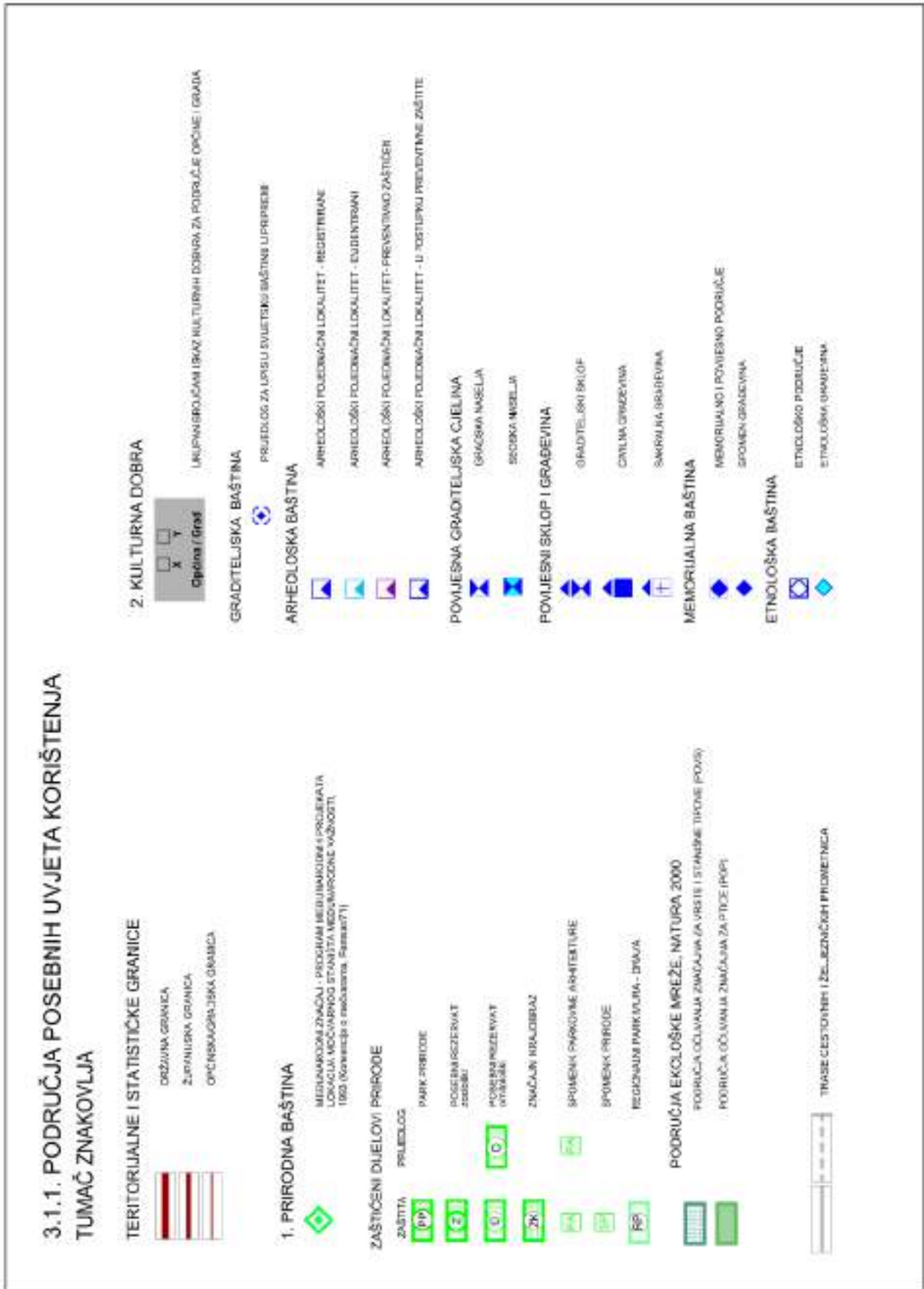

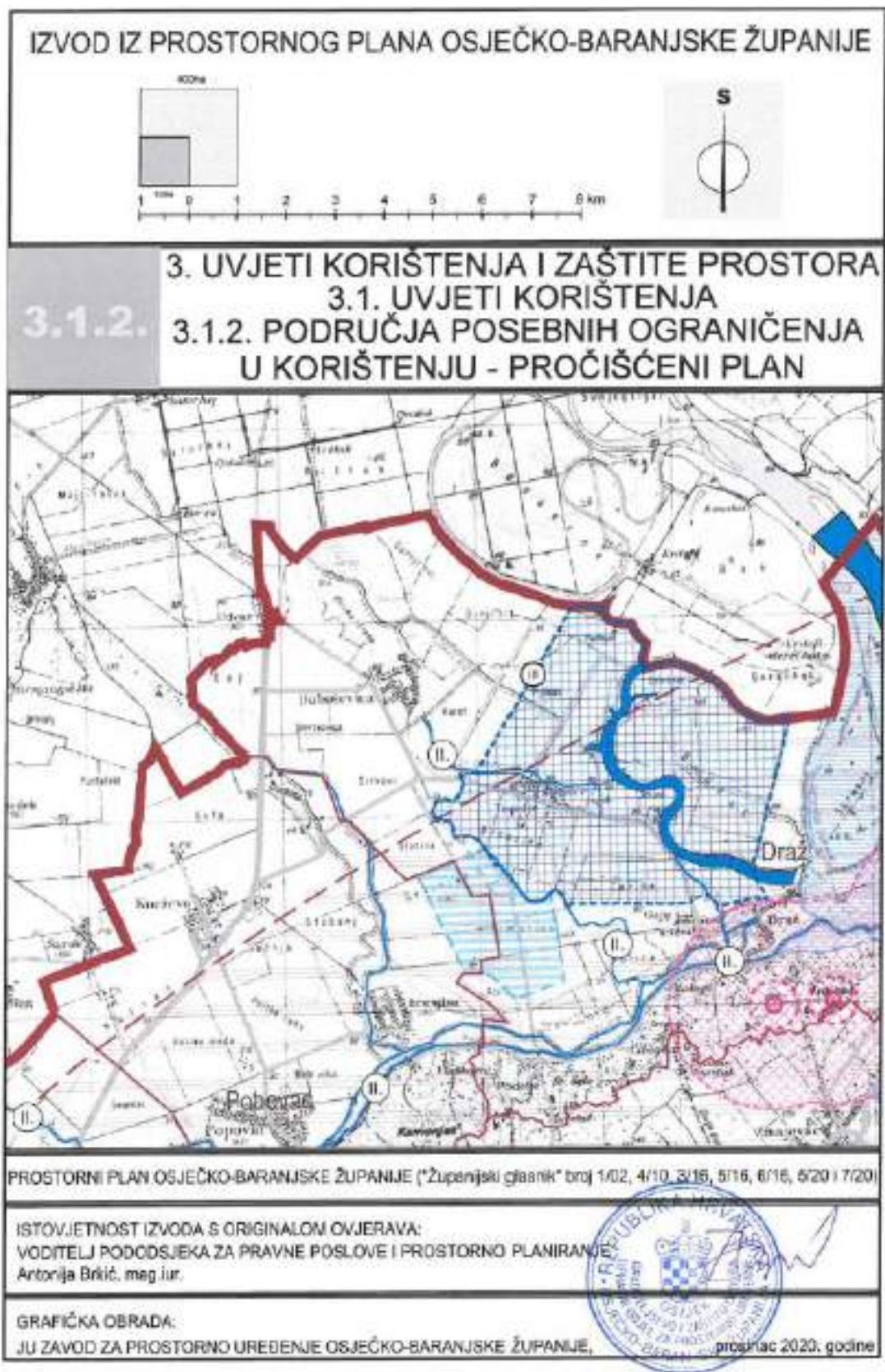
PRETOVARNA STANICA

TRASE CESTOVNIH I ŽELJEZNIČKIH PROMETNICA

3.1.2. PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU

TUMAČ ZNAKOVLJA

TERITORIJALNE I STATISTIČKE GRANICE

	DRŽAVNA GRANICA
	ŽUPANIJSKA GRANICA
	OPĆINSKA/GRADSKA GRANICA

TLO

	PODRUČJE NAJVEĆEG INTENZITETA POTRESA (VII I VIII STUPANJU MCS LJESTVICE)
	UZGAJALIŠTE DIVLJAČI

Napomena:
PODRUČJE CIJELE ŽUPANIJE JE LOVIŠTE IZUZEV DIJELOVA KOJI SU IZUZETI PO POSEBONOM PROPISU

VODE

	VODONOSNO PODRUČJE
	VODOTOK (I. I II. KATEGORIJA)
	POPLAVNO PODRUČJE

ZONE SANITARNE ZAŠTITE IZVORIŠTA

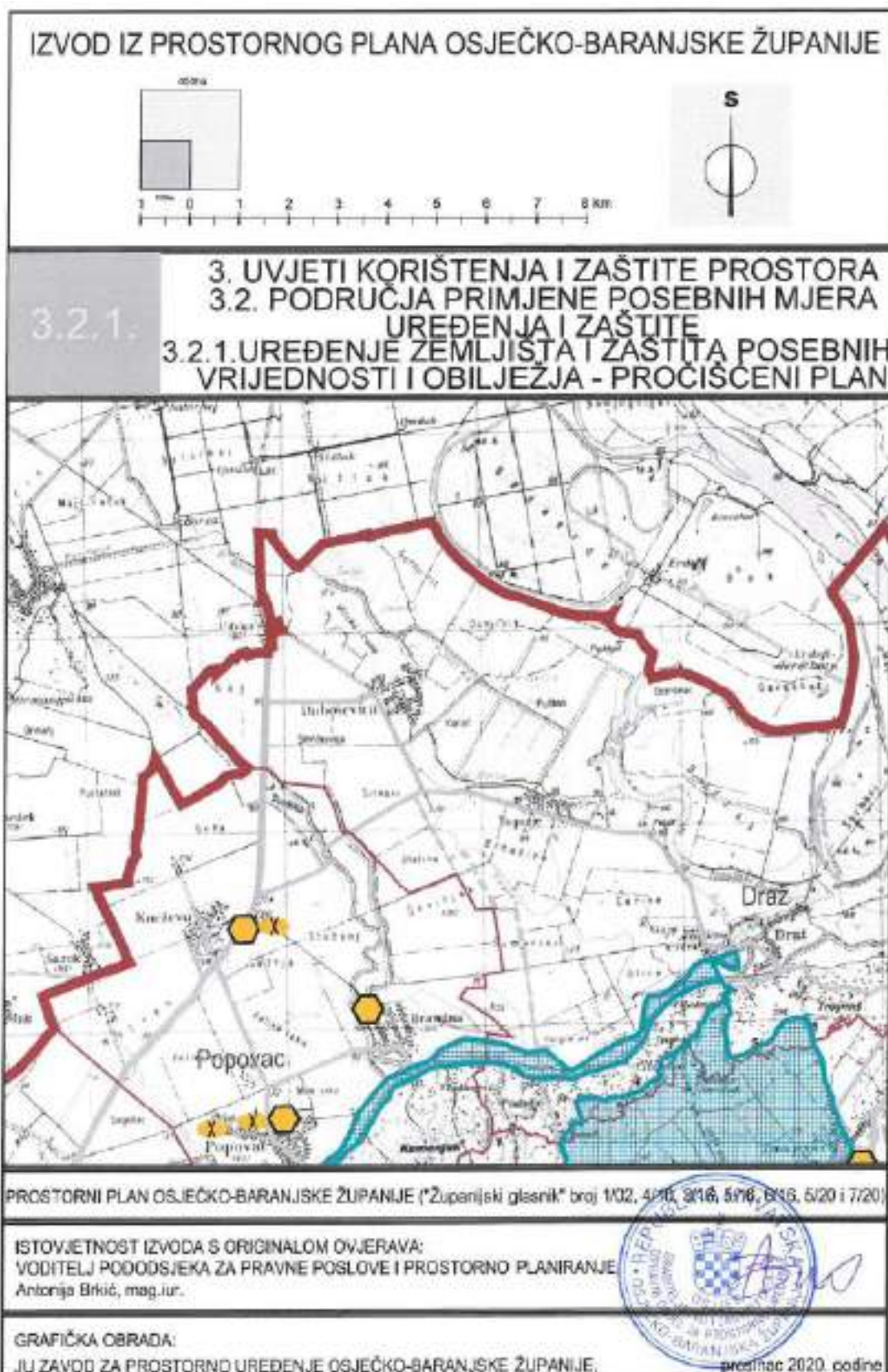
	IIIA ZONA ZAŠTITE
	IIIB ZONA ZAŠTITE
	IV ZONA ZAŠTITE
	III ZONA ZAŠTITE
	II ZONA ZAŠTITE
	I ZONA ZAŠTITE
	ZONA PREVENTIVNE ZAŠTITE IZVORIŠTA

GRADEVINE OBRANE

ZAŠTITNE I SIGURNOSNE ZONE GRADEVINA OBRANE

	ZONA ZABRANJENE GRADNJE
	ZONA OGRANIČENE IZGRADNJE
	ZONA KONTROLIRANE IZGRADNJE
	ZONA OGRANIČENJA ZA GRADNJU II

		TRASE CESTOVNIH I ŽELJEZNIČKIH PROMETNICA
---	---	---

3.2.1. UREĐENJE ZEMLJIŠTA I ZAŠTITA POSEBNIH VRIJEDNOSTI I OBILJEŽJA

TUMAČ ZNAKOVLJA

TERITORIJALNE I STATISTIČKE GRANICE

DRŽAVNA GRANICA

ŽUPANIJSKA GRANICA

OPĆINSKA/GRADSKA GRANICA

SANACIJA

NAPUŠTENO ODLAGALIŠTE OTPADA

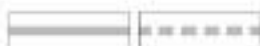

NAPUŠTENO EKSPLOATACIJSKO POLJE

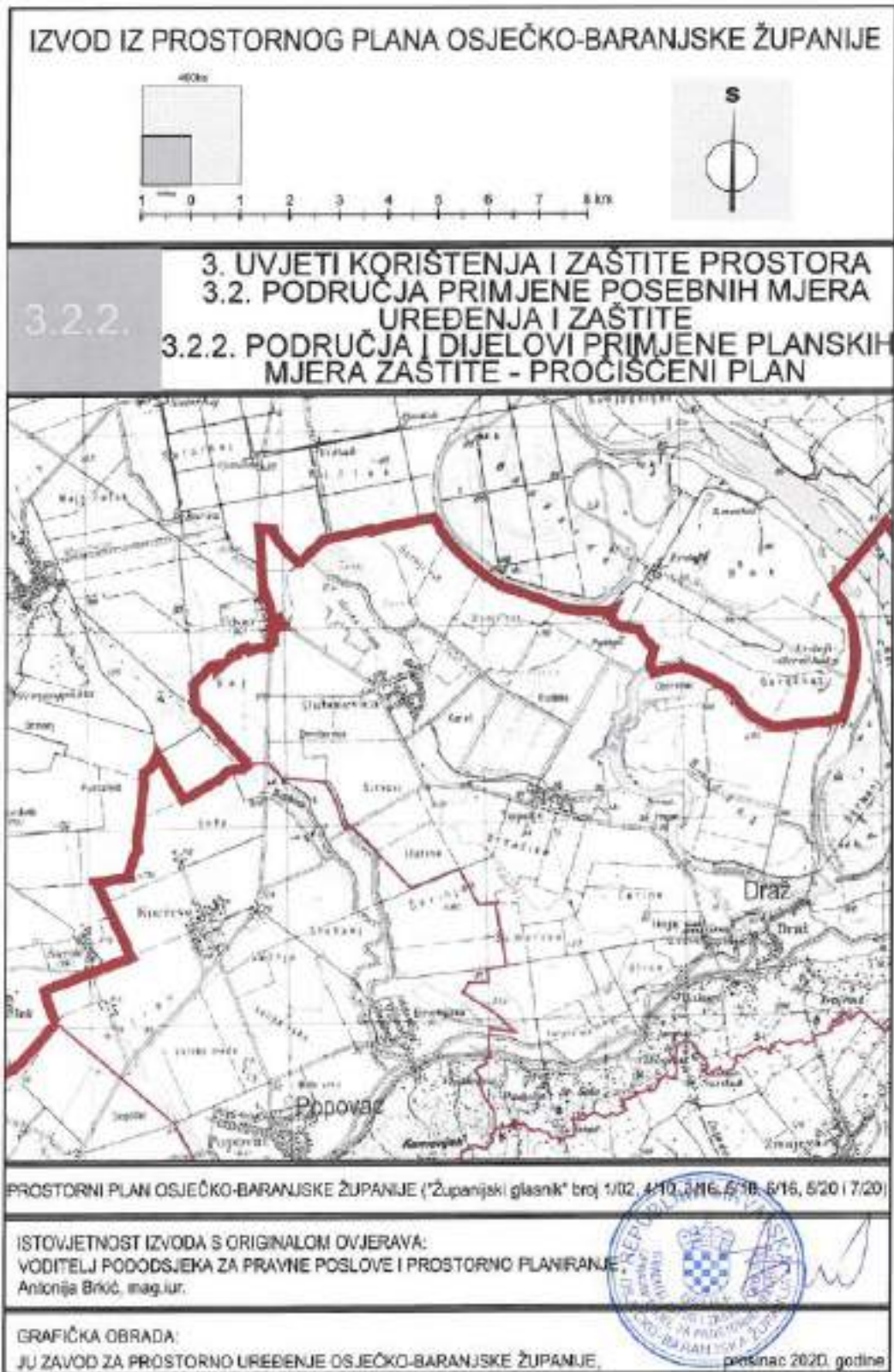
ZAŠTITA VRIJEDNIH DIJELOVA PRIRODE IZVAN ZAŠTIĆENIH PODRUČJA

VRIJEDNI DIJELOVI PRIRODE

TRASE CESTOVNIH I ŽELJEZNIČKIH PROMETNICA

3.2.2. PODRUČJA I DIJELOVI PRIMJENE PLANSKIH MJERA ZAŠTITE

TUMAČ ZNAKOVLJA

TERITORIJALNE I STATISTIČKE GRANICE

DRZAVNA GRANICA

ŽUPANIJSKA GRANICA

OPĆINSKA/GRADSKA GRANICA

PODRUČJA I DIJELOVI PRIMJENE PLANSKIH MJERA ZAŠTITE

PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA

PROSTORNI PLAN PARKA PRIRODE "KOPAČKI RIT" ("Narodni novinari" broj 24/08)

PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA

"Rekreacijsko područje Drava"

